

WELCOME TO THE LUO SCHOOL OF MISSION

by Rev. Paul Sungro Lee

Welcome to the Luo lesson plans of School Of Mission!

Rev. Silas Yego, Vice Bishop of Africa Inland Church, said, “The need in Africa today is for trained leaders!” Dr. Tite Tienou, Academic Dean at Trinity Evangelical Divinity School, also said, “Current methods of training are not able to keep up with the tremendous need for leadership in the African church today. Africa needs more trainers.” These testimonies are one of many motivators of translating this study into Luo.

The Luo translation was made by a group of faithful gospel workers in Kenya for one primary purpose; to train soul-winners and church planters of Africa in this last days. All along in my Christian service in the area of ministerial training, I dreamt of seeing one curriculum which relevantly combines all the essential teachings, needed to help equip a preacher for ministry. After having gained some 'know-how's of ministerial training and church planting work in East Africa for years, I began to comprehend that there should be a wider scale of preacher training effort for Africa, just like two other outstanding African Christian leaders of today pointed out earlier. Years ago, God has led me to discover the lesson plans, written by Dr. Les Norman of DCI Trust in the United Kingdom. The lesson plans, which we soon adopted in our own training strategy for East Africa, have helped us initiate our churches to plant many daughter churches by training key leaders within their national churches. Apparently, this “School Of Mission” strategy has been a backbone of our church planting ministry since 2000. I, and many others, had to agree that it was a sovereign work of God when we saw this strategy contributing in planting of nearly 150 new churches within a period of three years. We, then, came to believe that if these lessons are translated into Luo it will increase numbers of trained church leaders and planted churches by those who may find themselves more fluent with Luo.

We hope you’ll enjoy studying this Luo lesson plans. If you need further information, please contact us by writing at P.O. Box 4871, Nairobi 00200 Kenya or by e-mailing at <eaptc@eaptc.org> We’ll be happy to reply to you and to assist you.

Once again, my heartfelt gratitude goes to Les Norman who not only provided us with this hands-on tool but also did not spare his encouragement while translating the study. Of course, my highest thanks go to Lord Jesus who has called me into this wonderful ministry and meaningful work – serving his servants!

MACHIGNI E SKUND MISSION E LUO

Ndiko kod Rev. Paul Sungro Lee

Machiegni e dholuo chenro mar tiegrouk e wach somo wach Nyasaye Mitero Oko!

Rev. Silas Yego, Vice (Kata) jalop Bishop mar Africa Inland Church, nene owacho ni “Gima dwarore e plynwa mar Africa sani en tiegrouk kuom jotelo!” Dr. Tite Tienou, Jatend Somo e skull mar tiegrouk mar Trinity Evangelical Divinity School, Bende nene owacho ni “yore Masani mag tiegrouk ok nyal thi nyime gi konyo wach mar telo maber e kanise mag Africa ndalogi.” Weche magi ma wayudo kuom ji mopogore opogore emomiyo waparo mondo walok somoni e dholou

Loko wachni e dholuo nene otim kod tienge mar jotich mar nyasaye e Kenya gi gimomiyo achiell; mondo otieg joyalo manyalo kelo ji ir nyasaye. Kod jok ma Chako kanise ai Africa endalogi mag giko.. Engimana mar tich nyasaye e yor tiego japnyre tich nyasaye. Nene chunya gombo mondo ayud chenro achiel mariwu puonj duto. Midwaro mondo okony Jayalo, Bang kane asejudo ngeyo tich mar tiego jopuny wach nyasaye. Kod tich mar chako kanise ai East Africa bang higni ne achako paro ni nyaka badie yore mangeny mar tiego Jopuonj ae Africa kaye. Mana kaka jotend kanise ariyo mane wawinyo kaka oloso mbele kanyo. Higni machin ne nyasaye opuonja kaka alosa chenro mar puonjrouk mondiki kod Dr. Les Norman ma DCI ma piny maloka mar United Kingdom. Mano e chenro mar somo mane wachako tiyo godo e yore magwa mag tiegrouk. Ae East Africa osekonyo wa ae kanisewa mondo wachak kanise moko kendo kuom tiego jotend kanise go, yor ni mar chako skund tiegrouk osebedo ni e yor chako kanise chakre higa mar elufo ariyo (2000) an kod jok moko nene wayie adier ni ma en yor nyasaye mar Chako kanise manyalo romo miya achiel kod prabich (150) e thuolo mar higni adek kende. Tie abenje nene waneno adier ni ka lesson go inyalo loki dhok mar Luo dino nyalo medo number mar jopuonj wach nyaseye motiegore kendo mendo keto kanise kuom jogo ma ongeyo maber dhokok mar Luo.

Wegeni ni ibiro mor kod somo mar Luo, ka ldwaro ngeyo mangeny to kik llew ma ok ipenjo address mae P.O. Box 4871, Nairobi 00200 Kenya kate gi yor e-mail <eaptc@eaptc.org> Wabiro mor ndwoles ka in kod wach.

Kendo chunya mor kod Les Norman. Mene ok okonyo kode sonuni kende to ne omedo nuyo wa teko. Ka waloko somo mare. Adiero chunya paro Yesu Kristo. Molu oga e tich mar tiyo ne.

2. Wach Ma Ber

Ne Somo

E muma ni som:

1 Jokorintho 15.1-34, 15.58

Emako gi wich mari

Aonge gi wichkuot moro amora kuom wach maber nimar en eteko mar Nyasaye, mawaro jiduto moyie. Jorumi 1.16

Bange wuoye ma:

Bende isepenjo nguono kuom richoni mi iyudo Yesu kaka jawarni? Kaok kamano, mae esa maber mar timo kamano?

Gima itim mokwongo:

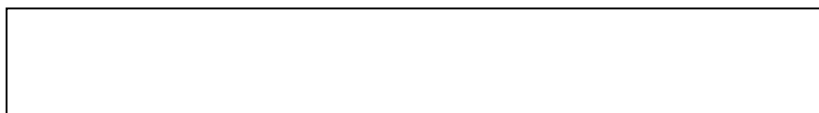
Par iwuon ni ji adi maok jokristo midi nyis wach maber. Bende obobet achiel, kata angwen kata aboro? Kik idhi mokadho yieni to ket gima idwaro mondo ikwa Nyasaye mondo okonyi.

Gima onego itim:

Ndiki otese ariyo kuom gik miseneno miyiero kod gik mabeyo mag injili ma isesomo kae.

Ket e chunyi wach ka wach:

Ngeche 30.2-4

1. Bende inyalo winjo penjo?

E chunyi bende inyalo winjo chuny moling maywak e piny ji? Winji: - Aol a Nyasaye.

Aol kendo aonge teko.

An ng'ama ok odew kuom ji duto

Aonge kod winjo dhano

Poka somo riekko, kata nge'yo mar ngama ler.

Nga'ma osedhi e polo mi odwogo piny?

Nga'ma osemako yamo ilwetene?

Nga'ma oseboyo pi e lawe?

Nga'ma oseneno tung piny te?

Nyinge en nga'?

Kod nying woude?

Nyisa ka inge'yo?

Ngeche 30.1-4

Oganda mangeny morundore mi kia tiend ngima. Oka ginge'yo kuma ne giaye, gimomiyo ginka kata kuma gibodhiye ka ngima orumo, e chunyi giparo ni Nyasaye nitie to en nga, en kanye, ochal nadi? In inge'yo ni en nga', to inge'yo nying woude, Ruodhwa Yesu Kristo.

2. Wabiro nyise ango?

Paulo nondiko ni osiepeno ekanisa mar korintho, e piny gris mondo oduok penjo. Ne owacho ni nitie gik moko auchiel mabeyo ma ji dwaro mondo onge mondo mi giyier gima ginyalo timo. 1 Jokorintho 15.1-28.

- Nitie wach moa kuom Nyasaye
- Yesu mane otho, osechier kendo ongima
- Nitie nguono moa kuom Nyasaye.
- Yesu kristo biro kendo
- Biro bet chieng giko

3. Nyise ni onyalo ngeyo Nyasaye

Muma wacho, ni en gima ber okuongo dichwo kod dhako, wuowi kod nyako onego winji injili wach mariwo dhano kod Nyasaye.

Injili en ango?

En teko mar Nyasaye ni ganto angata moyie. Jorumi 1.16. Paulo nyisowa ni kristo, wuod Nyasaye notho nikech richowa, mi no ike mi nochier chieng maradek. 1 Jokorintho 15.1-4.

1. To ng'at aonge gi yie ok nyal bet malong'o ni nyasaye, nimar ng'ama dwaro biro ir nyasaye nyaka yie ni entie, kendo ni en gi mich momiyo joa dware. To ok en ng'ama kwinyi man mabor, jo-hibrania 11.6
2. Onego wayie ni en Nyasaye maler, kod ni richowa mangeny mar bedo ni ok wa manye, mawadhigo eyorwa, pachwa maricho, weche kod timbe osepogowa kuom herane kod kama entiere. Kuom mano kwatho waikre mar yudo kum marach. Jorumi 3.23, 6.23.
3. Wayie ni Nyasaye kuom herane mangeny nooro wuode Yesu, monyuol kod nyako mapoko ketho kendo maonge richo, mondo okonywa kuom kowa mirima duto mag Nyasaye mondo wayudi kue mondo mi wadonji ir Nyasaye kuma ler san kod chieng tho. 1 Petro 2.24-25.
4. Wayie kuom gik monego watim mondo wachiw duoko mowinjore. Wayie kendo wagoyo mos ni wasetimo richo. Wayie ni Yesu ne otho nikech wan to koro wapenjo konyo mar Nyasaye mondo wawe yorewa maricho. Wayudo Yesu kaka jawarwa kod Ruodhwa, kendo wasingo ni waluwe nyaka chieng kata ka joodu kata osiepe otemo keto ngima matek. Johana 1.12-13, Fweny 3.20.

4. Nyise ni Yesu ngima

Yie ok mana nitie e gima wawinjo to ochung nyaka eadier monyalo bedo kaka adiera e od yalo. Paulo nondiko joneno madirom ji 514 moriwo weche ji mane ongeyo Yesu maber, kaka Petro kod jopuonjre. Ok ne oriambonigi. 1 Jokorintho 15.5-8.

5. Nyise ni nitie nguono ne en

Nguono e mich ma Nyasaye chiwo nono, ok nyiewe kata chule, onego kawo kod erokamano. Paulo wachoni kata obedo ni nosndo kanisa, kata kamano nguono mar Nyasaye osetiyo matek engimane. Nguono Nyasaye nochungo Paulo moa kuom jotend joricho nyaka obedo ngat Nyasaye man kod teko. 1 Jokorintho 15.9-10.

6. Nyise ni tho ok egiko

Mana kawayiero luwo Yesu, bende wabodonjo e nyim wang Ruoth chieng tho. Wangiyo chieng chier ka jomaoyie oyud ringruok manyien maok ni kod higni, tuo kata tho. Wabodak e piny manyien ebwo polo manyien to joma ok oyie to orito mana ataro mar mach mosiko manyaka chieng mabor kod hera Nyasaye. 1 Jokorintho 15.12-23, 35-49.

7. Nyise ni Yesu chiegni duogo

Ka obiro, “obiro kelo rapim marom ni ji duto e piny kagiyie kod gik mane ochiki mag malaike e Tich Joote 1.11, kaka jokristo osebedo e tiege duto nyaka sani. 1 Jokorintho 15.23,25.

8. Nyise ni nitie odiechieng mogik

Kawuono pod en odiechieng minyalo yudo warruok mar Nyasaye, to sani e saa maber nikech kiny nyalo bet molewo. 1 Jokorintho 15.24-28, 50-52, kuom mano wan mawayie onego wachung tir, maok wanayie ni gimoro yiengowa kuom adiera manyaka chieng. Onego wamire wawegi tich mar Ruoth, nyiso ji, kawangeyo ni tich kata ka otek ok odhi nono. 1 Jokorintho 15.58.

Od lamo ni pinje duto

Lam ni Mauritania

Otas 375

2,500,000 joratenge

99.7% ok oyie

Olal e Islam kod Dhier

Loko e Francais, Deutsch, Italiano, Portugues

©2009 www.dci.org.uk

3. Kwa Nyasaye

Ne Somo

E muma ni som:

Ezekiel 34

Emako gi wich mari :

Nimar wasigu mwakedogo ok gin dhano, to wakedo gi joloch gi joma nigi teko, kod ruothi mag piny motimo mudhoni kaachiel kod lang chuny maricho ma ok mag pinyi. Jo-efeso 6:12.

Bange wuoye ma:

Tinende dobedo maber kawakawo sachewa moko e lamo kawatimo gima wasesomo karachiel.

Gima itim mokwongo:

Kaw secheni mag lamo makende kendi kata lamo ni ngato ka ngato mondo upong kwende duto madwaro chiemb chuny, lamo ni wawegi mondo ni wabedi joneno mabeyo mag Yesu.

Gima onego itim:

Ndiki lamo e otese ariyo kilamo ni ji kaluware kod 1 Timotheo 2.1-8 ni jotelo duto mopogore opogore kod joma nie pinyu.

Ket e chunyi wach ka wach:

Tich Joote 26.28-29

Choko mar ji

Chieng moro achiel kane adhi echiro, ne nyaka ariti oko mar duka mane opong kod ji mane dwaro ngiewo gimoro. Ne ochiegni tuoma/diya kod ji mane ngeny go mane rikni. Mokwongo ne aparo marach kuomgi nikech negi kok kod goyo koko, jomoko ne omadho kon'go, to mangeny ne madho ndawa kod tiyo kod dhok marach, aeto ne aparo sama ne Yesu oneno chokorouk mar ji. Iye ne ok owang kodgi to ne onenogi kaka joma ichando kod maonge gi kiny. Nyasaye ne ohoyogi mi openjo osiepena, jopunjrene mondo olamni jotich mondo okonygi. Mathayo 9.35-38.

Rombo maonge jakwath

Ne ahulo richona mi achako lemo. Ne awinjo ka Yesu wuoyo e chunya kawacho “ ka adiera idwaro konyo jogi, to kare onge ngato mabowinjo kata imaki tekone, kata pache. Gima ber en ni mondo isudi machiegni koda mondo mi ayud duoko mar lamoni mondo ikel ji ire”.

Lamo mar muma makonyo ngama olal

Par ane mae kuom sa matin, to moloyo ka ingeyo muma. Ere kama iyude ranyisi mar joma lamo Nyasaye ka gikonyo ji kaka mama, baba, wuodi, nyari, jatendi, jirandi, kod moko. Duoko mayot en ni ok inyal yudo lamo gi.

Ango omiyo?

Nikech Nyasaye osenyisore owuon ni gimako warruok mar maber. En to en kod dich moloyo wa waduto, kuome yorno osekale nyaka chieng.

Nyasaye nosingo ni nyaka otur wich, mano en teko jachien – Chakruok 3.15

Nyasaye omakowa kod giene kata gik mane osingo ni obogwedho dhano. Chakruok 9.1-17, 15 kod 17, Wuok 34.10

Kata obedo ni dhano ne oketho chikne kinde ka kinde, Nyasaye e herane kod nguono nosingo singruok manyien e Jeremiah 31.31.

Ne osingo ni Abraham ni kuome kod yiene oganda duto manie piny ibiro gwedhi. Chak. 12.1-3.

Nyasaye nochiwo piny duto, Israel, tij ngiyo gweth mare e piny – Wuok 19.5-6.

Ezekiel 34.4,12,16 wuoro nyiso rit mare kod nyiso ni kata dhano kaok ongiyo to en owuon obiro ngiyo molala, mokere kendo mi olosi kuma ohinyore mi omi joma om yom teko.

Moloyo mago duto Nyasaye nooro wuode Yesu mondo odwar kod okony joma olal. Luka 19.10, 4.18.

Kane Nyasaye ooro Roho maler, gima ne otimo mokwongo elela ne en nyisogi e piny duto, e dhogi giwegi kuom honni mag Nyasaye Tich Joote 2:1-12.

En lamo mane mar muma maber?

Koro kaka wangeyo ni Nyasaye nikod adiera, wanyalo lamo ening Yesu kod muolo, loch, kod chuno kod jingo. “Loch mari obi, dwaro mari mondo otimre e piny kaka timore e polo. Amen.

Koro ere kaka wanyalo lemo?

Kaka wangeyo ni Nyasaye odich kod neno kowar ji pod onego walem kendo walam kod loch, hera kod dimbruok. Ango monego walam?

Mokwongo, onego walam ni wawegi

Mondo ni pachwa eyaw eyo mar adiera mar lal. Fweny 20.11

Konyo joma olal Luka 19.10

Ni dhoudi moyaw kod Nyasaye 1 Jokorintho 16.9, 2 Jokorintho 2.12, Tich Joote 14.27, Jokolosai 4.3, Fweny 3.8.

Mar paro ni kony mar Nyasaye Tich Joote 8.26

Kinde duto wangiyo mana kuma rach Jakobo 1.5

Mar jingo joefeso 6.19, Tich Joote 4.29

Mar thuolo kuom Roho maler mondo otim tije mar golo chwo Tich Joote 1.8

Mar wechene Isaya 59.21, Jeremiah 1.9

Mar dongo e paro kod keyo Mathayo 13.1-23, Isaya 53.10.11.

Nyaka walam ni ji kinde duto

Lamo en ranyisi mar hera. Lamo maber ahinya kwanyo mana gombo mar Nyasaye kendo duoki gi mana kuome kod wechene. Paulo nyisowa kaka onego walem e 1 Timothi 2.1-3. To kuoma onego obedi mabor koda ni onego atim richo ni Ruoth to ok alemoni. 1 Samwel 12.23.

Walamo kaka dhaw mar chuny

Kata ka en Nyasaye mar higni, jachien oseketo pachwa mutho mar joma yie, lamo biro yawo wange duto maok nen mikony ji kuom teko mar jachien ni mondo owenegi kod Nyasaye mondo gi bedi e joge 2 Korintho 4.4, Tich Joote 26.18. Nyaka walem kuom teko mar tij jachien mondo wakony ji, pesa kod mwandu mondo wakonygo injili. Joefeso 6.13 otek ahinya ma Yesu nonyisowa mondo wapenji Nyasaye mondo oketh ji egolo cham epuodho. Mae ni e dhiyo nyime. 2 Jokorintho 2.11, Mathayo 9.38.

Lamo modwoki

Muma nyisowa ni kanisa machon ne ohero lamo kendo Nyasaye nemedo kwan gi. Nikelo jotelo noneno lamo kod wach ni ber ahinya, kwa mar jalup Yesu nomedore ahinya Tich Joote 2.42-47, 6.4-7. Par kawalamo kod dwaro mar Nyasaye koro duokowa nitie eyo. 1 Johana 5.14-15, Mariko 11.24, Mathayo 7.7, Jeremiah 33.3.

Od lamo ni pinje duto

Lam ni Algeria

Otas 87

Ji 60,000 otho edhaw

Ji 30,000,000, 99.4% gin joislam

Ok gidwar injili

Loko e Francais, Deutsch, Italiano, Portugues

©2009 www.dci.org.uk

4. Ikri

Joma iromogo inyalo loyogi ni Yesu

Ne Somo

E muma ni som:

1 Petro 3.8-22, Daniel 12.2-4

Emako gi wich mari:

Miuru Ruoth Kristo duong echunyu kendo pile beduru kuikoru dwoko ngato angata mapenjou tiend geno ma un go. 1 Petro 3.15.

Bange wuoye ma:

Gima penjo mage minyalo penjo ngato miduoko kod penjo manyalo miyo ichiw nenoni.

Gima itim mokwongo:

Parane kaka Ruoth teloni mondo iyie kuome kod kaka ne okonyi kane itime. Ndike duto te piny, mondo ipuonjri nyiso osiepeni nyaka chopi kuma inyalo time e maok mar din e dakika ariyo.

Gima onego itim:

Ndiki otese ariyo manyiso ngech nyathi molal nyisio kuom joma olal kod chuny Nyasaye ni keno.

Ket e chunyi wach ka wach:

2 Timothi 1.7.

Petro, Jaote maduong kod padri moher bende tiyo tij lando injili kinde duto. To e 1 Petro 3.1-8 oyawo chunye kaka padri to e muma 1 Petro 3.13 bange olokore omiyoji jingo mondo ochiw chunyi ni yesu. Wabiro luowo puonj ne maber ni.

1. Onego wakadhi luor wa

E piny Spein nitie kanisa mar mon kod chwo mare odak e wang yore, maok oluor jomecho, madho yath kod uso dendgi. Nyasaye osekonyo oganda mangeny kuomgi. To ne gimayo jomakano pesa to koro sani kachopo nyiso ji wach yesu to giluur wacho, to giwacho gik moko kaka

“ji nyalo nyiera

“ji nyalo paroni ajaneko

“ngato nyalo goya

“ok ahero ni ji tamre a.

Muma wachoni Nyasaye ok miwa roho mar luoro, to roho mar teko, hera kod paro man kare 2 Timothi 1.7.

Luor aa kuma nade?

En ngama ok dwar ni wanyis ji wach Yesu? Jachien ka ichiwo Nyasaye manyalo tamo jachien to obiro ring kuomwa Jakobo 4.7.

2. we wayudi chunywa kare

Nikech enyunywa naka waketi kristo kamoro, kaka Ruoth. Bet ebwo Ruoth tiendeni tiyo ni Ruoth gik modwaro kod timo gik mowacho ni beyone. To koro en ango mange kuom gik ma Ruothwa yesu kristo dwaro?

1. Mi wuod dhano nobiro dwaro kendo waro ango mane olal. Luka 19.10
2. Roho mar Ruoth ni kuoma, osewira mondo alandi wach maber ni joma odhier. Luka 4.18
3. Donge do we rombe 99 e pap mi odhi dwaro rombo achiel molal nyaka oyude? Luka 15.4

Olal, jomo orundore gima e joma Yesu dwaro, Mathayo 9.36-38. En adier ni chunywa owae e kitanda tho, to pod ongima to chunywa owar ka ngama tin oluwo kristo. Ngama nyalo wacho ni gin ji adi ma nyalo dhi ir Yesu.

3. Petro wacho kinde duto

Onego waikre wuoye wi Yesu es asaya otieno kata odiechieng. Inayalo bet kod adier ni Nyasaye biro chano sama ok owinjore kinde ka kinde mondo orem adierani.

E piny India bang tich matek odiechieng elwet kod jokristo mangeny wabet kawaol. Gibet piny mondo gichiem e od chimo. Apoya nono muindi mapogo chiemo biro etiendgi kanyisogi ni odwaro mondo onyise yo madhi ir esu. Ok nowinjore to iparoni ango mane gitimo? Kinde duto!

4. Bende l ikore

Petro wacho ni ongego waikre kapok wadhi edhaw kaok kamano to inyalo lowa sa asaya. En yo mane mawanyalo ikre go? Ikri kod:-

- E chunyi, sud machiegni kod lamo
- E muma, ibedi kod adiera mar chuny mar wuoro, wuode kod roho
- E pachi, wabiro winjo sigana moko maricho to nyaka wabed jowinjo mabeyo, maok bwogi to wasudo kod pi wang
- Pachwa, nikech nitie yore mopogore mag loyo ji mopogore opogore. Bende ingeyo ni gin mage?
- Ka itimo, ikri dhi ji ariyo ariyo, kod chenro maber kod lup oikre, kuketo ranyisi maber.

5. Petro wacho nying – ngato ka ngato

Wayude mayot bet kod jomoko moloyo jomoko ma kochopo e loyo chunje nyaka waikre kata ka en tho nikech chunje te ber ni Yesu. Kata obedi malo, ngat matiyo kata ngama ni piny Nyasaye ohero chunje duto marom.

6. Yudgi mondo gimiyi penjo!

Bende inyalo chako mbaka manyalo miyo nngato penji gimoro, kaka gima itimo, kata kuma idhiye giko juma. Mano yawo ni dhot mar wacho weche matin kuom yieni kata kanisi. Gima idwaro en ni idhi dwaro ji kod mako rech to nyaka ibedi kod gima ilupogo ma dhogo okagore. Ne ngama inyalo mako kod horuok, muolo kod wang moro amora mar tije Nyasaye.

Kindego nyalo chopo maoko onge

Padri ne nitie egari mi nyako moro ne obet bute ne en kod tuo kor. Ji duto ne ok odweo to padri ne odhi bute kweyo nyakoni. Ne owacho, ne ongeyo kaka ne owinjo nikech ne tuone ongiyo make. Eto odok kuma ne obete. Bange nyakoni ne openjo akomiyo koro ne oonge tuo kor sani. Bange dakika matin padri ne nyalo wacho yiene kuom Nyasaye ma bende chengo. Nyakono ne osing biro lime bange.

7. Bende inyalo wacho geno ma in go?

Sama iwuoyo kod ngato eyo to mbakau lokore e yie kuom Nyasaye samore ionge kod dakika makadho ariyo mi mondo aiwachi gima Yesu osetimoni. Bende inyalo timo mano? Ango miyo ok inyalo puonjori mano kod osiepni? Moro ka moro kawo sane mar wuoyo kata ngiyo saa.

8. Ngi Pachi?

Buonjo kod paro nyalo wuoyo matek moloyo weche. Petro wacho ni onego wago mbaka seche duto ka wadombore, kod luor, ma ok yudre mayot e piny modichni.

9. Gik, ikri mar sandri

En dwaro Nyasaye, Petro wacho, ikri mar sandori kuom timo ber. Jomoko to ok bi winji. Kik idew ka ginyieri kata gikwinyi. En duto mar Yesu mane otho nikech richo dichiel to okumo, joma beyo kod jomaricho mondo okeli ir Nyasaye.

Od lamo ni pinje duto

Lam ne Belgiam

Otas 114

Ji 10,000,000 wasunge

Loko e Francais, Deutsch, Italiano, Portugues

©2009 www.dci.org.uk

5. Kit Ngima

En Ang'o mamiyo ji winjo?

Ne Somo

Emuma Mari Som ka:

Mariko 1

Ma en weo ma onego imaki:

Yesu neno owaccho ni sa ochopo ma piny ruodh Nyasaye ni machiegini
Lokri kendo winji wach maber. Mariko 1:15

Bange wuo wehegi:

Bang puonjuoruk mi ji paro matut kuom weche gi.

Gima Onego itim ka juma manyien podi ok orumo:

En kinde ma onego itim gima Yesu nene Otimo dhie gweng ma podi
ok idhiga kendo iyal weche Nyasaye kuno. Bang lemo
dhi uru ji ariyo ariyo kata e kanyakla.

Tich medruok mamalo ma indiko:

Som mumbe mag injili kendo kod Hebrania 5:7
kendo indik e kalatasi kit ngima mar Yesu e lemo.

Par matut wach ka wach e weo ni:

Hibrania 2:3-4

Mariko 1:45 wacho ni ji nene obiro ir Yesu koa kuonde ma opogore nene ok gibiro e kanisa chokruok, tich oote, kota e tich a ticha mag pinyui. Nene gibiro ir Yesu. Ka wanyalo fwenyo gima omiyo nene gibiro, mondo watim kamano, ji podi bira bira ir Yesu koa kuonde duto.

1. Yesu Nene Orwako Roho Maler.

Yesu nene chiko ite ne roho 1:9-12. Nene oluwo kendo nene ochiwo tichne kod ngimane ni roho, odhi kendo otimo dwaro mar roho.

Ango Momiyo Ma en Wach Maduong?

Yesu nene en kendo en Nyasaye to kanene onywole nene oweyo teko ne duto mag polo Filipi 2:6-7. Nene oyiero weyo duongne kendo obiro ka nyathi, ok kaka jatelo mar lweny, ja ohala maduong kata jatelo mar siasa to Yesu nene obiro. girem kaka dhano, to kaka dhano mano opong kod roho maler kaka wanyalo kendo waripo watim luka 4:18.

2. Yesu Nene Oloyo Tem Mar Jachien:

E thim Mariko 1:13, mathayo 4:1-11 Yesu neno okendo odenyo eka jachien nobiro mondo oteme olok kite mkate. Bange jachien nene oteme mondo ogeng sandruok e msalaba, kendo oteme mondo otingne malo kendo e kindeduto Yesu nene kwero ga jachien ka ondimbore ne Nyasaye kendo ne geno mare – Jachien nene oweye ka oseloye.

3. Yesu Nene Oketo Yalo Imbele Mar Chanro ne Duto.

1. Nowacho ni yalo mare en wach maber.
2. Nowacho ni piny Ruoth chiegni.
3. Nowacho ni sa ochopo.
4. Nowacho ni ji olokre kendo giyie, Mariko 1:14

Pile wabedo joneno mag Yesu aling aling kod hera e ngima to achier ji nyaka lokre, mondo oduog ir Nyasaye mondo oyie. Kik ng'ato wach ni lemo en ngima mo ok ongere. Miguel Diez nene nikodiji 30,000 e chokruok mare Ecuador kanisa mar Pensacola. Kanisa ma Florida oseneno ji 100,000 e higni ariyo, To Carlos Anacondia e Argentina oseneno ji moloyo 8,000,000 ji ma obiro ir Yesu mana kuom yalo kende.

4. Yesu Nene Ongeyo Sa Mar Nyasaye.

Yesu nene otiyo nyaka higni piero adek to kane Herode oketo Johana e jela nene en chanro mar Nyasaye. Yesu nene ongeyo ni sa mare ochopo. Onyiswa ni wabed ka waneno mondo wange ka Yesu nitie e dhoot. Ka wanyalo ngikyo matut fweny mantie e wach Nyasaye ei kanisa kendo kuom Isreal kendo matut e gik matimore e piny to wabiyo ngeyo gik matimore mariko 13:28-36. Mathayo. 16:1-3.

1. Noah nongeyo kinde kendo nogero yie.
2. Musa nongeyo kinde kendo notelo ni jo Nyasaye ka ketop gi thuolo.
3. Daniel nongeyo kinde kendo nolemo mondo jo Nyasaye oa e ringo.
4. Nyasaye nongeyo kinde kendo ooro Yesu.
5. Yesu nongeyo kinde kendo noyalo.

5. Yesu Oluongo Jomoko Mondo Okonye.

Nene ok otimo gik moko dut kende mariko 1:16-20. Chuo nowinjo ka Yesu luongo kendo nene giyie maonge deko, giweyo gik moko duto kendo giluwu Yesu, kendo gimedo bet joneno ka giriwore e tich.

1. Mokuongo ne en Yesu kende.
2. Bange Yesu kod ji moko apar gariyo (12).
3. Bange ji apar ga riyo(12) kod ji mamoko elfu adek(3,000).
4. Bange ji elfu adek (3,000) nobedo joyahudi elfu abich (5,000).
5. Bange ji mowuok e pinje moko nodonjo oriwore e wuoth.
6. Bange injili nochopo Afrika kod Asia kod kuonde moko.

6. Yesu Nonyiso Teko Nyasaye.

Noriembo jachien oko 1:25.
Nochango midhusi 1:31

Nochango ji mangeng kendo oriembo jochiende 1:33, 39.

Nochango jadhoho 1:42.

Sache duto Yesu ninyiso teko nyasaye maen hera kod ngwono mar nyasaye matiyo ka wach ne landore 1:28,45 nomedore omiyo boma duto nobiro mondo onene 33;37.

7. Yesu Nochiwore Ni Lemo.

Yesu pile nene timo mana gima oneno ka wuonigi timo. Yohana 5:19 to mondo otim mano, noyudo kinde mondo owinji koa kuom wuonigi. Sache moko ne en gokinyi kogwen kata odhiambo podho chieng, kata mana gotieno kar kende kata e dier ji, bange nongeyo gima onego oldhi otim mariko 1:35.

8. Yesu Nochiwore Ne Ji.

Nene en kod thuolo mar dak kamoro achiel kendo mondo ongi. Kodi ji bang'e odhi e gwenge mamoko mondo oyal kuno 1:37-39. Yesu nohero ji kata mana mahero tek kaka mantie kod jochiende kod dhako matuo kod radhoyo, kuom Yesu nodwaro chopo ne ji duto kod hera mar nyasaye. Bange ji nobiro ire kowuok kuonde mopogre opogre to podi gibiro biro.

Yesu ne en jayalo mayalo kuom ngat moyie kuome to biro timo kata gik madongo moloye, to mana kuom teko mar roho maler no ma Yesu ooro irwa.

9. Penjo Monego Irangi.

1. Chanro mari mar chopo ne ji gin mage.
2. Chiwruok mari mar lemo chal nadi.
3. Bende itiyo kod miche mag Roho.
4. Bende ikyie kod lwong mar Yesu.
5. Bende ineno ni seche nyasaye en sani.
6. Bende yalo en wach ma iketo mbele.
7. Bende iloyo timbev mag jachien pile kod lemo, wach, to kod ngado paro maler?
8. Bende neneiyudo roho maler ka nene iyie to bende opogi pile ka pile

Od Lemo Ni Pinje Duto

Walem Ne Mongolia

Operation world page 389

3,000,000 Jomodak Mongolia,

Animistic, Budist, kata atheistic

Kata 1,000 joma oyie manyien ithagruok kod sand.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

(c) 2009 www.dci.org.uk

7. Manruok Gi Gik Lweny

Wach Nyasaye, Roho mar Nyasaye kod jo Nyasaye duto nikanyo mondo okonyi

Ne Somo

E muma ni som:

2 Timothi 3.14-17, Luka 4.18, Johibrania 12.1-3

Emako gi wich mari:

Koro wawacho kod jingo, Ruoth en jakonyina, ok abibet moluor, ango madhano nyalo timona? Johibrania 13.6

Bange wuoye ma:

Koro misengeyo kaka isengeyo kaka chenro mag Nyasaye konyi, ere pogruok moboketo ka iwuoyo kuom Yesu?

Gima itim mokwongo:

Losi mondo iwuo kod ngato, chakruok matin, jokanisa kuom Yesu kod chenro mar komo koth wach Nyasaye, ngi saa mondo iwe roho mar Nyasaye oti, mondo inyisgi joma oluor eodgi Nyasaye chon kata sani.

Gima onego itim:

Ndiki wach ma in go e otese ariyo mondo iter ononni.

Ket e chunyi wach ka wach:

1 Jokorintho 9.15-18.

Wadhi wuoye yore adek ma Nyasaye konyie ka iwuoyo kod ji kuom Yesu ka in e kind ji kata kumaopondo. Opaki kod teko mar wachne, teko mar roho mare kod neno man kod teko maa ejoge.

1. Teko mar wachne

Pogruok manie kit wach Nyasaye ok en wach dhano.

Dak, Adier dak. Johibrania 4.12, 1 Petro 1.23, Tich Joote 7.38

Omiyi ikruok maber 2 Timothi 3.16

Otiok tich Isaya 55.11

En kaka nyundo matoyo, pogo kendo ketho kite Jeremia 23.29

Otiyo e ji 1 Jothsalonika 2.13

En e ligangla ma roho mar Nyasaye tiyogo Joefeso 6.17

En kaka kodhi mikomo Mariko 4.13-20

Jachien mayi kodhi moko

Moko bende ok yie mondo odongi
Moko bende miye luoro mae pinye mondo oike.

To oganda mangeny mawinjo wach gin kaka lowo maber, kendo wach kelogi 30,60 kata 100 cham magiyudo. Ingeyo ni pap e lowo maber, kite kod ombugu e tung, omiyo riti oganda mangeny mondo odongi adiera. Yesu wacho ni kodhi dongo mana kende, mos, kaok nene, matin tin nyaka chopi gole epuotho. Omiyo japith maber pidho kendo rito mos kod geno. Mariko 4.26-29.

2. Teko mar roho mar Nyasaye

Obiro pako neno mari kod ranyisi man kod teko moa kuom Nyasaye kaka ilamo ni joma odhier. Ranyisi nyiso yo, to emaye ginyoso yo madhi e piny Ruoth polo kod eherane kod rit.

En ranyisi mane mawanyalo neno?

Isaya 61.1-2, yesu wacho e Luka 4.18 ni ka injili oyalni joma odhier:-

Chuny otur inyalo changi
Jomotwe nyalo bedo thuolo
Muofu nyalo chako neno
Joma isando inyalo gony
Nguono podi inyalo yudi kuom Nyasaye.

Chieng moro achiel Johana jabatiso, mane nie oet tuech kod onge geno, ok ne one teko mar Nyasaye kata ka ne oyalo adiera, noore ir Yesu kopenjo ka en e Mesia adier. Yesu nowacho ni ranyisigi ema nyisi:-

Jotuo inyalo changi
Pudhe nyalo chako wuotho
Jodhoho kod joadhola inyalo luoki
Radin nyalo winjo mokwongo
Joma ne otho inyalo chwero
(Ne Johana 10.44, Luka 7.20-23)

Jokristo tinde neno ranyisigi kawuono epinje duto. Yesu biro timoni mana kamano kilamo ni ji engine. Koro wanyalo medo ranyisigi mane Yesu osigno e Mariko 16.17-20.

Dho malaika (mich mar roho maler)
Ogengi kuom gik mahinyo
Ranyisi manyiso wach

Ango kare monego watim?
Lu ranyisi mag Yesu e Tich Joote 10.38

Yie gik mane Yesu ochiko kumwa wawegi Tich Joote 1.8, Johana 14.12. Lu ranyisi mar kanisa machon, mane oyalo wach mi giwuotho e teko roho mar Nyasaye ekinde mangeny. Ne sigana e Tich Joote.

3. Neno mar jo Nyasaye

Kaok ingiyo gigo duto ma joma ok oyie nyalo wacho kuom kanisa (ekinde duto en adiera to inyalo kwayo nguono). Inyalo wacho gik miseneno kuom ngima moloki ahinya to mari.

Bende inyalo wacho hera maradiera miyudo e kind jo Nyasaye, to inyalo nyisogi engimagi mon kod chwo madongo mag Nyasaye e sigana kod kawuono. Iboyudi ni luor e kind ji miyo luor ni ja Nyasaye matimbegi opogore kendo golo pogruok.

Wach pogruok manie jokristo

Inaylo nyiso ngima ni jo madongo mag kristo kaka William Wilberforce ma ne ochungo sando ji.

Shaftesbury, mane otemoni jomaodhier

Dr. Barnado, mane okonyo kiye

Booth, mane ochako jolweny mowar

Bisho Tutu mane odhawni pinje

Wacho joma ne oloko ngimaji

Kaka Livingstone, Studd, mane odak mi otue e piny Afrika

Taylor mane odak mi otho e piny China

Carey mane odak mi otho e piny India

Judson, mane odak mi otho epiny Bama

Billy Graham, maoyalo ni ji million.

Wach joma chuny gi ler jokonyo

Kochopo e kony joma kech kayo, mariyo ohingo, man kod lewni moyiech, matuo, maonge udi, kod joma otue, oganda jo Nyasaye kinde duto nitie. E piny duto jo kristo tiyo mmatek mondo ginyisi tera mar Nyasaye, kinde mangeny nitie chudo matin kata bet maonge.

ACET rito joma niko AYAKI

Remar, Teen Challenge kod Jackie kweyo yath

Mama Teresa ma a kalkata konyo jomtuo kod matho kanisa e piny S. Afrika, Romania, Poland kod Latin Amerika dhaw kod ngado bura marach.

Jokristo ma “Western” dhaw kod golo ich kod gik moko maricho.

Maok ingiyo rme kod lwr jokristo nyalo tingowigi malo, piny, bathe kod penj moro makore, kumoro amora kod saa asaya. Bang higni 2000 mar sand kod tuech oganda jo Nyasaye ngima kendo dongo esa maber e piny duto. Kuom kony mar wach mangima mar Nyasaye, teko mar roho mar Nyasaye kod hera kod ber mar jo Nyasaye pod wanyalo dhi nyime kod dongo nyaka chopi Yesu duogi kendo.

Od lamo ni pinje duto

Lam ne India

Otas 273

900,000,000 gin waindi/joislam

Jokristo tin ji mangeny pok ochopni, ji milliono odhier ahinya.

Loko e Francais, Deutsch, Italiano, Portugues

©2009 www.dci.org.uk

8. Ranyisi

Omule kod Nyasaye

Ne Somo

E muma ni som:

Wuok 33.12-23, Tich Joote 8

Emako gi wich mari:

Kamano Filipino ma achiel kuomgi modhi edala mar Samaria malando wach Mesia kuno. Kane jo Samaria owinjo wach Filipino, kendo gineno honni mane otimo ne gichiko itgi ni wechene gi chuny achiel. Jochiende maricho nowuok kaywak matek kuom ji mangeny, kendo joathany kod pudhe bende nochango, mi mor maduong nobet edalano.

Tich Joote 8.5-8.

Bange wuoye ma:

Ango manyiso tinendeni, ni Yesu chal ayoro, kowuon kod nyaka chieng?

Gima itim mokwongo:

Kato onego idhi itim gima isesomo. Kwa Nyasaye mondo otelni eyore duto mobiro nyiso duongne kod adierane.

Gima onego itim:

Ndiki honni manotimore e Tich Joote e otas achiel

Ket e chunyi wach ka wach:

Johana 14.12

Bende isengeyo ni kanisa machon ne dongo piyo piyo engeny kod ber?

Lamo mabeyo kod yiero gima itimo. Tich Joote 1

Ngeny mar ji 3000 moyie, Tich Joote 2.

Ngima maber, Tich Joote 2.42-47.

Ngeny ji 5000 chwo, samoroji 15,000 moseyie Tich Joote 4.4.

Gweng maber, Tich Joote 4.23-5.11

Je medore Tich Joote 5.14

Telo maber, Tich Joote 6.1-6

Dongo mangeny Tich Joote 6.1,7

Ongo miyo mano nitie e kind jomo osando kendo maok osomo? Gima omiyo en ranyisi kod midhierni moa kuom Nyasaye. To bende gin mare kawuono?

1. Emmanuel – Nyasaye ni kodwa

Bang muma machon mane inkod ranyisi kod midhierni nobiro nonyuor mar jawarwa mane oketo mise ni jokristo nitech wuoth chiegni chakre. Biro mar Yesu ne obiro kod ranyisi, midhierni, malaike, fweny, lek, kor kod honni. Luka kod Mathayo 1 kod 2.

Oganda jo Nyasaye

En ango mapogo jo Nyasaye kod ngata angata epiny? Musa e Wuok 33.15 wacho ni en bet mar Nyasaye kodwa kod joma nikod honni. Kuokadho somo mantie wadak kod fweny, ngeyo, wach moro amora mawuok edho Nyasaye, honni matimore kod gik mawaneno. Mathayo 4.4.

Yesu en ranyisi kuomwa

Yesu ne ok otimo dwaro Nyasaye kende mi onyiso kaka wuoro oherowa kendo rito ji, ne ochunowa kendo omiyowa teko ma mondo miwatim kamano kata gik mabeyo moloyo mago. Johana 4.34, Johiora 1.3, Johana 14.12, Mariko 16.20, Tich Joote 1.8.

2. Yesu notimo ango?

Honni mag chengo.

Wuod ngat moro matin, Johana 4.46, Petro min jaode nochangi, Mathayo 8.14, luoko jo dhoho, Mathayo 8.3, rangol Mathayo 9.2.

Honni moko mag chang

Ne ochangi puth Johana 5.5, lwedo mane otal, Mathayo 12.10, jatij oto Mathayo 8.5, Wuok mar remo Mathayo 9.20, muofni, Mathayo 9.27, ochang malchus, Luka 22.51, ochang nya Jairo Mathayo 15.22, ochang radin Mariko 7.33, muofni, Mathayo 20.30, Mariko 10.46, 8.23, Johana 9.1, ji apar man gi odhany, Luka 17.12, dhako man kod juogi Luka 13.11, dichwo man kod tuo Luka 14.2.

Honni mag chiero joma otho

Wuod chi chiel Luka 7.11, nyar Jairo Mathayo 9.18, Lazaro, Johana 11.1-44, chier mare owuon Luka 24.6, Johana 10.18.

Honni ma golo ji esand

Joma ne kod jochiende Mathayo 12.22, 8.28, 9.32, Mariko 1.26, nyathi mane nikod tuo Mathayo 17.14.

Honni kuom gi piny

Kweyo ahite Mathayo 8.26, wuotho e wipi, Mathayo 14.25, kuongo yiend ngowo Mathayo 21.19, Onyisore ne jolupne bang thone.

Honni mag loko gikimoko

Oloko pi divai Johana 2.9, moko rech Luka 5.6, Johana 21.6, miyo ji 5,000 kod 4,000 chiemo Mathayo 14.15, 15.35, jachok oshur Mathayo 17.24, Yesu en achiel/ochal kawuono, nyoro nyaka chieng Johibrania 13.8.

3. Tich Nyasaye

E bug Tich Joote en bug Nyasaye mondo mi kanisa onyiswa ngima mar jakristo. Tich Joote 28 e bugno duto ibiro yudo honni, midhierni kod gik mane timore.

Yesu osenyisore ndalo mangeny, roho maler tiyo kod limbe mar malaiké. Nitie weche mawinjore moa kuom Nyasaye, koro, dhok manyien, lek, fweny, kod joma oyiero mondo giyie. Nitiere chang, kony, pong kod roho maler, kata yalo maler kod ranyisi kod midhierni mangeny. Mae engima mar jakristo ok mopogore, ok en mawendo kaka ji paro tinende.

Barua manyiso sigana

Paulo nogeno kuom ranyisi kod midhierni, ne Jorumi 15.17-20, Jogatia 3.5, kod Timothi 4.17, Johibrania 2.4, bende jandiko ochiwo neno, Petro kod Jakobo noyie ni Nyasaye nikod teko mar chengo, 1 Petro 2.24, Jakobo 5.1415. Higni 400, wuon kanisa Agustina nondiko honni mane timore e piny Afrika omiyo ne ok giweyo gik mane kadho koa kuom joote.

4. Honni gin mag ango?

Honni ok chal boche matigore kod wuoro, kata ok gin nitie mondo gipak jalno ma Nyasaye tiyogo, kata ok gin juok kata gima ji paro.

Ginyiso mana ranyisi kod adiera ni Nyasaye chiegni kod kwende mabeyo mar loch kuom joma sandore kata adier jochiende. Honni nyiso musalaba kod teko mare Yesu. Tich Joote 5.12-14.

Par gik moko adek makelo teko:

Pak, Yalo kod Lamo. Kaka jopuonjrene ne dhi kuende te, kipenjo Ruoth mondo oti kodi Mariko 16.20.

Od lamo ni pinje duto

Lam ne Moroko

Otas 392

Ji 30,000,000 gi joarabu

Jokristo motegno e 500 A.D.

Nitie dhagruok.

Loko e Francais, Deutsch, Italiano, Portugues

©2009 www.dci.org.uk

9. Chango

Chopni Yesu Eseche Midware Ahinya.

Ne Somo

E muma Som Ka:

Zaburi 103 kod Mathayo 8,1-17.

Mae e Mako Gi Wich Mari:

En owuon ne oting' o richowa e ringine e msalaba mondo watho ni richo,
eka wabed mangima ni tim makare kendo osechango mana nikech
chwad mane ochwadego. 1 Petro 2:24

Bang'e Wuoye Ma:

Ne nyingi joma nyalo nono chang. Ere kuma iyudorie
e nyingego? Ang' o matami sani?.

Gima Onego Itim Mokwongo:

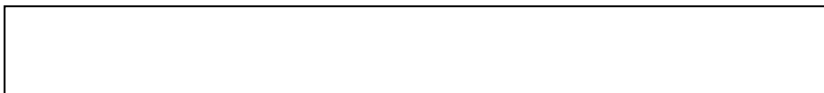
Kwa Nyasaye mondo otelni ni jomatwo kendo ibed kod adiera mar duoko
kendo itim kaka odwaro mondo irom, ine , kata iwinji kuom ng' ato kata ng' ama
ikia, dhi kuomg, kata kaok giye to yie mondo ilamnigi chang inying Yesu.

Gima Onego Itim:

Kuom injili ndiki odiechiegni duto mane Yesu ochango ji kendo indiki seche
mane ochengo, yore mane ochengo kod yo mane otiyogo kod gima netimore.

Ket e chunyi wach ka wach:

Tich Joote 14:8-10.

1. An E Ruoth Machango.

Mathayo 9:35 nyisowa ni Nyasaye ne wotho kumora mora kachango jomatwo, yalo kod
puonjo. Johana 14:12 nyisowa ni Yesu rikto ng' ata ng' ta man kod yie kuome mondo otim
kamano Paulo nondiko e jorumi 15:19 ne oseyalo injili kowacho timo kod neno kod honni
midhierni.

Yesu dwaro mondo jolupne "ochang jomatwo; ok man ni lemonigi kende . Oganda
mang' eny moyie tinde lando mana kaka Yesu ochengo kawuono echuny, del, kata
ekendruok kod weche pesa nikech gimaodwaro kuomwa en bet moriere edel waduto,
echuny kod roho.

2. Chengo Nitie te E muma:

Kane onego bedi ni iketo kipino e otas ka otas mar muma to nying ne doton kod mor kod
chang mar Nyasaye.

Two en achiel kuom duoko mar luar, to kuom chak mar gie mane nyasaye ochiko wa wuok gu neema. Chakruok 3:15-21.

Ewuok 3:7 wayudo ni Nyasaye neno pi wang'ne te kod chandruok . Oikore mar timo gimoro kod ng'ano moikore kod mohore.

Wuok 15:22-26 ruoth nyisore mokwongo kaka ruoth machengo, Onyiso Musa bao matin kaka ranyisi ma r msalaba. Onego wawit baono e piwa mochach mondo wane kagilokore mamit.

E kwan 21:4-9 Oganda jo Nyasaye oka kod thuol nikech kethogi giwegi . Katakamano ruoth nyisogi mondo ging'i adholano aeto ging'i malo mondo gidak. Ranyisi mar Johibrania 12:2 manyisowa mondo wawe ng'iyoy gik matimore mondo wang'i Yesu. Opogore kod ong'ong'ruokmaok nyal ng'iyoy kwende ariyo dichiel koro onego wayier kuma wadwaro ng'iyoy gimatimore kata gima ne ruoth ochiko.

Ayub ne ohore mokalo tem mager mokadho apima nyaka giko ne ochange kendo ogwedhe diriyo. Ayub 42.

Daudi wacho ni kik wwa wil kod gik ma Nyasaye timo mabeyo moloyo to ni ochango tueche wa. Zaburi 103:1-5.

Malaki wacho ni ruoth ni kod chengo ebwombne. Malaki 4:2.

Yesu Nobiro Timo Dwaro Wuonigi.

Jo hibrania 10:9. Nitie ranyisi 26 mopogore manyiso ka ne Yesu ochango ji, mano nyisowa dwaro mar wuorua. Ne somo mar 8 ranyisi kod midhierni.

Gik moko adek manyiso ji kaka Yesu nochange jomatuo.

1. Isaya janabi siemo ni Yesu higni mang'ny kopok obiro. Nyaka isom Isaya 53:4-6.
2. Joneno, mathtayo ni gima Isaya oneno en mar ka kod sani e Yesu. Nyaka isom mathayo 8:17.
3. Joneno Petro ngiyo chien ni Yesu miwach ni gima ne okor osetimore. Ne 1 Petro 2:24.

3. Ere Changna?

“Injili marua yot , opogore kod gik moko duto , ochimo kristo kod dak nyaka chieng.”

Bende ineno ni weche Nyasaye nyisowa ni changwa ne otiek kod Yesu e msalaba, higni 2000 mokalo, mano omiyo warango chien mondo wayud changwa, ok e gima biro.

Waneno Yesu , wayie kendo wayudo wagoyo erokamano kuom yie kod modong' go, wayie ni ruoth mondo otimnwa gik moko duto.

4. Mich Mar Achiel Kata Mich Mar Jite?

1 koritho 12:9 puonjowa ni roho chiwo mikch mar chango joma tu. Mich mar chang, Mae ok en mich mar chang ni ng'ato achiel mondo otigo, kata obedo ni mon kod chwo moko nikod yie kod man kod teko mar chengo moloyo jomoko.

Wanyalo Chango Jomatuo Waduto.

Inyalo paro ni yieni tin ahinya to bende eng'yo ni waduto wanyalo chiwo changi kuom neema mar Nyasaye mawanigo kuomwa kod machiegni, ok ni nyaka wayiegre e yie ma wanigo.

5. Ng'ama Nyalo Chiwo Chang?

- Jolup Yesu machon. Ne 2 koritho 12:12
- Padri mang'iyoyi. Ne Ezekiel 34:4
- Joyalo maradier. Ne tich joothe 8:7
- Jopuonje maradier. Ne mariko 10:20
- Jonen Nyasaye. Ne 1 Ruoth 17:21
- Jodong kanisa. Ne jakobo 5:14
- Dikon mag kanisa. Ne tivh joothe 6:5
- Jomoyie duto. Ne marikko 16:17

6. Kaka Inyalo Chiwo Chang:

Ka in gu teelo Nyasaye, kokonyi, kendo okonyiinnyalo chango joma tuo kumoro amora, sa asaya ok mana ekanisa kende sa lemo kata romo mag yalo.

1. Ng'i ni okwero tuo maradier.
2. Ng'i ni ihero ji mondo ekae inyal chango gi.
3. Kumoro manyaloro puoji ji bet kod yie giwagi lemo kendgi kaok kamano to migi yie mari.
4. Kinde duto bed kod roho maler tich joothe 3:6
5. Penj nyasaye mondo opuonji kaka ilemo mi ing'e kaen ng'ama two kata ka en jachien ema chando ng'ato?
6. Kinde duto riemb jochiende duto enying Yesu.
7. Kik ibed moluor lemo etiend gima okelo two kendo ichune kod dhi inyingi Yesu, nikech okawo le mondo ogol oko.
8. Gol teko Nyasaye kod lamo, kod keto lwedo, kata wiro kod moo. Mariko 6:13.
9. Hori kendo ilam kod kinda nikech kata Yesu bende ne lamo ni ng'ato ndalomokadho achiel.

Od Lamo ni Pinje Duto.

Lam ni Rashia

Otas 466

Ji 154,000,000

Seche 11 wuok Urop nyaka Japan

Kausoneno luar mar sirikal mar komonist

Kaurango sando kod we luochik.

Ilando goyore kindgi.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

© The DCI Foundation, England www.dci.org.uk
Not for sale but you make make copies free of charge

10. Goloricho

Ibiro Ng'eyo Adiera Kendo Adierano Biro Weyi Thuolo

Ne Somo

E Muma Ni Som:

Jogalattia 3:1-14 kod Tich Joote 8:1-25.

E mak Gi Wich Mari:

Kuom mano wuod Nyasaye ne obiro mondo okethi tije mag satan.
1 johana. 3:8.

Bang'e Wuoye ma:

Gima ne Yesu otimo emsalaba, oseng'umonin, owari, ochangi, oweyi thuolo
kod mwandu. Tamri gik moko duto ma jachien dwaro mayi.

Gima Itim Mokwongo:

Ng'I ngimani iwuon ka nitie kuong moro amora machon kata sani?. Dhi ine padrini,
jodongokata osiepe maalamo nyisgi gima iparo. Nyisgi gilam kodi, hul richoni
kod mag jomachon aeto karachiel luong Nyasaye mondo okonyi. Par Nyasaye
ok dwar sunga to obiro miyi neema ka ihori.

Gima Onego Itim:

Ndiki otase ariyo manyiso kaka ng'ato nyalo
mire kuong owuon.

Ket e chunyi wach ka wach:

Kwan 23:19-23.

1. Warwa E richo:

E jogalattia 3:2-5 wasomo kaka ne Paulo obwok koneno kaka ne kanise odok chien kaji
ok ong'yo adier, to ne oseiyudo rolho maler kendo ne oseneno honni. Koro ne gikweyo
ruoth, gilalo morgi kendo koro ne giyie kod injili mopogore. Ne gidok chien e dhano
kod din, to ne gin kod lamo kod ji mopogore mawelo, Paulo ne odagi wachno.
Jogalattia 4:8-11,5:7-12 omiyo openjo.

“Ng’ama Oirou?”

Nying iro tiende ni juok kata oroni ng’to chandruok kuom yath kata juog wang, iro, kata tiyo kod yath mondo otimni ng’ato marach. Seche moko nitie chandruok engimawa, joodwa, kod kanisewa maknwa, kendo maok yie kod juogi kata mana gik manie piny mondo oduoki. Ka mae ema nie ngimani to parni ni Nyasaye dware gwedhi kod gik

moko kaka mor ka engima, nyithindo loch, dongruok kod kony mar Nyasaye. Rapar chik 28:1-41.

2. Bende Ng’ato Oseiri?

Ranyisi maradiermar juok kata kuong gin paro machendo aming’a ma mono ng’ato yudo gueth kod gik ma Nyasaye ochiko, rundruok, goyo ragenng maok nen mondo idhi nyime kod chandruok e kinde duto kuomi iwuon kata e joodu. Ne Raapar chikk 28:14 –68 mondo ine ranyisi.

- Ajali mang’eny engima . 28,29.
- Lur bet maonge nyathi kuom mon. 28:18.
- Dhier mochwere 17,29, 47-48.
- Rem kinde duto.
- Deruok kod tho maricho.
- Joshua 6:26 1 ruodhi 16:34.
- Sand 25-44.
- Kend makeere, joot,paro kod timbe, 34, 20, 28, 65, 30, 41.
- Nuoyo kata tuoche masiko 21, 22, 27, 35, 59, 61.
- Chandruok 33.

Mag gin man ranyisi manyalo betie to ok giduto matimore koir ng’ato, kod kaok iyiero winjo Nyasaye kuom jasandruok.

3. Kuong A kanye?

Nyasaye No Kuong Ng’ato kod:

- Tich maok chul Chakruok 3:17, 5,29.
- Wuoth maok yue Chak 4:14.
- Misumbaji chak 9: 25.
- Rundruok Chak 11:1-9.
- Julup Jachien :

Kuong maok owinjore ok bi eyueyo, to ka jakristo otimo richo kong’eyo, kuong nyalo birone. Ngeche 26:2

Wanyalo Kuongre Kendwa kawa:-

Wuoyo mofuo ngeche 18:21.
Richo mag timbe rapar chnik 27:20 –23.
Lamo niseche manono rapar chik 27:15.
Rem e adiera Rapar chik 27:17-18.
Yanyo jonyuolwa Rapar chik 27:16.

Tim tich nyasaye kaok wadeo jeremia. 48.10.
Weyo paro jodhier sigana 28:27.
Kwalo Nyasaye malaki 3:9.
Kod yore mang'ny.

Samoro Osekuongwa kod Jomoko:

Telo makadho, dendwa kata paro , lamo misengni kata kwerewa samoro ne osekuong.

Bet thuolo kuom kuong biro mana ka in kuom Yesu maloko kuong'wa ir gweth mar Nyasaye. Jogatia 3:13-16.

4. Wilruok Maradier Emsalaba:

Ne ogure emsalaba nikech richowa,
Ne ogoye nikech kethowa.

Ne ochwade mondo okelnwa kwe.
Ne ohinye nikech changwa.
Isaya 53, 1Petro 2:24.
Nobedo richo koro wanyalo bedo mabeyo.
Osandore etho mondo wayudi ngima mosiko.
Ne obet modhier mondo wabet gi mwandu.
Ne okwere koro inyalo yiewa.
2 korinθο 5,2, johibrania 2:9, jorumi 6:23.
2 korinθο 8:9, joefeso 1:5-6.

Kar Yudo Kuong, Gweth Mang'eny:

Moloyo tich maonge chudo, kuom Yesu tijwa ok dhi nono 1 korinθο 15:58.
Kar wuotho nono, wawuotho kod gima omiyo mathayo 28:19.
Kar bet wasumbni wankod luong mar bet jatich jofilipi 2:6.
Kar mondo wakere wanyalo bet kamoro achiel kod teko Chakruok 11:6. Kar bet kod rundruok wankod gueth mar Abraham ni pinje. Chak 12:1-3.

Ere Kaka Ne Ogwedhi Abraham?

Abraham ne ogwedhi eyore duto.
Igwedhowa kuom chik mane roho maler ochiko mamiyowa teko kendo pong'owa mondo watim gima Nyasaye dwaro ni pinje duto. Chakruok 24:1, Tich joote 1:8.

5. Okang Abiriyo Mag Bet Thuolo Kuom Kuong:

Juok en tij juogi maricho mayie kod weche dhano kod lamo maricho to som 1 Johana 4:4 kod 3:8. Lamo kod nying kod teko mar Yesu ketho gik maricho duto. Penji owete kod nyimine maiyego, kod mihero mondo olamni e yore 7.

- 1 Ng'e ni gima kelo chandruokno en chuny.
2. Hulo richo mane omiyo richono odonjo , kiwuok kuomgi kod kony Nyasaye, kendo yiero luwo Yesu koka jawar kendo ruoth.

3. Yud ng'uono inyingi Yesu, to enying Yesu ng'uonni ji duto masechwanyi kata yanyi.
4. Tamri jachien kod tije duto.
5. Parni jachien rembe Yesu kod loch emsalaba.
6. Nyisi osiepeni mondo gikwer tije duto maricho mar jachien mondo odhi kendo kuong duto mondo okethi enying Yesu.
7. Pong'I ngimani kod Roho maler mar Nyasaye kendo pak Yesu seche duto, dagi e roho kod wach Nyasaye.

Od lamo ni Pinje Duto

Lam Ni Mali.

Otas 370.

10,000,000 Jo Afrika,

33 dhok mopogore, 10% jomosomo

86% Joislam 4% Jokristo.

Giduto gin gi dhier.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

11. Chanro Mar Nyasaye

Ne Somo

E muma mari Som:

Isaya 66: Zaburi 67.

Wach wich:

Isaya 41:9-10

Bang'e Wuo Kuom gigi:

Nyis ng'ato ka ng'ato ranyisi mar msalaba kaluwolre gi kuma Nyasaye oyiero mondo idhiye, kata gima enyalo kwayo mondo ichiw kata mondo iwe

Gima Itimo Mokwongo:

Ka wagiyo sache kod chiegni mar odiechieng mogik, tem kendo lemu ae ichiw ni Yesu ji arikyo mapok owar ei anyuola mari kata osiepe.

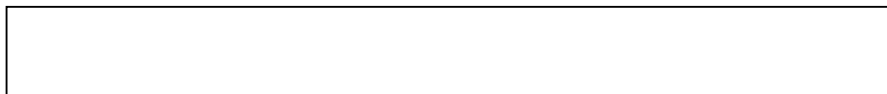
Tich Monego Itim:

Bende iwinjo lwete Nyasaye engimani kayieri mondo itini Yesu kristo.

Wach wechego e otas achiel miparo ni Nyasaye luongi ni onego itim kata kaka onega ibedi.

Ket e chunyi wach ka wach:

Isaya 43:4-7.

Wagoyo erokamano kuom tich matek kuomweche mogik mag Yesu e injili duto moloyo to mathayo 28:16-20 kod tich joote.

E chakruok wich kuot, kod dhokruok mar wuoro Nyasyhe wotho e puodho odiambo mang'ich korango dhako kod dichwo mohero, olemo mar wang'e , oseketho adiera margi , ne odwaro luoro satan kod kelo chandruok ma nyaka chieng e piny, weche wuonwa nyiso chunye "Adam in kanye ?" to ok ne onyisi kama ne Adam opondo! Muma nyisowa ni Nyasaye ochako keto gik moko kod singruok. Chakruok 3:9.

E chakruok sigana mar Josef, ng'at mane oor kod Nyasaye mondo obi okony piny chakruok 37 nyaka 50.

Wuok nyiso teko mar Nyasaye nigo mondo ogol piny duto kuom tuech. Odwaro guedhogi kuom ketogi e piny lando wach Nyasaye kod ngimane e piny duto. Wuok 3: 7, nyaka 19:6.

E zaburi chuny Nyasaye epiny pogre kinde ka kinde, kaka nie zaburi. 67, 2, 72:17.

Jonabi madongo gi matindo kaka Jona opong kod teko mar chuny mondo okony piny Isaya 6:1-8, Isaya 54:1-5, Hebrania 2:14.

Gima Nyasaye ochano e piny onyisre kuom janabi Isaya mawacho ni nitie gik moko ang'wen ma Nyasaye ochano timo kod gik moko ariyo modwaro mondo watim. Isaya 66.

1. Nyasaye Wacho , “ Achiegni Biro”

Winj Isaya 66:18 ofwenyo biro marariyo mar kriksto. E sechegi ochoko pinje duto nikech parogi kod timbegi. Ok no timo mano ebirone mokwongo, wabo wuoye ma bange mondo wane ranyisi epiny kod e paradiso, epiny ranyisi mogik mar biro kristo.

Mae nyiso ni nitike odiechieng mogik. Mae en wach maber, kom joma oyie to bende onyiso ni nitike odiechieng mogik kuom ng'ato ka ng'ato mondo olo anyuolagi, osikepe kod pinje ni kristo.

2. Abiro Keto Ranyisi Kuomgi:

Ranyisi no 66:19 en msalaba , ong'ere epinje duto . kuom joma ok oyie msalaba e ranyisi maler manyiso hera mar Nyasaye ni pinje duto. Johana 3:16 To kuom joma oyie msalaba nikod ranyisi kod tiende motegno. Kalvari nochakore gethsemene kuom Yesu e dhano e msalaba nonyiso kinda mar:-

- Dhi kuma ne ok odwar odhi.
- Timo gima ne ok odwar timo.
- Chiwo gima ne ok odwar chiwo.
- Mathayo 26:39, luka 9:23.

To ne onge yo moro , kod mor mane oket enyime mor mar nene kod kwe epolo, Yesu ne ochandore e msalaba, emomiyo wan bende watim ni jowerewa. Jo- hibrania 12:2.

3. Abiro Oro Jomoko Mokadho Epinje:

Chon ahinya Spain, Libia, Asia, Greece kod chula mar nam onyisi e 66:19. Tinde en epinje mapod dhi nyime gi dongruok, e kanise man machiegni kod pinje ok chopni ji, to kristo obo luongo kendo booro jomoko mabor kaka joland innjili.

Ang'o Monego ikadhi?

Ne ikadho e msalaba kod chandruok kuom dwaro mondo itho kuom kod timo dwaro mar Nyasaye kaka nyalre. Luka 9:23.

Ere Kaka Wakadho:

Gi wuro, ikadho kendo ikonyuo ngimani kende, to kuom dwaro lalo ngimani ni Yesu kod dwaro Nyasaye. Luka 9:24

Koro wabodwaro ng'eyo gik moko ariyo monego watim kuom dwoko luong mar Nyasaye kod otene, ok gi tek ahinya.

4. Gibiro Lando Duong Mara:

Duong mar Nyasaye en ang'o? En Nyasaye mangima owuon. Walando betne, herane, tekone, ng'wonone, lerne kod ohingane. Walando wuode, ngimane thone, chierne kod nien mangima mondo okony owenw, ochangwa, oreswa kod pongjoge kod roho kawuono. Aeto duong mar Nyasaye biro neno e ngima moloki. Isaya 66:19 tich joote 1:8.

5. Gibiro Kelo Oweteni Duto:

Injili biro timo gima injili dwaro kende kold ochiko kendo chwo biro yie kendo lu Yesu. 66:20 Johana 12:32 Onego wakelgi e got mare maler mawuoye luor etiend Yesu kaka mathayo 5:1.

Ere Kuma Joma Oyie Manyien biro aye?

Gibiro e faras mawuoye e piny mapok ochope edier Esia, kuma ne farese oaye mokwongo.

Gibiro kod geche mawuoyo kuom joma odok chien, joma ohero gi k piny, gik manego gi tek.

Farese- mawuoyo kuolm jomaodhier magero piny ji.

Ngamia-mawuoyo kuom pinje mag jowarabu gi islam yudo Yesu.

6. Abiro Yiero Jomoko Obedi Padri:

Okang mogik nie Isaya , fweny mane 21. Ne en fweny maradier kuom gik ma Nyasaye timo sani e pinje duto. Oluongo mon kar achiel gi chwo moa kwende duto mosoyie mondo giluw obi olu Nyasaye,giwe duto mondo giluw Yesu. Wanyalo neno ng'at manyien mowar matemo mondo owuogi etuech mar richo to Yesu nneno teko kuome mar kete ng'at Nyasaye kendo oyiere mondo otine. Mariko 1:17.

Ka ng'at maok ong'e ma Ja Amerika bungu jayalo mordecai ham noyalo injili e taon higni mang'eny ok ne opar ni ng'at mabor matin mane ochiwo gik mane ni kristo otienoni bang'e n nyaloyalo ni oganda milionde mang'eny e pinje dutokuom kinde malach engimane kotiyone. Ne en ng'at mane? Ne en Billy Graham kendo otienono Nyasaye ne oyiere ni tijene maler.

Od Lamo Ni Pinje Duto

Lam ni Emirates

Otas 554

2,200,000 Joislam e pinje 7.

Bedo idhier ae e dok e mwandu kuom higni 20

Onge jokristo moyikene

Onge kanise Kuro.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

12. Wach Maduong

Ne Somo

E muma mari som:

Tich Joote 1:2-4

Mae e Mak Gi Wich Mari:

Yesu machal ni mosekau kuomu moter epolo boduogo kendo eyo machal mane inene kodhi. Tich joote 1:11

Bang'e Wuo e ma:

En yo mane mawanyalo luwe Yesu kawaluoro kawatimo ber, kendo kawayalo wawuoyo kod puonjo. Ne ane yore minyalo wacho. Ndiki gik moko minyalo timo bang'e.

Gima Itim Mokwongo:

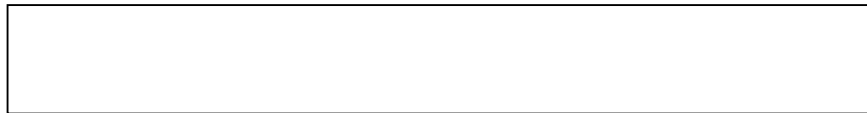
Rom uru karachiel mondo ulam ni ng'ato ka ng'ato mondo obatise e roho maler kata oponng'e kendo kode, kaka otimore ndalo mang'eny ni joma oyie e tichjoote, Paulo wacho ni Joefeso 5:18 "opong'u kod roho maler".

Gima Onego Itim:

Ndiki otas achiel to kik kadhi otese ariyo, to mondo ing'e Jerusalem mari, Judea mari, kod samaria mari kod kuma giko piny nnyalo bet nie. Wachi kaka moro chalo.

Ket e chunyi wach ka wach:

Tich joote 1:8

E tich joote 1 wayudo chike auchiel motegno mabiro konyowa tiyoni ruoth Nyasaye kod tiyo maber epiny mar ji.

1. Tim ber:

Tich joote 1:1 wacho ni Yesu nochako mana timo kod puonjo manyiso ni kopok otieko. Kawuono Yesu, ni wich tiyo kuom dende, kanisa. Wan lwete , tiende wang'e kod dhoge.

Kanisa moko dwaro mana bedo dhok mawuoyo to tich joote 10:38 wacho ni Yesu nowir mondo otim ber. Nonyisowa Nyasaye kod herane maduong mar chwo kod mon kuom gima notimo. Yesu nonyisoji Nyasaye kuom gima notimo.

2. Opong'i Kod Roho Maler:

Nang'o? nikech tich joote 1:2 wacho ni yesu tiyo kuom Roho maler.

Ang'o Momiyo Ober Ahinya?

Kane yesu obiro epiny ka kaka nyathi, ne oweyo teko ne duto epolo, Jofilipi 2:7. Kane owuoyo kata kane otimo honni ne otimo mano kaka dhano mane ong'eyo tiyo kod teko roho maler. Yesu wacho ni dhano kawuono bende nyalo timo kamano kaka ne otimo, kata madongo kod teko machal kamano mar roho maler. Johana 14:12.

Bende Roho Maler Opong'I?

Yesu ne ong'eyo ber ma ne ochiko jolupne ni kuom ndalo matin gibende giboyudo batiso, tiende ni nyumikata bidi e roho maler. Mathayo 3:11-17. Tich joote 2:39, kod **somo mar 23 roho maler.**

Roho Maler Miyo Teko:

Yesu nowacho e laini 8 ni giboyudo "dunamis" kata teko mang'eny kane roho maler nobiro nigi kuom "dunamis" wayudo weche man kod teko kaka "dynamo" loch , kata loch moro amora Nyasaye emachiwo, mana ka ochune. Roho maler "dunamis" en teko mar nyiso loch mawango pare uru kaka ne jopuonj mag Yesu duto noringo mane omake? Ne gima ne otimoer nigi, ahinya to Petro kopong'gi kod dunasmis. Tich joote 2:14. Kadhi nyime.

Tich Mar Teko:

Roho maler obiro nikech gimoro achiel, mondo gibedi joneno kod teko ni Yesu ngima.

3. Bedi Janeno:

Janeno en ang'o? ka bedi ni motokni otuomore mi joriembo ogore. Obila wacho, ng'ama ne oneno? Gidwaro janeno. Janeno wacho mana gima oneno ok owachi gima ne otimore mokwongo, ok ong'ad bura to ok ong'e gima biro timore bang'e, to kuom dwarone mondo ong'e ng'ere kod thuolo kata ng'at maomak. Mano ema kelo janeno, mano egima waduto omiwa mondo watim.

Ang'o Mawaseneno?

Waseneno ka Yesu tiyo kuomwa, ng'uononwa, chengo kod gwedho omiyol wan kod maang'eny mwanyalo wacho. Roho maler tiyo kuom wechewa gihoyo mon kod chwo ni gima wawacho en adier. Kagiye kendo girwako Yesu to mano gin thuolo, kaok kamano to gidong, etuech mar richo kod jachiken. Wadhi goyo sigana wa kanye? Waduto osemiwa tich mar tiyo e olemni Nyasaye. 2 korintho 10:13.

E jerusalem:

Oganda mang'eny goyo sigana margi Jerusalem ochung'ni dalagi "e taun" kuma giwacho dhok kendo ging'eyo kwende te luka 8:39.

E Judea kod Samaria:

Jomoko ibi luongu mondo udhi Judea kod Samaria magin mier machiegni, kuma ji chal to opogore matin e tim kod kitgi.

Nyaka E giko Mar Piny:

Jomatin iluongo mondo gidhi mabor ma ji, dhok, timbegi, chiemo kod kaka piny chalo opogore ahinya to kuno nyis ji ni Yesu ngima.

4. Ti Kod Piyo:

Nyaka watikm tikjwa piyo nyaka Yesu duogi kendo kaka malaike, en e wach man kod teko, Ne tgich jooto 1;11. Wabowuoye kotin kata bang'e, to ranyisi mang'eny nyisowa ni duokne nyalo bet machiedgni. Mae saa mar lemo kod loyo joot kod osiepe ni Yhesu.

Kobiro kendo ok obirobet kaka nyathi to kaka Ruoth kendo Nyasaye kendo otelon kuom higni 1,000. Yesu biroketo wach ni tir kod bura makare kopok otieko sigkana dhano kold loso polo kod piny manyien.

5. Ket Yesu Kaka Nyasaye Kod Ruoth:

Mae ber nikech Tich jooto 1:3 wacho ni Yesu nokawo ndalo (40) piero ang'wen kopuonjo julupne wach piny ruoth polo.

Piny ruoth en piny motelni kod ruoth. Omiyo kamoro amora ma Yesu e ruoth, telo maler mar Nyasaye biro kuom ngima, joodwa, kanikse kata nyaka egweng' dutol iloko ka Yesu oket rujoth kod yhore kuomwa.

6. Lam Karachiel Maok Wagolo:

Gima ne joma oyie otimo odiechieng mokwongo maonge Yesu ne en loso wuoyo kode elamo.

Tich jooto 1:12-15 nyisowa ni jolupne, mon kod owete Yesu ne gibiro karachiel kaka gimoro achiel elamo. Maria min Yesu ne nitie kaka jawang'iyoy, wuoyo kod wuode elamo. Luka 24:49, wang'eyo ni lambgi ne en "Bi Roho maler, miwa teko", to en Tich jooto 2 ne giyudo duoko maler.

7. Yier Jotelo Manyien:

Tich jooto 15:26 nyiso kaka jolupne no oket ng'ato kar Judas kod ng'ato mane ong'eyo ni Yesu ngima, ok ni jatelo achiel nyaka bedi maonge. Ji dwaro yo kod chuny gi kod tekogi mar injili. Omiyo ka Nyasaye dwaro mondo ichung mondo ikaw tije, yiene kata kawuono.

Od Lamo ni Pinje Duto

Lam ni Iran.

Otas 304

Ji 65,000,000 gin Pasian

Dhok 65, 99% gin waislam.

Dhaw, Chwero remo,

Kanisa dongo e chandruok.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

13. Chik Mogik

Ng'ama Birodhi ? Kaok en in – Ng'a? kaok en Sani – Chieng mane?

Ne Somo

E muma ni som:

Mathayo 28:11-20, mariko 16: 15-20,
luka 24 :45-49, johana 20:19-23

Mae E mak gi Wich Mari:

Yessu nowacho ,“ kwe mondo obedi kodu! Kaka wuonwa
oseora, An aori.“ Johana 20:21.

Bang'e Wuoye Ma:

Aang'o miseneno ka Yesu timo e ngimani? Kane idhi e wuodhi
injili bende iseyudo gima ber minyalo wacho?.

Gima Itim Mokwongo:

Kuma oling kama chunyi dwaro ne gima inyalo timo ka Nyasaye okete maler
kuomi ni kawuono odwaro mondo ibedi joyalo. En luoro kod kiawa mane
manyalo betie? Chewgi elamo ni Ruoth kendo kony mondo ilogi.

Gima Onego Itim:

Ne fweny 7:9-10 ng'ama iparo ni nikanyo ? wachi nyinge matin.
Ere kaka iparo ni gichopo kanyo. Aang'oma jodongo
wacho kuomgi e 15-17.

Ket e chunyi wach ka wach:

Chakruok 12:1-3.

Bende Chiwono En Mari:

En mar mon kod chwo mar kido duto, modhier, momewo, matin, kata moti. Joyalo paro ni
gin mane jomo oti ahinya kata matin ahinya,maonge pesa, kido maricho kata
nyakolwuoyi. We mondo wapenji jomoko mane ong'eyo Yesu maber.

1. We Wakuong Winjo Kuom Mathayo:

Owacho ni kapok wadhi kumoro amora Yesu nikod tije yalo make owuon motimo
iiwa. Mathayo 28:11-20 wacho ni mano kaka tich maduong' en mara ang'o.~

Winji Gik Moko Duto Ma Yesu Wacho:

Yesu nonyiso jolupne mondo odhi epiny Galili, kuma ne ginyalo nene, mi ne gidhi. Ne itimo winjogi to kane bed ni ok giye to onge kuma nedigidhiye. Yesu temo ndalo miaachiel e odiechieng engimawa mondo wa winje. Mathayo 28:10-16.

Neno Yesu In Iwuon:

Yalo en neno Yesu kuuomwa wawegi, aeto wabirobet kod gimoro maber mwanyalo nyiso ng'ato. Mathayo 28:17. Nitie kide moro mane yesu owuok kinde mi obedo jawar maradier. Ruoth kendo Nyasaye nyaka chieng. Ka waseneno ruoth mchier ma yesu ka ndonjo engimawa, mi waneno gima otimonwa, koro wan kod gima ber mawnyalo nyiso jomoko.

Lamo Yesu:

Mathayo 17, Bende wacho, “kane ginene, ne gilame”, gik moko maradier mwatimo wuok e hera mar Nyasaye kod lame. Ne jorumi 12:1. Loyo Kiawa:

Mathayo 28:17 joma neok oyie kode. Ibende samoro ok inyal, to bende iyie kod gik moko mochik engimani. Mathayo 26:32 yesu nowacho, “ abirokwongonu chopo Galilia” Mi mondo okan gima no singo ni jolupne Yesu ne nyaka kadhi emsalaba, tho, limbo. Kod chier Notimo koro Bang mago duto ere kaka pold wabet kod kiawa e wachne?.

Winjo Wachne Mondo Wadhi:

Oganda mang'eny winjo yalo manie mathayo 28:19-20 mar chopo ni jok mapok ochopni etung piny to bende wawinjo gima Nyasaye wacho kod timo. Kaok en in – ng'ama biro dhi?

2. Sani koro We Wawinji kuom Mariko:

Mariko en jandiko petro kendo owachone gik mabeyo mawuoye e:-

Tiyo Kod Joma Pok Oyie:

Mariko 16:14 mayelo tich moro maduong ma Yesu chako kanyisoogi ni gionge kod yie kendo wigi tek kendo ok gikdwa yie.

Tiyo Kod Gi Mag Honi:

Mariko 17-20 wayudo gik mag honni mane Nyasaye otiyogo e tije mabeyo. M20 wachoni Ruoth notiyo kodgik kod teko, konyiso wechegi kod honni gi kod midhierni, mane osewuoyie.

3. Luka Ne Omi Tijno:

Luka 24:45-49. Ajuoga (Daktar) luka tije maduong ne ber ahinya mi bang'enobedo jayalo.

Yesu Nyaka Yaw Pachwa Ni Yalo:

Winjo muma manyien kod machon duto romo kamoro achiel eber mar kristo.

Winji Chenro Mare:

Kaka ondiki endiko.

Ter Ng'uono Ni Pinje Duto:

Enying Yesu, kuom hulo rikcho kod chako edala.

Winjo Seche Maber:

Nitie saa mar bet kod saa mar dhi.

Rwakri kod Teko:

Kapok iwuok oko e wuoro katapiny makwiny.

4. Giko Rom Kod Japuonj Hera:

Johana, osiep yesu maduong e 20: 19-23 tijno duto en mar:-

Teko Mar Ruoth Mochier:

Kane jopuonjre ne nitie etok dhoud molor, yesu nonyiso tekone kobikro kuomgi maok oluwo edhoot kata kor ot, mi obet ediergi.

Nengo Matek Mar Warruok Mar Dhano:

Yesu nonyisogi lwete kod bathe mi gineno kuma no ohiny emsalaba nyaka otho. Mae enengo mar warruok mar dhano mane ng'ama onge richo kata matin wuod Nyasaye ne ong'adne bura marach mi osande ok nikech richone to nikech richowa kuom Nyasaye. Oge kendo nengo moro mi biropenji kata chulo.

Yudo Luong Nyasaye:

Yesu noyie mi oweyo ber duto manie polo mi obiro epinywaka motimo richo nikech dwaro Nyasaye e tij yalo, kochiwo ngimane ni mondo jomoko odagi' – koro kuom mano owacho "koro aori, "kod" oseket ranyisi ni onego itim kaka osetimni." Johana 13:15, Johibrania 10:5-7.

Yudo Teko Roho Maler:

Yesu noyweyo nigi, kod kapok odiechieng mang'eny odhi kod yweyono mar gima nobedo moluor, kendo yamo makadho piyo nopong'o oganda mane rito.

Ng'eyo Tijwa Ng'uono Ni Richo:

Oganda jo kristo oseyawo skul kod ute thieth epiny duto kendo mano eneno malich ahinya kuom n'uono kod loch mar ruth.

Oseng'e maler ni ka dhano ok okan kamoro achiel kod jachwechne, dongruok maber ok nyal biro. Yesu chuno ni "Nyaka nywoli kendo" Yesu goro tiend kelo dhano kuma iyude ng'uono mar Nyasaye kod dak kedo. Koro Nyasaye nyalo donjo ei kata dhako mi olok ngimane kuome, koro dichwono nylo tigo kod Nyasayemondo ogwedhi gweng te Johana 3:3-7. Kanyo ekuma wantie Tich maduong kone joma chiegni kod Yesu. Wach ni ee Ruoth, Yudo yori kuoma kuom piny duto mar joma nithonigi.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Nikaragua.

Otas 416.

Ji 5,000,000 Sandruok kuom piny ma yiengni kod lweny.

Ji mang'eny osedhi ir Nyasaye Mondo oyud kony.

Adhola mang'eny dwaro mondo ochang.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

14. Tich en ang'o?

Ober ahinya ka in eot!

Ne Somo

E muma Mari Som:

2korintho 5:11 nyaka 6:10

Mae e mako giwich mar:

Nimar hera mar Nyasaye oloyowa chuth. Waseng'eyo malong'o ni ng'ato achiel notho ni ji duto, omiyo ji duto bende notho. Ni jiduto mondo mangima kik gibed mangima ka giparo man gin giwegi to gibed mangima mana kagitiyo ni jal mane othonigi kendo ochier nikech gin, 2 korintho. 5:14.

Bang'e Wuoe e ma:

Yalo moro amora ong'ere, to kuma tich chakre ni jiduto, kod kaka ibirotiyogo? Bende ibirong'iyoy dhi?.

Gima Itim Mokwongo:

Par ni zaburi 116 achiel ka achiel mondo ine gik ma ruoth osetimoni. Bang'e miye duoko e lamo.

Gima Itim:

Ng'i okang duto mag chopo e jorumi 10:14-15 ng'egi kendo indikgi eotese ariyo.

Ket e chunyi wach ka wach:

Johana 1:40-41.

1. Tich En Ang'o?

Jiduto mayie ong'eyo ni gik moko duto gin mag Nyasaye, kuom ngimani kod mochwere. Kane pod wan joricho kod jowasigu ewang nyasaye, ne oyierowa oko ogolowakuom jachien kuom remb wuode owuon, moseketowa eogandane oolonwa gueth achiel ka achiel. Johana1:16.

Zaburi Penjowa Waduto:

Ere kaka wanyalo chulo ruoth kuom berne duto? Zaburi 116:12. Duokowa kawuono chal mana kod machonka higni alufe mokadho. "Abiroting'o kikombe mar warruok malo bu aluong nyingi ruoth Nyasaye".

Tich En Okang Maluwe:

Kod hera gi erokamano ni Yesu echunywa wadhi okang achiel ni yalo mar ting'o kikkombe mar Nyasaye mar warruok malo ahinya ma mon kod hwo kod yawuowi kod nyir kata nyaka giko piny nyalo nene kod madho pi makelo ngima mochwere.

Muma wacho ni nyaka wane epiny Jerusalem ma en dalawa, epiny judea kod samaria magin kwende machiegni kod giko piny.

Ne somo mokwongo (1) kod mar ariyo (2) mondo ing'e mang'eny:
Ka Paulo ondikoni osiepena ekanis korintho, Gris bomiyogi gik moko mabeyo mag tich.

2. Luoro Ruoth Losowa:

Luoro kuom seche gi en koso luoro kuom Nyasaye kod timo gik ma Nyasaye ok dwar, okik kod hera mar Nyasaye mamiyo wanyalo winje. 2korintho 5:11.

3. Dwaro Dhano Losowa:

Kawa neno gima thaago mon kod chwo mamigi gidonjo ericho, two, dhier, wuoro kod tamore yie kod lit duto kod sandruok mamiyo chunywa dwaro timo gimoro nikech wang'eyo ber mar Nyasaye kod gik moko duto ma Nyasaye osetimoonwa. Pulo wacho ni onego watim sayo kata loyo mon kod chwo kwende duto, kawatemo mondo gilok pachgi mondo giluk kristo. 2korintho 5:11.

4. Hera Konyowa:

Hera ni jiduto kod kony nomiyo Yesu odhi e msalaba kendo hera achielno koro pong'o chuny Paulo kendo konyo donje e tij Nyasaye maduong.

Hera Nyaka Konywa:

Kawang'eyo ni Nyasaye notho ni jiduto, wayiero tho wan bende kawaketo ngimawa kod dwarowa piny ni mondo okonywa, mi wachak dak ni Nyasaye kod jomoko kuma gin tiere. 2 korintho 5:14.

5. Ber Nyaka Loswa:

Paulo nowacho ni kik waluor ng'ato ang'ata maa epiny ka mamor kod nying mwandu kata telo. Moloyo to onego wang'i joma ler machomo adiera mar bur. Koro nyaka ng'ato yie sani e ber polo kose mach.

Bende Jiduto Olal?

Dichwo mokwongo Adam, ni odagi winjo Nyasaye moyiero luwo miriambo mar Jachien. Nyasaye ne nyaka weye kod chuny Adam mane ong'eyo ni Nyasaye otho kuome. Ne oweyo kod ringre kod chunye koluwo jatelo makwiny etho kod mach mager mane okoi kore ni dhano noikore ni jachien kod malaikene. Mathayo 25:41.

Dhano Pod Ogeng':

Kuom yiero mofuwono mar joma ochung' nwa mawuotho kochiko ber molal maok nyal romo gi giko kata ringo. Omiyo paulo wachoni nyaka Nyasaye konywa kuom Yesu to wasetho kuom kethowa kod richowa, luwo jachien kod chomo chwat mar Nyasaye. joefeso 2:1-3, 5.

Mondo Okonywa kuom mach:

Wach mar nyasaye wachoni dhano nyaka duogi chwech manyien, tiendeni nnywol diriyo, achiel nywol mokwongo ko dichiel mar chuny kuom kony mar roho maler. Johana 3:3-6.

6. Injili Losowa:

Dichiel epinyka, kawaparo ni noloy dhano kata sigana machon, kaka ng'ato machon mong'ere. Koro waseng'yo ni ne en Nyasaye owuono, emsalaba to kuom yesu nokwayo ng'uono kuom joma niy piny, kaok okwano richowa.

Mae e sigana maduong' mose wachi madwaro yie kod dwoko . Wan kod wach achiel maber ni ng'ato mmane ong'e richo nibedo jaricho ochulo chud mar sandruok kod tho mondo mi wan joma ne dwaro chwat wabedi maler miwadagi e nying Nyasaye sani kod nyaka chieng,. 2korintho 5:18-19, 21, tich jooto 4:12 nyisowa ni onge nying moro ochiw moloyo nying yesu.

7. Luong Losowa:

Paulo wacho ni wan e joma ochung ni polo e pinyka, wachung ni Nyasaye owuon mawuoyo kokalo kuomwa ni joma pod onge kwe kode. Mana kaka jotelo epinyka kar lweny, ngimawa kaka jotich mag nyasaye kuom jaasik satan kare nyalo bedo kod tich kod luoro. 2 korintho 6:3-10 kokalo kuomwa Nyasaye kwayowa mondo wakel mon kod chwo mondo giduog kuom wuonwa mae polo majahera.

Kawuono Kinde Duto E maber:

Esehegi sani esaa mowinjore.

Kaok en in – to en ng'a?.

Kaok sani – to en chieng mane?.

2korintho 5:20 kod 6:2.

Koro ineno ni luor mar Nyasaye, dwaro mar dhano, hera mar Nyasaye, kod adiera mar ngima mochwere, sigana maber monego wawachi kod luong ma nyasaye miyowa, wan kod duoko maber monego wachiw ni tijwa, machiegni kod mabor, kata kawadhi kod lamo, chiwo, wuotho kata oro ng'ato kaok wanyalo weyo.

Od lamo Ni pinje duto.**Lam ni Gris.**

Oparet e piny, Otas 245.

Ji 10,000,000 maok Urop ma piny man kod winjruok machon mobed e kanis othodox.

0.2% gin Anglikan.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

15. Misingni

Kiluwo Bang Abraham Tibiro Dwaro baruwa mar Wuotho E pinje

Ne Somo

E muma Ni som:

Chakruok 11:26,26 nyaka 12:5, Galatia 3:6-29

Ma mak gi wich mar:

Onge jayahudi kata ng'ama ok jayahudi, misumba kata ng'ama ni dhuolo, dhako kata dichwo nimar duto un achiel ei kristo yesu. Ka un ei yesu, to un kodh Ibrahim kendo un jocham gikoni kaka ne osesingi. Jogalatia 3:28-29.

Bang'e wuo kuom ma:

Iparo ni chike abiriyo nyiso ango engimani ka opo ni yie kendo tiyo kodgi.?

Gima onego Itim kapok kinde moro ochopo:

Ndiki chike abiriyo e indiko madongo e kalatas kendo e ng'aw gi kamoro e odi kama inyalo nenogi seche duto. Ang'o miparo kuom chikego, pargi, nuogi, wachgi gi yie kiyudo gueth.

Tich Ndiko:

Ne gima petro wacho e 1Petro 2:9 kendo ndik piny e otese ariyo kata achiel gi gima onyiso Jo-Nyasaye tinende.

Ket e chunyi wach ka wach:

Johibrania 11:8-10.

Chon, Abram ka pod otin nodak e taun machon milwongo ni “Ur” gi anyuola mane lemo nyiseche manono. Tich Joote 7:2-3, chakruok 11:31, joshua 24:2. Chieng moro, nikech time owuon, Nyasaye mangima kendo maradiera nouoyo gi Abram kowacho

“Dhi kabisa ewuon, kuom paroni ewuon, kuom pinyu, kuom anyuola”. Lok paro mari ewuon mak en paro anyuola. Gibiro dak – in dhi! Gibiro kwe, kanis misingni mane gilemo ose dhi. Kik otimore kuomi in Abram, In dar, Dhi elos ngimani ewuon kendi kuom luwo chik Nyasaye.”

Chakruok 12:1, oloke koa edho jo-hibrania kod David Newington.

Nyasaye tiyo kendo anyuola duto wuotho kadhi kanan, piny mane Nyasaye mangima osenyiso. Ne gigero ema Haran, maen nus bor ma chakre Ur nyaka kanan. Bang'e ka wuonig Terah osetho, Nyasaye mangima, nolimo Ibraim kendo ma oparone gima nosewachone chien e piny Ur.

Nyasaye nomedo Chike Abiriyo:

Abiro timo piny maduong,
Naguedhi,
Abiro timo nyingi bed maduong
Nami ibed guedh,
Naguedh jomaguedhi,
Nakuong jomakuong'i,
Kendo ogendini duto maniepiny noguedhi nikech in.

Bang'e Nyasaye nopimo ni nyikwa Abraham nobed "ka kwoyo manie e dho nam", kendo "ka sulue manie polo," Nyasaye noloko nying Abraham nobedo Abraham tiende ni wuon ogendini mang'eny, koro nosiko kowinjo singo manotimne. Kata kobedo ni Abraham noguethi eyore duto, adiera, ok wanyal wacho ni singruok mang'eny nochopo e ngima Abraham. Koro ang'o manotimre ne e singono? Som chakruok 13:14-15, 5 17:1-7, 24:1.

1. Koro Singruok Obiro ne Isaka:

Isaka en ng'ato mane ohero bet edala, ok kaka wuonigi Abraham Nyasaye nobiro mokelone singruok mano okelo ne Abraham. Kata kamano, e giko ngima Isaka manopok gi gueth, singruok ne ok ochopi duto. Solm chakruok 26:4.

2. Koro Rom jakobo nyakwar Abraham:

Jakobo neok jaratiro kawuonigi Isaka kata ka Abraham ma kwargi. Chieng moro noringo mondo okony ngimane eka nyasaye noromo kode kendo nofwenyo ni en bende singruok osemiye. Som chakruok 28:14. Bang kinde moko kod masiche, Nyasaye noloko nying Jakob kendo oluonge ni Israel.

3. Wuok kuom Jakob Nyaka Kuom Josef:

Yawuot jakobo nook owinjore kendo ne giuso Josef bobedo misumba Misri. Bang' higni mang'eny noting'e malo kendo nokonyo anyuolane duto. Singruok nodhi kodgi nyaka Miksri. Chakruok 42 nyaka 47. To bang' higni, jofef notho kendo od Jakob nopocho e mithiero kendo e tuech.

Koro Ang'o Manotimore ne Singo?

Bang' higni 400 ne giyuak ne Nyasaye. Sigana nni odhi nyime e wuok 1 nyaka 12. E kama jo-Nyasaye nores e lwet jo-misri gi warruok maduong kokadho e nam makwar. Nyasaye ne wikye ok owil kod singruokne kata dichiel. Kendo e got sinai nonwoyo kendo medo ne od Jakob, kowacho~

E biro bedo gira mageno
E biro bedo pinyruoth jadlo
E biro bedo piny maler.

Kane od Jakob owinjo wach mar lando gueth Nyasaye e piny ngima ne gikyie ni "ee" to kane giwinjo ngima manedwarore kalujwore gi ler mar piny:-

Negitamore
Negidagi sikngruok

Negidagi Nyasye
Negidok misri e chuny gi.

Ma nokelo higni 1,500 mar lemo maonge yie nyaka Yesu nobiro. Wuok 19:4-19,
Johibrania 12:19, Tich joote 7:39-42.

4. Ang'o matimore ne wach Nyasaye ka ok uchope?

Ka joshua noketho Jericho, Nyasaye nonyise mondo okuong' ng'ata ang'ata madwaro gere kendo. Bang'higni moko, ng'ato moro nogero Jeriko kendo kata kamano nowito yawuolte ariyo. Mana kaka wach Nyasaye nowachore wi dalano. Wach nyasaye ok nyal dok nono me ok otimo tikch mano ore mondo oltim. Kata kamano, orito ng'ato madotigo mondo ochop. Joshua 6:26, 1Ruodhi 16:34, Isaya 55:11.

5. Ang'o motimore ne Singruok?

Paulo oloro gimoro amora e jogalattia 3:8-29. E lain 8 kod 9 wayudo ni singruok en koro mar injili mar warruok kuom yie nikech pinje duto nogwedhi kokadhokuom Abraham ma en wuon yie marwa.

Kae to e laini 16 wayudo ni singruok rito kodhi kata ng'ato moro.

Adiera singruok en mar Yesu:

Koro som matek chike abirio ka kendo. Kendo koro ket nying' Yesu nyime, kiwacho:

Yesu, anami ibed ...

Singruok en mar kanisa bende:

Nikech kaka wes 29 wacho, unjo kristo, kamano un kaka ringre kristo e jokaw mwandu mar sikngruok abiriro. Koro som siungruok abirio matek kendo. Kendo koro ket nying' kanisani nyime kendo iwinji kaka Nyasaye wuoyo kodi.

Kanisa, anami ibed ...

Nuo anuya nyaka adiera donji e chunyi.

6. Ma Nyisowa ang'o?

Onyiso ni koro inyalo dhi kuom yie e piny moro amora ma Nyasaye onyiksi king'eyo ni nitie singo machon mano sing ne ngimani kendo rito mondo I kawe kuom timo dware Nyasaye. Ndiko wacho ni in ikaw mwandu mar piny kendo ni singruok no okel kuom yie kod ng'wono. Kendo Nyasaye osetimi bedo gima jo-israel nodagi bedo. Jorumi 4:13, 16,1, Petro 2:9-10.

Od lamo ni pinje duto

Lam ne Botswana

Tiyo e piny oboke mar 126

Ji 1,500,000 ma Afrika ma piny

Piny madongo piyo

Jokristo ng'eny bende ji mang'eny pok owinjo wach kristo.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

© The DCI Foundation, England www.dci.org.uk
Not for sale but you make make copies free of charge

16. Tiek

**Riwruok kanyakla e kanisa nyiso teko mar Nyasaye
Ibiri ngeyo adiera kendo adirano biro weyi thuolo**

Ne Somo

E muma ni som:

Tich Joote 16:6-15, 1 thesalonika 1:4-10

Emako gi wich mari

Ok onego wapakre kuom tich ma jomoko osetiyo kuende mokadho tongwa, to wageno duong mwayudo ekindu bende biro medore ahinya mak wakadho tongwa. Kamano wanyalo lando wach maber e pinje maboyo moyombo thuru ka ok wapogore kuom gima osetim ei tong mar ngat machielo. 2 Jo-korintho 10:15-16

Bange wuoye ma:

To bende ma nyalo timore e kanisa mari kata e kanisa ma ingeyo? Ka ok kamano to ango momiyo ok kamano.

Gima itim mokwongo:

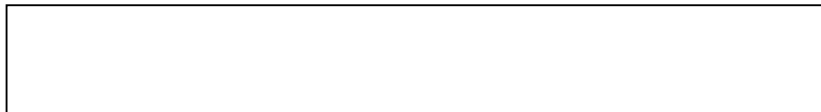
Par kuom riwruok mopogore mondo ine ngato mingeyo manyalo romo kamokete. Inyalo paro joma riwruok nyalo keto geno kuomgi eyor lemo kod lando wach maber.

Gima onego itim:

Non e chenro mar riwruok mondo indik piny pro mabeyo ahinya mar riwruok mongere e pinyu, kido kod timbe.

Ket e chunyi wach ka wach:

Tich joote 6:3-4

1. Bi piyo, Ruoth Yesu

Ji kamora mora gombo mondo Yesu oduog, obo biro ka wach ma ber piny ruoth polo oseland ni jiduto mopogore opogore epinyka. Wan machiegni moloyo chon kendo sani e yo mayot e sigand kanisi mondo ochop mabor mokalo kiepe.

2. Tiek tich

Jotich man kod ranginy ma malo osendiko piny okange 12 ma kanise duto omak okony tieko tich maduong. Gin magi – kawachoko kod mayot ahinya bange to watiko kod matek ahinya.

1. Yudo roho kod goyo lweny mar roho
2. riwruok kod kanise epiny mangima
3. Bedo kod thuolo manyien kuom tiyo kod chiwo mar roho maler eyor tijni
4. fwenyo gik monego tim mokuongo ei kanisa

5. medo lando wach maber oko mar kanisa kata kuom kido/timbe maonge gima ogengo
6. nyuomo/kendo joma wuork loka malando wach maber
7. lando wach maber ni mon duto manie piny ma opandni chike maga kanisa
8. lando wach maber a bombe/taonde madongo dongo.
9. limo jogo modhier ma oteloni kanise, konyogi, riwogo kendo tiegogi.
10. Lando wach maber ni jogo maak oyier ochop kuomgi.
11. lando wach maber kendo epiny macho.

Jatich Nyasaye biro paro ni tijni ngenyne ahinya, makoro kata oonge kod sache modong. Jakeno biro paro ni lendo mar piny biro dware pesa mathoth to pesa, to onge modong. Ji mathoth biro wuro ahinya paro mar tero wach maber ni joma ni mabor, to ok gi ngeyo gima gi nyalo timo. Duoko en mane?

3. Riwruok golo ni ji teko

Lendo mar riwruok nyalo miyo kanisa dhi nyime nyaka e okang mar lendo mar piny mangima maak uchando ja yalo kata miyo jakeno paro mathoth.

Riwruok mar lando wach maber to en ango

Riwruok kata kanyakla mar kind jokanisa 5 nyaka 15 romo kanyachiel mar timo tich magigeno makonyogi. Jayalo puonjogi kaka onego gi bed ranyisi ni en kod joma moko. Oyiero jatelo mar riwruok ka riwruok kod jaduong mar kanisa kaka jakom mar riwruok. Riwruok lemo. Giwuoyo kendo gi loso chnro kanyakla ae bange to gimioy jayalo pach gi kod dware margi.

To ngano machulo mae?

Riwruok ka riwruok choko pesane owuon kowuok kuom yie kod tich. Gima Jayalo timo en mana miyo gi thuolo mar dhi nyime. Oonge tich machielo, tije en mana jiwo ehunyi, winjo paro margi, ngiyo dongruok mar kanyakla/riwruok bang dweche auchiel auchiel. Golo(chiwo) teko nyalo miyo kanisa ochop tije e yor lemo, oyor chiwo, dhi kendo oro ngiyo dongruok.

4. Riwruok macholo nadi?

Wapar matut kuom parogi. Wabiri kawo chenro kendo wachako kod mayotie ahinya ka wamiyo jiduto thuolo kendo watiyo kanyakla nyaka etich matek kendo madware chiwruok.

Seche moko riwruok achiel kata ariyo nyalo biro kaachiel, bange to Nyasaye biro miyo odongo kaji oseneno ler kendo dware riwo luedo.

1. Jogo madware lemo ni pinje, jotich, kanise epiny mangima, chutho chutho kanisa machandore, okokre juma ka juma.
2. Jogo mohero ndiko oriw kanisani kod kanisa mamoko etunge pinje. Ibiro chako yudo welo samoro Nyasaye biro miyo mondo in bende idihi limber kendo ibiro ngeyo matut kuom yie margi
3. Jogo makoro kata neno frweny orit mondo oyud wach kata yor tich, yalo kod wuotho oko eyor safra
4. Jogo motelo ni kanisa obed kod riwruok mrgi mondo gi telni kaluwore kod ranyisi mayudore e bug Isaya 54:2-5.
5. Jogo mawer kata matugo olos wende kod tuke mondo onyis kanisa duto duong kata lach mar kanisa mar Nyasaye kod luong mar tich.

6. jogo madwaro chopo kuom kido mamoko, olos romo kod welo mondo gi fweny kaka gi ruako wach maberni.
7. jogo ma ohero tiyo e yore oikore mondo olim bomber machiegni madongo dongo kuonde maji millionde omokoe timbe maricho, yadhe kod chode. Gitem ngeyo matut kuom bombe manie piny kendo giriwre kod jomoyie man kuruo ma ogeno konyogi.
8. Jogo mohero joma odhier oikre mar choponi jogo man kod kech, dhier kod joma ni kor tuoche, ahinya ahinya mon kod kiye. Dwar ngama nyalo konyo gi nikech gik madongo kaka magi itimoga kanyakla.
9. Jogo mayuago nyithindo mojawang oikre mayot mar romo kodgi eyor hera kod chiemo, rotogi kod somo.
10. jogo maparo ni oluong mondo ochop kuom joma ok nyal chop kumgi ma chiengi kata mabor oik yore mar ooro ji kuro. Par kuma udhie, omenda, dhok miwacho kik wiyi wil ni Europe pod nitie e mudho kendo en piny mochung kende.
11. Jogo manyalo loso pesa kuom nguono mar Nyasaye kod mich mondo orang yore mar loso pesa mar kanisa mar jomadhi lendo oko kod mission.
12. jogo mongeyo muma mondo olos kaka ginyalo dhi neno jogo mowar machunygi gombo ngeyo ndiko to gi onge kod muma kata pastor mondo opuonjgi. Nitie elufe mag pastors epiny mokia gimoro e muma.

Maber ruok to ibiro yudo ni Nyasaye nikodi eyoregi duto manyien. Kik iluor mar kwaye kony, kata bendo e achiel kod kanisni mamoko kod missions manyalo konyi bet kanyakla mar jolendo maepiny.

Od lamo ne pinje duto

Lamne Peru

Otas 444

25,000,000 joAndes

85% jokatholic e chandruok

Injili dongo mapiyo

Dok chien mar mwandu piny kod timbe mag njore

Loko e Francais, Deutsch, Italiano, Portugues

©2009 www.dci.org.uk

17. Jomapok Ochopni

E 10/40 Dirise En Jodhier Ema Olal Kod Jalal Ema Odhier Ahinya.

Ne Somo

Emumbi Som:

Jonah (Som Bugno Mtin Duto)

Mae Emako Gi Wich Mari:

Wach maber mar loch nyasaye noland e piny duto, mondo
ogendini duto ong'e, eka bang'e giko nobi.

Mathayo 24:14.

Bang'e Wuoe Ma:

Idak kanye? E piny mane e kind magi A, D kose C? en ang'o
miparo mano? Pare pinje moko man machiegni kodu.

Gin pinje mage?

Gima Itim Mokwongo:

Yudi otas maduong (kard) cartoon nyalo tiyo. Gorane kaka piny
chalo, aeto riw 10/40 dirise, ndiki pinje iye kanyo.

Ket otas no kuma inyalo nene bang'e gwe
achiel ka chiel bang lamoni jogo.

Gima Itim:

E bug pinje ndiki pinje mang'eny kaka nyalore kaka
inyalo yudoe 10/40 dirisa , but nyingegi ndiki
dinde kod siasa margi.

Ket e chunyi wach ka wach:

Isaya 54:2-5.

Mathayo 28:19 wacho ni onego wadhi mondo walos joote e pinje duto kod dhok duto
tiendeni ji mopogore moriw karachiel kod sigana, dhok kata timbegi, tich jooote 1:8 wan
kod puothe adek monego watie.

Jerusalem:

Tiendeni odwa kuma ji chalo kodwa, wacho dhowa kod kuma wang'eyo yorwa.

Judea kod Samaria:

Chiegni, kumaji chalo kodwa to timbegi kod dhogi opogore matin to nyalo bedo machal
kaluorowa.

Giko Mar Piny:

Kuma ji opogore ahinya etimbegi, ngimagi, dini dhogi kod yamo.

Tiendeni wati kwende adekgi duto dichiel moloyo to wanyalo timo e pinywa jerusalem nikech kanyo wan kod teko, pesa kod gik tich. Wanyalo timo seche matin e marwa judea kod samaria to gik mag piny wanyalo yudogi kawaonge saa. Jomoko paroni onego walos kristowa e jerusalem kapok wawuok oko. Ka en kamano, kanisa podi dobedo mana jerusalem nikech kata kawuon pod nitie achiel moloyo e injili e pinje matamore.

1. Wakaw Rangi Manyien E Pinywa:

Wadhi Pogo Piny Duto Didek:-

Piny Mar A – nikod ji mang'eny mapok ochopni.

Piny Mar B – kuma ji odak e bath jokristo ma gin chumbi kod ler.

Piny Mar C – piny jokristo, opong' kod joneno mag injili, jotich kod gik piny.

2. Piny Mar A En Piny Maonge Joyalo:

Jokristo 0 – 0.05%, chiegni 66% mar piny, ji 3,000 million, e pinje 55 maonge yalo pinje kaka Afghanistan Syria maldives, sahara kore Djibouti Uzbekistan.

10/40 Dirisa:

Ji samoro luongo piny mar A ni “10/40 dirisa” nikech kuma ogere chopo nyaka 100 milambo edier piny to yo wuok chieng mar piny jorateng e kuma joma odhier ahinya moloyo jiduto olale.

Yor Silk:

10/40 dirisa en ema omako yor silk ma nyaka e 1000 kopok onywol yesu noriwo Europe kod yo podho chieng. Kuome gik mane muma notimore, lony machon nowuok kanyo kod dinde madongo mag wahindi jobudhi kod jokristo nowuothoe kod joohala mogik ne en islam michuno manyiso gima omiyo kanyo kawuon ok nyal winjo injili. Joma odhier ahinya e pinyka odak eyor silk maok en romo. Ji mang'eny oyieni yoer silk ema bobet yor joyalo ma chinese mabowuotho mondo okel injili e piny Galilee.

3. Ere Kaka Ichopo E Piny A?

Ka obedo ni bor kod kanise wasungu, nyasaye oseketo kanisa mapodi dongo machiegni kod joma pok ochopni. Ni wasunge, tich ni joma pok ochopni dwaro higni mag puonjo, dhog skul kod ng'iyu. To kuom mwindi chinese kata jarateng oyieni mae joma ogik mapok ochopni gin joma odak machiegni kendo nyalo riwore e timbe kod dhok,.

Achiel kuom gik ma kanisa mar wasunge nyalo timo en konyo kanise madongo e pinje, to gima ber ma kanisa madongo mar pinje nyalo timo en bet kod fweny, osiep kod kanise wassunge kata tich kod oro joge owuon kaka joyalo.

4. E Piny B Nikod Joyalo To Pok Obedo Piny Jokristo:

Mano chiegni ni en 41% mar piny duto kuma joneno mag kristo oseketo kuom higni mang'eny. E pinje kaka india, cuba myan mar syria indonesia chad nigeria, joma pok owar odak machiegnigi jokristo moyie to inyalo chopnigi kod yalo mar kanisa.

5. E Piny C E Pinywa Mar Jokristo:

Wadake e chiegni 33% mar piny duto kod pinjewa kuom mwandune mang'eny. E piny C gin pinje Kaka Britain, Guatemala, Brazil, Australia, Kenya, Norway USA Kod Canada. Chandruok achiel en ni jokristo e piny C ok kaw tij gi motegno mondo gichopni ji kata e piny B weyane jomapok ochopni e piny A.

Kuom Ji Apar Mangima Kawuono:

Ji ang'wen gin joma pok ochopni mar piny A .

Ji adek odak machiegni kod piny B.

Ji adek modong' gin jokristo e piny C.

Ng'awa manyien piny C madwaro lamo, chiwo kose dhi e piny B ni ji 1, 700 mapok ochopni e piny mar A? jite 1700 nikod 10000 kata ji mang'eny kendo nikod ji mang'eny mag dhok mopogore kod ji matin. Wuoth maa e piny mar B e lamo kata endege e yo kende mar loyo dhokgo. Bende nitie chal e dhokgo kod duogo Yesu? Ne yane gima mako giwich mari wacho.

6. Chopni Joma Pok Ochopni:

Kanise manie pinje mapod dongo kinde duto nikod teko kod dwaro mar dhi ni joma pok ochopni to gionge kod puonj to moloyo to pesa. Kae nitie yore moko ni piny mapodi dongo moyie bedo jayalo maonge golo pesa mang'eny.

Sirikande mang'eny kaka china kata libya jokony maoko mabiro kod somo e university.

Jotich manie dier podho chieny nyalo bedo jayalo e seche achiel.

Jo ohala nyalo uso kaluoro.

Joma oringo pinjegi nyalo ting'o injili mabor kendo kuma duong. Kaotimore ni to dhi!.

Ng'e kisungu kata computer to piny duto yawore. I ndiko joma ong'eyo to ok rwako jayalo.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Dhok Mopogore.

Otas 26 – 28.

Chiegni Ji 1,000,000,000 Gin Chinese Kod Joislam

Pok Owinjo Injili Kata Dichiel.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

18. Chopo

Joma Pok Ochopni Podi Ogeng' Ni Gi Kod Siasa Kata Din:

Ne Somo

E Mumbi Som:
Zaburi 139, Kod 8.

Mae E Mako Gi Wich Mari:
Medi odi obed maduong' adier yar rangeng' mag hembu malach,
bende tud tonde ne obed maboyo, kendo igur toyene
motgeno, nimar ibiro nya kwonde duto kendo
nyiwai noma ogendni pinje gi mi gidag
e mier ma koro owe gundni.
Isaya 54:2-3.

Bang'e Wuoe Ma:
Ng'iyane kuma joma pok ochopni odakie mondo ine kuma gintie.
Gin jomage? Bende gichiegni kodi kose gin mabor?
Pesa thenge, bende chopo kanyo tek kose yot?

Gima Itim Mokwongo:
Wuo kod pastani kata jodongo mondo inyisgi ka unyalo
chopo ni joma pok ochopni mondo ulem nigi,
upenjgi to samoro kuom neema nyasaye
unyalo choponigi kod jokanisau.

Gima Itim:
Wuondri ni idak e kind joma pok ochopni.
In ng'a? ere kaka idak, to ere gima iyie?
Ere gima iluoro ahinya?
Ndik otase ariyo.

Ket e chunyi wach ka wach:
Jeremia 8:20.

Ne 74, Kanis Misen:
Mondo ine yo mar donjo e piny misen kod chiwo pachi kaka onego ichaki.

Ne 16, Tiek Tich:
Kuom konyo kanisa e tij gi, somoni bokonyo ahinya joma dwaro chopni joma pok ochopni.

Ne 17, Joma Pok Ochopni:

Mondo ilony kod piny king'iyoy koa kuom polo. Wasimiyo ing'eyo joma pok ochopni, magi jomaq oriw kod dhok magiwacho, sigana kata timbegi, samoro mokwongo. Ing'eyo ni yesu ok nyal duogo nyaka gik duto rumi ka gin kod giriwolre, gineno kanisa gi giwegi kata kotin kod gimoro manyalo betie.

Kuom Joma Omi Mang'eny, Mang'eny Ema Idwaro:

Weche yesu e luka 12:48.

Kanise Wuok Chieng Imiyo Mang'eny:

Nikech kanise manie wuok chieng imiyo mang'eny kaka ler fweny kod gik tichkuom higni mang'eny, idwaro mang'eny kuomgi.

Kanise Mag Jokristo Kata Mang'eny:

Nikech kanise mag jokristo oseyo mang'eny kaka bet kod roho maler kod mich ne, kata mang'eny idwaro kuomgi.

Jotend Kanisa E Ma Idwaro Ahinya:

Nikech jotend kanisa e yo wuok chieng kod jokony piny omigi ji mang'eny kod pesa moromo, ruoth dwaro mang'eny koa kuomgi.

Kata obedo ni en yo wuok chhieng, kanise jokristo kod jotendgi man kod tich mar tieko tijno e tieng matinende ni. Kata olbedo ni tij tielo ema nyalo bedo maber ahinya ni pinje mapod dongo machiegni kod joma pok ochopni, gidwaro lamo mapiyo, puonj kod pesa manyalo mana wuok kuom kanise wasunge. Kawang'iyoy ngech mikch, ka jatich ok otiyo kod mich to gilale. Mathayo 25:14-30.

Ere kaka inyalo chopni joma pok ochopni kata kod kanisa maonge riekoy man kod chuny kende, kod kony matin manyalo chiwo? Chenro joshua chakre A.D 2000 kadhi nyime koloso yo mar chopni joma pok ochopni.

A.D 2000 kadhi nyime

2860 S.circle drive, suite 2112, colorado springs, CO 80906 USA

Fax +1-719-576-2685

Email: Jarod@ad2000.org

US.centre for world mission

1605 Elizabeth street, pasadena, CA 91104 USA

Fax +1-818-398-2206

Email: aap.campaign@wciu.edu

Gin kod jomoko e piny Nigeria, india hong kong, korea, filipi, new zealand, singapore, costa rica, mekisko kod san jose, pinje kidwaro ng'eyoy.

1. Ng'e Ni Gin Jomage:

Nitie otas mayudore manyiso joyalo 1,700 e piny duto kod kaka ogorgi kod kuma jolgi aye. Kuom jogi nitie ji 200,000,000 machiegni 10/40 dirise mosom. E bug www.dci.org.uk nitie andike kod tije mang'eny mandiki. Inyalo ng'iyoy www.missionfrontiers.org (www.joyalo.org) kuom kony.

2. Riwri Kod Joma Chal Kamano:

Tijno bor ahinya ni kanisa achiel kata din achiel. En mar kanise wasunge mondo oriwre kod kanise mokogo e piny kod kanise modhier mondo gichopni kod joma pok ochopni kagiriwore e lamo, chiwo pea riekod kod gik tich.

3. Dwar Somoni:

Zaburi 8:4 penjo “dhano en ang’o?”, dwarore mondo wang’e jowa moyier mapok ochopni omiyo kar buge kata kar loso nyalo chung mokwongo e mae e gik moko duto mantie.

Email: AAP@xc.org kata brigada www.brigada.org

4. Ket Ji Ong’e:

Ka ji oseyer, bet mondo iket kanisa duto kod kanise moko matindo , kod jotelo mamoko mondo ong’e gima ichano mondo riwruok ochan mondo kuoth kik bedie. Loso kata yudo okang adek mar wach mar lamo obedie.

5. Lamo Yawo Yo:

Inyalo lamo maber ni ji mang’eny mag 10/40 dirise mondo ogol tekoni ka ilamonigi kod jomoko mang’eny. Lim ji kilamo kuno samoro mos, kata matek kadwarore, nyalo bedo maber samoro malok piny.

A.D200 lamo,

Fax +1-818-577-1760.

6. Gero Kanisa Idwaro:

Joma opogore, ok chopni nyaka ger kanisa konyo. Nitie yore mang’eny minyalo dhinie mae to onge ng’ama nyalo choponi okang mokwongo maonge kony, paro kata kony. Gima ji dwaro kinde duto en telo, chama, locho , dwaro, tich penjo kod kanisa man machiegni. Buge kod gik madwarore nitie koa kuom A.D 2000 kod US diere.

7. Yudo Tiji Ber Moloyo:

Kata kod paro minyalo betgo kod rom mar chandruok, onyalo bedo tiji owuon makonyo kendo maketo gik moko kod jiduto e tich, makel joma pok ochopni mondo ochopnigi yesu kaka Isaya wacho ni “kik idok chien, yaw udini duto, mide koracham kod korachwich.”

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Taji Kistan.

Otas 522.

Ji 6,300,000 Indo Europeans.

Higa Mar 1993 Loch Kod Lweny.

Ji 83% Gin Joislam, Matin Gin Jokristo.

Jomang’eny Pok Ochopni.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

© The DCI Foundation, England www.dci.org.uk
Not for sale but you make make copies free of charge

19. Yesu

Dhiyo Ma Bor Ne Nyasaye? Wuoth Ka Yesu:

Ne Somo

E Mumbi Som:

Chakruok 11:1-9, Jothosolanika 1:1 Nyaka 2:16

Mae E Mako Gi Wich Mari:

Nowacho ni “an ka” ondik kuoma e buk – asebiro mondo
atim dwachi ee!! Nyasaye” johibrania 10:7,
zaburi 40:6-8.

Bang’e Wuoe Mae:

Pim kitu kod timbeu ng’ato ka ng’ato kuparo
wi puonj mar ariyo.

Gim Onego Itim Mokwongo:

Kisebedo ng’amaoyie mar kinde, wiyi nyalo wil kod kata ochalo bedo
oko mar anyuola nyasaye. Dhi ilim kwonde metho, kwonde
miel, chimi karachiel gi kwonde tuke. Winj ji,
ng’i wang’ gi, puojri kuomgi kendo ine
kaka unyalo wuoyo.

Gima Itim:

Ng’i ane namba adek kuom ng’iyo. Ndik otas ariyo
kiwacho gima iparo ni puonj abich onyiso.
Ere kaka inyalo nyiso ranyisi mar
winjo jo ma welo kuomi.

Ket e chunyi wach ka wach:

Johibrania 10:5-7.

Sigana Mar Adiera:

Kanyakla mar jorachare malando injili nodhi e piny moro mabor maok orwakgi, kendo maok owinjore kod kanisa mang’ongo epiny no. kata jokristo majokanyono.nochich, kendo joland wachgo nopog mogol oko mar kanisa, kuom higni mang’eny ne giwacho dhokgi, rito chikgi, chamo chiembgi, tiyo tichgi kod lamo lembgi. Nyaka tinende ng’ato moro amora molemo kodgi nenore ka jaoko kendo weyogi.

Kuom hawi marach, maonge buok tich poko obedo mang’eny ruok.jolendo mogeno nokawo ni ji chunyi tek. To be mano en adiera?

1. Yesu Jaote Nyasaye:

Kane wuod nyasaye oyie luong wuongi e zaburi 2 mobiro e piny noketho kiew mar chike kod kido. Noweyo ler kod ber manie dalagi polo kobiro e piny mopong kod richo, tueche ichlit, jochiende kod their. Ere kaka nobiro?

Nobiro ne joyahudi kaka nyathi wuowi kod jonyuolne ma joyahudi yesu noyiero mondo onyuole kaka ji mang'eny mothier ok momeo momako chik kata man gi duong. Nodak e anyuola mar liet, ng'ich, midenyo kod gero mar jorumi.

Kane kinde mane nyasye oketo ochopo, noyalo kaka jayahudi ne joyahudi kuluooro kitgi kod timbegi. Ne en kanyakla mar ji makata kane askache nobiro make ne ok ginyalo ng'eye. Nyaka nonyisgi yesu. Yesu notingo kendo puonjo ji ajiya to gi jokanyono. Bang' chierne nowenegi tich, kogeno ni osiepene biro tiyo.

Be Ineno Pogruok?

Joma nie sigana nokelo wach hera nyasaye kata kamano ne giparo ni ji biro kawo kitgi kane yesu okelo hera nyasyae nokawo kitwa mondo olokwa wathi e polo.

2. Kido En Kiew Koso Olalo?

Kido en ang'o? kido en yo mar wuuoyo, tim kod kanyakla mar kanyono mamiyo jokanyono ngeruok makende.

Kido ni kuom tim, chal mar del, dak kod mos. Onyiso kaka ji wuoyo, chiemo rwakore, tiyo wer tugo kendo loko ohala.

Inyalo neno kido e gedo mar udi e migawo moko mar piny owacho chik kod skunde. Inyalo neno kido ki in gi luoro kata kaok iluore.

Kido Ber Kose Rach?

Chakruok 11:1-9 kod 10 nyiso ni kido nochakore kuom nyasaye manopogo ogendni e pinje mopogore opogore kendo kuom higni kido osedongo. Kawuono yesu orwa mondo watim dhundi duto obed jo lupne. Kendo e lando mag giko, ogendni moa e kido mopogore opogore biro lamo kuom duongmar nyasaye.

Kido en olalo maduong ma injili kadhoe, ok en kiew nikech ang'o? nikech kajokanyono osewinjo wach kristo, ginyalo Lando wachno ne jowetegi e yo mayotnegi winjo. Kaka kristo joote nyalo dok chien kendo konyo jokanyono.

3. Ote Makare Jang'iyo:

Hero ji nyiso lokruok mang'ongo mondo ibed kodgi e kanyakla. Tang ka iparo ni ing'eyo mathoth! Wach injili ok lokr, to yo miyalokodo nyakalokre. Kaok kamano to onge ng'ama ding'e gima okeli kata gima itemo wacho.

Mondo Ine Lokruok Ne Kristo Kendo Weyo Lamo Nyiseche Manono, Nyaka Gig Bedie:

Winjruok e kindi gi ji
Wacho wach mantie.
Winjo mar ji, 'ee, ma winjo kaka iwinje"
Lokruok mar jomoyie manyien engimagi mondo onyis adiera mar wach.
Riwruok e injili.

4. Wach Maduong En Winjo Wach:

Winjo wach mar ng'ato en kaka dichwo kata dhako ne winjo nyasaye owuon kod ngima mochwere. Lokruok nyaka timre kae kapok kido oweyo yo ne wach nyasaye. Kapok iwuoyo gi jomaoluonine, onego ing'I ane kaka kikaw kata kineno ngima. Winjogi nyalo bedo ei nyasaye kata nyiseche. Timni kelo chakruok mar yie kod tich maber kata marach.

5. Paulo Noyude Wan Bende Wanyalo Yude Kare:

E 1 thesalonika 1 kod 2 wasomo kaka jopiny noweyo lamo nyiseche manono kendo ochako lamo nyasyae mangima kendo madijera. Paulo wacho ni injili ne ok obiro negi gi wach kende, omiyo we wasom gik moko adek mabende ne okowo injili.

Ngima Mono Kelo Winjruok:

Ne gineno timbe 12 mek paullo mane gi luwo, nyaka yie masira .2:3-8, 10-12.

Wuoyo Kod Lalruok:

Ne girwako kendo winjo wach magiweyo lamo nyiseche, 1:9.

Kaka Paulo Nowuotho E Injili:

Notiyo mondo okonyre mana kaka jokanyono, 2:9.

Noyalo kopong gi teko mar roho maler, 1:5

E higa 1700 jo moravi majolando wach nodhi ei jodhoho mondo gilok jodhoho kendo negibedo misumbini mondo gilok misumbini. Tinende e piny filipi, joland wach yiero dak gi jothier mondo gilokgi ne kristo. E sahel jalendo keith smith odak e ot jo fulani, opidho ther fulani ochamo chiemb jo fulani, orwakore kaja fulani, owacho dho fulani kendo osechako loko jo fulani ne kristo.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni El Salvador.

Otas 207.

Ji 6,000,000, 80% Gin Modhier.

Joyalo Omedore Wuok 2% Nyaka 20%

Bang' Lweny , Yiengini Mar Piny Kod Masiche.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

20. Chier

Bende Ibokelo Pesa Kose Ibokelo Osiepe:

Ne Somo

E Mumbi Som:

Jo Filipi 1.

Mae E Mako Gi Wich Mari:

Nikech ang'eyo ni ibiro resa nikech ulemona, kendo
nikech nyasaye osemiya roho mar yesu kristo
mondo okonya. Jofilipi 1:19.

Bang'e Wuoe Mae:

Ber osiep kod gima onyiso kuomi. Bende in kod osiepe
machiegni ahinya? Kionge go to penj gi e lamo to
ibo neno gima nyasaye timoni.

Gima Itim Mokwngo:

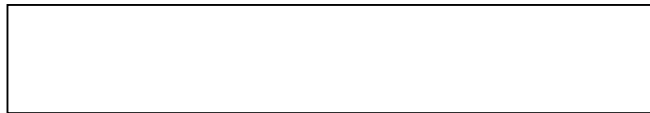
Ang'o momiyi dak ulos romo eodi mondo iluongi osiepeni
mondo inyisgi e math kod chiemo gima nyasaye
wachoni kod gima idwaro timo gi ngimani.
Losi osiepe ok pesa, bende
kik iluongi pesa.

Gima Itim:

Puonjri ndiko otas achiel kinyiso osiepeni kod kanisa gima itimo.
Wachi gima en kod gima omiyo. Nyisgi kuma idhiye,
chieng man kod ng'a. wach kaka idhi chop
e gik midwaro kod kaka gibobedo.

Ket e chunyi wach ka wach:

Ayub 16:20-21.

Yie kod luong nyasaye midonjie tich maduong no nyaka iyudi yo mar dak tiyo kata yudo konyo e yalonino. Wasunge moko inyhalo kony kod kanise gi maokrgi, to tinde inyalo golgi nikech teko joyalogi igolonga kwende modhier ahinya e piny Urop kod e piny mapod dongo mar Amerika, Afrika kod Asia kuma pesa yude tek.

Ne Piny Ruoth Pesa:

Mae bokonyo kanise manie pinje mapod dongo mondo oyud yie mar pesa kod paro mang'eny kaka ginyalo dhi nyime e tich matek no.

Ang'ō Matimore Ka Kanisi Ok Nyal Konyi?

Mae en gimatimore kata yo wuok chieng kuma yalo dhi podho esechegi. Kik idew ka jotelo okwer nikech in. nitie yore moko mabeyo moloyo kod gweth moloyo yudo check dwe ka dwe mar kanisa

Ji Dwaro Ji:

Ka gima utimo en loso pesa to kare un duto uboyudo pesa mutiyogo. Keloso osikepe to kare ibo yudo heragi, lamogi, pachgi kod rieko kod osiepgi e higni mabiro, ma en gweth maonge chudo. Nitie kinde mang'eny ma pesa kende onge tiende somo osiepe Paulo e filipi 1.

Puonj Kuom Kit Nyasaye:

Ranyisi wuondri ni yien dongo tir kendo matek. Bende ing'eyo ni piny ka osegolo tije mang'eny madongo makelo jing'o kod chiemone. We yamo okudhi kata ool piny yiendwa ochung'.

Kido Maber Tiyo:

Koro ng'i ang'e mbui, ng'iyane ode kaka orite maber. Mbui odak edier tuma oluoro mogore eyo maber makelo chiembe mochamo. We yamo okudhi, mbui wa podi bobet kanyo gokinyi, koparo chiemo monego omaki.

Loso Osiepe Ok Pesa Kende:

Tij yalo nyaka bedi eyore ariyo kuma intie myore ariyo rome. Yalo ni joma pok ochopni ber ahinya to kik wiyi wil ng'iyo chien kuom joma miyo tiji dhi nyim. Otimore ni joma konyo tij yalo nyalo hero dhiyo kendgi to ok ginyal nikech tij joodgi, hikgi kata gimoronono. In e lwetgi, tiendgi kod dhoogi kod kaka inyalo hero neno gima ineno, iwinjo kod imako. Tem mondo gitim.

Joma Konyi Bende Owaro Kony:

Ok kila ng'ato makonyi nyalo bedo kod gim, rito kanisa motegno kod pasta. Nyalo bedoni mana ng'ama lemonigi kod maritogi en in., bedi kod adiera mar dak kod tich enyim ruoth.

Tim Ni Jomoko Kaka In Bende Inyalo Dwaro Mondo Otimni:

Ka ibokomo kodhi mar muolo, dewo kod kony to kare mano ekeyo ma ibo keyo. Mich matindo ketowa mopogore moloyo to joma odak e udi.

Ng'at Moro, Kumoro Rito Winjo Koa Kuomi:

Ok inyalo chiwo seche mang'eny e wuoyo. Tinende ng'ato ka ng'ato chalni nie rikni no to onge ng'ama nikod sa mar chiwo koa yudo weche. Bende ihero mano. Ori picha mari kod weche matin. Ori otes mindiko to kik wiyi wil kod chieng nyuol yesu kod chieng nyuolni. Ti kod kwende oro barua, sim manengo ne yot e gik juma kod otieno, kata ti kod yo moro amora ma wach nyalo chopo ni ng'ato ma miyi konyo kigoyone erokamano.

Ket Wang'i Kuom Yesu:

Otek pimo ber mar osiepeni. Ji auchiel kata ji apar gariyo ber kuomi moloyo ji mang'eny maq wigi osewil kod nyingi kochopo kinyne. To e tok jiduto en neema mar nyasaye, to en kuome manyaka ebeki kuome kod luoro gi ngima maler ,mar lamo, yie kod adiera e gik mochiko.

Ere Kuma Ichakoe?

Mokwongo, adier losi kar chako, kiparo ni ranyisi luwi to ok gibi iri kinde duto kapok itimo eyie. Mariko 16:17.

We Mondo Ji Ong'e:

Par chier mar lazaro? Yesu notimo honono to ji mang'eny nenitie chieng'no. iwuon lim ji kod osikepe ma nyasaye keto e yori mondo onyis kor ni e yieni kod lamo. Nyasaye nyalo miyo gipenji kony aeto sano kata bang'e ibed osiepgi koa ipenji osiepgi kapok iketo pesa. Kagi miyi, kinde duto go erokamano. Gin e neema mar nyasaye kuomi.

Ng'e Adierani, Losi Chenro:

Pogi dwaroni mondo ilos gik midwaro obedi manyalore . ranyisi 10,000, ji apar golo auchiel kuom apar 1,000 dwe ka dwe. Inyalo wuoyo kuom 1,000 to ok 10,000 mano nyalo miyi wich kuot.

Ng'i Gima Chandi:

Jawasigu ohero diyo leche mag pesa nikech ong'eyo ni kotimo kamano to ngima dok chien. Ng'I gik motimo to kik idonji e tem mar goyo mbaka kata ji, kata yweyo e chiwoni iwuon. Onyalo temi mondo iwinji luong ni kata yori mar yudo pesa, kata kawo ji mar oyuma nikech gin kod pesa. Dag machiegni kod nyasyae, ng'woni jiduto maok konyi, kinde duto keti osikepeni jogi mabeyo moloyo te.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Pacific.

Otas 79.

Ji 28,000,000 Ji 1,533. Ji 75% Gin Jokristo.

Jomatin Pok Ochopni.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

21. Okang Mokuongo

Ne Somo

E muma ni som:

Tich Joote 2:22-47

Emako gi wich mari:

To Petro nowachonigi niya, lokreuru kendo ngato ka ngato kuomu nyaka batisi e nying Yesu kristo, mondo richou owenu, eka Nyasaye nomiu Roho maler. Tich Joote 2:38.

Bange wuoye ma:

Bende ute usehulo richou, bende osetisu, bende iseyudo roho maler be iriworu gi joma nie kanyakla mar Nyasaye. Kaok kamano to lok pachi sani.

Gima itim mokwongo:

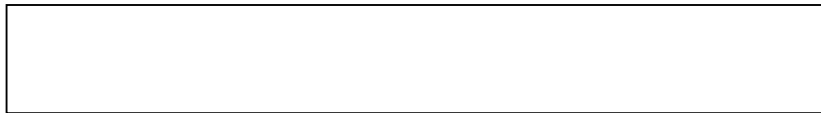
Losi nyinge buge mag puonjruok muma minyalo yudo kuomji, kata eudi joma moko moseyie, kata kuma buge isome. Dwar buge duto mawuoyo kuom Nyasaye gibiro konyi ngeyo kuma inyalo dhi somo.

Gima onego itim:

Dwar emuma manyien modno ine ni ji adi mane obatisi gi pi aeto indik nyinge go te piny e otese ariyo.

Ket e chunyi wach ka wach:

Jokolosai 3:1-10

E muma wasewinjo kaka Petro noyalo ni oganda mangeny mane obiro karingo mondo obi one gime ne timore ni jolup Yesu mokwongo mane opong gi roho maler. Kane oganda gi te owinjo duogo mar Yesu woud Nyasaye, ngima mare, gi thone, elwet jotende kod chier mare, kod bet mare elwedo makorachwich mar Ruoth Nyasaye, ne gipenjo Petro penjo achiel niya.

1. Ango maonego watim

Duoko mar Petro etich joote 2:38, nyisa gik moko adek mamiyo ngato donjo e kanyakla gi Ruoth Nyasaye. Gin gik mage?

Hul richoni

Wanyalo hulo richowa mana ka roho maler owuoyo e chunyiwa bawangeyo gik richo en enyim wang Ruoth Nyasaye. Wabet gi luoro erichowa bang mano to wakwayo Ruoth mondo owenwa richowa. Hulo richo en weyo yo mane nato luwo kod chako luwo yo manyien. Wahulo richowa kawaweyo luwo yore richo mag pinyini aeto wayiero luwo yore mag Nyasaye kod kwayo mondo okonywa.

Bi obatisi

Petro nowacho ni bang hulo richo, gnato ka ngato nyaka batisi inying Yesu kristo mondo obed ranyisi ni richogi duto osewenigi. Batiso nochako chon ahinya nikench ji nokedho kagidonjo e din mar jomachon, koro jiduto noongeyo gima ne Petro wuoye. Kuom oganda duto ma oyie kuom Yesu kristo batiso nikod teko moloyo gik moko duto maji nyalo timo. Batiso en low Yesu kristo kendo en eyo mar dhie ngima manyien kod oganda manyien.

Yudi mich mar roho maler

Ok wanyal dak e ngima mar jakristo kawaonge gi teko mare kod bet iiwa. Roho maler ema nyalo lolo din motho mabed mangima eyie kod winjruok kod Nyasaye. Wadwaro mondo opongwa kod ngimawa kaachiel kod jomoko mosewar. Yude kod rake engimawa en gima ber nike Petro nowacho ni mae engima onego wakuon timo. Bang yudo batiso waduto imiyowa roho maler mondo wamondi. 1 Jokorintho 12:13

2. Yesu kristo owuon nobatisi

E Mathayo 3:313-17, wayudo ranyisi mane Yesu kristo omiyowa kaka kido mar ngima. Mana kaneosebatise bende neotiyoni yie mare?

Ngama ongeo yud batiso?

E muma wayudo ni joma oseyye kende emayudo batiso, luwo Yesu kristo en gima ber ahinya to kata nathi nyalo yie omiyo onge higa moketi emuma. Ekanise moko nyithindo moko itiso nikech jonyuolgi oyie to mae nyiso yie majonyuolgi nigo kagichiwo nathigi ni Ruoth Nyasaye. Ok en chik mar muma ni nyaka nathino yie maok nyal timore.

Ngato ibatiso nade?

Nying batiso emuma nyiso nyumo epi kata budo, koro waparo ni emuma batsio ne en numruok epi kuom dakika matin. Tinde ekanise moko ikiro ni ji pi iwigi sama giyudo batiso.

Ango matimore sama ibatisi?

1. Batiso en yie elela ni yie mari kuom Ruoth Nyasaye kuluwo Yesu kristo kod weche Ruth Nyasaye, malaikene, jochiende kod jogo duto maparo luwe Mariko 8:38.
2. Donge ungeyo ni kane obatiswa, mi wariwore gi yesu to batisono nomiyo wariwore kode e thone? Mano onyiso ni kane oabatiswa mi wariwore gi Yesu e thone, to ne oyikwa kode bende, mondo kaka ne kristo ochier oa kuom joma otho, teko maduong mar wuro, e kaka wan bende wabed gi ngima manyien. Ka waseriwore kode a thone to wanariwre kode echirne bende. Jo-rumi 6:3-6.
3. batiso en singruok ni idonje kanyakla mar jokristo ma gin oganda Ruoth Nyasaye e kanisa mare. 1 Jokorintho 12:12-13.

En chieng mane monego iyudi batiso

Mapiyo kaka owinjore. E Tich Joote 2:38, jiduto noyudo batiso chengno mane giyie luwo Yesu kristo. Batiso en yudo nguono mar Ruoth Nyasaye, to ngato owar manyien onego yud nguono no mondo okonye chung eyie motegno.

3. Donji ekanyakla mar jo Nyasaye

Kisiyie ni idwaro luwo Yesu kristo mano bende nyak idonji e oganda jo Nyasaye. Ok inyal luwo Yesu kristo eato itim giki iwuon. En gima ber bedo e kweth jo kristo, gi kanisa. Iboyudo ni bedo e kweth joristo kelo ohinga motegno kod chung tir e ngimani.

En kanisa mane monego idonje?

Tinende nitie tieng mopogore opogore mar romo mar jo kristo, moko timo gik piny mag joma chon moko bende timo gik masani, kanisa maber biro bet kod gik moko duto manie muma manyien kaka dak karachiel maber. Tich Joote 2:42-47.

- ❖ Chiwruok ni puonj mane jonabi opuonjo ma pod nitie emuma tinende. Gik monego wapuonjre mokwongo en hulo richo, yie kuom Nyasaye, batiso, keto lwedo, chier kuom joma otho, ngima mochwere, yalo. Johibrania 6:1-2.
- ❖ Chiwruok ni osiep maradier
- ❖ Chiwruok kuom yudo nguono mar Nyasaye kawachamo mkate mare maler
- ❖ Chiwruok ni lemo
- ❖ Nene nitie yie kuom Nyasaye, honni kod oganda modore, ji nepogo mwandugi, ngikonyo joma odhier, negiromo eudi kagipako Ruogh Nyasaye bende ne giromo ekanise.

Par hulo richo, yudo batiso, yudo Roho maler kod bedo ekweth mar nyithi Nyasaye echakruok. Nitie gik mangeny monego fweny.

Od lamo ni pinje te Walam ni piny mar Saudi Arabia

Otas 477

Tho ebura ma ingado
ne jogo maluwo Yesu e piny mar Saudi Arabia
Chiegni ji 17,000,000 gin waislamu

Loko e Francais, Deutsch, Italiano, Portugues

©2009 www.dci.org.uk

22. Adiera

Ne Somo

E muma ni som:

Joefeso 2

Emako gi wich mari:

Andikonu wechegi un joma oyie kuom nying wuod Nyasaye mondo unge ni un gi ngima ma nyak chieng. 1 Johana 5:13

Bange wuoye ma:

Wachi lokruok duto kod tem duto ma Nyasaye okelo engimani kinyiso ni entie mondo otini.

Gima itim mokwongo:

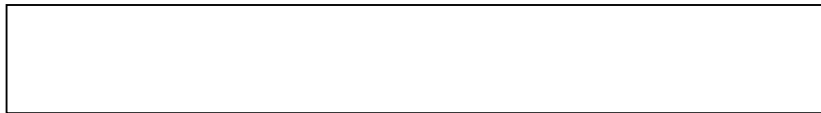
Yie mondo hera manyien onyisre kende (kose onyisre maber nikech Nyasaye en hera) kipango gwedho joodu, jirandeni kata jomodhier, eyore moko mag kony ji. Bange to niyisji gima otimore.

Gima onego itim:

Ndiki otas achiel kata ariyo kinyiso pogruok mantie engimani macho kod ngimani manyien mosechako wuok kuom dak kod Nyasaye. Ti kod weche Johana ewi ndiko.

Ket e chunyi wach ka wach:

Johana 5:24.

Muma osingoniwa ni kawayie gi injili, bawayudo Yesu kristo kaka jawar kendo ruoth, kendo kawayiero luwe ekinde duto mar ngimawa, mano wae emudho wadhi eler, kendo waa e teko satan gidhi ir Nyasaye mondo wayie kendo richowa owenwa kendo wabedi kaachiel gi joma Nyasaye oseyiero obed joge. Tich Joote 26:18.

1. Ere kaka wanyalo bet gi adiera

Ngima kaka ngama osewar en wuotho gi yie ok kod neno. Be wanyalo bet kod adiera ni Nyasaye osekonyowa kuom teko mar mudho ba okelowa e dala mar wuode mohero.

Ere kaka wanyalo bet kod yie maradier eyie mar Nyasaye maonge kiawa?

2 Jokorintho 5:7, Jokolosai 1:13, Johibrania 10:22.

Nyasaye ok en dhano manyalo riambo

Kwan 23:19

Duok nitie eyie kuom gik moko ma Nyasaye wacho ewechene. Mae ikite nyaka chieng nikech Nyasaye ok lok pache.

Osingo warruok

Ne Zaburi 91:16; Isaya 45:17, Mariko 16:16, Luka 19:9, Tich Joote 11:14, 16:31

Owacho ni osekawo wasumbini

Johana 1:12, Jorumi 8:15, 2 Jokorintho 6:18, Jogatia 3:26, 4,5,6; Joefeso 1:5

2. Kae nitie barup hera mowuok kuom Nyasaye

Ne ondiki kod osiep Yesu kristo Yohana ma iluongo ni janabi mar hera. Ne oyiye kod Nyasaye mondo ondik barua mondo oduoki penjo mondo wange kaka adier Nyasaye osebiro e ngimawa kod en etich kuomwa.

Yohana nowacho “Andiko gigi ni un moseyie kuom nying wuod Ruoth Nyasaye, mondo ubedi ka ungeyo ni un kod ngima mochwere.” 1 Yohana 5:13.

Wanyalo ngeyo ni wan nyithind Nyasaye

Nango? Nikech wanyalo neno gik manyien matimore eiwa kod aluorawa nikech mano ne ok timre. Mano Nyasaye nie tich, kata obedo ni samoro warem kata wapocho seche moko, mak mana tich Nyasaye osechakore kuomwa kendo nyak one ni otieko tije. 1 Yohana 3,2,5,19, Jofilipi 1:6.

3. Be inyalo neno Nyasaye etich?

Be roho maler ni etich kuomi?

En roho maler ema wuoyo kuom loch echunyi kanyisi ni in nyathi Nyasaye. Kod konyne mano iluongo Nyasaye, “wuoro” som 1 Yohana 3:24, 4:13, Jorumi 8:16, Jogatia 4:6. Samoro isefwenyo giko ma roho maler kelo echung ngama oseye.

Ka ndiko emuma dwaro ler kendo wuoyo, mano roho maler ema wuoyo kodi. Inyalo bet gi adiera ni obende osechako siemo ni yo kaka ilemo ka chunyi thagore samo richo odnjo kata osudo machiegni, inyal bet gi adier ni roho maler ema medi jingo mar yiero yo mar ler.

Be ibedo kaka Yesu Kristo?

Wangiyo dak kawan kendwa, to koro snai donge nitie hera kod nguono manyien? Temo mondo wabed gi osiepe mae e mich mar roho maler. Nyasaye nitie itije kuomi. 1 Yohana 3:2.

Bende here donjo yie kod oko mari?

Mae en ranyisi maradier ni Nyasaye nie ngima mari nikech Nyasaye en hera. Donge kod hera. En e hera mano e kite. 1 Yohana 4:16.

Kaka idak ei hera Nyasaye iboyudo ni ihere. Bange obo nyis ni iher jomoko bende kod hera ma obiro miyi, nyaka joma tek hero. Ket geno ni hera mangeny bobiro e odu mi guedhi jonyuolni kod wedeni duto, kata ka giseyani kata ok gidewi a chon. Jaodi boyudo gueth kuom wachno kendo obobet kod buok kuom gima timore kuomi 1 Yohana 5:2-3

Be ihero oganda Nyasaye?

Kapod neok iparo ni joNyasaye gin welo kuomi kata jomaricho! Koro snai iyudo hera manyien kuom owete kod nyimine madongo echunyi kod iyiero bedo kodgi. Samoro iparo gima inyalo timo mondo ikony owete maok nyal? 1 Yohana 3:10, 14, 16,19

Be ikwero richo?

Kane pod richo odonjo kuom mi iluwo gima ne odwaro koro sani ok idwar luwo yori kendi kendo iyiero yor Nyasaye. Nato ka ngato dok chien kinde ka kinde. Iboyudo yie motegno kuom kwero pare maricho, timbe maricho kod dhok maricho. 1 Yohana 3:10.5.18.

Be iluro chike Ruoth Nyasaye

Ne ok wangiyo go to kane watemo ne ok wanyal, to koro sani mano egima wadwaro timo. Kaka wamedo luoro Nyasaye ekaka omedowa hera engimawa. 1 Yohana 2:3,2.5,5.3

4. Ngeyo Nyasaye maber – wuothi kode

Amos 3:3 nysisowa ni wayie kod Nyasaye eka wanyalo wuotho kode. Kaka imedo timo ekeka ibongeyo ni intie kod ngima mochwere, kendo ekaka ibomedo bet kod jongo mar dhi ir Nyasaye ma wuonu kipenje gimoro amora kuom hero ne. Iboneno ni kilemo kaka odwaro to iboyudo gigo duto midwaro kendo mikwayo. Lamo modwoki en ranyisi maber ni esedonjo e piny Ruoth polo. Tem ngeyo kristo kinde ka kinde.

Od lamo ni pinje duto

Lam ni Indonesia

Piny otas 292

87% joislam kata jojavanese

Dongruok mar kanisa higni 30

Sandruok moko machiegni

Loko e Francais, Deutsch, Italiano, Portugues

©2009 www.dci.org.uk

23. Roho Maler

Bi eoda, ponga, pong udi te

Ne Somo

E muma ni som:

Tich Joote 2

Emako gi wich mari:

Kamano bende ekaka wan duto bed ni wan jo-yahudi kata joma ok joyahudi, kata wasumbni kata joma ni thuolo to osebatiswa e rignruok achiel kuom roho achiel kendo wan duto osempiwa roho achielno mondo wamathi. 1 Jo-korintho 12:13

Bange wuoye ma:

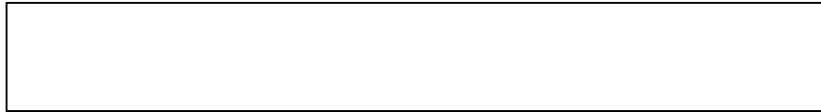
Be ne iyudo Roho maler mane ikuongo yie? Kata bange? Bende osepongi kode chakre kanyo?

Gima itim mokwongo:

Beduru karachiel mondo ilem kendo thiuru achiel ka achiel kuruako kendo kuyudo roho maler, lem ni ngato ka ngato nyaka ute opongu.

Ket e chunyi wach ka wach:

Jogalatia 5:5

Kidwaro maber mondo iyie maber kuom Nyasaye maluongi ngato ka ngato dwaro teko mar Nyasaye kuome kata obedo ni jokristo nyalo bedo gi paro mpopogore opogore kaka wayudo ka chieng miyudo Roho maler, onge ngama bet ni kiawa ni wadware. Ichikga iti maber e paro mopogore kendo opongre maok imino kata nyiso rieke moro maber. Kae e achiel kuom winjo moko mabeyo.

1. Batiso moro mane ochiki

E Tich Joote, batiso en baptizo, matiende en nyumruok kata bido epi. Ok en baptilisma mar Joefeso 4:5 man en tiende batiso, kata ok en baptilismos mar Johibrania 6:2 ma en luok.

2. Ne one efweny gima ni ochiki

- ❖ Som Isaya 32:15 mondo ine duoko.
- ❖ Ne Ezekiel 36:27 mondo iyudo weche abich
- ❖ Ne Joel 2:28 mondo igomb weche go
- ❖ Som weche Yohana e Luka 3:16 kod neno mar nyuolne Luka 1:15
- ❖ Elizabeth ne opong to nyaka Zakaria, Yesu kristo kod jolupne. Luka 1:41, 1:67.4 Tich Joote 2:4.

Nying achiel mar pongu en “Pletho” ma tiende en bet kaka godhro ma onyum epi ba omodho pi mangeny to kendo pi mol koa kuome korieyo kamoro amora. Nying moro man

e muma en “pleres” ma tiende en hamiero mar chiemo mopong nyaka malo mapuko chiemo kuende duto.

3. Roho maler egima wuoro mochiko

Diere mma machon Roho ne nitie to ok kuom jo Nyasaye. Kwan 11:25. Ne nitie jonabi moko kaka Bezalel kod Joshua ne gik mane otimore nigi e Wuok 31:3, Rapar mar chik 34:9

4. Roho maler egima Yesu nochiko

Yesu kristo mowacho ni Roho maler biro Yohana 7:37-39, 14,16,16:7. Obirodak kodu kendo obobet eiu Yohana 14,17 oborwakou kod teko Luka 24:49.

Yesu nonyiso jolupne ni nyaka yud Roho maler tiendeni nyiso ni girwake Yohana 20:22, Tich Joote 1:5-7.

5. Yesu nochikowa teko

E Tich Joote 1:8 nyingno en dunamis, bedo gi teko mar timo gimoro amora kata timo honni. Mathayo 25:15, Jogonalatia 3:5, Tich Joote 8:13, Mariko 6:5. Nying moro mar teko e muma en “exousia” matiende en telo. Luka 10:19.

Exousia miyowa adiera to wadwaro “dunamis” teko mar keto “exousia”. Jatelo nyalo bet gi teko mar kwao puodho to nyaka odwar teko mare riembo rwedhi manie puodho modak kanyo. In kod teko kuom jochiende to idwaro teko kuom Nyasaye mondo iriembgi.

6. Gima neochiki chakore

E Tich Joote 2:1-11, roho maler biro kod teko to ji 120 wuoyo gi dhok mane pok gipuonjore nyaka nene. Ne 1 Jo-korintho 14:5,18, ji mowuok e pinje biro karingo kod winyo honni mag Nyasaye e dhogi giwegi. Mano pod en mana tij Nyasaye epongowa tinende. Petro nowachoni biro mar roho nyiso ni ndalo giko osechakore, Joel 2:28-32, Tich Joote 2:16-21.

7. Gima ne ochiko wuok oko

Joyahudi maneoseyie noyudo ni roho maler nosiko ka pongogi kinde ka kinde. Bange jonguono machiegni ne ochako luwo Yesu kendo negiyudo roho maler, Tich Joote 8:4-8, 14-17.

Petro nolimo Kornelius, mare en Jorumi, msungu kod jarit to kaka ne owuoyo kuom Yesu, roho maler ne opongo joode duto kod osiepene. Tich Joote 10:44-46. Bange wayudo ni joma ne nitie Turkey bende ne oyudo Roho maler. Tich Joote 13:52, 19, 1-7. Paulo nondiko ni waduto nyaka pongwa gi roo maler kinde ka kinde. Tich Joote 4:3, Joefeso 5:18.

8. Gima ne ochikono en mari tinende

Tich Joote 2:38-39 onge giko kata wan joma ni mabor. Inyalo neno picha kaka inyalo yudo gima ne ochiki kuom Maria gik mane oneno e Luka 1:35. Roho maler bende naylo biro kuomi kendo teko mar Nyasaye bende nyalo keti diere mondo owe nyathi moro maler mar onyuol.

Bende ne iyudo roho maler mane ikwongo yie?

Bende opongi gi roho maler sani?

Bende ionjo gueth mar Nyasaye kaka godhro man gi pi? Kata imol kod makate mar ngima kaka hamiero?

Bende idwaro “dunamis” engimani?

Bende idwaro roho maler kuomi? En engama golo oko richo, okelo ngima maler kendo onyal luongi egiko piny.

9. Rwak Roho maler sani

1. Bed giriyo mar Nyasaye Johana 7:37
2. Ket hekalu mari maler kikwayo Nyasaye mondo oweni richoni. 1 Jokorintho 6:19, 2 Jokorintho 6:14 nyaka 7:1, Yohana 1:9.
3. Kuong roho moro amore ma iseway yudo enying Yesu.
4. kua Nyasaye mich mar roho maler kuomi (Luka 11:9-13)
5. Rwake kod lemo mar yie
6. Miye thuolo mar dhi kamoro amora edendi, chunyi, pachi kod ropi nyaka e gik mane osekadho masani kata mabiro.
7. Koro yue mondo iyudi michno, madhe nyaka iye. Yohana 7:37, 1 Jokorintho 12:13

Lo sunga, gone erokamano kuom biro, wene aeto irit yudo kwe kata mor, kata nyiero kata pi wang kata yudo te. Inyalo wuoyo gi dho malaika katka ichak pako, lamo kata neno wach sano kata bange. Iboneno ka entie kende duto engimani. Tich Joote 2:4, 10:46, 19:6.

Od kamo ni pinje duto

Lam niuru Latvia

Otas 345

3,000,000 lamo nyiseche manono kod jomotwe

Loko e Francais, Deutsch, Italiano, Portugues

©2009 www.dci.org.uk

24. Lamo

Mi Yesu chandruokni duto nikech orangi

Ne Somo

E muma ni som:

Luka 10:38 nyaka Luka 11:28

Emako gi wich mari:

Koro donge Nyasaye nongad bura kare ni joge moyier, maywakne odiechieng gotieno? Uparo ni dodeki mak okonyogi koso? Ooyo, awachoni ni nongadnigi bura kare piyopiyo. Luka 18:7-8.

Bange wuoye ma:

Wuouru ni en kanye misechope elamo. Ne ka inyalo chano karachiel mondo uwuothi karachiel e lamo ni ngato.

Gima itim mokwongo:

Nyimine kinde duto nitie kod teko, mowir e lamo. Samoro gineno moloyo chwo? Bende iparoni inyalo chano mondo irom kod nyimine ariyo kata adek mondo ulam karachiel ni jomausomogo karachiel.

Tich monego itim:

Dwar kaka ne Yesu olamo kodwaro injili kod Johibrani 5:7. Ndiki gik miyudo e otas achiel.

Ket e chunyi wach ka wach:

Jokolosai 4:2-4

Yesu ne ok lam maolo, lamo machon mane inuoyo seche duto. Jolupne ne oneno kaka ober, ongima kendo kaka lamba Yesu ne ochimore. Gima ngeny ni ne gineno duoko, mana enyim wanggi man opogore ekinde machon mag juda. To jalupne achiel kende ema nopenjo e Luka 11:1.

Puonjo kaka ilemo

Bende isengeye ni kiseyiero lamo epinyka, ringruok kod jachien time duto to nyalo kethoni? Ibowingjo kiol, kata ka kech kayi ka nindo ohingi kata iparo gik mangeny monego itim.

1. Lemo en ango?

Lamo en gik mangeny ni joma ngeny. En gik moko duto moa kuom wuoyo kuom tich kod weche mag chuny. E Luka 11:9 kod 10 nitie okang adek mag lamo.

Okang mokwongo yot, penji

Penji- gima idwaro, kata obedi ni wuonu ongeyo gima idwaro kapok iwuoyo kode. Bedi kaka nyithindo molony emae! Som 2 Samuel 5:17-25 mondo ine kaka ne Daudi oyudo kuom penjo Nyasaye. Ngeyo Nyasaye teloni e okang ka okang eohinga motegno mar 1 Yohana 3:21. Wlwedo kamoro som Joshua 9:14 mondo ine duoko mar kaok ipenjo Nyasaye.

Okang mar ariyo ber – Dwar

En mana dwaro Yesu, mana en gima en. Her kawo seche mangeny kode kinyise gik moko duto, kiwinje, maok ikelne dwaro go kod otas mindiko gik midhi nyiew.

Okang mar adek Lok piny – Duong!

Duong – edhoot mar jatend kanisa. Ibowinjo ka Yesu wacho “donji iye” oluongi kod jomoyie duto mondo oriwre kode elamo nikech ekinde duto odak mondo olamni ji, lamo ni piny mar jomaolal. Riwruok e lamone e lamo maradier, kinde duto esече duto Johibrania 7:24-25.

2. Ilamo nikech ango?

Nitie gik momiyi mangeny, ok en wuoyo ekind baba kod in nyathine ka idongo. Omiyo kuom mich ma Nyasaye ochiwo Luka 11:21 wabiro yudo gik mangeny momiyi walamo.

- ❖ Ngama tek ochung ne jachien
- ❖ Ode epiny kendo soko to jomo oriti ojoge
- ❖ Ngama nikod teko en Yesu
- ❖ Wa e iye kendo wabet kode Joefeso 1:23, 2:6
- ❖ Keth gin ji duto ma okony kod lamo. Joodu kod ji duto man buti kata joma ilamoni maboyo.

3. Ngama onego lam?

E luka 18:1, Yesu nyiso julupne chwo kod mon yowuowi kod nyiri ni onego kinde duto gilam to kik giol. Lamo en gima nikod teko kuom ji duto moyie, matindo kod madongo marom.

4. Onego walam kany?

E kind muma ni ne podi wuotho ka dhi lamo e hekalu kata kuma ne joyahudi rome mondo olam. Muma wacho ni sani dendi e hekalu mar roho maler omiyo inyalo lamo kamoro amoro, saa asaya kendo e yo moro amora kigoyo chongi, kiwuotho, kiriembo ndiga, kibet kata kinindo piny.

5. Ango miyo onego walem?

Yesu wacho ni onego walem kinde duto to Paulo wacho in e seche mowinjore otieno kata odiechieng, e saa asaya kaka luor kata kaka chunywa dwaro. Wanyalo lemo mayot. Yesu nyisowa ni onego wahore elamo to Paulo wachoni onego walam e roho kod lamo kido duto kod kwayo te, kachakre e matin nyaka maduong.

6. Onego walem Nadi?

Yesu owachoni e Luka 11:2-4, ni “Ma” ekaka ulemo. Wehegi ne ok oketgi mondo onuogi kendo maok iparo kata rito kaka gin ekanise mangeny to onego lamgo e chunyi kod epachwa.

Chaki kod wuoyo kod wuonwa.

Parni ni wuonwa en ngama ni kare mohero kdod rito ok kaka wuonewa moa epinyka.

Mose kendo gweth nyinge

Kwa sani mondo ilame kod igone erokamano, kapok iwacho gimoro kendo. Nyis Nyasaye kaka ihere kendo gone erokamano kuom herane kuomi, joodu kod piny duto Yohana 4:23

Penji mondo piny ruoth polo obi

Piny ruoth polo en kama ruoth emaotelo, omiyo piny mondo loch Nyasaye obi kuma idware engimani kod pachi, e joodu kod epinyu.

Penji mondo dwarone obi

Kuom gik maricho duto e gweng

Penji chiembi matinende

Nyasaye dwaro miyowa gik mawadwaro

Penji Nyasaye mondo oweni richoni

We remb Yesu olwok richoni duto

Koro kaka oseweni richoni

Nguono ni jomoko egima idwaro mondo mi ibende oweni

Kik iterwa – to oteru kanye?

Penji mondo Nyasaye oatayi engimani mapile

Penj Nyasaye mondo owari ericho

Mano onge kuomi, kuom joodu, kod gik moko kaka yedhe kod dhaw.

Pake kuom piny ruothe kod loch

Kinde maber ni joma pod lamo, pako kod weche yie. Ne kaka esami elamo lam kaka esani akadho. Giko kae nitie gima opondo kuom lamo, yesu tieko puonjne kuom lamo e Luka 11:13, Kaka wuonwa oikore mondo omiwa roho maler. Koro kinde duto luongi roho maler mondo otelni elmao, keni kata karachiel mondo ine kaka oketo lamo koa e chunyi kod dhogi, Seche biro kadho kafuyo kaka dakika. Luka 11:5-8 – Joefeso 6:18.

Od lamo ni pinje duto**Lam ni Guatemala**

Otas 253

Pak Nyasaye kuom jokristo mangeny

Nyaka 45% moyie epinyo

Jodala mapok ochopni

Loko e Francais, Deutsch, Italiano, Portugues

©2009 www.dci.org.uk

25. Wach

Muma E Wach Mangima Ma Nyasaye:

Ne Somo

E Mumbi Som:

Zaburi 119:9-11, Kod 105,
Johibrania 4:12, Mariko 4:21-29.

Mae E Mako Gi Wich Mari:

Weche duto manie muma wuok kuom much nyasaye, kendo konyo kuom puonjo ji, kendo kuom kwero gik maricho, kendo kuom rieyo ji, kendo kuom tiego ji mondo obed joma kare, mondo jo nyasaye obed molony kendo moikore chuth ni tije mabeyo duto, 2 Timotheo 3:10-17.

Bang'e Wuo E Ma:

Bende iyie ni wach nyasaye
nikod loch engima ?

Gima Itim Mokwongo:

Item matek mondo iketi saa moro pile pile mar tero chunyi kiling mos.
Bedi kisomo muma seche duto. Losi kwende abiriyo
minyalo keto mumani kuma igike somo mondo
omiyo tich mayot mar yudo kuma
idwaro chieng moro.

Gima Itm:

2 Ruodhi 22:8-13, 23:1-32, Ndiki Pogruok Duto
Ma Josika Ruoth Oloso Bang Winjjo
Wach Nyasaye.

Ket e chunyi wach ka wach:

Mathayo, 7:24-27.

1. Muma En Wach Nyasaye:

Kuom ng'ato moyie wach nyasaye lony kod ber. Omiyo ji mang'eny osechiwo ngimagi kuom higni mang'eny mondo gikan adiera mar wach nyasaye mondo mi wasom. Kuom neno onge chudo kuom wach nyasaye manyalo pinje **mariko 4:21**. Muma nikanye ingimani?

Opande mabor? Kose ochung malo, ong'iyo kwende duto mag ngimani?

2. Gwedhi Kuom Wach Nyasaye:

Wach ne ngima kendo tiyo, owuoyo kodi kedo otiyo kuom. Johibrania 4:12-13.

Wachne e rangi mari mamiyo ineri iwuon kisomo wachne ok bi wiyo ichari iwuon, kata pandi adiera. Jakobo 1:22-24. Mariko 4:22.

Wache bimiyi iikri timo gimoro amora ma nyasaye onyis. 1 timotheo 5:18.

Nyasaye boriti gi wache 2 timotheo 3:14-17, jogalata 3:8.

I wache kinde duto ni muma en wuod nyasaye endiko, nikech yesu iluongoni adiera kendo ach. Yohana 1:1.

Bende Idwaro Locho Kod Dongruok:

Omiyo timo gima neonyis joshua mondol otim. Jolshua 1:8. To kidwaro duongruok e gik moko duto mitimo to winji zaburi 1:1-3.

3. Bende Kisomo Be Iwinjo:

Bende iseng'eyo ni sama isomo wach nyasaye to iwinjo matut kuomi, kod iti. Mano duond nyasaye. Onego warang maber gima wawinjo nikech kod rapim mawatiyogo ema wan bende nopimwago. Mariko 4:24.

4. Ere Kaka Itiyo Kod Wach Nyasaye:

Oveno wach mondo oket chuny manyien kendo jorumi 10:17.

Oveno wach mondo oket pachi manyien kendo jorumi 12:2.

Itiyo kod wachne mondo oket wecheni manyien kendo. Jorumi 10:10. Ngeche 18:2.

Ti kod wachno mondo oket timbeni manyien kendo yohana 14:15.

Ti kod wacho mondo inyis lochni. Jachien ne onge duoko kane yesu owacho, ondike mathayo 4:1-11, 4, 7, kod 10.

Ti Kod Wach Mondo Olok Lambi Manyien Kendo:

Joma ne oyie mokwongo ne somo muma mondo otelnigi e lamo, to nyasaye nodwokogi piyo. Tich joote 4:23-31. Kilemo kitiyo kod wach nyasaye, to maye e gima timore mokwongo:-

Mokwongo, pidhi kodhi mar wach.

Aeto kod hoch e lamo wach, muolo bet tiende, kaka imedo rito yie ni kuom nyasaye kod e wachne aeto biro.

Aet cham mang'eny giko to en keyo, Mariko 4:14, 4:26-29, Isaya 59:11, Chakruok 8:22.

Ber Kalo E Wach:

Nikech ng'ato ang'ata man kod wach nyasaye inyalo war mi mede chang, thuolo, ohinga, gwech kod dongruok koyie kuome. To ng'ato maonge kod wach nyasaye mondo oyie lkendo otim to onge kod gwech go to ok obolalo kata gima ego, mano engimane kod chuny mar ngima. Mariko 4:25.

5. To Kara Ere Kaka Iwinjo Wach?

Nyasaye osemete mayot mondo iwinji duonde. Koro dhi ire kendi kendo iyel mumani. Yie rem ni kendo ilem mondo ipuonjri kod kony mar roho maler, kaw secheni mondo iparane gima isomo kendo iwinjo nikech kuom tero chuny ibowuoro ahinya kaka nyasaye wuoyo koldi kod duoko modwokogo pinjo ni.

Kaka kama oyie mawendo ok nang'eyo gigi kata achiel. Ne adhi e romo mar lamo kendo ne alamo mos e tija, chiega, nyithinda nikech chandruok duto mane wanigo. Bang'e ne awinjo dwaro mondo akaw mumba to ne opodho mi oyelore kende zaburi 128. Kane achako somo nyasaye ne obwoga mokwongo aeto ohoya kuom wach kawachoni ni chunya ni:-

Ng'ato ta ng'ato molwolro ruoth nyasaye,
Kendo ma orito chikene en jahawi,
Iniyudi gik moko duto misetiyonigi,
Bende ini dhi maber, kendo inibed mamor,
Chiegi nochal kod yadh mzabibu manyago olemo mang'eny edalani, kendo e saa
ma yawuoti olworo mesa ka chiemo to ginachal gi yiend zeituni maloth.

Ne ayie wach nyasaye kendo kawuono, higni bang'e anyalo neno kaka nyasaye okano singruokne kendo ogwedho jooda kod tija.

6. Kaka Inyalo Bet Mamor Kod Somo Muma:

Oganda mang'eny chako e chakruok aeto gikweyo nikech gyudo ne kwende moko mag muma machon tek winjo. Waduto wahero chamo chiemo mopogore odiechieng ko dichieng to pod chal kod chiemb chuny. Tem luwo chenro ni to ibiro yudo chiemo mopogore pile. Pile som zaburi mar lamo kod ngeche mag rieko.

Wuok Tich:

Sigan chakruok e muma. Chak gi chakruok nyaka e esta.

Tich Ariyo:

Yesu kod jogo mong'eye mabe. Chakgi mathayo nyaka luka.

Tich Adek:

Som tung kod chakruok mar mor, chakgi ayub kod wende mamit mag solomon.

Tich Ang'wen:

Barupe hera chakgi johana . injiline, aeto barupe ne aeto giko fweny.

Tich Abich:

Kor mar muma. Chakgi isaya nyaka malaki. Ibo wuoro.

Juma Mos:

Barupe joma tek tek mag nyasaye. Chakgi jorumi, nyaka petro kod juda.

Jumapil:

Lim kanise mantie aeto isom tich joote.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Piny Jaman.

Otas 237.

Ji 80,000,000, 75% Gin Jokristo
Jomodhier Maok East Kod Jomwandu Maok
West Gibiro Karachiel Machiegni Ka.
Kanise Matindo Koso Ji.
Nyuol Manyien Dwarore Kabisa.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

26. Paro Matut

Kaw seche matin mondo ipar kendo ilam

Ne Somo

E muma ni som:

Zaburi 91

Emako gi wich mari:

Kik iwe wiwi wil kod kitap chikno, to nyaka isome odiechieng gotieno, kendo ine ni iluwo chik duto mondikie. Eka inidonji kendo nogueth gik moko duto mitimo. Joshua 1:8

Bange wuoye ma:

Gin gik mage mochiki mwaseyudo kuomm jogo maboketo pachgi kod chunyi kuom Nyasaye wechene odiechieng kod otieno?.

Gima itim mokwongo:

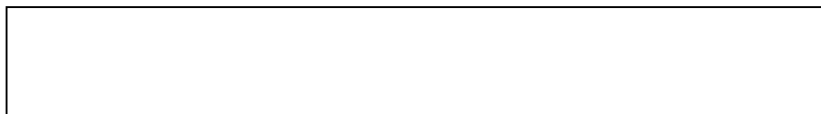
Kapodi ok iyudo achiel dwar kari kendi mopondo kuom ngat man malo, keti nyingi kuome keti saa mare, kendo ichan romo kod Nyasaye pile. Ikri mar nyisowa odiechieng mabiro kaka idhi.

Gima onego itim:

Penj Ruoth mondo onyisi matut kuom andika mar jumani mondo indiki otese ariyo kitiyo kod rieki duto mondo inyisi kaka osenyisri ni in iwuon.

Ket e chunyi wach ka wach:

Ngeche 24:3-4.

Ji mangeny dwaro kawo kinde e lamo kod kinde mag milambo oket kaka timgi. To ngi ilo, yie epinje dwwaro mondo eketi pachi nono to kaitimo kamano jachien biro pongo ni go. Bende ne ingeyo ni piem edhaw, nitomore e lawo maonge wuongo ekind jolweny? Kidwaro bet kama okwe in kod pachi nyaka ibedi kor Nyasaye. Yie emuma pongo pachi kod wach Nyasaye to osebedo ewuothwa kod Nyasaye e kinde chakre.

1. Ber mar paro wacho

Wach Nyasaye edhoot mari e pach Nyasaye to yie oyo madhi e udi mopong kod lamo. Yie e kuma erome kod Nyasaye to onego iikri mar yudo fweny, dongo, jingo, teko kod gik dhaw mar lwenj chuny kod joneno.

Par matut ewach Nyasaye odiechieng go tieno

Ibobet kod dongruol kod loch

Ibokayo olemo e kindeno

Dongo ni manyien ok bitwo

Gimoro amora motimo bodhi nyime, maber

Ibobet kod gik mineno mangeny
Ibogwedhi egik moko duto mitimo
Iboyudo ber ka okan kuomi
Joshua 1:8, Zaburi 1:2-3, 119:99, Yakobo 1:25, Mathayo 12:35.

2. Gik moko ariyo maban kuom yie

Mokwongo, gweth Nyasaye

Daudi ne dwaro weche mag ahoge kod yie echunye mondo omor Nyasaye. Zaburi 19:14

Mar ariyo: mondo omiyi mwandu

Paulo nowacho, we wach Nyasaye mondo odagi kuomi “to ibonyalo puonjo kendo ngiyo ngato ka ngato kod rieko”. Jokolosai 3:16

3. En ango minyalo kawe secheni? (Ter chuny)

Tero chuny en kaw sani mondo inge pach ngama ihero, monod ingeye maber, kaka oparo kod riekone kod yorene. Ibowuoro kaka Ruoth wuoyo kodi ka isebet moling iye kendo onyalo winjo duondi. Ngama ondiko Zaburi ne ndiko yorene owuon e tero chuny. En ango mane owacho?

Wetero chuny e herani maokrem
Ibokwawa sechena e tinje ni duto
Atero chunya e gik midwaro
Angiyo yoreni
Angiyo chikeni ni duto odiechieng te
Atero chunya e gik mane ichiko
Zaburi 48:9, 77:12, 119, 15, 97, 148.

4. Ere kaka itero chunyi

Tero chuny tiendeni nyamo, paro, somo, pimo kata dhaw/kosa. Kae nitie yore moko mosetem manyalo konyi mondo ilosi seche mag tero chunyi ka ihori to tim maber ni bomiyo mew e ngima kristo moloyo kaka iparo.

Idwaro kari iwuon mopondo mar ngat man malo

Ne Zaburi 91, egiko, eot, eipiny, kor ot. Nyasaye biro romo kodi kamor amora. Dhako ne ohero wito apiel nade mare ewiye. Kane otimo kamano joodgi ne ongeyo ni ok thage! To Isaka, kamopondo mane orome kod Nyasaye ne en pap. Ne Chakruok 24:63

Idwaro kama oling

Kamoro mabor kod koko kod mbaka ma joodu kata jomoko, kumabor kod koko mae dhoyo, sim, kod television. Onge kumoro machal kamano? Koko rom nadi saa apar gachiel okinyi? Mano ekara mopondo.

Idwaro luori lwuoni

Lim kari mopondo seche duto kendo mi iti kod thako kod tem mabiro epachi, to samoro eiye bende. Kany buk matin mindike gik ma iparo ni beyo mayiengo pachi. Miri iwuon seche ma iling eiye. Kuoma mano kawu dakika 20 kata matin. Lem kendo iluong Ruoth mondo owuo kodi kendo otelni.

Idwaro yo monego iluw

Gimoro mamori, mako pachi kata somo kata ariyo ma Nyasaye chiwoni. Miyo inyalo donjo epach Nyasaye sama inyisore kod inyis tiend wechene. Jeremia nowacho “kane wecheni obiro, ne achamogi negin morna kod ler mar chunya”. Jeremiah 15:16.

Kaw secheni

Ngi somo nying ka nying , kitiyo kod paroni maler ne, winji, ngwe, mul, to inyalo bilo gima timore ewechego. Winji kuom paro kod ler moa kuom roho maler.

Koro inyalo wuok iwuon

Somi Ayub 23:10-12 matin tin

Ongeyo

Yo ma akawa

Ka ne osepima

Abo bet kaka dhabau

Ango miyo?

Nikech tiend luwe machiegini

Koro wuothi, nyam, pari, somi, ngi, muli, bil kata iwachi to wuo kod Yesu

Kata inaylo tero chunyi e weche mag nyinge Nyasay, wach Achiel pile pile

Jehovah Tsidekenu – Ruoth maler moloyo te

Jehovah M’Kaddesh – Ruoth maluoka

Jehovah Shalom – Ruoth e kwe

Jehovah Shammah – Ruoth nitie

Jehovah Rophe – Ruoth machengo

Jehovah Jireh – Ruoth bochiwo

Jehovah Nissi – Ruoth e lerna

Jehovah Rohi – Ruoth e jakwadha

Bende isengeyeni somo moro amora miyi gima onego inge kendo idwar e kari mopondo?

Od lamo ne pinje duto**Lam ne Canada**

Otas 150

28,000,000 North Amerika

Odak karachiel

85% jokristo, 20% dhie neno machon

Loko e Francais, Deutsch, Italiano, Portugues

©2009 www.dci.org.uk

27. Winjo

Martin Lurther nowinjo kuom Nyasaye machako kelo lokruok

Ne Somo

E muma ni som:

Yohana 10:1-16, Zaburi 29, Mathayo 4:4

Emako gi wich mari:

Yie kuom Ruoth Nyasaye kod chunyi duto kendo kik iyiengri kuom pachi iwuon, to eyori duto en ema ingeye. To obiro keto yori duto tir. Ngeche 3:5-6

Bange wuoye ma:

Ere kaka ji yudoga gima onego gitim kapok giyiero giwegi? Ngi dwokoni kod somoni mondo iyudi yo maber

Gima itim mokwongo:

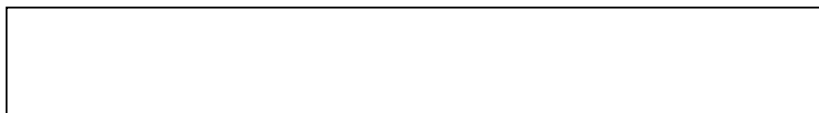
Chak ndiko mondo indiki gik moko duto ma Nyasaye nyisi, emuma, gik matimore, gik miloso iwuon onego indikgi piny kendo ingi mondo inge fweny duto.

Gima onego itim:

Ngi otas mar honni manyiso yore miyudogo gima chiki, ae otas achiel yier kendo indiki kuma ne gigo otimore emuma.

Ket e chunyi wach ka wach:

Fweny 19:9-10

1. Bende Nyasaye bochika

Oganda mangeny lokore kuom roho mondo ochiegi. Isaya 8:20 to onego ngama ber maloyo Nyasaye echiko joge. Ngeche 3:3-5, Jorumi 12:1-2, Zaburi 25, 9, 32, 8-9, 37, 23-24, 48.14.

Yo mane?

Yesu e yoo, kendo adiera kod ngima. Owacho, Luwa, Yohana 14:6, Luka 1:79, Fweny 7:17. Kidwaro ngeyo duto kuom Nyasaye ngi Yesu nikech en kod wuoro gin gimor achiel. Yohana 6:38, 10:30, Johibrania 1:3

Ango mane jatij Abraham owacho? Chakruok 24:27

Ango miyo Ruodhi ne mor mokalo? Mathayo 2:9-12

Ngama ne onyiso Petro mondo odhi? Tich Joote 10:9-19

Ngama ne owacho ore? Tich Joote 13:1-3

Ngama chiko Paulo? Tich Joote 16:6-10

Ngama biro loso kodi kod chiki kata echandruokni mapile?

E wuoth madhi piny mar France ne nitie gomo kendo yore duto ne olor kod motokni modongo. Nyato ne obiro mowuoyo kodwa epiny mar Spanish kendo ne omiyowa weche mangeny kaka wanyalo chopo epiny mar Spain kotiyo kod motokni. Ne ondiko wehego ngiyo malo kendo ne odhi. Odiechiengno ne wan kende ema ne wakalo boda. Mae ne en ngat mane? Ere kaka ne ongeyo angeya Spanis?

Nyasaye ok oling

Osebedo kowuoyo chakre echakruok. Winjo duond Nyasaye e okang mokwongo mar ngeyo kaka Nyasaye chikoji. Chakruok 1:3, Johibrania 1:2

2. Ere kaka Nyasaye wuoyo kodwa

Nyasaye wuoyo kuom wechene

Ibobet kod wuoro kaka ibowinjo echunyi kaisomo kod wangi. Zaburi 119:105. Johibrania 4:12. Ekinde duto bed kiparo ni Nyasaye momiyi fweny ema onego ipenji mondo olokni kendo kaka onego itigo.

Nyasaye wuoyo kuom roho

Odak kuomi, Yohana 14:17

Okelo wach Nyasaye engima. Chakruok 1:2-3, Zacharia 4:6

Owuoyo kodwa eiye ahinya ekindwa. Jorumi 8:16

Ango kendo ma Roho timo

Oteloni ni wuod Nyasaye, Jorumi 8:14

Owuoyo esече mag lamo, Tich Joote 13:2

Owuoyo kuom gik mineno, dho malaika kod weche miloko, weche mi somo, rieko kod gik mineno, Luka 2:25-38

Oyawo kendo oloro dhoudi. Tich Joote 16:10

Winji duol e chunyi.

Jokristo moko maloko ohala ne penjo jatelo moro mariek tich moro maber. Giduto ne gingeye e chunyi ni ngano ne jamriambo to onego ngama ne odewo wacho mano Bange jatelono nokelo kethruok. Ka ne joma owar oromo kendo ne gikwayo nguono achiel ka chiel ne en okwergi kod duond Nyasaye to ne onge ngama ne owinjo!

Nyasaye wuoyo esече mag lamo

Kiluongo Nyasaye, obiro nyisi gik mabeyo mane ok ingeyoo. Jeremia 33:3. Daudi ne ongiyo penjo Nyasaye gima onego otim. 2 Samuel 5:19

Nyasaye wuoyo e honni

Nyasaye oro lek, fweny, weche mawinjore, kweroji, kod gik mineno, Ochiwo ranyisi kaka boche mae polo mochokore mangeny kata mach, bungu mawang, sulwe, yamo, Ayubu 3:14-28, Wuok 13:21, 3:2, Mathayo 2:2, Jonah 1:12.

Yuanita ne dhi ewuodh injili epiny mar West Afrika kokadho Senegal. Otieno achiel Nyasaye nowuoyo kode elek kawacho niya, onego iyudo “visa” mar dhi Senegal, Ne ogoyo ne jondoge sim monyise ne ok onego obedgo. Ne ogochi ni jotelo monyise, onego ibedgo. Wuodhe ne okony ji lek mar Nyasaye.

Nyasaye wuouyo koa kuom malaika majalimbe

Gabriel kod malaika pod kelonwa weche moa kuom Nyasaye kaka gisebedo ka gitimo. Daniel 10:4-21, Luka 1:11-20, 1:26-28, 2:10-15, Johibrania 13:2, Fweny 19, 9-10

Nyasaye wuoyo koa kuom ji

Jowadwa moseyie ahinya to nyimine kod owete motegno, jodongo kod jotelo kelonwaga wach Nyasaye ka gi yalo, puonjo, kod mich mar Roho maler Tich Joote 15:28.

Nyasaye wuoyo koa kuom keto lwedo

Ka ok in kod adiera kuma chikni aye kik ibedi kod luoro mar penjo Nyasaye mondo inge riekoni kuomi. Yakobo 1:5-7, Yohan 4:1. Kik iwuog maok ingeyo jakony Nyasaye, mich mar kwe e chunyi Jokolosai 3:15.

Nyasaye wuoyo koa kuom weche mineno

Nyasaye jiwi mondo idhi nyime kod dhot mayaw, chwo, pesa kata gik minyie. Ezra 1:5-7.

3. Ere kaka wayudo chik mar Nyasaye

Ochal ndege madwaro yore moringe. Koa mabor otiyo kod “radar” mondo ongego dalane. Aeto ranyisi mar radio nyiso yo nyaka ngat mariembe ni ochiko yo. Ler mangeny nyise yo monego olu bange ngato motingo torch nyise kama onego ochunge. Mane tiendeni chik biro eyore mopogore opogore to ok obi te dichiel, to omedore kendo obet maber kaka wuoth mar yie medore. Zaburi 16:9.

Nyasaye samoro leo nyisi gimaodwaro nyak esamomwinjore mondo onyisi berne. Hori, inyalo yudo mangeny moloyo mane idwaro kaka nyamin Lazarus notimo. Yohana 11:5-44. bende iluwo fweny mar Nyasaye? Kik idew nikech Nyasaye nikod ohinga motegno. Kidwaro dwache, duond Nyasaye biro nyisi seche duto, bi loso kata rucho gik mawachano. Isaya 30:21

Od lamo ni pinje duto

Lam ni Tibet

Otas 167

2,200,000 moyie kod Dalai Lama

Ne omonj kod China, samoro million achiel ne tho

Gin wahindi, kod jomoyie matin

Kutafsiri kwa Francais, Deutsch, Italiano, Portugues

©2009 www.dci.org.uk

28. Lamo

Lam Nyasaye e ber mar ler

Ne Somo

E muma ni som:

Fweny 4 kod 5

Emako gi wich mari:

Lamauru an Ruoth Nyasaye ma Nyasachu, mi anaguethu gi cheimo kod pi, bende anatiek tuoche duto kuomu. Onge dhako ma iye mokirre e pinyu kendo onge ma nobed migumba. Bende anami udag aminga. Wuok 23:25-26

Bange wuoye ma:

Ere kido kata nyische manono maji tinde lamo mamiyo Nyasaye nyiego mako kendo iye wang?

Gima itim mokwongo:

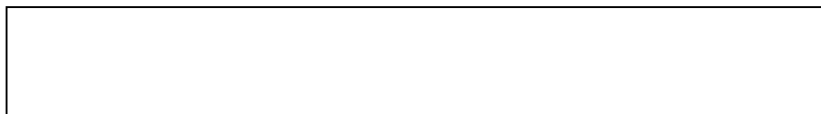
Ike chenro odhiambo achiel ma ibokwao secheni ki tero chunyi ni Nyasaye kitiyo kod yore mopogore opogore kaka nyalore. Ngi kendo iyier oganda osewir mondo itine Nyasaye mondo obedi mamor kod wende pak kod lamo.

Gima onego itim:

Ndiki yore mangeny mopogore opogore, e Zaburi mayiso kaka ne ilamo Nyasaye.

Ket e chunyi wach ka wach:

Joefeso 5:19-20

Dhano ekido malamo maon en kite. Penjo mantie en mana ni ngama obolamo Gimoro amora molamo nyaka bedi kod giko mar tiyo niji. Kaka wamedo lamo gimoro kata ngato, ekaka wamedo bet gi jingo, kendo ekaka wamedo bet kaka gima walamo.

1. Tiend lamo en ango?

Nying Johibrania en “shachah” tiende ni lamo, miyo duong, podho piny, luor kata tiyoni. E muma manyien nyingno en “proskueneo” tiende ni nyodho lwedo kata podho e chong kod mulo piny ka pat wiyi mulo piny kimiyo duong. Nyinge ariyo matiendgi nyiso ni konyo ngato, somo misa, kod miyo Nyasaye chiwo.

2. We joga odhi, mi mondo gilama

Mae egima ne Nyasaye ochunogo Farao mane otelo ewuok mar jo Nyasaye koa misri. Aa kanyo Nyasaye majanyiego, osegore gi jogo mondo iket oko mar lamo nyiseche manono kod kido mondo gilam Nyasaye achiel maradier.

Lamo en miyo Nyasaye duong kod mor kode nyaka chieng, Nyasaye tiyo matek mondo odwar joma lame to lamo e luong mokwongo Yohana 4:23. Lamo maradier en kawayie mondo Roho maler ogol luoro mar jogi kata chuny kod terowa elamo roho giadiera. Jofilipi 3:3.

Lamo onge chudo kendo opogore to en mar Nyasaye kod woude yesu Kristo magin jomogen. Lusifa mane en jatend lamo epolo, nedwaro lamo mare kende mane otimo opodho ba tekone orumo epolo. Isaya 14, Ezekiel 28. Ne ochiwo ni Yesu gi pinyni duto mondo mi olame to kristo ne odagi kabisa. Mathayo 4:8-10.

3. Lamo opong ot kod Nyasaye

Emuma mon gi chwo mangeny ne owir gi Nyasaye kendo ne oyiergi kod jotelo mondo otelni jonyasaye endalo machon jamo mar fweny. Ok mana wero wende pak kaka tinde watimo eromowa. Lamo loso yo ni Nyasaye mondo obi kod warruok mondo opong ngimani, Zaburi 22:3, 50:23. Lamo mar nyithindo miyo nyaka jowasigu ling. Zaburi 8:2.

4. Aboguetho Nyasaye kinde duto

En saa mana ma walamo? Seche duto. Seche moketi mag lemo Zaburi 100 nyisowa kaka onego wachaki to kuom mago duto ngimawa wawegi ok onegi bet gi giko lemo. Muya ka muya ma wayueyo, paro la paro, weche ko gik mawatimo onego bedi lamo mar Nyasaye maber mawatiyoni kinde ka kinde Zaburi 145:1-2

5. Lamo, kinde mokadho, sani kod mabiro

Ji nochako luongo nying Nyasaye kinde machon kane Abraham dhiye piny mane ochike gima ne okwongo timo ne ogero ni Nyasaye altar mar lame maok orito, komoro amora mawantie e gimora amora mantie. Paulo gi sila nilemo e jela. Tich Joote 16:25 kaka walemo apinyka nyiso kaka ileme epolo. Nyaka isom muma mag chuwo duong 4,5 kod 19:1-10. Mar fweny mondo ene kaka lemo me polo nikod ler, rangi, duol, wuoth kod tije. Lemo marwa onego bende bedi kamano.

6. Ere kaka walamo?

Muma nyisowa kaka ne ji tiyo kod chunyi, pachgi, luetegi, badegi, tiendegi kod tuogi e wer. Ne gi kok gi mor kod chiwo duong ka gikulore, gi mierl, gipako, gi guetho kod goyo erokamano. Weche manie Zaburi kaka “halal” kata “hallelujah” tendeni pako, nyisruokgo kod mor karachiel gi Nyasaye, “Yadah” tiendeni wito oko mar lwedo “barak” tiendeni goyo chong kilamo mondo iguedh Nyasaye.

Chiwo dendwa mondo watini Ruoth Nyasaye kod dhano bende en lamo. Jorumi 12:1. Oganda jo Nyasaye bende lamo Nyasaye e goro, thedho, ndiko, tuke, thum kod gedo nyaka chiwo pesa mondo injili odhi nyime.

7. Lemo ekanisa

Eromo ekanisewa onego gibedi kod Zaburi wende kod wende chuny mabodhi katero ji echuny kod dhok manyien maochiwo. Romo matinende ok chal kod wer mane nitie ejolemo chon onge pogruok kod wer mar jothum. Ji nenogi to bende gilamo? Bet mar Nyasaye kod nyiso roho mare elemo marwa onego mi joma ok owa we richo kendo lame. Kolosai 3:16, 1 Jokorintho 14:15-16,25,26 Joefeso 5:19 Tich Joote 24.

Bende pako chal kod lemo?

Onego wapak Nyasaye kuom giko moko duto ma en kod mosetimonwa, to Nyasaye ngiyo kendo dwaro jomalame ok mama lamo. Pak nyaka bet elela to lamo en ga mos

Pak ineno kata iwinjo, lamo to nyalo bet mos kendo mopondo
Pak en gima dhi piyo, kendo matek, to lamo en enyim Nyasaye

8. Lamo maradiera tek

Muma wuoye chiwo mar pak. Daudi ne omiel e nyim Nyasaye kod teko ne duto, to ne odagi miyo Nyasaye chiwo mane ok kawo gimoro, 2 Samuel 6:14, 24:24.

Jomariék moa milambo nochiwo mich mabeçgi tek kane gibiro lamo kristo. Mathayo 2:9-12 to dhalo mane owrio Yesu kod moo mangwe ngar kendo ne olwoko tiende kod pi wange kendo ne oyweyo kod yie wiye. Luka 7:36-50

Od lamo ni pinje duto

Lam ne Albania

Otas 85

3,500,000 wasungu

koro en injili kata islam madhi

Loko e Francais, Deutsch, Italiano, Portugues

©2009 www.dci.org.uk

29. Yie

Yie en chung motegno kod yie Nyasaye

Ne Somo

E muma ni som:

Johibrania 11

Emako gi wich mari:

Bed kid yie kuom Nyasaye, Yesu noduoko. Anyisou adiera, ka ngato onyisi godni, dhi, nyumri ei pi, to ok obet kod kiawa echunye to obet kod oyie ni gima owacho biro timore, ibo timore. Mariko 11:22-23.

Bange wuoye ma:

Wachni gode duto mochung kuomi, mochungo dongruok mari, wachgi elamo. Nyisgi ni nyaka giwuogi.

Gima itim mokwongo:

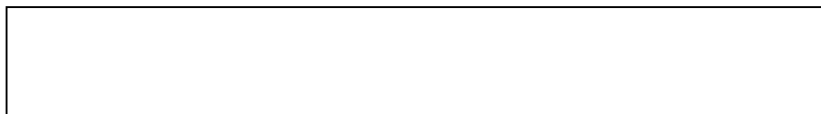
Ndiki gik moko duto ma Nyasaye osechiki. Non chunyi mondo ine kapod iyie kuom Nyasaye maak ingiyo gik mabeyo kata maricho. Ka idwaro kwayo nguono mondo iyie kuome kendo, kigoyone erokamano kuom yie kod duokone.

Gima onego itim:

Ndiki otese ariyo manyiso yie mopogore opogore miyudo emuma.

Ket e chunyi wach ka wach:

Filemon 6

1. Yie en Ango?

Duoko mayot igyudo e Johibrania 11:6 mawacho ni nyaka iyie ni Nyasaye en adier, kendo en ema omiyo jomadware mich.

E. Afrika ne aromo kod ngato mane onyuol ebungu e dhier mokadho, tinde en kod kambine, ot maber, kod motoka, en ema ondiko ji tich kendo jatend kanisa, owinjo maber kod gik ma Nyasaye omiyo ma oduigo nyime edongrouk kod tich motimo e piny mopong kod dhier.

Mae ne otimore nadi?

Ne owacho, chieng mor achiel, higni mangeny mokadho kaka nyathi ne ayie kuom Nyasaye, mayudo kristo kendo ne achako lamo mondo Nyasaye oknya adhi eskul eato univasiti kadhi nyime. Aketo yiena kuom chike mag Nyasaye.

2. Kod Yie

Jo Hibrania 11:1-39

Wanyalo ngeyo piny kod kuma ne waaye. 3
Wanyalo lamo kaka Abel notimo 4
Wanyalo moro Nyasaye kaka Enok notimo 5.
Wanyalo gengo chandruok ka wakonyo joodwa kaka Noa. 7
Wanyalo wuok ericho kendo wane mapondo kaka Musa notimo 25.27
Muma wacho kamano, oganda gi duto nepod odko kod yie nyaka ne githo. Kendo gite ne opakgi nikech yie margi, kata obedo ni onge ngama ne oyudo gima ne ochike. 11,13,39

Ango momiyoy?

Nyasaye ne nikod gik mabeyo e pache kuomwa manenyalo konyogi, nikech ok ginaylo yudo mich egiko ngech nyaka waduto watieki.

3. To kare en yie mane midwaro?

Yie en mana yie ni Nyasaye en adier, ni kendo obiro kano wechene. Kwan 23:19. Nyamin ne onyisi kod ajuoga madhiedhe ni ne en kod thuolo matin mar yudo nyathi. Ne odagi thiethno mi oketo yiene kuom gik ma Nyasaye nochiko e Wuok 23:25. Higni ne okadho, pi wange ne chwer kendo yiene ne odok chien. Ban dwe achiel bang lamo makend ne omak ich. Ajuoga achiel mane owachi ni ok “nyalne” em ne ochole mi onyuolo nyako Elizabeth tiendni Nyasaye okan gime ne ochiko.

Yie luongo oko ni Nyasaye

Ango mane otimore ni joma ne olal engima? Zaburi 107:4-9 kod kuom joma ne olal e richo? 10-16 kod joma ne olal e two? 17-22 kod joma kata ne olal eyo kadhi ewuoth? 23-31.

4. Yie oa kuma nadi?

Nitie yie makonyo ji mich mar Nyasaye. Joefeso 2:8
Yie motiyo ni ji. Jorumi 12.3, 2 Timotheo 1:6.
Yie minguono ni ji Luka 17.5
Yie biro kuom winjo gima Nyasaye wacho koa e muma, yalo, kasette, buge, Jorumi 10:17
Nitie mich mar yie. 1 Jokorintho 12:9

5. Yie tiende ni yie echunyi

Wan ringruok, chuny kod roho, 1 Jothsalonika 5:23 to nikech Nyasaye en roho, Yohana 4:24, wayie kuome e roho, nying mane muma mae chunyiwa. Chuny en dala mar yie madak, mamor mor, to pachwa en dala mar duokruok mangichi kod pro manono. Mariko 1:23-24. Jorumi 10:10, Ngeche 23:23, nyisowa ni wanyiew adiera katumo pachwa paro kendo wause oko. Paulo ne oyie ni nyaka wadagi kod yie to ok kod neno 2 Jokorintho 5:7.

Kuom higni mangeny owat more nokwayo motoka, to wuongo ne tho e kinde matek to gueth no ne nyaka chopi giko. No somo Rapar mar chik 28:31 kuong achiel e chike ne en ni okow pundani to ok dwokni. Nowacho. Ne owuotho kuonde duto kogoyoni Nyasaye erokamano e chunye kuom punda manyien. Ne oonge kod geno to apoya nono esim ngato ne onyise ni onyiewone motokaa mos, gnat mane Nyasaye ooro elamo mondo onyiwne.

6. Yie en sani

Johibrania 11:1 iyudon, “sani”, yie ogand moseyie ok bed kod kiawa ne Nyasaye nyalo, kata ni duoko nie kuom Nyasaye, “sani”, kod gueth en mara snai, kata kapok onene kata make ranyisi en ni Nyasaye nyalo wara kata obiro waro. Ee onyalo.

Adiera en ni:

Nyasaye ne osewari emusalaba

Ne oafwenyo mae efweny

Ne orwake, agoyone erokamano

To warruok mare bet maram, dhoot mar chang, gony, gueth kod dongruok ok nie e kinde wa mabange yie ni Nyasaye nyalo kata ni okonyi e gike ma idwaro. Koro yie iyudo e musalaba kuma ne otieko e tich mi otieko gik maji dwaro higni 2000 mokadho yie, pake, gone erokamano, kendo riti eyie.

7. Yie chomo Adiera kend yie:

Kaka Abraham wuonwa mar yie notimo kaka kanyisi ni ji duto mane nyalo luwe. En e wuonwa mar yie. Som Jorumi 4:19-21

Kane Thomas osewacho ni “ok anyal yie” yesu ne obiro mowachone niya, Thomas, webet kod kiawa, chak yie, Thomas nokwayo nguono “Ruotha gi Nyasacha” okwayo nguono nikech ne oyie mi odhi yalo epiny India. In inyalo yiero bet ngawa Abraham kose Thomas? Yohana 20:24-29

31. Thoth

Rom kod Zoe, jaloyo

Ne Somo

E muma ni som:

1 Yohana 2:12-14 kod Jogalattia 5:16-20

Emako gi wich mari:

Jakuo biro mana ni mondo okuel, kendo oneki, kendo oketh gik moko.
An to asebiro in mondo ji oyud ngima, kendo obed ngima moromo chutho.
Johana 10:10.

Bange wuoye ma:

Joefeso 4:18 wacho ni dhano ne opogi kuom ngima mar Nyasaye bang lwar.
Ngima ne chal nadi ni Adam?

Gima itim mokwongo:

Parni fweny mochiwe e Jorumi 6:1-6 kendo pile pile iwachi adiera matek
mondo iyudgi kuom yie kod lamo. Kuom Nyasaye mondo olosi
adiera mondo onere kod mondo inegi iwuon. Ndiki pogruouk
duto mineno koka gichako timore.

Gima onego itim:

Som Jogalattia 2:20, Jokolosai 1:29, Joefeso 3:20, Jofilipi 2:13 mondo
onyisi yie mar Paulo madhi e gima manyien kod tich Nyasaye.

Ket e chunyi wach ka wach:

Jogalattia 2:20

1. Ngima makalo te en mane?

E Johana 10:10, nying ma Yesu tiyogo e dhoge ma nyiso ngima en Zoe. Oganda paroni gima ipimo kuom ngiyo wandu mawango, to Yesu otamore mano. Luka 12:15. Zoe engima mane Yesu odak yie, ngima mar Nyasaye, ngima mochwere, ngima mangeny, adier kod maber, ngima maradier kendo matiyo piyo, ngamo ochiwore ni Nyasaye, mogwethi sani kendo mochwere nyak chieng.

Chenro mar Nyasaye mochanoni in bende “Zoe”

Jorumi 8:29-30 wachoni:-

Oloso gik moko duto tiyo kochomo chenro mare kod parone, mar ber.

Ne ongeyi kapok kindeni oachakore

Ne oluongi

Ne oluoki kogoloni richoni duto

Odich olosi kaka Yesu

Osemiye duong, kuom yie duong giko mare woudhi.

2. En tiendeni ango bet kaka Yesu?

Ka Nyasaye owachoni olosowa mondo wabedi machal kod wuoude, ok owacho ni kaka kitwa chal to owacho timebewa kod chunywa maiye. Nyasaye kawao nyithinde ewuoth mar chuny. Wuok 1:26. Olosowa kinde ka kinde kaka Yesu, woud Nyasaye, kawankode e ler, pache, kite kod timbewa mabeyo.

Wadwaro bedo kaka Yesu to wasiko ka watimo richo mar konyo Nyasaye kawaswaro bet mabeyo kata luor chike mag din. Watimo gik moko duto mag dhano mi wayud wichkuot nikech warem. Bange wayudo ni nitie progruok eiye kind gik moko ariyo mokwinje, kitwa mar richo macho kod kitwa ma Nyasaye ohero. Omiyo chunywa dwaro timo gima moro Nyasaye to kinde duto watimo mopogore. Jogalatia 5:17-21, Jorumi 7:15-25.

3. Ere kaka wanyalo chiwo ngima mar Nyasaye

(a) Yier okang mar dak gi Roho maler

En gima ber mondo iyieni roho maler mondo otelni engimani pile pile molooyo dak engima motelni kod buk. Jogalatia 5:1,16,18. We Roho maler okel mich mar hera, mor, kwe, horruouk, muolo, ber, adiera, dimbruok kod ritruok engimani Jogalatia 5:22-23.

Buombe ariyo mag akuru mar Nyasaye

Dhano lawo mich mar roho to olemo mar roho bende en gima ber ahinya nikech en emaochiwo time mag kristo. Kineno olemo to in kod adiera ni Nyasaye tiyo engimani mondo oketh kaka Yesu olemo mar ngima man gipogruok bende en neno maber. Roho maler pidho kodhi mar olemo e chunywa to onego wawe kodhi twi kaka kit kristo engima mondo ji duto one. Nikech samoro ngato osengeyo somo neno teko mich mar roho maler ok yie kod time mabeyo kata ngima maler. Kinde duto ingi olemo.

(b) Yier golo ngima machoni

Som e Jogalatia 5:19 e kit dhano kodak man ni en owuon. Kido moro moti marach biro piny kuomwa koa kuom dhamo mokwongo Adam, mane oyiero luwo jachien kod miriambone.

Nyasaye ne oweye kod chuny Adam mane ongeyo ni Nyasaye otho ekinde ne, mane oweye kod dende kod chunye kende. Chakre sani gombo mar dhamo ema telone engimane. Odwaro yore kende ok yor Nyasaye. En kido moro moti marach ma Paulo ne onego wagol, waket etho. Jogalatia 5:24.

Bende igurori e musalaba kende

Teme? Chung, wuondrini in kod musalaba, nyundo kod musmal mar tiendi kod lweti. Man en! Inyalo time! Kaka itemo mano ok inyal nego kido moro moti marach. To koa nitie weche mabeyo.

Yesu osetimoni?

Gima onego itim en ni kaw thono kod ngima manyien kod yie, winji kaka e jorumi 1 kod 5 Nyasaye riembo dhano tung. Dhano en jaricho maok nyal to ok nyal konyore kende nyaka oyud ni kristo ne othone. Mae kelo dhano e kwe kod Nyasaye. Jorumi 5 nyaka 7:25 tero ngama oyie

kaka ngama ler maok nyal nyaka tung e ywak malit madwaro kony. Jorumi 7:24. Yudo duoko kelo dhano ekwe kuome owuon.

Duoko en mane

Iyude kuom yie kuom Jorumi 6:1-14

Kitwa marach ne otho dichiel kendo ekinde duto emusalaba kod Yesu. 6.6

Koro sani kitwa machon bende ne oiki kod Yesu 6:4-5

Oriwuwa kod Yesu echierne, ngimane manyien. To ngi oko, kitwa machon marach ok dag ebur maok okedo. Nyaka idig e adierani mondo igol loch duto. Jorumi 6:4,5,8,10.

Pile kwan ni itho kuom richo

Pile kwan ni ingima kuom Nyasaye kendo chiw dendi mondo otigo. 6.11

Kuom yie chiw ngima mar kristo mondo odagi engima kaka Paulo notimo. Somi neno mare e Jogalatia 2:20, Jokolosai 1:29, Joefeso 3:20, jofilipi 2:13 kod Jorumi 5:17.

Jorumi 8 en buk mar duong kuom ngima motelni kod rohom som kaka jomaoyie wito kuong kod chik mar tho kod richo, mi gisudi e chik mar ngima mar roho,maen Zoe, makalo ngima duto.

(c) Giko bedi kod roho achiel

E Jogalatia 5.25 Paulo wacho ni koro sani wan kod ngima maradier kod mantie kuom roho, we wawuothi kodi e yo achiel kaka jalweny, edongruok, kawa neno gik moko kathi maber. To ingiri iwuon, Paulo bende kwerowa kuom timbe moko manie teko roho maji odakgo. 5:26, 6.2

Od lamo ni pinje duto

Lam ni Liberia

Otas 352

Ji 3,000,000, 37% jokristo

Piny joratenge mokethi kod lweny

Oganda mang'eny oyie osetwe kata oringo

Obo ber matek mondo oger

Loko e Francais, Deutsch, Italiano, Portugues

©2009 www.dci.org.uk

32. Kaka Yesu

Mich Mar Roho En Kido Mar Woud Nyasaye

Ne Somo

E muma ni som:

1 Johana 3:1-3, Jofilipi 2:1-11

E mako gi wich mari:

To gik ma roho nyago gin hera more, kue, horruok, ngwono, ber, bedo jaadiera, muolo, kod ritruok. Onge chik makwedo gik ma kamago. Joma oyie kuom kristo yesu oseguro gombo mag ngima mar dhano kod herane marach e musalaba.

Jogalatia 5:22-23.

Bange wuoye ma:

Bende inyalo paro ngato moro amoro mingeyo, kata kuom joma chon, kata e lendo, manyiso yore kailagi mag kristo

Gima itim mokwongo:

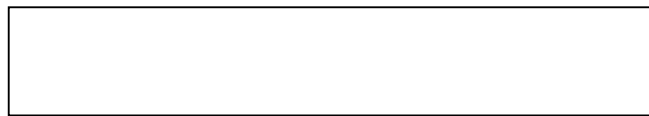
Puonjre mos e muma tiend hera, more, kue, horruok, muolo, ber, jaadiera, dimbruok, ritruok. Ngi pachi in iwuon aeto iyier kaka inyalo chopo e ngima ma malo ma Nyasaye konyo.

Gima onego itim:

Ndik weche ochiko manyiso e injili kaka Yesu nonyiso mich mag roho.

Ket e chunyi wach ka wach:

1 Petro 1:3-4

Nyasaye tiyo matek mondo omiwa mich mar roho maler, maen kido maber mar yesu kristo. Koro en kido mane mar mich ma odwaro koa engimawa?

1. Hera, to en kido mane?

Nitie hera mopogore opogore, moko gin matindo. E muma wayudo hera ma joot kod osiepe, hera mar bet mokuongo, hera mar owte kod nyimine, hera mar pesa, hera mar dhako oherogo joode, hera mar dhano kod hera mar mor. Magi duto gin hera mar dhano “plileo” to hera mar Nyasaye iluongo mopogore en “agape” oher maonge chik, onge rem, onge moko elocho. Oheri ahera.

Nyasaye owuon en hera, 1 Johana 4:8

Nyasaye ohero Yesu Johan 17:26

Nyasaye ohero joge oyo achiel kendo onyiso her kod chiwo mar woude. Johana 3:16, 1 Johana 4:9-10.

Nyasaye nikod hera mangeny kuom joma ohero Yesu. John 14:21.

Hera kod timo (agape)

Kane pod wan joricho kristo nothonwa. Mano en “agape”. Hera mar “agape” Jorumi 5:8. Ne kaka Kristo onyiso nera mar agape e Johana 13, 1-34. Kristo nyisowa ni nyaka waher (agape) ngato ka ngato kendo wanyis hera (agape) kuom jiduto Johana 13:34.35, 1 Jothsalonike 3:12, 1 Jokorintho 14:12.

Koro ere kaka herani mar ngima

Bende iseyie dhi gi hera (agape)

2 Jokorintho 5:14-20

Gima onego itim gi agape. 1 Johana 3:16-18

Kuma inyalo yudoe Agape moko Jorumi 5:5.

2. Mor – ok mar Nyasaye

Yesu osewir kod moo mar mor, Johibrania 1:9, kristo nimor gi ji, arus, kod romo. Wach e Luka 10:21 nyiso kaka ne odwaro mor, ne oneno mor mane okonye ewi musalaba. Johibrania 12:2.

Luwo kristo kelo mor

Luka 10:17, Tich Joote 13:52

City bende nyalo neno mor Tich Joote 8:8

Mor en achiel kuom dwaro ar kanisa

Jofilipi 1:25 kod 2 Jokorintho 1:24.

Kristo dwaro mor marwa mondo obed mangeny.

Iboyudo kamono e Johana 15:1-11

3. Kue kaka aora

Nying manie muma mar “eirene” kod “shalom” en kue manie piny, onge thaw kata ekind ji, ohinga, dongruok, mor. En kwe mar ngama osewar chunye otige gima oluoro kuom Nyasaye. En gi adier kod ngima kod ngima mochwere. Yesu ewuon kue kendo ochiwo kue mare ni joma ni kod thagruok, mano emomiyo Paulo chako barupeni kod lamo mar “eirene” Isaya 9:6, 2 Jothsalonika 3:16, Luka 7:50, 8.48.

Kaka inyalo yudo kue mar Nyasaye

Kuom gima ne ochik e Jofilipi 4:1-7

Ket winjruok mamit

Ngima mar pak e kinde duto

Nge ni Nyaaye ni machiegni romo ni

Kik idew, kuom mano lam kendo penj Nyasaye.

Kwe mare borito chunyi kod pachi.

4. Miya horruouk snai

Kae e nying “makrothumia” tiende ni sand marabora, kwa sand kod kano ich wang kuom kinde mangeny ewang wasigu makwinyoji. Nyingno niko sand mabiro kwarito kinde marabora kuom joma chunyi tek mondo obi kuom kristo nikech Nyasaye owuon ne osandore ka wabudho moak wangeye Jorumi 2:4, 9:22.

Kuom yie kod kuom horruok

Manao wayudo gima ne Nyasaye ochi,o. Johibrani 6:12.

5. Ber kod ngwono

Magi gin weche madwaro chal. Mor en “chrestotes” ngwono kata ber ewinjuok, kod “agathosune” tiendeni keto gima ber etich kod timo.

Kristo ne ber kendo ngwon

Kristo ne “chrestotes” ngwon ok oehero joricho to dhako ma hulo richone, kendo keto ber “agathosune” e timo kene oketo hekalu maler Luka 7:37-50, Mathayo 21:12-13, Tich Joote 10:30 mondo ine gik mane owir ni kristo.

6. Jaadiera

Nyasaye nochiko dhi nyime kod jolupne nyaka Galili. Ne onyiso kaka wachne en mar adiera nikech mondo onyis wachne ni en adier ne okadho. Gethsemane, musalaba, elimbo, bur liel, polo tod chier Mathayo 26:32.

Chenro mar Nyasaye en keti Jaadiera

Bende ee mari en ee? Mathayo 5:37

Bende ikono gik maisesingo. Zaburi 15:5

Bende Ruoth boluongi ngat ber kose Jaadiera? Mathayo 25:21.

7. Dimbruok

Mae en “praotes” magi gin giko moko duto mitimo mabeyo manyiso ber, kata ka ok wahero gi. Yesu e sibuo mar Juda to en e Nyarombo mar ruoth mano mi wouro. En e ngano moguedhi. Mathayo 5:5, Wabopunjore kuom yesu. Mathayo 11:29.

8. Bende inyalo ritri

Ka en aa? Mano idwaro “egkrateia” mae en ritruok mar gombo.

Yesu nongeyo kaka kwer

E Luka 4:1-14 eneno kaka yesu noritre ekinde mag nyao, kane kech kayo Yesu, jachien nonyise ni oti kod teko ne mondo oyudi gima odwaro maen chiemo. AA satan notemo Yesu kod yore machiek mondo kik odhi emusalaba. AA! Satan nonyiso yesu ewi hekalu mondo one AA!

Wadwaro kony mar Nyasaye mondo waritre

Waketo paro duto mag dhano etuech mondo owinj Yesu 2 Jokorintho 10:5
Wamak lep Yakobo 2:8, Tich Jooto 2:4
Wichik dendwa – 1 Jothsalonika 4:4.

Od lamo ni pinje duto

Lam ni Austria

Karatas 103

8,000,000 wasungu

83% gin jo katholik

Lamo jachien, kongo kod derruok

Loko e Francais, Deutsch, Italiano, Portugues

©2009 www.dci.org.uk

33. Ler

Mama Teresa maa kalkatta noyiero yor ler:

Ne Somo

E muama ni som ma:
1 Petro 1: 3-25 zaburi 15

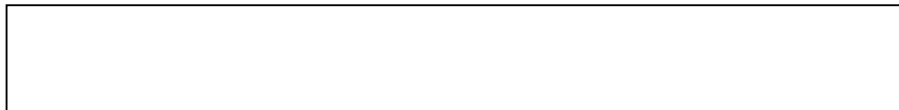
Mae e mak gi wich mari:
A Nyasaye chuena chuny manyien, kendo miya paro malong'o mopong' gi luor, kik iriamba ewangi, bende kik imaya rollho mari maler.
Zaburi 51:10-12.

Bang'e Wuoye e ma:
Ang'o momiyo iparo ni chike miloso kendi kata jomoko mako ngimani?

Gima Itim Mokwongo:
Bedi ng'ama ler kaka Nyasaye ler kuom timo gik motimo, hero jomoko kodaknigi. Bedi jatakatifu kuom timo gik mabeyo ni joma okowinjore.

Gima onego Itim:
Ng'i gik chike kod ler. Ndiki otas achiel kuom chike, minyalo yudo kendo ichiw gik monego tim kuom ler.

Ket e chunyi wach ka wach:
2jokorintho 6:17-7, 1

1. Ler en Ang'o?

Duoko yot ahinya, ler tiendeni pogruok kuom Nyasaye wuonwa, dak kuome, eyo mamore. Ler nyiso timbe mabeyo mag Yesu, kod timbe mag jakristo madongo eyor ber. En engima ma Nyasaye dwaro kuom joge moluongo ni joma ler, owete kata jomalaika maler.

2. Le, Ler, ler, Ruoth Nyasaye:

Bende ni ng'eyo ni Nyasaye ok en mana ler, to kaka en ji adek ei achiel mana en didek maler. Epolo kod piny mano e kaka ipake. Isaya 6:3 fweny 4:8.

Yesu nowacho: wuonwa maler, Johana 17u:11

Yesu ler kendo ber ahinya, tich joote3:14.
Roho mar Nyasaye en roho mar ler. Jorumi 1:4.

3. Bedi maler, Nikech An Aler:

Kaka wuonwa, kaka wuode, mano eluong mar nyasaye ni ji duto e ogandagi, Ji onego ng'e ng'ama wuonwa en kod ng'iyo wa kende. 1 Petro 1:15-16, wan:~

Oyierwa mondo wabedi maler, joefeso 1:4.
Oluongwa mondo wabedi chwo kod mon maler, 1 thessalonika 4:7.
Oluongwa mondo wabedi kanisa maler. 1 korinθο 1;2.
Omiwa neema mondo wabedi maler. 2 timoth 1:9.

4. Ler Nitie tieng diriyo:

Mokwongo, kristo notieko tije emsalaba kong'uononwa richowa kod luokowa maketowa maler kendo orwakwa enyim wang' Nyasaye, ler ok bi kuom gik mawatimo kata maok watimo. Oseketwa maler nikech kristo kuom neema osekawo richowa duto oketo kuome bo omiyowa lerne owuon, kaok kamano to ok wanyal donjo enyim Ruoth nyasay. Johibrania 2:11, 13:12, 10:10.

Dongruok ok en ler:

Kata obedo ni oseketwa maler ewang Nyasaye, engima kod dak, pod iketwa maler, kinda kod richo, iwuon kod jachien kod wuoth mochiko ber dak dhi nyime kapod wangima, ka roho maler otelonwa. Wabiro bet kod lwar kod rem mang'eny eyo. Johibrania 10:14.

5. Wadwaro Bet Maler, To Nadi?:

Bende en ni onego wang'ire wawuon mondo wapar paro mabeyo, wawachi weche manuol kod timo maber seche duto? Gigi duto ji dhi neno ni gin mana rem.

Dhaw kuom neema kod lony:

Kuom gombo mar bedo maler kod ber, oganda moseyie osebedo molony kaka jakristo onego dagi, kagichiwore giwuon kod jomoko kuom chike moko kod moko mondo okanigi. Girem kendo ok gichopi.

Chike:

Ng'ama oyie molony ahinya paro gima onego otikm kata kik otim kkopenjore owuon ka gimoro kaka sinema, mikel, divai, pesa, lewni, to gima oloso en rikcho kata opogore kod gima jakriksto timo. Oyie kendo otim jomoko yie kod gima otimo, mondo gikan chiene manyien. Duoko en ni jakristo oserem maok gikbet chumbi kod ler e nyim oganda elala kendo giweyo joma pok oyie oyiero yorgi giwegi kod duol.

Neema:

Neema wacho ni kuom gigi duto onge marach eigi giwuon, kata mopogore kod puonj jokristo en gima wayiero timo kodgi emachedo. Neema wacho ni en motho

ahinya ok kong'o owuon ema rach, en hera mar pesa ok pesa wuon ema rach, en gima miel en seche moko itiyogo ok miel owuon emarach.

Okang' achiel nyime, Roho maler moko:

Kata iyiero chik kata neema kaka ngimani, ler maradier wuok mana kuom ng'ato achiel to mano en mana kuom roho maler. Kite owuon chalo mana gi nyinge "ler".

Kipong kod roho maler kinde ka kinde tiendeni dend ng'ama oseyye, chunye kod roho opong ahinya kod ng'at maler machungo paro ka paro, weche kod timbe kendo ohore

mondo okel ler madak kuom iye matut mano nyise weche duto mag chike Nyasaye to ok en kuom dak mar tij dhano . machiegni oboketo betni mondo ong'ere to kitimo okang marach kata wacho wach marach, nitie ng'ama neno e chunyi.

6. Yore Ariyo Mar Ler:

Dwarowa wawegi kod gima wayiero timo e gima ber ahinya e yore ariyo madhi eler. Ndiko motelonwa. Nitie gimoro achiel machendo e rapar chik 22:9-11~

Kiki Ipidhi:- Kodhi ariyo mopogore epuodhi, kaitimo, ok en mana kodhi kende mipidho to nyaka olemo man e puodhi bende biro rumo.

Kiki Ipur:- kod dhok kod punda karachiel, kotwe ejok.

Kiki irwaki:- Lewni mag pamba kod law linen motwang karachiel.

Tamri riwo kodhi maok ler:

Kodhi kopidhi mi oolni pi biro kelo keyo margi giwegi. Omiyo pidhi kodhi achiel maen kodhi mar wach Ruoth Nyasaye, adiera, to kik ikik adiera mar Nyasaye kod rieko mae pinyni kook kamano to ibiro keyo cham manono kendo maonge tiende.

Tamri Riwori kod Jomakikore:

Ji ariyokende mohero Nyasaye kendo oyie endiko ok nyal bet achiel e kend kata ohala. Som gima ne Paulo wacho kuom bet karachiel e 2korintho 6:14-17.

Tamri Rwako Lewni Moriw:

Lewni ma Nyasaye omiyowa en law bet ng'ama timo tim makare kod um mar teko maa malo. Kawarwako lep Nyasaye, odiechieng achiel kod lep pinyni, odiechieng moro ok wabibet maler kata kaka wuonwa dwaro mondo wabedi. Isaya 61:10, luka 24:49. Bi Roho maler mondo ipong'wa kendo ikonywa.

Od lamo ni pinje duto

Lam ni Palestina

Otas 314

Chiegni 2,000,000 gin waislam ma jo-arabu:

Sigana mar lal kod dhaw.

Jokristo nikod mise machon mar Yie.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

© The DCI Foundation, England www.dci.org.uk
Not for sale but you make make copies free of charge

34. Lwedo

Nyasaye, we roho mari opongwa mapukore

Ne Somo

E muma ni som:

Tim Jo Lawi 34

Emako gi wich mari:

Eka Paulo noketo lwete kuomgi mi roho maler obiro kuomgi. Ne giwuoyo gi dhok mayoreyore, kendo ne gihulo weche moa kuom Nyasaye. Tich Joote 19:6.

Bange wuoye ma:

Bende keto lwedo nitie ekanisani? Bende en gimatimore mana ka Bisop obiro kose ngato angata nyalo timo?

Gima itim mokwongo:

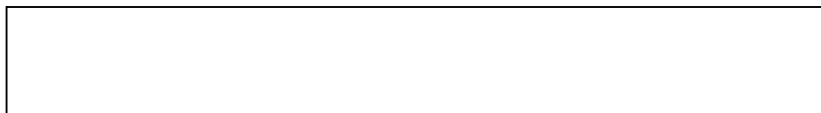
Kuom wach moa kuom jotendi, los mondo iyudi thuolo mar neno kaka iketo ni ji luedo mondo giyudi teko mar lemo, gueth kod chengo.

Gima onego itim:

Ndiki otese ariyo manyiso kaka keto leudo kuomi notimi.

Ket e chunyi wach ka wach:

Wuok 31:1-6

Johibrania 6:1-2 jandiko wacho ni nitie gik moko auchiel manyaka manyaka ngato bedgo kata ka obedo ni pod otin oyie to nyaka onge kopod ok odhi otegn.

1. Hulo richo
2. yie kuom Nyasaye
3. nyise weche batiso
4. keto luedo
5. chier mar joma otho
6. yalo mogik

Keto lwedo en achiel kuomgi kendo maye nyiso gi momiyo ibobet kaineno e lemo kata romo mar jokristo. Obo nyisi mangeny kuom chakruok mar yiewa kumoro kendo esomowa.

1. Keto lwedo en ango?

Ineno ni keto lwedo en tiyo ni ngato ka ngato okawo thuolo ka ngato oketo lwete kod lwetene e dend nyawagwi kuom tich mar Nyasaye. Ngat ma iketoni lwedo nyaka lamni kata kor esechego. Samoro jo Nyasaye boluore kendo giketone lwedo kuome.

2. En kanye mawa yude mae e muma

keto lwedo en achiel kuom giko moko ma jo Nyasaye ongeyo nikech gueth mokolo. Nitie andiko machon manyiso mae e ndalo machon.

Pogruok kuom tho

E muma machon joisrael aneketo lwetgi kuom le kapok owangji mondo olok richogi ni le sama gi miyo Nyasaye chiwo. Wuok 29:10:29,19, Rapar mar chik 1:1-5, 4:15, 8:4, 8:18, 22, 16:21, 24:14, Kwan 8:12,2, 29.23.

Chiwo gueth mar neno wach

Yakobo momiyo nyikwaye gueth mar neno wach mogik, Ephraim kod manasse kuom lemo kod keto lwedo. Chakruok 48:14

Walo jatelo

Musa noketo lwedo kuom jalupne Joshua mondo omiyo teko kod rielo kuom kaka jatelo manyien ni oganda Nyasaye. Kwan 27:15-23, 8,10,27,23. Joshua 1:16-17.

Miyo chang

Kristo Yesu nochiwo chang kuom keto lwedo. Jodongo newire kod moo, keto lwedo kuom ngato kod lemo mar chang. Jomoyie bende nyalo chiwo chang kuom keto lwedo. Mariko 5:23, 6-5, 8:23-25, 16.18, Luka 4:40, 13.13, tich Joote 9:12-17, 28, 8-9, Yakobo 5:14-16.

Miyo gueth

Yesu ne ohero miyo gueth mar Nyasaye kuom nyithindo matindo. Mathayo 10:13-16

Miyo kwe

Kristo yesu noketo lwedo kuom Johana mowacho niya “kik ibed maluor” fweny 1:17.

Miyo roho maler

Joma oyie duto nyaka jotelo bende nitie e miyoji batiso mar roho maler kuom keto lwedo. Tich Joote 8:14-24, 9, 10-17, 19.6.

Miyoji mich mar chuny

Mich mar ler moa kuom kristo nochiw kod roho mar Nyasaye kuom keto lwedo. 1 Timotheo 4:14, 2 Timotheo 1:6, Jorumi 1:11

Keto tij lando injili

Tich Joote 13:1-4 Paulo kod Barnabas oket thenge mar lando injili kuom keto niji lwedo mano miyo giyudo mich makende mar dhi nyime kod tijno.

Yeiro jotij kanisa

Yiero jotije abiriyo matelo ni kanisa etije duto mane dhi nyime kod chenro e Tich Joote 6:1-6 bende ne nitie keto lwedo kod jolup Yesu. Abiriyogo ne gin joma ne oseyye.

3. En chieng mane mawaketo lwedo?

Seche mogundho kod bet motang onego kaw kapok oket lwedo ni jomanyien ekanisa kaka jotich, jotelo kaka joland wach Nyasaye. Keto lwedo e gima itimo mogik kod elela ka ngato oseyyero kod wach enyim Ruoth Nyasaye. Onge ngamo nyalo yiero ngama rach manyalo kelo kethrouk kod pogruok ekanisa. 1 Timotheo 5:22.

4. Ango matimore sama oket lwedo

Ok wawuouyo kuom timbe kata gik matimore ekanisa. Mano bobet lwedo nono miketo e wich nono. Oonge kod tiende to bende Nyasaye ok oyiego. Ka jotelo kod jokristo oketo lwedo kuom dhako kata dicho en nikech gidwaro Nyasaye mondo ool nguono kod roho kuom lwedogo sama ilando injili motelni kod roho maler 34:.9 Rapar chik.

Ngi ngama ketoni lwedo

Nikech gima timore sama iketoni lwedo en gima adier kendo nikod teko kendo ok ni roho maler kende ema inyalo chiw omiyo ngi kendo itang kod ngama iyie nicketoni lwedo. Ok onego oyieni ngato manyalo bende gi richo kata donje richo mondo oketni nikech ginyalo miyo roho marach mabochando ngimani.

Penj Nyasaye piyo kendo lamo mos echunyi kane ne Nehemia notimo e Nehemiah 2:4 mondo ongi piyo time ngat manyalo keto ni lwedo. Kaok imor to tamri chiwono.

5. Ere kaka waketo lwedo

Ok onyal bet mayot nikech un uduto gima onego utimo en bet gir tich mar Nyasaye makelo gueth ni ngato moyie. Roho maler biro timo gik moko te koduok herani, yieni, lamoni kod keto e ler ngama onego yudi.

Od lamo ni pinje duto

Lam ni Yugoslavia

Otas 584

Jo Serbia kod Montenegro kende ema odong
Bosnia, Croatia, Kosovo, Macedonia,
Kod slovenia ose pogore kucho
Kod sandruok gi olo remo
Jolendo tin to gi nyime

Loko e Francais, Deutsch, Italiano, Portugues

©2009 www.dci.org.uk

35. Sandruok

Onyal bet matek kata ni Jokristo

Ne Somo

E muma ni som:

1 Petro 4:12 nyaka 5:11

Emako gi wich mari:

An to awachonu ni nyaka uher wasiku, kendo ulam Nyasaye ni joma sandou, mondo ubed nyithind wuonu mae polo, momiyu chienge wuok ni joma richo kod joma beyo. Mathayo 5:44-45 KJV.

Bange wuoye ma:

Chandruokni iwuon kod lamo ni ji duto, hoyo ngato ka ngato.

Gima itim mokwongo:

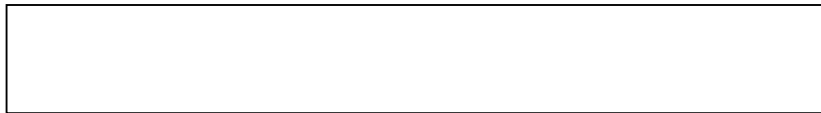
Yudi loch kendo imi ji jingo, ahinya to joma odhier, jomatwo kaka jo ayaki kata joma nie od tuech. Maki osiep kod ngato achiel kuom jogo.

Gima onego itim:

Ndiko eyo maler gik moko adek momiyu chandruok nitie mondo ine ka inyal yudo moko.

Ket e chunyi wach ka wach:

Luka 6:20-23

Chandruok mokowa wasuto to kuom jomoko onyalo dak kuom higni ka gitwo kata e ajali, kata paro, weche, kata tabu. Tho, koso tich kod thogruok gin gik malit ahinya ka gitomore ekend, joot kata kanisa. Dhier kelo chandruok kokalo e rem chiemo, pi maler, kod ath. Siasa kata thago jomanie din bende en gima lit, ka okelo chandruok, pogruok kata kosa adiera.

1. Nyasaye in kanye?

Chandruok en adiera, mondo Nyasaye obedi Nyasaye nyaka obedi kodi teko mondo onyisre owuon. Kaka Nyasaye majahera. Oganda mangeny oseil kod mae ekinde mangeny.

Jandiko Steven Chalke nondiko ma

Samoro Nyasaye dwaro timo gimoro to ok onyal. Samoro tieko chandruok manie pinyini en tich maduong ahinya. To kuom ma, Nyasaye ok ni kod teko. Samoro en kod teko kuonde duto, to samoro ok odwar teko chandruok mag ji. Ee ae ok en Nyasaye majahera. Samoro Nyasaye rito ji duto kendo en kod teko to ok onyal neno chandruok ekinde maengo kod neno richo kaka waluor. Samoro egik mawasomo ekindewa. Ee mae chandruok kod richo ogol oko.

Bende nitie duoko?

Jomoko wacho ni chandruok ok en gima rach, kose en piche madongo makonyowa esomo, koso en duoko mar richo dhano, koso en kosa jachien e dhaw mar chuny. Kawakawo gi giduto mae kelo tiend wachni to ok wanyal winjo nyaka Nyasaye nonyiswa en duto e polo.

2. Wengeyo gik momiyi adek

Piny mopodho

Mokwongo, wadak epiny mopodho, mokethi kod richo kuonde duto chakre e gik madongo nyaka matin mogik manyiso gik matimore epiny kata edendwa.

Dhano kod yiero ne owuon

Marariyo, dhano yierone owuon, mich ma Nyasaye omiye mondo oyier ber kata rach kelo chandruok. To Nyasaye oweyo kendo oluoro gima dhano oyiero.

Jachien marach

Nitie jachien marach to gima idwaro kuom richo en ketho joma beyo mondo otim nono. Luther nowacho giko mar gana piero ariyo, joma ngeny ok bi hulo richo kuom gik moko duto maricho mawasetimo, to mana gima gengowa timo giko mabeyo.

3. Yesu ne osandore kendo ne odonjne

Oganda ne owoun ne ok orwake, to ne giyanye, gidhawne, gisande, mi gikone ne ginege mae e gima lit ahinya, kane osetimo kod gik mag miriambo, joneno mag miriambo, ne onge nguono, muolo kata kony. Zaburi 50:6, 53:5, Zekaria 13:12, 1 Petro 11.11, 2.21, 3.18.

4. Paulo ne osandi kendo ne ochandore

Bende wan jolup Yesu kod oganda mangeny mag Nyasaye e kinde chon. Tich Joote 9.29, 13.50, 14.5, 19, 16.22, 18,12,21.36, 22.22,23.10, 1 Jokorintho 4.12, 2 Jokorintho 4.9, 11.24, 2 Timotheo 2.9, 3.11.

Wanyalo rito pogruok maonge

Yesu nowacho: onge jatich maduong maloyo ngma ondike. Kane ne gidonjona, to in bende gibodonjoni. Epinyini ibiro yudo chandruok. To kaw chunyi! Ase kalo piny. Johana 15.20, 16.33. Paulo nowacho, ngata angata madwaro dak engima Yesu kristo nyaka donjone. 2 Timothoeo 3.12. E higni duto joma oyie osechandore kendo otho nikech luwo kristo kat epiny Rwanda kod Iran e hik 1997. Nitie tem ma joma oseylie inyalo luongini mondo okadhe nikech kristo kawuon.

Sandruok: Tich Joote 9.16

Laolo ngima: Mathayo 10.39

Lalo mwandu: Mathayo 19.29

Lalo luor: 1 Jokorintho 4.10, 2 Jokorintho 4.5

Tho: 2 Jokorintho 4.11, 12.10 Jofilipi

Duoko kuom kanisa machandore ema okuongo ahinya waluoro wach Nyasaye. Kanyalore to nyaka wayie timo gikonoko momiwa kod dhano kawatime. Tich Joote 5:29, 4.19.

5. Kaka wanyalo loyo sandruok

Chiw erokamano ekinde duto, eyore duto

Pak Nyasaye eyore duto

Lam kinde duto, kuom adiera epolo e kot maduong
Nguoniji, ok gingeyo gima gitimo
Bedi e chemb chuny, nikech ok wan edhaw mar del kod remo
Samoro Nyasaye nyalo timo piny oyiengni kaka ne otimo epiny Jofilipi mondo owe Paulo
kod Sila e od tuech, kose malaika kaka ne otimo mondo owe Petro e jela, kata onyalo yiero
wuotho e mach kuome. Tich Joote 16:25-30,12.1-12, Daniel 3.35.

Rieko mogadni e muma

Onego waher jowasikwa
Gueth joma kuongi
Tim gik mabeyo ni joma ok dwari
Lam ni joma dhogi
Kik ichul kwor
Yie kod sandruok

Mathayo 5.43-48, Wuok 23.4-5, Ayub 31.29, Ngeche 24.17, 25.21,22,20,22,24,29,
Mathayo 5.39-44, Jorumi 12.14-21, Luka 6.27-35, 23,34, 1 Jothsalonika 5.15, Tich Joote
7:60. Tim Jo lawi 19.18, 1 Petro 5.9-11.

Od lamo ni pinje duto

Lam ni Libya

Otas 355

5,500,000 jo Arabu kod Berbers

97% joislam, 3% jokristo maoko

ongе yor lando injili

Loko e Francais, Deutsch, Italiano, Portugues

©2009 www.dci.org.uk

36. Loch

Chif nikod loch maduong kuom joge epiny joratenge:

Ne Somo

E muma ni som:-

Mathayo 8:5-13, 1 Petro 5:1-11

Mae e mak gi wich mari:

To wakwayou owetewa ni mondo uluor jogo motiyonu matek.
Gin jotendu kuom Ruoth, kendo gipuonjou migi-uru duong ahinya kendo
hergi-uru nikech tich ma gitiyo. Beduru gi kue e kindu uwegi.
1 thessalonika 5:12-13.

Bang'e wuoye ma:

Ere gima iwinjo kuom loch kod chik? Bende kamano
E kaka onego iwinji?

Gima Onego Itim Mokwongo:

Limi jotelo madonngo minyalo yudo ir obila, chik, jodong
gweng kod padri nyisgi ni ibiro lemo nig. Pinje gima onego ilam nig engimagi.
Inyalo bwok kiwinjo duokogi.

Gima Onego Itim:

Ndiki jotelo duto manie pinyu chakre e jatend piny nyaka jatelo matin
mogik mondo mi ilam nig. Ndiki kendo inyisgi lambi.

Ket e chunyi wach ka wach:

Wuok 20:12.

Telo en gima tinde ji kia tiende kendo itiyu kode marach ekanisewa kawuono. Winjo nyalo ringo malo, Pasta Rick Godwin puonjo ni nitie telo abiriyu mabiro makowa:-

Telo mar Nyasaye:

Mawayie maonge penjo Isaya 9:7. Joefeso 1:22. Jofilipi 2:9-11.

Telo mar wach Nyasaye:

Mating'ne romo kod mar Nyasaye owuon Johana 17:17 wayudo wach Nyasaye maok lokre emuma , Johana 1:1, 14:6, 2Timoteo 3:16. Onge pogruok. Wach Nyasaye oket manyaka chieng.

Gik mikoro nyalo bedo adiera to ok nyalo bedo kuom dhano kaka wach Nyasaye mondiki.

Telo Mar Gik Piny:

Mae en mich mar Nyasaye, winje, bedi king'eyo timbe, weche chuny, gik moko maonge e muma kaka kit nyithindo. Jorumi 2:12-16.

Telo Momi Dhano Kod Nyasaye:

Koro mokwongo telo mar Nyasaye ipim kuom duond dhano. Joefeso 4:11, Johibrania 13:17-7.

Telo mar yie mong'e:

Ee marwa nyaka bedi ee to ka wadagi nyaka bedi ni wadagi. Chakruok 29:18-30.

Telo mar timbewa kod kitwa:

Samoro ok ginyal timo gik moko machal kod kuma iaye, to ing'I, ka itemo mondo itim kaka in. wuok 29:26. 1 korintho 11:16.

Telo mar tiyo:

Telo mar wich ma ng'ato ni kod teko auoga nyalo thiedho ng'amaohinyore e ajali, makanika loso mtoka, obila chiko mutokni eyo, jayalo maduong ok nyal pinje nikechokeng'eyo gima itimo.

1. Yo mae Polo Nyaka Epiny:

Nyasaye chiwo telo moa epolo nyaka ni nyithindo matindo, kumoro amolra ma teko Nyasaye nitie to piny ruoth jachien oloko kendo iketo mar Nyasaye kod herane engima.

E chakruok Nyasaye, chak. 1:1. Zaburi 90:2, Jakobo 4:7. Johibrania 12:9.
Telo duto omi yesu mathayo 28:18 zaburi 2:2. Johibrania 5:9. Johana 13:13. Yesu miyo jotende arita, monyogi kendo malelonigi. Joefeso 4:11
Johibrania 13:17.

Onyiswa mondo wami:

Sirikal jorumi. 13:1-7. Tito 3:1
Chwo, jokolosai 3:18. Joefeso 5:24.
Jonnyuol joefeso 6:1-4 jokolosai 3:20
Jomo ondikowa tich jokolosai 3:22.
Jomoyie motegno. 1korintho 16:16.
Chwo madongo. 1 Petro 5:5
Kuom ng'ata ng'ata joefeso 5:21.

Wuokeyo malernni tiende ni donje e pogruok. Ing'e!

2. Kaka inyalo ngeyo jotelo mag miriambo:

Jatelo mamiriambo chando ji, othagi kendo osandi, osujdo nyime kendo opadi ewang'I. 2korintho 11:7-11, 20.

Jatelo mar Nyasaye duokore piny, opaki, yalo injili maonge chudo,otiyonni, kendo onge ng'ama ochando, kendo oheri. 1 Petro 5:2-4.

3. Telo tiendeni tiyo:

Ka omiyo tij Ruoth Nyasaye tiendeni timo gik ma Nyasaye timo kod kawo tije duto. Jayalo moro mane nie wuoth nolimo ji to ne en tich mar kanisa ne oonge kod telo ekanisa. Dichwo maok dew chiege ok dew gima chiege dwaro kendo oonge kod teko kuome. Kata ok wanyal "kawo telo epiny kuom Yesu " mokwongo nyaka waher pinyno.

4. Chiwo tiende en Ang'o?

Muma tiyo kod weche mang'eny kaka hupotasso maen nying lweny tiende ni bedi elaini, kata hupeiko tiende ni wuok, keyo, chiwo kod hupakouo ma en winjo, dhi kod luor. Nying moro en peitho tiende ni ohombi, kata oloyi, otigo e johibrania 13:7 kod jakobo 3:3.

Ranyisi Mar Chiwo E muma:

Kristo cchiwo mamor ni Nyasaye. Johana 6:38, 4:34, 5:30, 12:49.

Ja centurion ochiwo ni Yesu mathayo 8:8.

Daudi nochiwo ni Saulo kata ka Saulo neko omako 1 samwel 24:6.

Jotend kanisa chiwo luor ni ng'ato ka ng'ato tich jooto 15:2-6, 22

Paulo jaote nochiwo ni jotend kanisa. Tich jooto 11:1-4, 18:22.

Ang'o Momiyo Tek Mondo Imi Telo Luor?

1. Loch kuom ji osebedo chakre dhano chako timo richo.
2. Gombo telo kod rito bende nie dhano, kata tem nadi.
3. Jonyuol makwiny kod mohero ayany.
4. Wuonwa mayomyom oyie mondo mine ochiw rannyisi maricho.
5. Kawuoro onge nikech tho, kata giwere, wuonwa mang'eny osegolo luor.
6. Ayany gi jotelo mang'eny eskul, kata eolweny, kata ekanisa miyo ok waluorgi.

Duoko mar magi duto ok en ni "Aonge kod tich gitelo" Parona. Yo maber en dwaro dhako kata dichwo ma gi Nyasaye ma inigo gadier, miluoro kod manigi loch. Ng'at mabiroheri, mabirogero kor ot mosemuk biyud adiera kod yie mari.

Od lamo ni pinje duto.

Lam ni Afgans.

Otas 83.

Ji 23,000,000 ji, 41.

99% gin waislam. Samoro ji 1000 Jokristo.

Lweny kod dhaw ng'eny.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

© The DCI Foundation, England www.dci.org.uk
Not for sale but you make make copies free of charge

37. Hera

Hera tiendeni timo gimoro

Ne Somo

E muma ni som:

Joefeso 5:21-6-9

Emako gi wich mari:

Ka uheroru kamano to ji duto biro ngeyo ni un jopunjrena adiera. Johana 13:35.

Bange wuoye ma:

En dhok mane mar hera mawinjo maber? Samoro ji duto opogore.

Gima itim mokwongo:

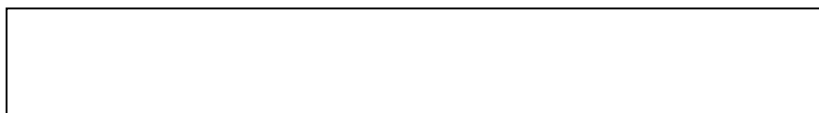
Yudi kuom ngyo, winjo kod penjo dhok mane mar hera ma ji winjo kuom oseipe, jonyuol, mbeseni. Tim kata ipenj gimoro manyalo pongo gimagi kod kit hera magiwinjo maber.

Gima onego itim:

Ne bedi ni in padri ne di timo nadi mi ngeyo ni dhok abich mag hera iwuoyogo kod jogi.
En yoo mana minyalo wuoye kodgi? Ndiki otese ariyo.

Ket e chunyi wach ka wach:

Joefeso 4:26.

Puonjri keto gomboni thenge mondo mi ibedi kod horruok kod Nyasaye, mor miye Nyasaye bet kwa yo kodi. Maye bo miyo yo marariyo timore. Maen ni mondo imore jomoko aeto ibo donjo kiherogi ahinya 2 Petro 1:6-8, muma mangima.

E Jokorintho 13.1-13 Paulo olando ni ji hera maradiera maen hera mar tiyo mondo omi Nyasaye duong ok en gik moko kata mor, winjo kata gik mawaneno tinendeni.

1. En hera e maketowa mogen

Nyasaye ok ni kod hera kata ni ochiwo hera, en maradiera hera kuom kite, timbene kod kaka entie. Kaka joge opogwa kuom jomoko duto kuom betne kuomwa kod kite mar hera mannyisore kuomwa epiny ma ji oheroregi giwegi, osiepegi kod jomachiengi kodgi.

En hera kose onge gimoro

Kata da bedi ni awuoyo kod dhok mag ji, kata mana gi dho malaika, to aonge kod hera to achalo mana okot maywak kata olang migoyo. Kata da bedi ni an kod mich mar hulo wach moa kuom Nyasaye, kendo angeyo midhierni kod rieko duto, kendo kata da abed gi yie mogik manyalo gologo gode kuonde ma gnitie to anonge gi hera to ok an gimoro ngang: 1 Jokorintho 13.1-2.

En ngama onego waher.

Nyasaye wuoro, wouwi kod roho maler.
Joma odak machegni kodwa kaka wawuon
Kaka wan wawegi
Joma wakendo kata mokendowa
Owetewa kod nyimnewa ekanisa
Jonyuolwa Joefeso 6.2, 1 Timotheo 5.4
Jotendwa 1 Jothsalonika 5.13
Joma wango epiny achiel Jorumi 9.3, 10.1
Welo Tim Jolawi 19.34, Rapar mar chik 10.9
Nyaka jowasikwa Mathayo 5.44
Kod ognda duto kuende tee Jogalatia 6.10

2. Ere kaka wanyalo hero jogi duto

Erokamano, wan kod kony duto mawanyalo dwaro nikech Paulo wachonwa ni Nyasaye olonwa herane echunywa kuom Roho maler ma osemiyowa, wanyalo hero kamaye mana kuom herane, nikech herawa wawegi, kata kuma oliete mogik ok nyal romo Jorumi 5.5.

3. Mokwongo wadwaro hero Nyasaye

E Mariko 12.30 Yesu wahconi ni gik duong moloyo duto en hera Ruoth Nyasaye ma nyasachwa to mae ekaka.

Kod chunywa duto kata roho

Ma en e adier – ngima kuom duto

Kod Adudowa duto

Kuma gombo dwachwa duto nitie

Kod pachwa duto

Winjowa kod parowa

Kod tekowa duto

Tekowa, nyalowa kod kitwa nyalo

4. Hero Nyasaye tiendeni hero jowadwa

Chik marariyo en ni “her wadu kaka iherori iwoun” Mariko 12.31. Mana kaka chalno kaka wangiye wawegi kendo wachiwo gik mawadwaro onego wangi jowadwa.

Bende en ngama odak eot maluwe?

Kuluwore kod nying mane Yesu otiyogo ne onyiso ni ngato angata maok onyiyo piny moaye kata din, ngama wadkgo kata ngama wanyalo romogo. Somi gima ne otimore eyo madhi Jerko Luka 10.25-37.

5. Hera Nyasaye en ni Herni iwuon

Yesu nowacho, onego to ere kaka otek ni jomok ma paroni pok ohergi kaka nyithindo. Samoro ne ohergi ahinya to ne ok giwinjo. Ka ok ipar to parni iwuon, tem gnyiyi iwuon koa malo, koa kuom Nyasanye kae e kaka Nyasaye oheri, moromo ooro wuode mondo obi othoni nikech richoni mondo obi orwak e morne manyaka chieng.

Ose gwethi

Oseyieri

Oheri

Oseyieyi kendo osekawi

Osehulo pesa mangeny nikech in

Osenguononi

Osemiyyi mwandu mar nguono, rieko, winjo kod ngeyo kod roho maler bende.

Joefeso 1.3-4.

Ee, ok in gimoro to in kod duong enyim wang Nyasaye. Ngeyo ni Nyasaye oheri kamano, konyi herori iwuon. En ngama long ahinya.

6. Kod jo kendwa

chwo onego her mondegi to mon bende inyalo puonj hero chwogi. Joefeso 5.25, Tito 2.4

En dhok mane mar hera miwacho

Bende ingeyo ni chwo kod mon ni kod tich mg hera mopogore opogore, kendo kudwoko kuom dhok mag hera mopogore? Ka dhako ok winji dhokne koparoni ni ok ohere kata ka samoro ok en kamano. Chwo bende kamano. Kaingeyo dhokno ma joadi wacho kendo winjo maber kare en emaonego iwache kinde duto.

Kae nitie dhok abichgo

Weche mag adiera – iwache seche duto
Seche mabeyo – igombo kod ji mangeny
Yudo chiwo – iwacho ni jomoko
Tije mitimo – nyiso herani
Kaka imule – jomoko emadware

7. Kod hero owete

Som Johana man gi teko 13.35. Mako gi wich kendo. Johibrani 13.11, Johana 4.7

Kik imi jachien thuolo

Winjruok en gima nyaka samoro bedi maonge kuom joma paro to kik iwe jachien kaw thuolono, kinde duto keti hera kapok chieng opodho, Joefeso 4:26. Nyasaye osemiyowa yo mayot mar loso weche kod richo maok wadhaw. E loso kindwa Mathayo 18:15-18 Nyasaye dwaro mondo opim ngeyo mar richo kod loyo oweteni ok dhaw kode.

Od lamo ni pinje duto

Lam ni Hungary

Otas 268

11,000,000 wasunge ma wuok chieng

62% RC, 25% Anglikan

Loko e Francais, Deutsch, Italiano, Portugues

©2009 www.dci.org.uk

40. Jomodhier

Nelson Mandela no ng'eyo sundruok mar ji kod dhier.

Ne Somo

Som ma e muma:

Luka 6

Ma en wes chuny:

Ngeche 31:8-9

Bang'e wuoye e ma:

Ere kaka inyalo bet lwedo, tielo kod chuny
Yesu kuom jo mothier etaunde.

Gima onego itim mokwongo:

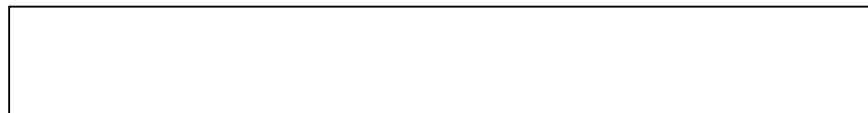
Dhiuru kaka oganda jokristo kanyakla mondo u yir
oganda matiyo ne ji etaunde ei jo modhier
kendo upenjigi ni mondo uti tijno.

Gima onego itim:

Ndiki e karatas achiel gigo maratir gima notimre
momiyo ji dhier.

Ket e chunyi wach ka wach:

Jeremia. 22:16

Yesu ka ne wuoyo kuom oganda modak e mier ma ne nie loch obila mar jorumi kod jodongo, jo lemo ma ne gin gu mwandu, no wacho niya, un gi haw jo modhier luka 6:17-20. Ndalo mang'eny waparo ni yesu no wuoyo kuom pedo gi dhier chuny. Kata kamano yesu no tiyo kod wach ptochos ma ni gi tiende ei jo Grik jodhier mayiengini.

Muma ondiko di 245 kuom jo modhier ma miyo Nyasaye obedo kod wach mathoth monyalo wuoyo kuom dhier ma en gi ma ne chuny Nyasaye ok luong dhier ni en haw gi ma mit kata gi ma ni e kit Nyasaye. Muma luongo dhier kuong'.

1. Ang'o momiyo jodhier, dhier?

Ji moko ni edhier ok nikech ni gi onge gimora mora ok nikech gi setimo richo. Ma en nikech jo teko e masandogi, jomwandu ,kendu jogo mochugne gi timbe gi rach. Pinje ma ni gi loch kuom sando ji.

Jodhier Nyasaye mosandore

Jo Nyasaye mang'eny ma ne dhier kod sandruok iluongogi ni jo dhier nyasaye. Gi yuak ne Nyasaye ka chunyi oyiengore kuomewuok 1:11-12.(johibrania luongo ni ani, jo grik luongo ni ptochos)

Jogo mayudo masira

Wanyalo bet jomodhier nikech masiche manyalo wuok mak ng'ato ochako. Magi gin kaka goore gi gari piny, ka piny oyudo dhier mar pesa, jogo monyuol ka gin gi del maonge teko, kanyakla gi magi yudre ka ng'ato oko pango. Inyalo bedo ma onge gimoro , jogo moknyal konyore kaka nyithindo ma jonyuol otho. (johibrania luongo ni ebyon, dallah, kod dal).

Richo ji

Jomoko jochan nikech richogi. Som Ayub 33:3, ngeche 13:25, 24:30, 21:5, 22:16, 21:17, 28:22. Kendo deuteronomy 28:48. Richo kelo chany, ma kendo miyo ng'ato medo timo richo kaka kuo, madho kong'o, chodo, manyalo kelo tuo kod dhaw (ngeche 30:9, 30:7).

2. Wanyalo yudo gueth nadi

Yesu luongo jo modhier ni jomogueth nikech en ong'eyo ni Nyasaye oseguedhogi . ma en Nyasaye ma loko jomaricho kendo oluongo gi ni jomaber. Jomodhier mang'eny pok nowinjowachne kendo chunyi ok oyaore mondo gi yud gueth ni.

Nyasaye duoko nang'o?

Ngeche 31:9 wach kuom jo mo yie gi minyalol timo. Wuo nikech jogo mak ok nyal wuoyo kendo beduru jorit ne jo modhier. Ndalo mabiro ne jomodhier ni elwetwa kata kamano ma nyalo keto ne ng'a malos e wachgi. Okwedi ma nyalo nenore kuom jo mosetimo magi kaka Amy Carmicheal, William Wilberforce kod William booth ng'iso.

Nyasaye neno jomodhier kaka jomabeyo ndi

Som ayub 36:15, zaburi 34:6, 35:10, 113:7-8 mondo ing'e ni wach maber olos ne jo madhier. (luka 7:22).

Wan Lwed Yesu

Jomoko wach ni 1 yohana 3:17 kata jakobo 2:15, 1:27 wacho ni nyaka wakony owetewa mokwongo. Kata kamano jo modhier mang'eny gin joma onge teko Nyasaye sandoreni kech kit gi. Nyasaye wuoyo kuomgi e zaburi 23:1 zaburi 34:9-10 ayub 29:15-16.

3. Jomodhier oguedh nadi?

Yesu nowacho ni jomoguedh gin jomodhier" no owacho ni kech jopuonjore ne. luka 6:20. Gin jomodhier maluwo Yesu kendo Nyasaye guedho gi nikech yiegi.

Gueth nikech Nyasaye

Nyasaye ong'eyo masich dhier molooyo ji duto, nikech ewi msalaba Nyasaye kaka Yesu oyudo sandruok, kendo ok oyudo gik moko duto.

- Ayub loso ne jomodhier (ayub 31:16)
- Daudi ja ndik zaburi miyo jomodhier yudo mich.
- Isaya okoro ne ji ma konyo jomodhier e kony gi hera. (Isaya 58:6-12)
- Hosea nyisowa kaka Nyasaye loso chuny (hosea 11:4).
- Jeremia penjo ka eng'eyo Nyasaye. Jeremia 22:16
- Yesu no oluonge mondo obed ranyisi kuom jo dhier (ptochos) Nyasaye. (luka 4:18-19.)
- Paulo keto punj etich. Galatia 2:10, 6: 10, 2korintho 8:13.
- Jakobo wachoni kanisa (jakobo 2:5, 14-16).
- Kanis Petro nokonyo. (Tich jooto 4:34).
- Wach yohana mogik (1 yohana 3:17-18.)

Gueth moyudore kuom kwedo

Kuom Yesu richo duto ewenwa mondo wa wuok e richo. Wanyalo weyo dhi ei mach.

Gueth nikech ng'wono mar nyasaye

Nyasaye miyo jomodhier mich teko mondo kik osendgi . Iwedo ma nyocha kwelo koro tiyo kendo konyo jomoko. (efeso 4:28).

Gueth Maok Kuom Jonyasaye

Nyasaye wachone jomani gi mwandu mondo okony jogo maonge kodgi mondo gi kony jomang'eny e piny mondo kiki gidong ei dhier (mathayo 25:35) Yesu ng'isowa. E jodhier, jonyasaye oing'iks ni mondo giher jomaketho, jomanyalo bedo jodhier manyalo mayi, kik wahera hera jomaherowa Nyaka watim ber ok mana kuom jomatim ber kuomwa, kiki wang'anigi bura kod holo pesa kuom jomachulowa. Kimiyo jadhier, bende ibiro duokni. (Luka 6: 27-38). Onginyal chuli, Nyasaye biro chuli (ngeche 19:17).

Injili guetho jomodhier ka gibiro ir kristo, kendo injili nogono guetho jomwandu ka gibiro ir kristo. Ka jamwandu miyo ji chandruok e dhier mano nyaka ong'e! kaluore kod jakobo, (jakobo 5:1-6).

Od lamo ni pinje duto

Lam ni bagladesh

Otas 109

Jomodhier ahinya gin 132,000,000.

87% gin waislam, 10% gin johindu.

0.08% gin jomayalo yie.

Ji ng'eng', pi ng'eng

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

41. Owir

Dhi Uru Erangae Duto, Uluong Ji Duto E Chamb Ruoth.

Ne Somo

E Muma Som Wese Gi:
Isaya 61, mathayo 22:1-14.

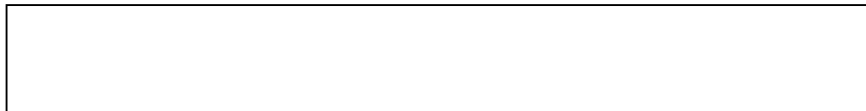
Ma en wes chuny:
Luka 4:18-19

Bang'e wuo e ma:
E taundu, jogi gin ng'a Isaya 61 wuoyo kuomgi gin ng'a lluong nying gi, tich mag tiyo kod komagiaye. Lemnigi.

Gi mi ibiro timo ka pok wachokore kendo:
Kaka oganda, ka use lamo apoya, dhiuru e tiend taundu kanyakla mondo uwer ka ulando wach nyasaye. Kendo nyisigi hera kod usiep ahinya kuom jogo moselal ei richo kod jachien.

Gim onego itim:
Som warumi 1:180-32 bang'e ndik karatas achiel ki ilero lar ma nitie e kit dhano.

Ket e chunyi wach ka wach:
Ezekiel 36:37-38.

E Isaya 61:4 nitie geno maber:

Gibiro gero taunde machon mano oketh kendo gibiro duoko kuma nokethere higni mang'eny.

Taunde mang'eny ber nikech pesa mang'eny ne gitiyo go e gero taunde go mondo jo matiyo kuro obed maber kendo obed makelo welo wuok loka. Kuom chwo mon gi nyithindo modak e taunde go adiera opogore. Gibiro ka giduaro tich, pesa, kod ngima maber, gima giyudo en koso tich, dhier, sandruok, lir, lar, kethruok, kido malit, tuo kod lweny. Gin gineno kaka Nyasaye bende neno ni kuonde machal kama osebed kod chal mopogore kod kit Nyasaye kendo ngima mi gombo ok nyal yudi. Ang'o momiyu ma timore.

1. Kier:

Jorumi 1:18-32 wacho niya, ka wiwa owil gi Nyasaye ngimawa biro kier ka wadonjo eyo lamo misichni yot – kendo miyo podho ng'ato obedo mayot. (21-23)

Jo malamo misichini nyalo kendo donjo mapiyo ei kit chodo (24:25).

Kata kamano chodo ok mi ng'ato oyieng omiyo ng'a machal kama donjo kendo eyo kethruok marach.

Bang'e jo machal kama gik engima sandruok malich. Jo mang'eny kao kido maonge yie, chuny malit maonge lony e mo mikyo kit taunde en ranyis mar lar e kethruok kod nek.
(128-32)

Wach maber en ni Nyasaye ose wacho kodwa ni gibiro gero kuonde mokethore duto.

2. Jogi gin ang'a?

Ma en duoko miwuoro. Chon gi lala ne nitie jo modhier, chwo gi mon ma chuny gi nose wuok e ngima. Nose makgi eyo richo, hero gi wegi gi jachien. Chon gi lala ne gin ei jela, ngima gi nen ei lir ka gin ei yuak kod koso yie.

Sani chunyi olosore
Kit gi ler.
Gin gi hera kod nyiero.
Sani gi chung kendo ok nyal yiengogi.
Iluongo gi joruoth.

Gin jotich Nyasaye
Gin gi mwandu.
Ginyalo nyiero nikech oseresgi diriyo.
Girango nyime kuom nwang'o gik kwarigi.
Nyithindgi wacho hawi kuom jomoko.

Joma neno gi nyaka yie ni Nyasaye ose migi mich. Mano miyo gi miel ka gi wer ne Nyasaye.
(Isaya 61:1-11).

Ma otimore nade?

Ngima ma ng'ato yudo ma ok mare nyaka kod hono Nyasaye. Ofweny yudore ei Isaya 61:1 ma ja warwa wacho "roho mar Nyasaye maduong ni kuome, nikech olse yikera. Yiero ng'ato en mikyol ng'ato duong lelo ne ji. (1 samwel 16:13).

3. Ng'a ma roho oyiero?

Nyasaye ruothwa ose yiero woode Yesu. Luka 4:16-21 wachonwa ni yesu nothi e sinagogi kendo o som wes ni ma nyiso ji ni wach ni osetimore kaka ondik e jo wanabi. Bang'e Yesu ochako limo kaka Nyasaye no chike.

4. Yesu oyier nikech ang'o?

Mondo obed wach maber kuom jachan:

Jomodhier gin jo kao kid duoker piny kaka ng'a ma nen gi chira ma no penjo Nyasaye mondo okonye (luka 5:12-15). Ng'ato nyalo bed kod mwandu to ke ei chunye oyuare mondo oyud kony ma en ng'a muduokore piny. Ng'a ma miyo ji pesa nyalo bed kod sunga ma nyiso ji mondo oweye.

Mondo okeni jotuech thuolo:

Pauolo kod Sailas ne gin e jela ka giwer kendo ka gi pako Nyasaye e chuny gi otieno mangima, Nyasaye no miyo piny otetni ma dhoudi oyaore kae joma mane nitie e jela oyudo waruok. Onyalo timo kamano kuom jotuech manie e jela nikuop njaga kod tuoche mang'eny.

Omiyo muofu neno:

Jomoko gin muofu ma oko. Jo mang'eny gin muofu mar roho. Yesu wacho ni nyaka giyud nyuol mar ariyo.(Yohana 3:3-5)

Ogony jogo ma nie sandruok:

Yesu kende e ma nyalo gonyo ji kuom tuech jachien ma ose keto gi ei luor, ich wang' sunga, dagi jomoko, kod neno kod lelo maricho otieno.

Lando ne ji higa mar hera Nyasaye:

Jo manie tiend taunde ma ni e dhier ka chunyi okethore kod bedo ei richo ka gi romo gi Yesu kauono bu giyud ni obiro reso gi. Giyudo ng'eyo ni Yesu nyalo miyo gi mich.

5. Nyasaye yiero ji modak edach taunde maonge mier:

Yesu nowach niya roho maler kobiro kuomu to un bende uyudo teko mondo unyis ji duto niya, Yesu ngima kawuono kendo utim honini ei taunde (tich jooto 1:8).

Yesu owacho niya ka ng'ata ng'ata nigu yie kuome onyalo timo gik moko duto ma Yesu otimo kendo onyalo timo gik madongo. (Yohana 14:12).

Yesu kendo owacho kaka wuonigi no oore mondo owar ji mon kod chwo oae piny mose kuong'o kod richo kod jochiende en bende ochako ooro jopuonjre ne mondo gikdhi nyime kod tich waro kod reso ji. Kamano osebet ni jogo mane nie sandruok ei taunde oselokgi mondo gi bed ranyis e waruok. Jogi e gin ma Yesu obiro mondo gi chak gero ngima joko mosedak ei rikcho, tuo ma jachien osekethe.

Od lamo ni pinje duto.

Lam ni Uganda.

Tio ni jo piny otas 548.

22,000,000 jo-a bantu kod jo-nilots.

84% jo kristo, 8% waislam.

Lweny olue higni 60 mar war ruok

Nyithindo mang'eny maonge jonyuol

kendo masira mar chira (AYAK).

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

42. Tueyo E Lemo

En Tueyo Kose Chiemo Kawuono?

Ne Somo

E muma som:

Isaya 58, mathayo 6: 16-18

Mae e mak gi wich mari:

To jachien ma kamano igolo mana gi lemo kod tueyo chiemo kende. Mathayo 7:21.

Bang'e wuoye e ma:

En yore mage mang'ato nyalo tueyo e piny. En ang'o kendo minyalo tim mopogore kod lamo.

Gima onego itim mokwongo:

Som Joel 1 kod 2 mondo ing'e gima bwogo ng'ato timo, solm lain ka lain e puonj mar Ruoth e1:13-14 kod 2:12-17. Ne ipachi ni mano nyalo chal nadi etimni. Onego gimoro machal gimano timre kawuono? Onyalo timore nade?

Gima onego itim:

Ndiki gima ne otimore bang tueyo mawachi e 3 mar 2 weche mag ndalo 20.

Ket e chunyi wach ka wach:

Mathayol 6:16-18.

Kata obedo ni somo ni ng'iyoy mana gima Nyasaye ng'ikyo tueyo makawaida mokwongo, mano en bet maonge chiemo kod pi, kod gimomiyo.

E tueyo nang'o?

Tueyo nyiso dendwa, iwa kod gomb o ni roho ema oteloni ngimawa, to kawawilo seche mag ciemo to wasudo machiegni kod Nyasaye. Ka oluonje kod Nyasaye,tueyo kelo teko kod chiemb chunyi mang'eny, mathayo 17:21. Ajuoke (daktar) mang'eny bende ong'eyo ni tueyo timo ni dendwa maber.

1. Bang'e onego watue?

E mathayo 6:116-18 Yesu olong'eyo ni jolupne nyaka tue kinde kakinde. Owacho ni "kaitueyo oken kautueyo". tueyo egima ringo chakre chon engima Nyasaye.

Tweyo dwaro tim makare:

Ok obi gwenyo lwet Nyasaye mondo okonyi. Ok obi konyi mondo iyudi yori kendi, mondo en gomo mar kech.

2. Onego watue chieng mane?

Nitie odiechieng mang'eny mane ji otueyo e muma kendgi kata kagitueyo giduto.

1. Kane iwinjo wach maricho Nehemia 1:4, 2 samwel 1:12.
2. Kane joodu, osiepe kod ji katuo, 2Samwel 12:16, zaburi 35:13.
3. Eseche mag sandruok 1 samwel 31:13, 2 Samwel 3:35.
4. Esand, Esta 4:16, Daniel 6:18, Tich joote 27:33-34.
5. E sand manie piny duto, jong'ad bura 20:26, 2 weche mag ndalo 20:3, Joel 1:14, 2:12-15.
6. Eseche mag ng'ado bujra, jeremia 36:9 Jona 3:5-10.
7. Kopok idhi iwuoth, Ezra 8:21-23.
8. Ka ng'ato hulo richone ekind ji Nehemia 9:1-2 1 Samwel 7:6.
9. Ka ng'ato hulo richone owuon, 1 Ruodhi 21:27-2, Ezra 10:6.
10. Ka ilamo ni ng'ato Daniel 9:3.
11. Ka iduoko fweny moa kuom Nyasaye Danikel 10:1-3, tich joote 9:9.
12. Ka irwako kose ioro joyalo, tich joote 13:3, 14:23.

Kaitueyo ang'o monego itim?

Lamo, Daniel 9:3, Jeremia 14:12.

Wahore, Rapar mar chik 9:18, Nehemia 9:1

Wasom ndiko, Jeremia 36:6.

Tweyo mopogore opogore:

Kawachakogo, ang'o momiyo kik wawe chiemo achiel mondo walam, kata inyalo tueyo odhiambo achiel maok ichiem nyaka odhiambo machielo. Ekinde matek Musa, Elija kod Yesu notueyo ndalo 40, wuok 24:18, 1 Ruodhi 19:8, mathayo 4:1-2 onego imodhi pi man g'eny kod kik itwe pi. Inyalo tueyo gik mamit, kod ber piny. Daniel notueyo kama kuom jumbe adek, Daniel 10:2-3. Inyalo timo maber kitueyo neno T.V, tugo kod kend bende mondo mi idwar Nyasaye. Ijokorintho 7:5. Kaka Daudi, johana kod jolpne, Ana, Paulo kod Korneli, jomoko tueyo kaka ngima chalo.

Ne zaburi 109:24, 69:10, mathayo 9:14, luka 2:37, tich joote 10:30, 13:3, 14:23, 2 korintho 11:27.

3. Koro, Tueyo ma Nyasaye oyiero:

Nyalo bet maber ka waduto watueyo kinde ka kinde kod kaka roho maler chikowa, to nitie tueyo moro kendo man kod teko ahinya. Wanyalo luongo tueyo ngima.

Ok tueyo duto moro Ruoth:

E zakaria 7:5-6, ruoth penjo jiduto kod padri kane gitueyo nikech en, kose ne nitie gimoro momiyo? Tueyo e Isaya 58:1-5 ne ok omoro Nyasaye. Kata odiechieng mag tueyo enyim Ruoth, ji ne sando joltijgif, gikdhaw, gigore, gikkewoltho, gidok chien etij Nyasaye, giwuoyo kendo ok giluw dwaro Nyasaye. Owacho "ok inyalo rito mondo owinji malo".

4. En tueyo mane mamoro Nyasaye?

Nyasaye wacho e Isaya 58:6-12, “mae e tueyo maseyiero, omiyo odwaro mondo waluw mano. Ok en man tueyo chien kende to en tuonre kod dak ni Nyasaye. Ok en mar odiechieng achiel to en mar kinde duto kaka wadak.

Odwaro mondo watuonre mondo:-

Wawe tuech mar timbe maricho.
Wagony jok.
Wakony dwaro mag joma nie sand.
Wagony jok duto.
Wachiem kod joma kech kayo.
Wami joma onge udi kar dak.
Ka inena duk miya law.
Kony ringri iwuon kod rembi.
Gol jok mar sand.
Onge siem kod wuoyo mag miriambo.

Tueyo machal kod mae loko piny duto to kelo ber e chuny, timbewa kod dwarowa ne kaka Nyasaye olchiko joma tuonore to dak nikech joma odhier kod misando.

Ler mar biro bet kaka okinyi.
Chang ni biro wuok piyo.
Ber biro wuok enyim,
Ruoth biro bet jakonyni.
Kailuongo, ruoth biro duoki.

Yuagi ni kony, obowacho, antie kae.
Ler ni biro rieny e mudho.
Otienoni biro bet kaka odiechieng.
Ruoth biro teloni kinde duto.

Obiro miyi gik midwaro duto.
Obiro miyi teko e dendi duto.
E biro bet puodho mang'ich maber
E biro bet pi maringo kinde duto.
Jogi biro loso gik mane okethore.
E biro kendo iger gweng.
Ne zakaria 7:8, 8:16-19

Od lamo ni pinje duto

Lam ni spain

Otas 499

Ji 40,000,000 gin wasunge

1% gin jo anglikan.

60% en dongo kanisa.

Sigana modak mar sand kanisa.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

43. Apar Ga Chiel

Idhi iti e puodho mar mzabibu bende.

Ne Somo

E muma som ma:

Mathayo 20.

Mae e mak gi wich mari:

Ating'o wang'a ka arango gode. To ere kuma konyruokna biro ae?
Konyruok na biro ae mana kuom Ruoth Nyasaye ma jachuech
polo gi piny. Zab uri 121:1-2

Gima itim mokwongo:

Ndiki otas achiel manyiso sigana mar lazaro kod jal mane omewo,
ilos tugono mondo ine ka inyalo puonjorigo bu unyise ikanise.
Keti ip e jokristo ma jokwecho.

Gima onego itim:

Wuo kod pasta kod joyalo mopogore opogore bi ipenjgi kod chir
mondo gisoni sigana mar Nyasaye manyiso adierane kuomgi.
Ndiki otese ariyo.

Ket e chunyi wach ka wach:

Luka 15:31.

1. Nang'o jotich mar saa mar apar gachiel:

E mathayo 20:1-15 onyiswa kod Yesu sigana mar jotich mane oluongi etich eseche mopogore opogore. Jomoko nochako tich okinyi mang'ich, jomoko seche molewo to gite ne ochikgi judo margi. To jotich mane ochako saa mar apar gachiel ne onyisgi mondo gidhi giti e poudh mzabibu to ne ok giwinjore e chudo, ne gin kod yie nijatendgi biro bet mang'oon, to ne ok giyudo wich kuot.

Nyasaye en jang'uono kod jokony:

Nyasaye wacho, an jang'uono" mathayo 20:15kawang'iyo kit wuoro manie polo, engech nyathi molala, luka 15:11-31, kane wuowi maduong' onyiso ich ilit, ich wang'28-30, wuoro ne onyiso kendo kony mare Nyasaye kod chuny mamuol (31).

Kaluwore kod saa mar Nyasaye mafwenyo weche en saa 11:55 odhiambo to esaa 12 otieno Ruoth Yesu biro duogo. Omiyo oganda mang'eny ma Yesu

oluongo matiyo esaa mar apar gachiel ma Nyasaye oluongo e keyo ok bi keto nigi chudo to onge ng'ama wiye biro kuot. Kik idew ka ikia gima onego itim. Inyalo puonjori kom jomoko nikech oganda mang'eny osewuoth e higni 2000 eyie mar Nyasaye. Nyasaye riek ahinya kaka onego kan joge kod gima ne osetim chon kendo ibiro timo kendo. Ecc. 1:9.

2. Ere kaka ng'at matiyo esaa mar apar gachiel dak?

Tinde ngima tek ahinya dak e piny masani, to dak ok en wach motegino, dware mar Nyasaye en ni wayudo moromowa to moloyo mawanyalo miyo jowadwa 2korintho 9:8-11. Nyalore kendo mae e kaka onego iyier:

Inyalo Yiero ng'ato maber:

Mae en kanisa mara chiwona gik moko duto mondo mi adhi “ mae en tim mar wasunge mar konyo jotend kanise kod joyalo. Tijgi osemulo oganda mang'eny e higni mia ariyo (200) mosekadho omiyo wagoyo ni kanise duto manetimo mae onyalore.

Nitie tabu achiel nikech mae ok nyalre ekanise manie pinje mapod dongo. Gintie kod teko to pesa ema giongego manyalo konyo pasta, joyalo kod jo kanisa duto madwaro tiyo.

Omiyo koro ok en ji duto manyalo yie mondo oor gi woko e tich Nyasaye kuom chudo pesa. Kamora amora onge chieng maboromo ni joma dware bed ni gin chwo kata mon madwaro tiyoni Ruoth Nyasaye e pinje mapod dongo. Ang'o kendo maginyalo timo?

Moro kendo, tim Lazaro:

Lazaro e luka 16:19-22 ne en jakwecho mane orwako lewni moyiech kod adhola to ne oneno jal momewo kawuok eode. Lazaro noyie kuom Nyasaye nikech kane otho notere edala Abraham, to jal maneomewo ne ok oyie kuom Nyasaye to kane otho ne odhi e mach.

Ang'o ma jokwecho yudo?

Lit kod adhola moa kuom jwang'ogi. Ok ohergi, ji ok dwa mondo wang'egi orom kodgi. Kinde duto jokwecho yudo mana pesa matin kowit nigi.

Bende mano ber adier?

Pasta mang'eny moloyo to pinje mapodi dongo bende osekawo tirm mar lazaro mar choko pesa. Gindiko barupe kaginyiso ji sigana malit kendo gioro piche mondo okonygi ka gidolo chig gi. Gi ng'iso kaka kristo kwecho kar nyiso kaka onego konyo oganda manie chandruok. Yesu margi nyalo mana konyo piny to ok nyal miyo jatichne chiemo.

Chieng moro achiel jakwecho notho:

Luka 16:22 ka onyalo bet ni en pod ongima e chunyi duoke e bur kama onego obet, Kawuono.

Bende inyalo yudo kosa mantiere e zaburi 121 ji adi mawacho ni en kama:-

“Ating'o wang'a karango gode,
to ere kuma konyruokna wuokie,

konyruokna wuok milambo,
wuon polo gi piny?"

Bende ineno kosano? Konyruokwa a mana kuom Ruoth. Omiyo en wang milambo, koa kuom ng'atol ang'ata kawang'iyo kuom Yesu, kuma konyruokwa biro ae, to mana wach achiel moa kuom dware Yesu.

3. Rito/Jakwath:

Inyalo romo kod jalni e Yohana 10:11-15. Ng'ani kawo tij jaricho/jakwath, pasta, mar pesa kodnying, ok nikech ohero rombo. En jakwath mamriambo nikech ka otoyoy jacham rombe obiro to oringo bowe rombe kendgi mondo githo. Kanise mang'eny osekechi kod joma chal kamano.

Bi e wuothi kodwa to wabiro nyiewoni ndiga!

Kanise madongo temo pasta moa egweng'(dala, pacho) mondo gi tii karachiel kodgi nikech pesa. En mana jakwath kende ema nyalo kawo jamni moterni wuonigo. Omiyo ka ng'ato obironi kamano to nyise ni ok in ng'ato miuso. Onge pesa moromo epinyka manyalo nyiewo ng'at Nyasaye.

4. Ere kuma ebiroyudo pesa?

Wabiro wuoye e ma matut machiegni, to mae egima onego osom echunyi. E Yohana 5:1-9 ebiro rolmo kod ng'ato mane osebedo maonge kaka onyalo konyore e higni mang'eny.kane openje, ne ochiwo weche adek momiyo ne ok onyal timo gimoro kata dhi kumoro:-

- 1. Aonge kod ng'ato manyalo konya.**
- 2. Atemo to.**
- 3. Ng'ato machielo ekinde duto kwongona yudo gweth.**

Ne en adier kuome, kendo nyalo bet adiera kuomi, bende en adier ni oganda mang'eny bende, to kaka en, in kod Yesu wuoyo kodi. Ne owinjo Ruoth, bowinje, ne ochung' mi owuotho kod neema mar Nyasaye.

Od lamo ni pinje duto.

Lam ni Ethiopia.

Otas 213.

Ji 53,000,000 gin nailots.

Pinje machon.

Jokristo chakre e senchari 4th, sani gin 58%

Okethgi kod kech, kod dhaw.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

44. Dak

Fundi bao podi nyalo waro piny duto:

Ne Somo

E muma som:

Jofilipi 4:2-20

Mae e mak gi wich mari:

Nyasacha nomiu gik moko duto muchano, kogolo kuom mwandne man gi duong' kuom Yesu kristo e filipo 4:19.

Bang'e wuoye mae:

Wuoye gikk miseneo kuom ngima mare Yesu kod Paulo.
Bende inyalo dak kamano?

Gima itim mokwongo:

Ndiki otas gik maitimo kod pesani edwe mar higa kainyiso kaka itiyu kod pesani. Ndiki gik michano tiyo kod pesani, bende girom? Pesa madonjo kuom mawuok ogwedhi, pesa mawuok kuom modonjo nikod paro!

Gima itim:

Ndiki Rapar mar chik 28 gik mowacho kuom mewo kod dhier.
Ndiki gima omiyo gibiro.

Ket e chunyi wach ka wach:

Rapar mar chik 28:47.

Nyasaye nikod wuode achiel, ne en jayalo:

Ere kaka ne Yesu odak? Ere kaka ne onyiewa chiembe kod chulo gopene? Bende ne owilo kite obet mkate kaka ne onyalo? Kose ne oyalo kaka ng'ato mane otelni kod Roho maler? Filipo 2;6-8, kod tich joote 1:2 onyisowa bang'e.

Ok wang'eyo duok duto to muma nyisowa maok onyisowa yo mawaluwo. Wang'i penjo achiel mondi?

Yesu nen ng'at modhier?

Oganda mang'eny kod pasta biro duoko "ee" ne en. Oganda paro ni nitie gimoro maler kata moluor kuom dhier, kata obedo ni muma wacho ni dhier en richo. Rapar chi 28:47.

Ang'ò momiyò ng'at modhier nikod jakeno?

Kuom jodhier duto ming'eyo nikod ng'ato kodgi makano kwan mar pesa madonjo kod mawuok? Gimoro achiel maler, Yesu ne nikod gige owuon, kuom joge apar gariyo mane kech kayo, kendo mang'uono. Ng'ma odhier ok nyal bet kod jakeno omiyò nre nitie pesa, to ne oa kanye?

Yesu noyiero nyap:

Kawuono ji ng'iyo teko to Yesu noyiero nyap, kod kony moa kuom wuoro kod osiepena.

1. Ne oyier mondo onywole e kind jodhier.
2. Ne oyiero dak e joma tiyo tije mocha.
3. Ne oyiero bet jatich makawaida, no ok ogole kod gombo. Ne oketre kaka jachan.
4. Ne owire kod mor to ne ong'e sand mar joma ne chiegni kode. Isaya 53:3.
5. Yesu ne oyiero dhi maonge kod gik maji ohero. ne owacho ni oonge kod gima oluongo nyinge, nikech udi mabeyo no oyawne. Ne ok ohero gik ma nengo gi tek, wang'eyo ni noyiero nindo ook kuom ndalo 40.
6. Ne oloso gik bao nyaka ochopo higni 30.
7. Ne ohero rwako ji kod mor. Wayudo Yesu e ute Zakayo, Mathayo, Simon Jafarisayo, Matha, kod maria e piny Bethani, mar petro kod jomoko.
8. Ne ok osungure nikech nyiri mane konye. luka 8:3.
9. Ne oyieni jolupne mondo oketh chike kanisa mondo oyudi duong' nyasaye. Mathayo 12:1-8.
10. Jolupne ne odhi nyiewo, Yohana 4:8 kendo ne gimako rech michamo kod mioso.
11. Ne nitie honni kinde ka kinde to ne ok ochuno kaka chik, ne nitie rech man kod siling edhoge, notero yawuowi chiemo mopidho ji 5,000 momako rech magago.

Yot ok tek:

Gima nNyasyae temo nysowa kuom sigana mar Yesu en ni nitie honni mawadwaro to niktie honni ma Nyasaye timo e aa mar apar gachiel to ji ajia biro neno honni gi. Med dhi eler, kod dak ni jomoko to e biro neno kaka Nyasaye gero daraja etiendi ki kadho eyamo matin mar yie kuome kod wachne. (Yohana 6:35).

Ere kaka ne Paulo odak?

Koro, ang'ò kuom Paulo, jalno mane oyawo piny urop ni injili kendo mane ondiko barupe mang'eny e muma manyien.

Ng'ama ne okonyo tij Paulo?

Ok ne en kanisa e piny Antioch, nikech mano ne ok nyare ekinde no. ekinde mang'eny Paulo ne ororo kod Roho to ok kod ote. Kanise ne okonye, to kanisego kendo noweyo. Dichiel ema ne kanisa okonye echakruok. E-filipo 4:16.

1. Kony moa kuom Antioch, ne obet mana kinde ka kinde. Ere kaka ne diging'e kuma Paulo nitie? Ne onge kad mar golo pesa, od pesa, barupe, pesa kata sim.
2. Kaka Yesu, Paulo noyie rwako kata mana jopiny moro kaka Priscilla kod Aquilla e odgi. Tich joote 18:3.

3. E piny Cyprus, Barnabas kod joode ne nikod udi. Koro ere kuma negdake? Kodgi?.
4. E od tuech ji nokelo chiemo aeto bang'e ne jatuech nololso chiemo. Tikch jooto 16:34.
5. E piny filipo ne odak kod Lydia, ng'at manyien ewarruok kendo jaohala, tich jooto 16:15.
6. Paulo ne nikod kare owuon mane oloso kendo ouso gike echiro, mane konye kod jolmoko. Tich jooto 18:3, 11:26, 20, 24:2. Thessolanika 3:8.
7. Jo lawi, mane gin jotich emuma machon ne ng'iyo kony mar Hekalu. To kane Hekalu ne ok nyal konyogi to ne gin kod puothgi mane gi puro kendo giuso gikgi. Kwan 3, 18, 21, 35, 2:6-7. Nehemia 13:10.

Paulo kod wach kony:

Paulo ja injili madoung ne opimo gima ne oyudo kuom wach mar kony kama" atimo gimoro manyaloro, kar bet na mayudo owuon. Aseyudo siri e bet e sand duto, edhier, kata emewo, atiyo matek mondo adhi nyime to an gima an nikech neema Nyasaye. Ijokorintho 15:10.

E seneno ni ok onego ibedi kod yie motegno mondo mi idwok luong Nyasaye. Ji ariyo madongo e muma manyien osenyisowa mana kaka bedo ja adiera en dak e neema kod chiwo mar Nyasaye.

Od lamo ni pinje duto.

Lam ni Jibuti.

Otas 197.

Ji 473,000 gin waislam kod joarabu.

Liet e tung Afrika.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

46. Ng'eng'

E piny motwo ang'o momiyi Nyasaye nooro pi ni Isaka?

Ne Somo

E muma som:

Chakruok 26.

Mae e mak gi wich mari:

Ka owadu tumo richo, to kwere. To koyie richone to wene. Ka tumo richo kwomi nyadibiriyo (7) e odiechieng achiel, mi obiro iri ndalo abiriyo kokwayi mondo iwene, to nyaka iwene.

Bang'e wuoe ma:

Ang'o ma Yesu wacho kowacho ni: Ogwedhi kod gik machon kod Nyasaye mondo okonyi mondo ing'e jowasiki. E somoni kod dwareni mondo Nyasaye ogwedhi kod dongruok ang'o monego itim, kendo kod kony? Itim mokwongo kendi kata kindiko!

Gima itim:

Ndiki otas achiel kuom Isaka matinde ing'eyo kata misesomo. Ng'at mosetiyo kod ngimane marach kod wuoro mondo ogwedhi jomoko man kod sandruok.

Ket e chunyi wach ka wach:

Mathayo 5:43-58.

Wadhi ng'iyo sigana achiel mar ng'ato achiel mane ong'ere ahinya e muma machon. Nyinge en Isaka to siganane nitie e chakruok 26:1-33. Wadhi neno kaka ne Isaka odak e piny motwo, maonge chiemo kod pesa to ne ok en kod morome kende to nyaka moromo jiduto mi nogwedhogo jo piny duto.

Ogwedhi ng'ama chiwo moloyo ng'ama yudo:

E muma ok en yudo mewo kendi, to yudo moromi to moloyo to miyo jomoko mondo injili odhi nyime kod konyo jomoko modhier. Mae ne Paulo dware e 2 jokorintho 9:8 kod 8-9 onyiso mae maber. Yesu ne ok obiro mondo otine to mondo otini ji kendo ochiw ngimane. No wacho" ogwedhi ng'ama chiwo moloyo ng'ama yudo, mariko 10:45, tich joote 20:35.

Magi e Isaka mantie kawuono:

George Muller – neni kod chiemo moromo kod nyithi kiye mang'eny.

Dr. Dowie nogero taun (town) miluongo ni Zion mare kold jomoko mang'eny.

William Booth notiyo kod yie mare konyo jobriktish mang'eny e 19th senchari (century)

Miguel Diez moa spain nepidho nyithindo mawuoth e ndara e piny spain, kod pinje moko 45.

Kech e piny:

Chakruok 26:1 wacho ni nitie kech e piny. Kech biro nikech chieng mang'eny makelo kech, tuoche kod sand. Pinje mapod dongo tinendeni podi nikod kech kinde ka kinde. Isaka nedwaro ringo owuogi misiri to Ruoth owuoyo kode. Ere kaka Isaka ne dak e kech?

Isaka owinjo wach Ruoth:

Mokwongo nowinjo Nyasaye moketo yiene e wach Nyasaye. Kar chamo kodhi mare mane odong', nopidho e piny motwo nikech ne owiknjo Nyasaye kotimo gima ne ok owinjore e kuma ok owinjore, bang higa achiel Isaka noyudo gunde mia achiel mochako dhi nyime. Kuom lit ok ji duto mamor kaogwedhi. Jofilipi ne ok dware ma gi oolo kite kod lowo e aorane. Ruodhi gi nonyise mondo owuogi. Chakruok 26:6, 12-16

Isaka notamore ne ok loye kod rem ne owuon:

Kata jo Nyasaye madogo bende nitie kod rem margi. Kuom Isaka notimo kosa machal kod mar wuonigi Abraham. Isaka noluoro jofilipi mowuondogi kuom chiege. Nyasaye notemo nyaka oyude, momake, moyudo wikch kuot kuom rikchone. Chakruok 26:7-11.

Ng'a ong'eyo ni nohulo richone nikech dhano manie richo ok nyal winji kod Nyasaye, bang'e Isaka nogwedhi, neodagi ni ok loyo kod nyawo kod rem mare owuon nikech kain kamano to ok inyalo chopo e piny mane osingi. Kaikpodho to yo makende en adiera, horruok, hulo richo kod ng'uono. Zaburi 66:18 1 Yohana 1:8-9, zaburi 24:16, mika 7:7-9.

Isaka Oyawo kendo aoche Abraham:

Aoche gi nochungi kod jofilipi bang tho Abraham. Abraham nokunyo aochego kuom tich matek kod luya sama chieng ne rieny. Chakruok 26:18.

Jo-filipi gin jomage kawuono?

Kuom chuny, gin teko mar mudho.

Aoche Abraham gin mage kawuono?

E higni machon, wuonewa eyike bende olsekunyo aolche chuny kuom tich matek, gikwuok luya mondo mi giger kanisa. Kuom rem dewo kold rem timo teko mudho osebikro mosepong'o gi. Aoche Araham mag yie monego yaw kendo gin:-

Aora mar yie kuom Nyasaye chakruok 15:4-6.

Aora mar lamo ni ji chakruok 18:20-35.

Aora mar chiwo chakruok 22:1-14.

Aora mar kony chakruok 14:14-16.

Isaka ohore kuom sandruok:

Nitie dhaw kod kwinyio kuom pi manie esek, dhaw manie sitnah, chakruok 26:19-22. Kane bedi ni Isaka nodak kanyo mondo okwa adierane, dikoro podi en kanyo kawuono to Isaka nomedo dhi. Giko, e Rohoboth Isaka okunyo aora to onge ng'ama nre opinge. Omede jing'o kod jonabi mamon. "koro Ruoth osemiyowa ot kendo wabodongo e piny" otieno no Nyasaye nonyisorene monyisa adiera mar weche jonabi. Chakruok 26:22-24.

Okang mogik mondo ochiw gweth:

Pare kaka jofilipi notimo Isaka? Omiyo, koro Ruodhigi, jo konye paro kod jatend lweny nobiro kod miriambo miwuoro kod gima omiyo ne gin kod timgi machon, sani ne gikdwaro kwe chakruok 26:26-30. Ere kaka inyalo tiyo kod jowasiki mosekelo kethruok mang'eny kod lit mang'eny?

Isaka ne muol kuom jowasike:

Isaka ne onyiso chuny mar kristo mane onego bi bang higni mang'eny. Isaka noyiero nyisogi ber kuom loso chiemb osiep kod loso mar kwe kodgi. Neonge dhaw kata duokruok marach. Chakruok 26:3-31, mathayo 5:43-48, 6,14, luka 17:3-5. her jowasiki kose obebet wasiki kinde duto. Hera nyalo loye.

Jatiji Isaka oyudo pi:

Onge romo e gima Nyasaye opango e sane, odiechieng'no mane Isaka oweyone wasike duolng' Nyasaye nochiw. Ne giyudo pi moromo aocho abikriyo, moromo chambgi kod dhogi, mohingo gwedho piny man kod ji mang'eny. Ne gilunge ni Beersheba, tiende ni aoche abiriyo. Isaka noyudo gwedhi ni owuon kod jomoko kuom winjo wach Nyasaye kod horruok e rem, tich matek, kwinyo kod muolo ni jowasike. Pig no nyaka bedi ni ne mit ahinya!.

Od lamo ni pinje duto.

Lam ni Syria,

Otas 532.

Ji 15,000,000 gin joarabu.

90% gin Joislam, 0.1% gin joyalo.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

47. Pesa

Ere Kuma Inyalo Yude Chiemoni Maonge Pesa Kata Nengo?

Ne Somo

E Muma Som:

Isaya 55.

Mae E Mak Gi Wich Mari:

Parona ok en paroni, kata timbe ni ok en timbe na,” Ruoth wacho.
Polo ni malo kuom piny, kamano e kaka timbe na ni malo kuom
timbe ni, kendo parona ni malo kuom paroni. Isaya 55:8.

Bang’e Wuoe Ma:

Par ni e yudo. E tim, kinde duto maiyudo gimoro
amora ang’o matimore?

Gima Itim Mkwongo:

Tem mondo ibed moling. Ket odiechieng mar dwaro Nyasaye e seche
mkwongo mondo ine ka gik moko duto biro e pachi. Ndiki piny,
ketgi ni Nyasaye mondo iling.

Gima Itim:

Ndiki e otese ariyo kaka ne Nyasaye noloyoni Daudi gueth duto mane
owacho e 2samwel 7:8-11.

Ket e chunyi wach ka wach:

Zaburi 37:25-26.

Ruoth rwako pach jiduto sama oluongowa ni:-

“Bi inyiew cha kod divai
Maonge pesa kod maonge nengo.
Isaya 55.1”

Wach Nyasaye endikoni wachoni maonge pesa kata nengo, inyalo yudo chak maen
chiemo, kod divai maen paro ruoth.

Nitie Gik Mang’eny Mochiko:

E biro chamo gik mabeyo. 55:26.

Chunyi biro bet kuma omewo 55:26. Jeremia 31:12 nyiso gima chik Nyasaye en,
kod Isaya 1:19 oyie ni kidwaro kod winjo e biro chamo gik mabeyo e piny.

Bende in kori kendo ihori?
Nitie ngima e chunyi 55:3
Nitie gweth mar Nyasaye e gik mosingo. Johibrania. 13:20

Nyasaye Ochiko Herane Maradier:

Mana kaka nochiko Daudi, 55:3 mae nyiso ang'o? wayudo kawarango 2samwel 7:8-12.

Dongruok mari iwuon.
Nyasaye bet kodi.
Yweyo kuom jowasigu, nyaka golgi kuomi.
Nyasaye nowacho ni obiro keto nyingi ong'ere chakruok 12:2
E biro miyi kar dak.
Nyithindo e biro miyi.

Ang'o Momiyo Nyasaye Nogwedho Daudi Ahinya?

Ang'o momiyo onyalo dwaro gwedhi ahinya? Nikech Nyasaye nolosso keto Daudi kod lochne e joneno madak mondo onyis pinje duto ber kod thuolo gi muolo ma Nyasaye chiwo. 55:4. Ji noneno gwedh mar Yesu. Mano bende ekaka Nyasaye dwaro nyisi muolone eyo maji duto man machiegni kod nyalo neno nikech chenro mage pod chal.

“Adiera e biro nyiso pinje gi pinje ni ok ing'eyo ng'ama bro kwinyi. Isaya 55:5.

Pesa Moro:

Kaok bi ti kod pesa mondo onyiew chak kod divai to kara nitie pesa moro ma e biro tigo eohala e piny Ruoth polo.

En Wach Achiel, “Yudo”

Muma achiel wachoni, Isaya 55:1 ni “bi, nyiew, mar yie kod yudo gwedh. “ji kinde duto dwaro tiyo kata temo mondo oyud pesa mondo gimor. To warruok mar Nyasaye biro kod yie no onge man kod tijwa manyalo miwa wang'ere.

Nyaka E Bedi Ng'ama Goyo Erokamano:

Dwaro mar Nyasaye en ni wayudi gima wadwaro kowuok kuome. Nitie sapenjo, kod sa mar yudo, to jomoko kwayo kinde duto to ok giyudi. Jorumi 8:32. Yohana 1:16.

Yo Mar Yudo En “Winjo”

Winji, winja. Chiw iti, bi ira, winja, Ruoth sayo joma odich e piny motimo koko. Isaya 55:1-3. Mae winjore mayot, to onyalo bet matek, nikech joma kech kayo ok dwar ga rikto weche. Wang'eyo ni

Nyasaye olsekano joge e higni elufue pinje kod kwende motwo machal to koro ang'o momiyo wayiero dwaro chiemo kar loso saa kod ling ni Jehova Jireh.

Ang'o Momiyo Otek Winjo Nyasaye:

Jayalo nobedo matowo e piny malaysia, mi jothieh owacho ni onyalo tho. E osuptal wechene, sandne kod ne ong'e gima onyalo timo kuomgi. Kuom seche matin nonyalo bedo kod Ruoth to ng'ato to neng'iyo tiket, pesa, jooode kod gik moko duto. Achiel ka chiel noweyo gidhi elamo koweyogi ni Nyasaye moketo pache oyweyo mondo one gima neng'ato timorene. Bang'e ka duond gik moko duto mane nie pache owuok ne ong'eyo Ruoth to ne onyalo winjo duond Ruoth nyasaye maler. Nobedo mangima, to sani oywago gima nomiyo okawo paro oketo ewiye to oweyo Ruoth Nyasaye. En dwol midwaro kinde duto to winjogi ema monowa romo kod Nyasaye.

Ang'o Minyalo Winjo Kuom Ruoth:

Kiwinjo chuny kowacho "bi"obiro nyisi kuma onego idhiye. Ka wuon arus, kanisa bende wacho, un kod neno mara adier. Dwokni chuny. "Ee" "abiro" to kanyo kuma oyier ne methi thuolo. Fweny 22:17.

Yor Winjo En "Dwaro":

Ruoth wacho, "dwaro" kawadware to wabiro yude, to wabiro winje. Isaya 55:6-11. To kaok idwaro kod kaok iwinje, to adiera ibiro timo marach. Nang'o? nikech yorene kod pache ni malo moloyowa kendo opogore ahinya kod mekwa. En wechene owuon mawuok edhoge ema wanuoyo kod dhowa ema timo dwarone to ok dogi . Isaya 59:21, mathayo 6:33.

Rayaw Mar Dhoot:

Yore adek gi mag rwako, winjo kod dwaro kelo thuolo mar pesa ni jotich mag Ruoth Nyasaye kod tij injili. Tich maduong'no bedo wuotho kod Nyasaye, ok paro pesa.

E Biro Dhi Oko Gi Mor Ok Paro:

Nikech ing'eyo ni ruoth osewuoyo kodi monyisi yo. Kuom yie ing'eyo ni oseketo dwaroni eyo enyimi. In kod kwe nikech onge paro machandi mokel gi pesa mane iholo mondo itim dwaroni.

Inyalo teloni gode kod kite e pako Nyasaye moloyo paro. Idhi kiritto dongruok kwende matek moloyo kuthe, kod rang'eng kod olemo mochwere mar ruoth.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Kenya.

Otas 330

Ji 31,000,000 Kuom Dhok 117

Thuolo Maduong Mar Injili.

Ji 82% Gin Jokriksto.

Ji 500 Gin Joyalo.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

© The DCI Foundation, England www.dci.org.uk
Not for sale but you make make copies free of charge

48. Ofungu

Wuoyo Kod Gode Ok Lich Kaka Uparono.

Ne Somo

E Muma Som:

Rapar mar chik. 14:22-15, 11

Mae E Mak Gi Wich Mari:

Nyasacha nomiu gik moko duto muchando, kogolo kuom
mwandune man gi duong; kuom kristo
Yesu. Jofilipi. 4:19.

Bang'e Wuoye Ma:

Bende iseyudo kaiwuoyo kod mutoka manie nyime, kata ler mag mutoka,
kata bas molewo, kata pan manie wi stofu? Koro ang'o momiyi
e neno malich kiwuoyo kod gode, kite kata aora?

Gima Itim Mokwongo:

Ne chiwo mari mondo ine kochal kod mar Nyasaye.
Inyalo medo chiwo ni dwe ka dwe kod miyo jomaodhier.

Gima Itim:

Nyisi e otas achiel keno mar Nyasaye e rapar mar chik 14:22-29
nyalo nyiso kawuono kaka e kano pesa.

Ket e chunyi wach ka wach:

Eklesiastes 7:12

Waseng'eyo ni wan jotich mag saa mar apar gachiel e puodh mzabibu mar Ruoth kata obedo ni chudowa ok ong'e chon, wang'eyo ni jatendwa ber.waseneno kaka Paulo kod Yesu nodak kendo waseng'eyo mise mar yie mar pesa kuom tich morumo emsalaba, Isaka osenyisowa kaka onego wayudi kido makare mar horruok etm kapok wayudo dongruok, ok en man paro masani mar luongo gweh mar gombo, king'ur ni kod rito mondo ng'ato omikwa, wasesomo wach pesa masani kuom Isaya, Ang'o mwanyalo timo mondo wangi?

1. Yie kuom Ruoth:

Ket ngimani thuolo oa kuom hero pesa kod hero gima inigo nikech Nyasaye owuon wacho:-

“Ok abiremi eyo moro amora, kata weyi, kata weyi maonge kony. Okabitimo, okabitimo, ok abiwiye kata matin maonge kony, kata kikia gima onego itim, kata weyi kendi. Ok anyal timo

mano omiyo wakawo loch kod imiwa jing'o kod chir wawacho ni "Ruoth e jakonyina" hibrania 13:5-6, owacho, mak weche gi kinde duto mainitie e sand duto, hori kendo piyo kata bang'e gigo duto biro lokore ok adier mar wach Nyasaye.

2. Bedi Kod Yie Kuom Nyasaye:

Mokwongo dwar piny Ruoth polo kod berne to gigi duto e biro miyi. Gik moko duto, kane ionge "gigo" midwaro nyaka kinde duto ipenjri iwuon ka bende idwaro loch mar Ruoth kod berne eyore maber mar timo gik moko.

Gima Ne Maria Owacho:

Maria min Yesu ne ti kod wach maradier, nowacho, tim gimoro amora monnyisi "Yohana 2:5.

Yie Mar Paulo Mowacho:

Paulo nowachoni osiepene e piny filipi niya "Nyasacha biro miyou mwandune kaluore kod duong mar mwandune e kristo Yesu. Jofilipi 4:19. Mae e neno mare maradier bang wuotho higni mang'eny niwach injili. Ne Paulo e 2korintho 10:23-29.

Bang neno gik mang'eny toNyasaye kende ema ne jakonyne, Paiulo nowacho, Nyasacha kende ok piny kata din manyalo loyo dwarona te. Kane Paulo owacho "te" ne owacho te mong'eyo ni dwarone biro bet kaluore kod mwandune. Mano wan bende nyisowa ni e polo onge rem. Paulo nomedo ni kriksto Yesu" miyowa address mar kumawaaye.

3. Dagi Ngima Mamoro Ruoth:

Kanisa manie laodicea ne obor kod Nyasaye ma ne Nyasaye nyaka duong dhoot kod oko ni ng'ato nyaka winje koa eot. Fweny 3:20. To ngimawa nyaka bedi maler kamano, rwako kwende ma nyasaye morgo wadag kanyo kod wacho kodwa kinde ka kinde. Paulo nonyiso jofilipi kaka onego tim mano.

1. Winjruok maber kod jiduto keto winjo kuome.
2. Ngima mar pak kod erokamano miyo Nyasaye winjo maber.
3. Ngima mar lamo kod dendo Nyasaye kelo duokone.
4. Nitie ber maduong e keto pachi maler nikech oyawni kuoth mar roho.
5. Puonjri dak e dhier kata mewo. Bet kamano ok yot en siri kuom sombe.
6. Puonjri golo kod yudo. Kuom jomoko chiwo tek ni gi to kuom josunga to kata kawo tek nigi. Nyasaye nikod yo mar pango mondo liete kod kiye mondo chunyi ohore.

Nikech ong'eyo ni jofilipi dwaro dak kaka oldwaro, onyalo wacho nigi niya kod chir "nyasacha biro mikyou dwarou duto. Jofilipi 4:2-20.

4. Loyo Paro Maricho:

Kwa ng'uono mar paro marach miyudo kuomi. Kiluongi , Nyasaye osehacho ni e ber kuome kod kony dhano. Kik iluor nyawo kata ka jomoko kwedi. Tur sunga kata gik moko duto ma Nyasaye ok dwa, to iyier gik ma Nyasaye dwaro. Ecc. 4:9-12.

5. Dhaw Kod Dhier Dhaw Mar Chuny:

Tur kuong duto machon kod manyien, kod teko jachien duto kod lamo enying Yesu. Kwa remo mar kristo kuom juogi duto masandi matemo geng'o injili mondo kik dhi mbele kod kwayo kristo.

6. Wuo Kod Gode, Kite Kod Aora:

Wuo kod gode kinde ka kinde kod yie kod leko mondo ichun ni iwuogi kuma entie enying Yesu, kan nyaka otimre. Mariko 11:22-23.

Wuo kod aora maketo taun mamor, Jerusalem, maonge kod aora ma Nyasaye oloso, nyis aora no mondo omol engimani mondo eol ni jomoko pi. Zaburi 46:4.

Wuo kod kite, ma en kanisa mathayo 16:18 to pi biro mol. Kik igom kuom kanisa sama in e sand. Kwan 20:8-11.

Dhaw mar chuny tiende ni bet machal e kind ji kata kumopondo, chul gopeni e samowinjore to e ket ndiko (kwan) maradier. 2korinθο 8:21.

7. Koro Gol Cham Ni:

Tim mae kichiwo kod mor enying Yesu 2korinθο 9:6-8.

Kik ikwal Nyasaye, chul achiel kuom apar. Malaki 3:8-12, Rapar chik 18:4. Ngeche 3:9.

Kom kodhi mar chiwo 2korinθο 9:6.

Kik wiyi will kod jochan Rapar chik 15:7-10.

Tije Nyasaye motim eyo Nyasaye ok nyal remo kony Nyasaye" Hudson Taylor, china.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Oman.

Otas 430.

Ji 1,800,000 Gin Joarbu.

95.5% Gin Joislam Ma Ibadi

Samoro Ji 20 Omani Gin Jokristo.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

49. Uchumi

E Polo Bende Nitie Kar Kano Pesa:

Ne Somo

E Muma Ni Som:

Chakruok 41.

Mae E Mak Gi Wich Mari:

Ti gi mwanduni mag pinyi ka ikonyo go osiepeni to ka girumo to nomaki e kar dakni ma nyaka chieng. Luka 16:9.

Bang'e Wuoe E Ma:

Bedo gi gowi kuom ng'ato, kanisa joot kata kuom piny miyo gibedo maonge mor to kod thuolo. Bende nitie yo moro maber ma ng'ato nyalo holo kodo pesa?.

Gima Onego Itim:

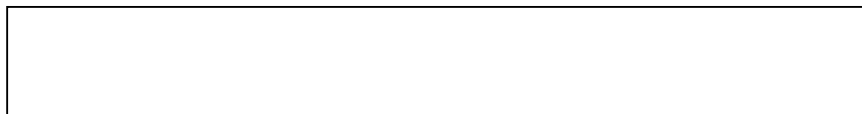
Som Rapar mar chik 16:6-11. Bang'e pim paro mar yawo kar keno. Ere kaka ibiro yudo pesa mar chako keno kendo minyalo yudo go kaka ichiwo pesa matin tin ne joma odhier kata ka ok giduokoni gi pesa moko e wiye? Pesa no ginyalo tiyo go kuom yawo ohala gi moko matindo kendo gibed go motegno.

Tich Mindiko Mar Diploma:

Kaw saa mag chuoyo gi mar keyo, pitho to kod keyo. Ndik otas achiel kuom chuoyo to kod keyo mar ringruok to kod mar chuny.

Ket e chunyi wach ka wach:

Ngeche 14:23.

Uchumi mar pinyu kata ka dhi maber, ochung' kata podho ok en accident. Gin gik mowuok kuom siasa kod uchumi ei pinyu kod piny maak. Pinje moko gin mag (capitalism, socialism kod communism). Pinje moko kano chiro gi kod pesa gi e piny gi giwuon, moko tero e chiro maoko. Mago duto gin weche mag gi chik serekal kod ofise mikanee pesa e piny.

Uchumi Mar Pinyruoth:

Kata pinyruoth Nyasaye bende nigi yorene mag keno. Kaluore gi hera mar ruodhwa Yesu kristo ma jachuech piny. Ang'o gini ma itiyo go ka ipuojuok go chike mag pinyruoth Nyasaye?

1. Piny En Mar Nyasaye:

Nyasaye jachuech kendo wuon piny. Ong'eyo chenro duto mabiro bang'e e piny ka kaka wuonigo. Nitie chike ma nyasaye oseketo maler to kod chike mag piny mondo dhano oltigo ma onge ketho. Chakruok 1. Zaburi 24:1-2.

2. Piny Ochiw Ne Dhano:

Nyasyae kaka wuon piny osemyo dhano piny mondo giriti. Kaka jotich mabeyo onego warit piny kendo wati gi mwandu man e iye mondo wakony go ji duto. Ka watiyo gi gik piny marach to kata ngimawa bende waketho.

3. Rito Gimoro Nyiso Berne:

Nyasaye oketo dhano mondo oti kare e piny ka, kendo dhano bende oketo dhano wadgi ne tich e kanisa mar Nyasaye. Ollemo mar ngima e puoth edenne en yo mar temo ka dhano ne oluoro Nyasaye. To nikech Adam ne ok olocho e yor no ne gineno giko mar chayo chik. Chakruok 2:16, 3:4-6.

4. Tich En Gueth To Ok Kuong:

Tich en yor mar dhi nyime e yor dongruok kaka Nyasaye dwaro. Ka pok Adam ne opdho e tem ne omiye tich mana kaka Yesu wacho ni "wuora tiyo to an bende atiyo". Bedo jasamuoyo miyo dhano bedo jadhier. Chakruok 1:31, 2:3 Yohana 5:17, ngeche 12:24, 14:23.

5. Timo Maber E Tich E Dwaro Mar Nyasaye:

En ranyisi ne wan koa chakruok piny. Onego wati ne dhano wadwa mana ka gima Nyasaye ema chikowa kaka jatendwa. Chakruok 1:31, zaburi 8. Joefeso 6:7.

6. Joot Kaka Kar Nyasaye E Yor Tiyo Gi Pesa:

Joot tiyo maber ka paro giduto oriwore e timo gimoro achiel maber. Weyo ohala e lwet jomatinde kelo gueth ne jomadongo kaka jonyuol gi. Jomadongo machon nene rito mwandugi dak, tiyo to kod wutho kanyakla.

7. Bedo Jaadiera E Rapim Mar Nyasaye:

Dhano ng'iyo locho tich mar kata dhi mbele, to Nyasaye to ng'iyo adiera e tichwa. Mana kaka watemo dhano kod matin ma wamiyogi e kaka Nyasyae bende pimowa. Tiyo gi adiera kelo dongruok. 1 korintho 4:2 luka 19:11-26, luka 16:9-12.

8. Pesa En Gima Iloko Gi Ngima:

Mich mar seche ma wabedogo e tich en pesa man e mifukowa. Koro ok en pesa kende ema waduoko ne Nyasaye kaka mich to en mana ngimawa. Ma wachiwo no en rapim mar kaka ngimawa wamiyo Yesu. Luka 16:11. Maathayo 6:19-21 malaki 3:8.

9. Erokamano En Dongruok:

Somo wche mag chuny to kod mag ringruok miyo ng'ato bedo gi paro manyien ka wuok kuom jomoko. E yor bedo japuonjre, bedo ja ng'uono nyiso onyo jomoko. Luka 5:10, mathayo 28:19.

10. Dongruok En Keto Nyasaye Mokwongo:

Muma nyisowa ni dwaro pinyruoth Nyasaye mokwongo eka bange dutol mag pinyini biro bang'e. mathayo 6:33, jokolosai 2:8.

11. Luolro Nyasaye Ema Miyo Wadhi Nyime:

Luoro yore mag Nyasaye ewang piny ka e achiel kuom dhi maber e yore wa.
Rapar mar chik 8:18, 6:10, 28:1.

12. Riwruok En Dhi Nyime Edongruok:

Riwruok kelo tije mang'eny kod ohala mang'eny kaw Yesu kaka jatelo e yor pesa kendo riwri kode kendo par ne oganda moyie mamoko. 1 korintho 3:9. 2 korintho 6:15. Jayalo 4:9-12.

13. Pidho kod saa keyo en chik mosiko:

Pidho maber biro kapok keyo mang'eny ka luore kod hore mamwol. Yie kod hera nyaka bi e kinde chakruok 8:22, 1 korintho 15:42-58, luka 6:38, 2korintho 9:6.

14. Mwandu Nyaka Riti:

Mwandu irito gi tiyo kode maber, chano gik midwaro timo, keno, yawo kuonde makelo pesa mamoko to kod ikruok maber. Rapar chik 6:10-16. Chakruok 41:25-40.

15. Gope Ok Beyo:

Ji bedo gi gope nikech sunga, kata bedo gi parruok mang'eny. Gimiyo ng'ato jamriambo kendo ginyoso chuny kendo ketho mikere mang'eny. Rapar chik 28:44, jorumi 13:8.

16. Pesa Ok En Mwandu Mar Adieri:

Mwandu maderi biro ka itiyo gi pesa eyo maber ka iloko chunje ne polo kendo ka ikonyo joma chandore gi adiera, gi go erokamano kod chiwo maber. Luka 12:15-48, luka 16:9-13. Ngeche 11:24-26.

17. Tich Gi Yueyo Nyaka Ket Marom:

Rito ngimawa kod utwa maonge dongruok onge tiende nikech nyasacha osemiyo wa sabato kod chike mage mag yweyo mondo wabet kod kaka osegwedhowa kendo walok chunywa. Rapar chik 5:12-15, wuok 31:12-17.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Georgia

Otas 235.

Ji 5,600,000 Gin Kaukasian Kod Jotuech.

Luoro Kod Podho Piny Ka Giseyudo Lochgi E Piny.

57% Gin Jo Orthodox, 0.43% Gin Joyalo.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

50. Jolupne

Mondo Ine Yesu Nyaka Ibedi Kuma Entie:

Ne Somo

E Muma Som:

Yohana 12.

Mae E Mak Gi Wich Mari:

Ka ng'ato dwaro luwa, to nyaka okwerre owuon, mi okaw msalape, kendo oluwa, nikech ng'ama dwro reso ngimane to ngimane nolalne, to ng'at mowito ngimane nikech an to noyud ngimane. Mathayo 16:24-25.

Bang'e Wuoye Ma:

Bende isepenje Nyasaye wach moro achiel miyudo duoko mopogore opogore? Nyis ji gima ne Nyasaye owacho.

Gima Onego Itim Mokwongo:

Ndiki mwanduni duto, ng'ato ka ng'ato, maduong kod matin. Kel gik mindiko esече mag lamo miketgi e sinagogi mar lamo enyim Ruoth, kiwene mich duto.

Gima Itim:

Ndiki etas achiel lkiknyiso tiend yie kawuono kod ting'o musalapi iwuon. Chik ranyisi.

Ket e chunyi wach ka wach:

Luka 24:30-31.

Yo maber mar neno Yesu en bet kode, to uduto ubironene mowinji duonde maler, luka 8:1. Jogo mane oluwe ne oluongo jolupne. Tiende ni jopuonjre, nyithi skul. Somo ni ae Yohana 12:19-33 to en mana nego bet jolup Yesu. Nego maonge tiyo kod pesa.

Piny Duto Oseluwe:

Jomoko ne oa grik bodhi filipi, achiel kuom jopuonjre Yesu mane jagrik kaka negin, ne giwacho ni gidwaro nene Yesu. Filipino nonyiso gi ni owadgi andrew kod giduto nodhi ma gipenjo Yesu mondo oyie owuo kod osiepnene 12:21.

Yesu ne dobet mamor kod dwarogi nikech ne opuonjo e Yohana 10:16 “an kod rombe moko maak aye kulni. Nyaka akelgi bende. Gin bende gibirowinjo duonda “seche moko jogi moa gris ne joma oluongo birone koa e pinje moko.

Wadwaro Neno Yesu:

Bende e seng'eye ni samoro Yesu chiwo duoko moro mopogore ni penjo kata kwayowa. Duokone ongere kod gik mara dier. Maok gin gik moko mawapenjo. Warito duoko kaka saa ochiko (3), kiny saa ng'wen (10) okinyi, to dwoko ma Yesu chiwo, ne wawinje dichiel, biro

nyisowa duto kaka wanyalo neno Yesu kendo wang'eye maber. Ang'o mane owacho? Yohana 12:23-28.

Saa Osechopo:

Tiende ni eee, esan mar ji mondo one teko mar wuod Nyasaye. Podi en saa, sani e saa maber molooyo duto.

Nyaka Itho:

Mano en duol mabwogi to Yesu ok wuoyo etho mar ringruok. Mondo mi ipidhi kendo kodhi obedi mang'eny mar ngano, nyaka ike, matoke wuogi aeto bang'e ochak dongo manyien man kod olemo. Mano bednde chal kod ngimawa kod kitwa mati. Obende nyaka otho kod wuorone, gombo kod kite, moyike kod kristo kendo ochier kode, monywole kendo engima manyien. Kanywoli manyien e chuny mano ibiro neno Yesu maler. Yohana 3:3, jorumi 6:1-14.

Jolupne Bende Nyaka Tho – Pile:

Gima mono ji neno Yesu en wan, mawatimo gik wa wawegi, eyorwa, kata timbe enying Yesu. Ere kaka japuonjre nyaka tho? Yesu wacho kama:-

Kaok Wahero Ngimawa:

Tiende ni ok wachwalre wawegi kata chenrowa, kaka kora notimo momwonye mangima kod bur kane Nyasaye oyawo piny. Kwan 16:32.

Tiende ni onge lweny mondo wayudi yore kendwa kaka ne Musa otimo enyim Nyasaye mopuonje yo maber, to mano nokawo ndalo piero ang'wen e thim. Wuok 2:12.

Tiende ni onge konyo Nyasaye mondo ochopi gik mane ochiko kaka Abraham kod sarah notimo kuom Islam. Chudo mawachulo nyaka sani nikech kolso horruok. Chakruok 16.

Kaok Odwar Ngimane:

Yesu ne ok owacho ni nyaka kik waher ngimawa maber mane Nyasaye omiyowa. Onego kik waher ngimawa mare pinyni. Ngima ma pinyni chiwo en chiemo, metho, kod makiny to watho to mano e giko. Pinyni wacho – methi, tem yien, nindo, kod dak mar wwuoro, e momiyi Yesu wacho ni thone kik e here.

Jalupne Nyaka Luw Yesu:

Bet kode tiende ni dwaro kuma Yesu nitie bang'e to luwo chikene, luka 14:25-33 kuma wasome ni japuonjre nyaka:-

Her Yesu Moloyo Gik Moko Duto:

Mohewo kata wuonu, mamau, chiegi kod nyithindi. Ka babau temo nyisi mondo ilam nyithindi kod kido to iwacho, "Aa" ahero Yhesu, ka ori oluongi mondo idhi ba kode to wachi "Aa" ahero Yesu, 14:26.

Oting Musalape Kende:

Tiende ni ting'e pek kod sand mar chulo gik mag yie kuom Nyasaye kaka ne Yesu otimo. 14:27.

Chiwo Gik Moko Duto Mainigo:

Tiende ni gik moko duto mane iparo duto gikn mag Nyasaye, kendo Nyasaye otigo kod oweteni otikgo kaka Nyasaye ochikogi 14:33. Jolupne nyaka dwaro kinde duto bet kuma Yesu nitie, ok kwayo kony kuom sand, tem kod tho, penjo mana loch mar Nyasaye kende. Yohana 12:26-27.

Polo Nowacho, Ee, Mano Kare:

Wuonigi ne mor ahinya kod wuode kaluore kod gima ne owacho oyiengore e dhoot polo kendo owuoyo, konyiso gima ne Yesu owacho . joma ok oyie nowacho ne en mor polo. To jodin nowacho ni en malaika emawuoyo to Yesu ne owacho ni ne en duond Nyasaye. Yohana 12:29-30.

Yesu Bang'e Noneno:

Mokwongo, ng'ado bura kod loyo jachien, kelo weyo dhano. Yohana 12:31. Bang'e thone owuon, kod gima ne otimo emsalaba, miyo yawo yor Nyasaye mondo ji mang'eny madwaro neno yesu one. Ji mang'eny bironene kendo ng'eye Yesu giwegi. Yohana 12:32-37.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Piny Eskimos

Otas 152.

Ji 32,000 Gin Jo Inuits E Arctic.

Sandore Kuom Ngima Mar Wasung.

Ng'eny No Lokore Chakruok Higa mar 1982.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

51. Luongo

Jimmy Carter Noluwo Luong Nyasaye Mobet Jatelo Mar Piny U.S.A

Ne Somo

E Mumbi Som:

Jorumi 12,1samwel 3

Mae E Mako Gi Wich Mari:

Bi, luwa, Yesu nowacho, to abiroketou jolupo mag ji. Dichiel ne giweyo yiedhi gi migiluwe. Mathayo 4:19-20

Bang'e Wuoye Ma:

nyisi ji gima iyie ni Nyasye luongi mondo ibedi kendo itim, kata obedo ni otin kata oduong'

Gima Onego Itim Mokwongo:

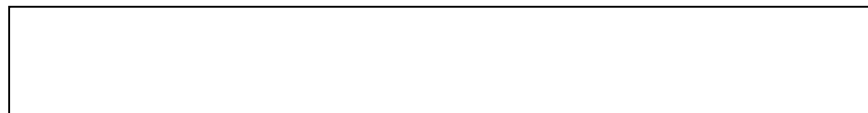
kaw okang' achiel mondo idonji e luong ni, lamo, par ni mae, tingimoro machal kod mae kata mar fweny aeto inyis jomokogo bang'e kisetimo.

Gima Onego Itim:

Ndiki yore mopogore opogore mikyude muma manyiso kaka Nyasyae luong nyimine kod owete.

Ket e chunyi wach ka wach:

Amos 7:14-15.

Oluongi Ang'o?

Endiko mokwongo mar jorumi wuoye ber Nyasyae kod joma ok owinjore, jo israel kod jomoko machal. Paulo wacho e jorumi 12 nikech nguono machal kamano, oluongwa mondo:-

1. Wachiw dendwa mondo obedi chiwo mangima ok kaka chiwo motho e muma machon.
2. Ok machal kod timbe pinyini.
3. Waket pachwa manyien kod wach Nyasaye.

Nang'o? nikech kawatimo kamano koro gik mane Nyasaye ochiko mabiro ng'ere kende nyis dwarone.

Oluongi Mondo Ing'e Dwaro Nyasaye:

Mokwongo wayudo ni dwaro mar Nyasaye ber ni oherowa kendo odwaro ber kuomwa kod jomoko. Bang'e wayudo ni dwaro Nyasayue morowa waduto giko wayudoni dwaro Nyasaye ema ber moloyo omiyo wayiege kendo ok wadwaro yolrwa kendwa jorumi 12:2.

Oluongwa Mondo Waner Wawegi Maber:

Ok kawaapong kod sunga kata nere wawegi kaka nono. Onge tiende ee, to wan morom e wang' Nyasaye 12:3.

Oluongwa Mondo Wayudi Karwa:

Onge ng'ama nyalo tiyo ni Nyasaye kar kende, kotimo gige owuon. Wan twonde del, ma Yesu ewich. Ji mang'eny dwaro bet dhok to bende iparo dhok maduong mawuotho endara kod tielo matindo, bende kod lwete? Mano jachien ! penj Nyasaye to obirobet edel kuma onego ibedie. Jorumi 12:4-5, 1 korintho 12:18, 12-26.

Oluongwa Mondo Wati Kod Michwa:

Kaka gir stima kaoketwa kuma onego wabede , to koro teko mol, kuomwa kaka Nyasaye chiwo mich ne ogwedhi del. jorumi 12:6-8.

Oluongwa Monmdo Wabedi Mopogore:

Kuom jorumi 12:9, 13:10 Paulo loko gima ne owacho e timbene, mowacho matut gik moko kuom ngima emar Nyasaye ni ng'ato ka ng'ato oluongi mondo oluw kendo obedi janeno.

Ere Kaka Nyasaye Luongo?

Nitie ka chik auchiel (6) madongo, ang'wen (4) maluwo Nyasaye kod ariyo (2) maluwi:-

1. Nyasaye nitiere e tich kinde duto epiny ka.
2. Nyasaye dwaro olsiep mar hera kodi kendo mar adiera.
3. Nyasaye wuoyo kodi kod rroho maler kuom muma, lamo, e gik mineno kod kanisa mondo onyisre owuon, dwarone kod yorene.
4. Chieng moro achiel Nyasaye noluongi mondo ibedi kode e gima otimo epiny ka. Luong mar Nyasaye ok en mari mondo itim gima inyalo timo, kata obedo ni ober machal nadi, odwaro molndo odhi nyime kod gima otimo. Kata ka dwaro mar piny en luong Nyasaye, gin mana thuolo ma kawuono.
5. Luong Nyasaye mondo uti kode pile kelo dhaw madwarire mondo ebed kod yie kod timbe. Satan kinde duto dwaro luong Nyasaye kowacho ni “ bende Nyasaye ne owacho adier?.
6. Konyo Nyasyae etije nyaka ibedi moltegn engimani, joodu kod tiji.

Ere Kaka Otimore?

Abraham, Musa, Gideon, Samwel, Jeremia, kod Amos duto ne owinjo duond Nyasaye.

Joshua , Saulo, Daudi, Elisha. Tich joote 6:3-6 kod Timothi noluongi kod Nyasaye koa kuom jonabi kod jotelo. Yesu ne olnyisore ni jolupne kod Paulo. Tich joote 9.

Nyasaye Luongo Mon Bende?

Ji 75% ma joyalo gin mon. E pinje kaka filipi, ng'eny jotelo mag kanise fgin mon.

Ang'o Maginyalo Timo?

Kata obedo ni kanise nikod paro mopogore e mae, muma wacho ni:-

Deborah ne en janabi, noteloni israel. Jong'ad bura 4:5
Ruth ne en achiel kuom kwere Yesu.
Hulda ne onyiso pate kod jotelo fweny. 2 ruodhi 22:14.
Esta nowaro pinyu.

Nyir e kwan 27:3-6, ne oyudo pog marom kane chwo onge
Jo filipi jonabi manyako . tich joote 9:36.
Maria magdalina, ema nokwongo neno Yesu mane ochier Yohana 20:17.
Junia ne omi luor kod jotend kanisa wuone kaka jayalo.
Fibi no okonyo oganda mang'eny, dhako molooyo ji mang'eny. Ne en kod teko ahinya. Nympha ne nikod kanisa eode, chloe ne nikod ji mane odhi ir Paulo, Priscila, min rufu, lois, Eunice kod Apphia ne gin jotich moko e wach injili. Jorumi 16:1, jokolosai 4:15, 1:11, 2 timothi 1:5, filomon 2

Oluongi Kanye?

En e Arebia kose akal ndara? Mokwongo ok oluongwa ondo kumoro to oluongwa ni ng'ato Yesu. Mathayo 9:35 kod 10:10.

En Yesu Ema Luongi:

Nikech keyo ng'eny to jotich tin.

En Yesu Ema Oluong Ni:

Luongo ema kuongo kuom Yesu kikaw secheni kode kilame kendo iwinje.

En Yesu Ema Riti:

Kod teko chuny duto onego ichang jomatuo migol jochiende. Ongeyi kod nyingi kendo okonyi e nyawo, magi duto nyaka iikri mar wuok 10:2-4.

En Yesu Ema Ori:

E kinde ne kod chenro maler. 10:5.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Piny Paraguay.

Tas 442.

Ji 5,000,000 Gin Spanish.

92% Gin Jokatholik, 6% Gin Joyalo.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

© The DCI Foundation, England www.dci.org.uk
Not for sale but you make make copies free of charge

52. Ng'a

Billy Graham Ne Oluonge Kapod Tin Motiyo Ni Nyasaye Engimane Duto:

Ne Somo

E Mumbi Som:

1 jokorintho 1:18-2, 16.

Mae E Mako Gi Wich Mari:

Teko mar ng'ado bura ok wuogi eyo wuok chieng kata yor podho chieng',. Bende ok owuogi eyor nyadwat kata mana yo milambo, to Nyasaye e jang'ad bura. Odwoko ji moko piny, to moko oting'o malo. Zaburi 75:6-7.

Bang'e Wuoye Ma:

Rangane kaka dhano yiero jotelo kod kaka Nyasaye ng'iyo kendo yieero.

Gima Itim Mokwongo:

Dwarane kuma nitie pasta kata joyalo matiyo kod nyao, kuma tich teke , dhi mondo ilimgi, kata ndikinigi mondo imedgi jing'o eluong gi mondo imigi chuny mar ngima mabang'e kuom ewecheni kod lambi.

Gima Itim:

Ng'i e muma kwende moloso kuom timbe ma Nyasaye ng'iyo kendo wuoye nigi e otas achiel.

Ket e chunyi wach ka wach:

1 weche mag ndalo 28:9-10.

Muma wacho ni Yesu ema duong, "en an " kuom gik moko duto, en ema ooro jonabi duto, joma riek jopuonj magwedho piny e tienge duto. Mathayo 23:34.

Ne en ema nochiwo moko ni jopuonjrene, jonabi, joyalo, pasta, kod jopuonje. Joefeso 4:11.

En Ng'a Ma Nyasaye Yiero Mondo Oor?

Andrea en wuod pasta to ne en e kanisa eseche mag nywol, ok olew jumapil elamo. Akanyo kod nema mar Nyasaye ne odak engima mogwedhi ahinya, oherao kristo kod dwarone e piny ka. Ne gidwaro mondo Nyasaye oor Andrea e yalo kendo otimo mana mano adier.

To Bende Nyasye Nyalo Yiero Jogi?

Stefano ne ok nyal somo kata ndiko, to koro sani en jayalo e piny spain. Miguel jalaro sani en jatelo mar ji mokadho 7,000 e pinje 30. Leo, mane owuok endara mobet jayalo man kod teko, kane pok AYAKI onege. Filipino jarateng modhier koro oteloni ji 136,000 epiny podho chieng. Lidia, mane onyuol kod nyako modhier e piny Brazil, osepuonjo mooro ji 600 eyalo.

Yudo Telo Wuok Kanye?

Ok kuom ng'ato owuon yierore:

Kaka ne korah oyierore owuon moteloni ji mane pingo joma ne Nyasaye oyiero mondo otel mokelo chandruok ni owuon kod joma ne oluwe. Kwan 16.

Ok Kod Ka Ng'ato Oyieri:

Kaka ne Saulo oyier kod dhano kane jogo odagi loch mar Ruoth magi dwaro Ruoth mondo gichal kod pinje moko. Oganda duto noyudo chandruok. 1 samwel 8.

Telo Wuok Mana Kuom Ruoth Kende: Zaburi 75:6-7

Mane e achiel kuom andike mabeyo ahinya e muma. Ne nitie ng'at moro mane oor koa kuom Nyasaye, nyinge ne en Yohana, "ne onge chandruok, ne en mana gweth ni jomang'eny. Yohana 1:6.

Bende E Bende Inyalo Bet Jatelo?

Magi egik moko adek ming'iyoy:-

1. Wuok ericho, kuom hulo richo maradiera.
2. Bet kod kristo.
3. Yudo batiso epi, roho maler kod mach.

En mana dwaro mar chuny kod nyalo mar paro kod pachwa ema miyi. Kwende sommo muma ber, dhi kinyalo, to par ni somo go gin mana motokaa mar Nyasaye mondo mi oti kodi engimani kuom roho kod wach. Mae kendo e gima idwaro miwuoro:-

Nyasaye Yiero Joma Ofuwo Kod Manyap:

Nyasaye nowacho ni jolweny mag Gideon ne ng'eny kendo ne nikod teko mar loyo lweny. Ne onyis Gideon mondo odwok jomo oluor duto eot, bang'e joma tin ahinya ema nokadho penj moyier. Migi locho. Jong'ad bura 7:2-7.

Nyasaye owuon ne obiro e piny kaka ng'ama nyap, ng'ama onge nyalo. Isaya 53:3.

Nyasaye yiero jomanyap. 1 korintho 1:26-29.

Nyasaye mor kod tiyo gi joma nyap nikech tekone nenore ratiro e nyawowa. 2 korintho 12:9.

Bang'e Nyasaye loko joma nyap, momedgi teko. Isaya 40:29.

Bende giwacho ni pod itin ahinya, kose iti ahinya, kata en dhako kata dichwo, kata kido marach, ing'ol. Kara mor! Nyawo kod akwede nyalo mako wang Nyasaye.

Chanro Mar Nyasaye En Turo Tekoni:

Zaburi 66:12, 102:23, oyie kod dhier malit kod koso kony kata koso ng'ruok mondo obi oyori mondo olos jotelo mabang'e moyomyom kod madwaro kony kuome. Penj matek ma ji mang'eny remo, en penj ma ji ok ong'eyo mar mako dongruok.

Dwaro Maduong Mar Chuny:

Nyasaye ok mor kod chalwa maoko, kata kibor, rateng kod ber, irwakori maber kata marach, nikech Nyasaye rango chuny dhano. Mano ema omiyo Daudi ni oyier e kind owetene madongo. 1 samwel 16:7.

Petro ni en ng'ama kwiny mohero lweny, ne en jalupo. Onge ng'ama ne nyalo yiere jatelo mar kanisa, to chunye ne nikare. Mano e kaka chuny jogi bende nechal:-

Jakobo kod Yohana nigin yawuot moor polo.
Tomas ne en ng'ama nyaka ne kod wang'e.
Mathayo nohero pesa.
Simon ne ohero siasa.
Paulo ne en jasik yie.
Daudi Ruoth ne en jaricho maduong.
Chung gi ne ni kare.

Judas ne en osiep kendo jawuoth mar Yesu.
To chunye ne ne ok nikare.

Dwaro Mar Tim Tim Maber:

En adier mawuoro ma Nyasaye ok penji timni machon mondo ong'e ngimani mabang'e. okne oriembo ng'ato nikech kaka ne gin. En gimain sani kod gima ibirobet kod konyne ema idwaro. Ne tim ma Nyasaye dwaro e wuok 18:21, 1 timothi 3:1-13, 4:12. Ang'omomiyo ok inyalo mako wang Nyasaye kod yiero gik moko adek kawuono.

Yier hero Yesu molooyo ng'ato ang'at mihero luka 14:26.
Yieri tuonori mondo ikawi musalapi iwuon, luka 14:27, 9:2.
Yieri weyo ni Nyasaye gik moko duto mondo otigo. Luka 14:33.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Chile.

Otas 160.

Ji 15, 000,000 Gin Jo Amerika Ma Milambo..

27% Gin Joyalo, 58% Gin Jokatholik.

Higni Mia Achiel (100) Mag Chang Pentecost.

Wayindi Mapok Ochopni.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

53. Giko

Martin Luther King Noketo Gima Mare Kuom Kony Mar Nyasaye.

Ne Somo

E Mumbi Som:

Jeremia 1.

Mae E Mak Gi Wich Mari:

Kane pok achueyi e ih, ne oyudo oseiyeri, tichna, mi aketi janabi ni ogendini. Jeremia 1:5.

Bang'e Wuoe Ma:

Mana gima achiel, machiegni bokatho, mana gima otimni Yesu ema bodak. Ka mae en adier to ere pogruok ma in iboloso?

Gima Itim Mokwongo:

Ndiki fweny meki kuom Nyasaye, joodu (kata kapok e kendo) kod chiwoni majakristo. Ketri machuok, matin to mabor e wacheni miket gi maber.

Gima Itim:

Ndiki mparo maradier etese ariyo e yalo maselando. Ti kod penjo a biriyo ka maber.

Ket e chunyi wach ka wach:

Jeremia 29:11-14.

Rang Otas 53 Mondo Ine Nge'eng Kuom Somo Ni.

Joislam kod dinde mopok mopogorego puonjo ni wan kaka oboke maluar kaa eyien nyaka eaora mar ngima materowa kuma odwaro, kogowowa e giko aora kata oyweyowa oko nyaka aora mar ngima.

Pogruok mar kriksto, kuom yie kod lamo makelo fweny wanyalo ng'eyo chenro mar Nyasaye ni ngimawa. To kaok wakelo kwe engimawa to kare fweny no bodong' nyaka chieny e kit fweny to ok wabiyudo ber e piny ni.

Fweny Chenro Nyasaye Engimani:

Ngimani maber nikod mise kuom Nyasaye matut kod gombo mar lochne. Koyudo yo makare, achiel magolo ngimawa kod lokruok e piny mar ber maok lek esechgi to en ngima mochwere, makalo, masani kold fweny mineno mag Nyasaye kuom joge moseyiero.

1. Ne Ong'eye E Ngima Machwere Machon:

Kane kinde pok ochakore wuoyo ne nitie e polo ewi ngimani. Jeremia 1:5, jogalattia 1:15. Zaburi 139:15-16.

Kuma Ne Nyasaye Oyieroni:

Odiechieng mane onywoli kod kuma nonywolie, kiti kod rangi mari kod kuma iaye kata kidhier kata imewo, mano inyalo wanchoni en kod chenro ni ngima mari mabang'e.

Ngimani Mokadho Nolosi:

Chakre nywolo lwet Ruoth motimo adhola osebedo kalosi.

Olosi Kod Jachwe Aguluni:

Kuom ber kod rach mikadhe kaka e joodu kod eyoreni, skul kod puoj dinde kata kaen kikristo kata kaok en. Bende inyalo neno lwet Yesu endaloni mokadho mar nema kod ogegi kuom ajali kod maricho engima skul. E sedak to jomoko podi.

2. To Kare Ngima Osechakore:

ne okali, kuma inyalo winje lerne kod dwache magolo richo, kichom ngima molal. Chunye nonyiso jawar ni kuom, Yesu, momiyoyo yie mondo ik ye mondo ibedi jalup wuod Nyasaye.

Dwe Maber Mar Nyasaye:

Joma oyie manyien winjgoa maber edweni kod Ruoth ka wuoro opuko herane kod morne e joge manyien. Nitie chang kod gony kuom tem mag satan machon kod neema kod ber batiso epi kod chuny. Joefeso 2:1-10

3. Luong Masani:

Ok ok chon mawafwenyo ni Nyasaye nikod chenro ni ng'ato ka ng'ato, to gombol idwaro. Jeremia 29:11.

Ang'o Momiyo Wan Ka?

E Yohana 13:3 wapuonjore ni, ka Yesu, wawuok kuom Nyasaye to wan ka ni Nyasaye to chieng moro achiel wabodok eot ir Nyasaye. Ng'eyo maye nokelo Yesu ohinga miwe, jakwech polo kod Ruoth jiduto, nonyalo tiyoniji kane oluoko tiend jopuonjrene.

Lam Mondo Ifweny Chenroni:

Joefeso 2:10, wacho ni Nyasaye oselolso tije mabeyo chon niwan mondo watim. Omiyo odwar kuom Ruoth gima omiyo nonywoli kendo monywoli kendo. Miyudo ngimane mochwere kod tije ma Yesu nikod mondo itim. Yohana 15:16.

Ndiki Fweny No E Otas:

Ne wuok 31:18 1 weche mag ndalo 28:19 kod fweny 1:19.

4. Koro Pidhi Fwenyno Engimani Mabang'e:

Kaka kodhi e lamo, kikweyo oyweyo kuom Nyasaye oldiechieng ma ngima manyien kod keyo biroe. Yohana 12:24.

5. Ket Gik Midwaro Maler Mondo Olos Ngimani Mabang'e:

Gik midwaro maler pogore e pachwa, lamo, buge, gikwa to gigolo teko maonge gima nyalo golo.

Gik Midwaro Maber Ber, Mano En Wachoni:

Gima tekminyalo mulo ok rach.

Gima inyalo pimo, mine kaka itimo.

Gima iyudo, mantie ok tek.

Minwoyo, maler moromo nyiso jomoko.

Man gi kinde, kod chieng giko marumo kod ... kod tarik moro.

Inyalo bedo kod gik midwaro makawo seche matin wawach ni dweche adek.

Makawo seche maromo wawach ni higni ariyo. Kod makawo seche mang'eny wawach ni higni apar kowuok sani.

6. Thuolo Mimiyo Ng'ato Bende Medo Teko Moko:

Onge ng'ama nyalo timo tich e gik makadho dwarone auchiel dichiel omiyo losi chenro mar gik moko duto midwaro timo iwuon magin meki, e joodu kod mar kristo. Aeto ipenjri penjo ni "ka Nyasaye oyiena auchiel, nibobedo auchiel mage to kuom mago en maber ahinya aeto marariyo ... ?

7. Dwoko Mabeyo Kelo Chenro Mabeyo:

Mondo ilos chenro maber kata ni kanisa matin man kod dongruokgi penji penjo abiriyo. Dwoko bomiyi chenro mabeyo:

En an'go madwaro timo – owuon?

En ang'o momiyo adwaro timo mae?

En kanye mabotime – adier?

Ere kuma abochake kod gombo tieke?

En ng'ama mabong'iyo tija, mabotiyo koda, to ng'awa mabowinjo ber kuom chenrono?

Ere kaka abotime? Okang 1, 2, ...

Obokawa pesa adi? Luka 14:28-29.

8. Koro Chak Tio Chenroni:

nikech weche maonge timo otho. Omiyo ikri mar kawo secheni, teko, lamo, pesa, tiji kod sunga king'eyoni tich matek kelo ohala. Ngeche 14:23. Kik wiyi wil kawo paro mang'eny kod puonjuok kuom jomoko. Bang' dweche adek kod higa ka higa giko ng'I dongruok ni mondo ilosi lokruok moro madwarore.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Brazil.

Otas 128.

Ji 165,000,000 Gin Kido Duto.

Ji 22% Gin Joyalo Mobuok.

Joma Lamo Miche.

Joma Odhier Mang'eny Kod Joma Pok Ochopni.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

54. Kinda

Cory Aquino Notemo Kelo Kwe E Piny Jofilipi:

Ne Somo

E Mumbi Som:

Daniel 10.

Mae E Mak Gi Wich Mar:

Tamuru satan to noringu, Nyasaye to kusudo ire
to nosud iru. Jakobo 4:7.

Bang'e Wuoye Mae:

E tich joote 16:6-10 roho maler notam Paulo e 1 thesolanika 2:18,
satan notame, to 1 jokorintho 16:12, Apollo to ne okdwar.
Ere kaka inyalo nyiso ng'ama kwer?

Gima Onego Itim Mokwongo:

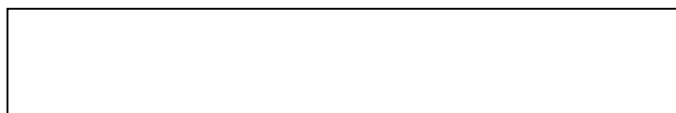
Dwar ji ariyo moa e kanise moko. Lingi kendo mi
jing'o. Ginyalo bet kod sandruok.

Gima Itim:

Satan ne otamo ng'at moyie kaka Paulo.
Ndiki otas achiel manyiso gima ne otimo.

Ket e chunyi wach ka wach:

1 Petro 5:6-11.

Bende iseneno gima timore ni ng'ato koyie luwo Yesu? Joodgi bet jomoyie kod jopingo.
Wachi batiso mar pi kata kopongi kod roho maler, kod wuoyo kod dho malaika kod ng'iyio
bwonjo kalal.

1. Ka Ng'ato Nikod Paro!

Jo efeso 6:12 wachoni dhaw marwa ok en mana e kind remo kod ringruok, to en satan kod
tije duto mapingo warruokwa. Kuma satan lale kod rachne, Nyasaye donjo iiyi.

Batiso Mar Pi:

Kuma richo mar dhano e gole oko.

Batiso Mar Roho:

Kuma kido manyien e kete.

Ka satan ok nyal kod mpango ne moket ng'ama oyie manyien e mudho ni gidhi e kanisa mana jumapili kende kod golo sadka juma ka juma.

2. Dhi Nyime Nikech Yesu:

Kailamo nikech dwroni, ng'I maber ni ywak maiye kod luoro kata koso winjuok e kaniksa, nikech yalo e gari madhi enywol manyien, loch, pong kodoho, kod jolup Yesu manyalo loso piny ni kristo.

Muma wacho ni kaonge fweny ji lal, zaburi 29:18, to mae e gima satan dwaro. Mokwongo odwaro olal nyaka chieng kode, ngimani ni e luet roho maler nyalo nyiso ngima mocchwere ni mon kod chwo mang'eny.

Achiel E Kind Mia Achiel:

Ang'o momiyo en mana achiel kuom ji mia achiel mayie ni warruok e ma chopo giko? Samoro nikech kend, tich kata somo, kata rem pesa e mamiyo? Kose nitie lwedo moko maok nene matemo chungo jomoyie maok odonjo etijno?

3. Ng'awa Matami?

Bende En Roho Maler?

Kuom wuoro en Nyasaye, roho maler ema kwongo kweri kaka osiep. To kayie luwe to ibedo osiep maradier mar roho maler to onyal kweri ka yori, giki mitimo kata ka secheni richo. Ok odwar mondo itim marach kata idhi marach. Tich jote 16:6-10, Isaya 30:21.

Kose En Juogi?

Gima ogik ma roho kod gik maok dwar kristo dwaro en injili moyal ni pinje duto kod Ruoth mondo odugi. Epiny duto dhaw maok rumi chal kod mar joislam. Ginyierowa giwacho "ok ni nyalo chopo iye ka" neye kaka wangeny, en ji adi kuomi mapingou? Ne kaka utin kendo upogoru! To e 1 weche mag ndalo 11:4-5 kod kony Nyasaye jerusalem mane pingo ne opodho, machiegni bende kor ot mar Balin kod jopinyno no opodho, wanyalo paro ni watin kendo wanyap kaka theluji , to ka ka theluji obet karachiel to gigeng'o piny duto!

Ang'o mane otimore ni jochiende mane nitie e Gris kod pasia, kata kuom nyiseche man nitie diere Elija, kod Jorumi ko jogrik e kinde Paulo, magi eranyisi mantie makal kod seche kod kinde duto mondo omoki higni duto manie mudho.

Omiyo ka jakwath mar piny meksiko ong'eyo ni ibiro onyalo loso mondo gomo kuomi mondo chuni otho kapok e wuok eot bidhi eyore. Omiyo kik e bedi kod wuoro kiromo kod ng'at machal kamano.

Bende En Roho Mari E Wuon?

Jomo pok ochopni opogore kodwa to ok joma oyie mang'eny oseyie dhi dak kodgi monyisgi Yesu. Wanyalo neno duoko e chakruok 12:1-3, kuma oluongi Abraham kod Nyasaye. Satan bende en ng'ama oluor kendo jamed wach.

Rangeng'

Nikech onego wawe piny mawadakie.

Ogandawa:

Nikech nyaka wawe joma wang'eyo kod gik mwahero.

Gik Kanisa:

Nikech nyaka wawe joodwa, jokanisa mwasudi ir joma waluro.

Luorwa Wawegi:

Par mang'eny mi ok wanindi gotieno kawa dhaw kod luoro mar telo, luoro mar lokruok,kata luor e pesa kata dhok. Gima omiyo en ni wang'iyo kod dhi e kanisa pile to wayudo kosetimnwa gik moko duto. Ka wadhi kumoro kendo wabedi jokanisa moko.

4. Loyo Mudho:

Lo gik moko duto kod chenro Nyasaye walu luong Nyasaye, wayie kod hera mar kristo 2korintho 5:14.

Wadimbre e duong. Loch biro koa eyom yom kod lamo, dhaw marchuny, riekko kod kony moa kuom jotelo kod osieps madwaro mondo ilocho.

Opuonji e muma kod riekko.

Bed kod lony e paw no.

Mogik, bedi ranyisi ni jomoko.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Jordan.

Otas 326.

Ji 4,000,000 Gin Joarabu.

94% Gin Joislam.

7,000 Gin Joyalo.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

55. Ohala

Yawo Yore Machon Mag Usoji Mondo Oyal Injili

Ne Somo

E Mumbi Som:

Isaya 35.

Mae E Mako Gi Wich Mari:

To ohala moyudo etijno nochiw ni Ruoth Nyasaye., ok nokunggi bende ok nokan –gi to nong’iew kodgi chiemo mathoth kod lewni mabeyo ni jodolo mag Ruoth Nyasaye. Isaya 23:18.

Bang’e Wuoe Ma:

Gin ji adi kuomu maloko ohala ? bende inyalo lamo mipar yo ma ohandi nyalo bedo motoka mar injili?

Gima Itim Mkwongo:

Yudi joma loko ohala mang’eny karachiel moa e kanise mopogore kakanyalore, losi wende, tuke kod weche mabeyo mag mor, mar riwou e ohala kod yalo.

Gima Itim:

E otas achiel ndiki pikny mar ohala kaka e luka 19 e dhok masani kod gik masini.

Ket e chunyi wach ka wach:

Isaya 19:21-25.

Wasebedo kawang’iyo e yore moko mabeyo kod mag chunyi ni jatich matiyo saa mar 11 nyalo donjo e saa mogik mondo oke e puoth mzabibu mar Ruoth . kae nitie moko:-

Yore Ariyo Manyien Mag Ler:

Bende niseparo ni yore mag uso ji ninyalo losni Nyasaye. Par kaka dinde mae piny nyaka jokristo nodhi piny nyaka eyo silk koa Urop nyaka china. Par ni mae:-

Teko Mar Dhako Kod Dichwo Maa Filipino:

Achiel kuom gik ma jofilipino uso e pinje moko e ji alufe matiyo oko kaka jotich udi kod jomatiyo eyie aeto gioro pesago e joodgi. Gihinyo tiyo e pinje maonge injili kaka saudi arabika. Jofiklipino mang’eny ong’eyo Routh. To ka kanisa olamo ni jomatiyo e pinje maoko mondo gibedi joyalo, magiti kod tijego kaka motoka mar bedo janeno mar kristo. Piny duto nyalo neno teko mar yalo gi yo mayotni.

Jaohala Kose Jayalo:

Johala moko e Afrika kod india gin jokristo motegno to bende ng'ato osenyiso gi ni ginyalo timo tij no to pesa bende giloso. Ma gitime maber mana kaka joyalo moko, kaok ber nikech pessa magngo to jiduto magiromogo maok dhi e kanisa.

Jonaijeria E Piny London:

Alfred Williams en jayalo maa e piny naijeria, to obiro london kak jaohala maloko ginger kod gik tugo mag udi. Ohala moyudo olsenloso kanisa manyien kuma rach e piny landon. Kanisa manyien no olupong, to onge pesa midwaro. Ruoth notiyo kod yo ohala mondo ogwedhi kanyo.

Jokorea, Chinese Kod Lebanese:

Joyalo makorea dhi eduke mag jokorea e pinje mpoko magitini Yesu koa kanyo. Jochinese, lebanese kod jokristo ma india nie pinje duto. Ang'o manyalo tmore ka kanikse mae pinjegi nopuonjogi bedo joyalo magi yieni pasta mondo obedi kod lamo e ute chiemo, duke kod hotel.

Jalweny Marito Chiki:

Kawalamoni jotich kinde duto waparo pasta kata jayalo, to lamoni jolweny mag olhala kata jolos hema kak Paulo?

Ohala kod yalo oseriwore kod plis marude chakre ndalo yor silk. Pare kaka injili nodhi e piny Afrika kod india e yie ohala mar jo british. Jowa maloko ohala nyalo bedo e loso luor e pinje duto. Ji mang'eny nigi higni mag rieko piny kata teko loso pesa eudi ni tij yalo manyien.

Kido Adek Mag Ohala:

Miguel Diez nikod ohelni mokadho 200 e kanise mar spain e pinje 31. Opuonje jotende duto kaka onego los pesa e piny ma Nyasaye orogie. Owachoni nitie kido adek mag ohala e pinyi.

Ohala Mong'ere:

Mae en ohala madhi nyime mar wuoro to samoro mar tij richo ni wuon go kod jomatiyone.

Ohala Mar Jakristo:

Mae en ohala ma wuon go chiwo achiel kuom apar ni kanisane kendo ogolo chiwo kinde ka kinde to ohalane mang'eny to dong elwete.

Ohala Mar Piny Ruoth.:

E ohalani ng'ama duong en Ruoth. Ka wuonigo oseyudo dwarone duto te, ohalane duto te dhi eloso injili kata konyo joma odhier e piny.

Wach Mar Ohand Piny Ruoth Polo:

E luka 19:11-27, en sigana mar ruoth Yesu, jotich nikod chik nyaka jatendgi duogi. Jatich ka jatich imiyo pesa mar dweche adek, wawch ni rupis 5,000, manyise ni oket pesanoo etich, nyiewo kod uso. “koduogo to oldwaro ng’eyo gima notimore nipesane.

Jatich achiel noloko rupis 5,000, mobedo rupis 50,000, ohala ndalo apar, ang’o mane Ruoth owacho? Jomoko oyieni ohala en mar pinyni to ok onego time.joyalo moko osepuonjo mae, wigi wil ni kony mag gi mang’ny a kuom ohala koa eudi nyaka e kanisa.

To Ang’o Mane Ruoth Owacho:

Nowacho “itimo maber , jatich maaber kendo majaadiera” nowacho ni ohala ber to kendo yudo ndalo apar moloyo ne en gima tin. Nomiyo jatijno taonde apar mondo giklosgo pesa kod tijgi. Jatich mane onge gima otimo gi pesane ne odhawni molalo gik moko duto.

Sigana Maradier:

E higni piero abich jayalo e piny modhier mae Afrika yo wuok chieng nomedo joma owar manyien majoohala jing’o mondo kik gibedo pasta to mondo gibedi johala ni Yesu, mondo gilos I pesa mar konyo injili kendo jichiw udi ni kanise manyien. Jomoko nowacho ni joma oyie okonego tini ohala to chiegni ni jiduto nodagi wachne nodok eot kong’e jing’o. kanisa achiel kende ema nowinjo wachne moyie. Ja ohala achiel nodagi ni ok odhi eskul mipuonjo muma to ne ouso gik moko duto mane en go, modhi e piny Ghana nyiew gik mabech gi yot mondo ousi.

Higni moko bang’e ng’ani nepod en ng’ama oyie motegno to ne obedo ng’at marariyo kuom joma omewo e pinyno, kawuono, ka pinje mang’eny podi nie dhier, nikech ng’ato achiel maloko ohala ni Yesu kanise manie gweng’e nikod udi mabeyo, motokni, skunde kendo gioro joyalo e pinje maoko. E higni mag tiyo, ng’ano nodhi bedo kod Ruoth.

Koro miseng’eyo gig ibogwedhi giyudogi. Yohana 13:17.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Nijeria.

Otass 421.

Ji 101,000,000 Ei 426 Gin Jo Dhok Mang’eny.

Johala Mawuotho E Pinje Duto.

Ji 50% Gin Jokristo, 40% Gin Joislam Madhaw.

Sand G’eny Kod Kwalo Piny.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

56. Yikori

Astonat Kod Bozi Aldrin Ne Gin Jokristo Maikore:

Ne Somo

E Mumbi Som:

Isaya 49.

Mae E Mak Gi Wich Mari:

Akwanou ka gima nengone tek bende un joma ogen, ma ahero, omiyo achiwo pinje moko awarugo, adier, achiwo jomoko nono mondo oresgo ngimau. Isaya 43:4.

Bang'e Wuoe Ma:

Ndiki kaka iseparoni jalosi agulu kod asere e ngimani iwuon

Gima Itim Mokwongo:

Ne kinyalo limo jalos agulni mondo ine kaka ochako olo nyaka ochope gima oloso. Nyise ni nang'o? ne gik moko, aeto imul kendo imaki asere.

Gima Itim:

Ne timbe kod gik mabeyo e wuok , Timotheo kod Tito mondo indiki otas achiel monyiso ngima masani.

Ket e chunyi wach ka wach:

Jeremia 18:1-6.

Bende Jotelo Inyalo Kose Iloso?

Bende iseng'eyo ni gik puodho nyaka loso mondo kapok oikore mar uso kod tiyogo? Joma nigirieko nyaka losi:-

- Kidi – obedi kido.
- Chuma – obedi mutoka.
- Yieni – obedi kombe.
- Pamba – olosi koti.
- Pieni – obedi wuoche.

Inyalo neno chwech Nyasaye e gik man tie. Le ikore ni koyo, lo iloso ni komo to kite matek iketo mayom kod pi maringo.

Ka owarwa mokwongo moluongwa kod Nyasaye wan cham moa e puodho, maonge kaka wabobet kole oloswa kod Nyasaye. Kite mang'eny ok en ot nyaka losgi maketgi karachiel eyo mowinjore. Kata kite mang'eny modak, ok nyal loso od chuny kata kanisa nyaka lose. 1 Petro 2:5.

Kodhi Kod Cham Kop Obedo Olemo:

Jatelo inywolo , kendo inywole kendo, iluonge kendo iwire to kapok okawo tije kod bedo golemo ni Ruoth mano e saa mar loso. Jotelo ok dwar yore machiek mae okang' maber ni lal mari kod lal jo Nyasaye bang'e.

Chik Mar Loso:

Nikech Nyasaye ohero chenro kod ber kod chik, e kinde muma ne nitie gik mane nyaka losi:-

- Kuma Ruoth dakie. Wuok 15:2, zaburi 107:36 kjv.
- Chikwo ni tabanakel, kwan 15:3-12, 23:1-2 av.
- Chuny dhano mondo odwar Nyasaye, 1 Samwel 7:3, zaburi 10:17, kjv.
- Gik loso hekalu mar Solomon, 1 weche mag ndalo 22:3-14 kjv
- Yor mesia, Isaya 40:3, 62:10. Mathayo 3:1-3, 11:10.
- Ji orom gi Nyasaye, wuok 19:14-15, kjv.
- Faras mar lweny, ngeche 21:31.
- Agulni mogen, 2 Timotheo 2:20-21.
- Ringre Yesu, johibrania 10:5.
- Jokristo. Fweny 19:7, 21:2.

Ng'ato maloso nyaka bedi kod kinde mowinjore to jotelo mag Nyasaye man kod riekeo mag jo Nyasaye onge kiawa. Joshua nodak higni kod Musa, Elisha nodak higni kod Elija, Timotheo nodak higni kod Paulo.

Ere Kaka Nyasaye Loso Jotelo?

Isaya 49:1-6 eyo madhi kuma Nyasaye puonje, eskunde to somono kawo kinde ma iwuon iloso inyalo wikkyo University to skund Nyasaye lujwi kwende duto, zaburi 139:7-10. Kaka isomo piyo e kaka itieko pikyo. Isaya nokoro kaka Nyasaye boloso Yesu nengeima kod yalo. Chenrono no adier ni Isaya somo e skul mar chuny:-

Somo Kar Giko:

Jotelo nyaka ng'e ni noluong-gi kopok onywolgi to gidhi kod kar giko jogalatia 1:15, jeremia 1:5, Isaya 9:6, joefeso 1:4.

Somo E Ngima Mawuoyo:

Nyasaye tiyo elew-wa mondo olosi wechewa obedi mabith kaka lingang'la maak odikore kod march.

Somo E Jalos Gik Lowo:

Opandowa etipo manie lwete, 49:2, ma en ranyisi mar ng'ama olny kod gichweyo gik lowo losowa, low, jeremia 18:1-4. Yesu tiyo kod lwete owun man kod adhola kod lwete mae piny kod jogedone abich. Joefeso 4:11.

Bende ne ing'eye ni chwodho nyaka kuny mondo, milose maber? Chwodho nyaka lwoki mi budi epi, aeto igoyo , idiyo maber aeto ichwoyo kod waya mapuoth mondo ogol muya. Nyaka oluor –ke e tielo iywaye ndalo mang'eny nyaka kido wuogi, bang'e ikete kamoro mondo otwo. Bang'e to en mach! Mano samoro nyiso gima osebedo katimoreni.

Somo Iloso Asero:

Nysaye dwaro keto jotende e asero mowikr, Isaya 49:2. Endalogo asero niloso gi yien matek, mobom man kod kute, mana kaka timbe dhano kane pok oyudo Yesu!.

Asero iloso kod nuoyo ki rieye, iyweyo kod kete mayom kod mo mawuoyo e roho maler mowirego kapok otwe tol e gikne. Gima idwaro ber kinde dduto.

Giko ne e mich mar kanisa, to okumba nyiso timbe jotelo magidonje kod dwaro mar kanisa. Wuok 18,21,1 timotheo 3, tito 1:5-9. Bende isewinjo ka Nyasaye rieyi? Koro ing'eye gima omiyo!.

Somo E Horruok:

Bang tich matek kod lit mar losi, inyalo paro ni koro inyalo telo, to Nyasaye ng'adi oko kuome kod asero moko manyien. Ng'adi oko tiende ni opande ni ji. 49:2. Ok obor kapok yore duto maricho kod sand, dagi kod loch ibiro wuok. Jomoko wacho, “osebedo manono kod maonge 49:4, to horruok kod chiwo ipuonjurok kod timo.

Chieng Giko Mar Somo Koro Chopo:

Kod chiwo ni sandno duto, to koro sani “Ruoth wachonni “en gimoro matin –ni kony mana joga. Maboketi ler mar piny duto. Kel warruok mara e tung piny. 49:5-6. Chudo mar Nyasaye tiyo kodi en horruok kuom yiene mondo ololsi mondo ibedo dhako kata dichwo makare mar Nyasaye.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Filipi.

Otas 448.

Ji 70,000,000 Gin Jo Asia.

Ng'eny Gi Gin Jokatholic, 5% Gin Joyalo.

Dhier Omedore.

Kanisa Dongo.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

57. Nyono

Punde Molal Notelo E Loch Mar Israel

Ne Somo

E Mumbi Som:

1 samwel 9 kod 10.

Mae E Mako Gi Wich Mari:

Ma ok iyie mondo ng'ato ochayi nikech itin. To bed ranyisi ni jokristo kuom Weche miwacho, gi gik mitimo kod hera mihergo ji kendo kuom bedo jaadiera bende kuom bedo ng'ama ler. 1 timotheo 4:12.

Bang'e Wuoe Ma:

Bende isebedo e chandruok kuom wacho mang'eny, mapiyo miyudo Joma ok owinjore. Nysisji gima notimore kod gima ibotimo bang'e.

Gima Itim Mokwongo:

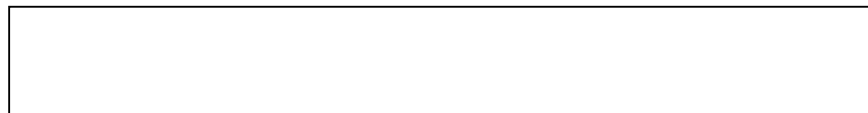
E ng'at mane mar Nyasaye mitiyoni kod machiki. Dhi mondo ichiwrine, nyise dwareni, rite mi rwaki yalo ne engimani.

Gima Itim:

Ndiki otas achiel kuom gik mi nyalo ng'iyu kuom dhako kata dichwo matiyoni Nyasaye minyalo yiego.

Ket e chunyi wach ka wach:

1 jo korintho 6:12-13.

Bende Nitie Gima Onge Engima?

Ni Saulo ne en mana punde, to ng'iygi nochako wuodh Saulo e tend Israel. 1 samwel 9:3.

Saulo Nong'eyo Duond Wuon Mare:

Saulo nowinjo wechene, kaka wan bende onego wawwinje, wachik itwa kod winjo duond wuonwa.

Bende Onge Kuma Idhiye:

Kata e ritruok Saulo ne onge dongruok, to ne ochiegni dok eot. 9:4-5. Mae timore ka ji ochich kod luong Nyasaye to gikika gima onego gitim. Kuom mor jatich nong'eyo yo madhi nyime e gweth Nyasaye, 9:6, to kuom luwo yor chunyi in bende inyalo gedo e luong ni. Mokwongo moa kuom Nyasaye midhi kuma idwarie. Kae nitie okang moko:-

Kwogi Kod Tiyoni Ng'at Nyasaye:

Jatich nowacho, “wadhi ir ng'at Nyasaye, samoro onyalo nyisowa yo monego wakaw, “9:6.

Joshua nokwongo tiyoni Musa. Elisha nokwongo tiyolni Elija. Timotheo nokwongo tiyoni Paulo. Bang'e nomigi kanise gi giwegi. Dagi ebwo wang'e kod ebwo weche jonabi kod wir to kik iwe, nyaka Nyasaye ori, kod rito osiep madak. Onyalo bedo kod wachmoa kuom Nyasaye mondo onyisi. 9,15,16. Ng'e ni negi terone chiwo, nikech Yesu nowacho, “kumoro amora ma kenoni nitie e kuma chunyi nitie”. Mathayo 6:21.

Ere Kuma Ng'ati Mar Nyasaye Nitiereneni?

Ng'ato maradier mar Nyasaye tek yudo, kata Saulo neok ong'eyo samwel mapiyo. 11:18 samoro samwel neonge kod lep lemo, wang jakristo kata lewni manengo gi tek ma samoro Saulo nedwaro? We Nyasaye, ok wang'i mondo otelni e wuonu e yie.

Riti Wuoro Moa Kuom Nyasaye:

Kinde duto par ni yore Nyasaye kod pache opogore kod mekwa. Isaya 55:8-9, omiyo riti luong mar Nyasaye, kata kobwogi. 1 samwel 9:20-21, jeremia 1:7, 1 samwel 16:7, 1 weche mag ndalo, 1:27.

Chako Gombo Dwaro Nyasaye:

Mar Konyne:

Kuom Yesu gik moko duto midwaro olsekann, Yesu olse teloni, mathayo 26:32. Ng'e ni tielo, kar joote oseketi bathe ni Saulo, to en kod mari bende, 9:23-24.

Mar Fweny Mag Jonabi:

Ng'eyo fweny, rit maber kod lamo e gik midwaro molooyo gik moko duto ming'eyo. Ne 10:1 kod tich joote 1:8.

Mar Yore Moyiero Ni:

Mana kaka Saulo nowir kaka jatelo kuom yuto, 10:1, Nyasaye bende nikod kuma odwaro mondo ichopi engimani. Kinde duto par luong ni, e kinde matek mibodwaro kony. Jeremia 1:5.

Koro Kaw Tij Nyasaye:

Gimoro amora misomo eskul mar roho maler, nitie somo didek ma tie kod kony ni jatelo moro amora. 1 samwel 19:2-6, jorumi 6:3-8.

Tho Mar Owuon:

Saulo noor kuma noyike Rael mawuoyo kuom tho, Yohana 12:24, luka 9:23.

Lokruok Maiye:

Bang'e saulo noor taborma en kuma ne kristo oloke kikite. Mae wuoyo kuom lokruok maiye mikelo kod Nyasaye. Ne somo mar horruok kod puonjruok kaka onego iyudi eyo.

Chier Manyien Mar Ngima:

Giko Saulo noor Gibeaa, god Nyasaye mawuoye e ngima manyien kod bedo ng'ama opogore. 10:6. Ne oyudo joma obetgo kod kuma onyise mich mag chuny. Ng'eni jawasigu filisti ne nitiere kanyho, nikech kaka Nyasaye temo luong ne e kaka jawasigu bende botemo.

Ngima Mar Rieko Nyasaye:

Rieko nyalo bedo horruok. Saulo nonyisi mondo oriti nyaka "ranyisi gi timre" 10:7. Ngeche 8:12. Nyaka chop kanyo tang nigima iwacho kod ng'ama inyiso. 10:15.

Josef e chakruok 36:6-9 nodhi marach nikech nowuoyo piyo. Ang'o mane dotimore ni maria kane dodhi nyisoji gima ne malaika onyise? To nodhini ng'ato achiel mane downjo gima notimore. Luka 1:26-45.

Yieni Nyasaye mondo e chuny kod nyisi luong ne kapok otelo ni ng'ato moro. 1 samwel. 10:20-23, 11:15.

Kik Itim Gima Ne Saulo Otimo Bang'e!

Rieko en puonjruok kuom sigana. Saulo nopodho chuth. Saulo neok owinjo ng'at Nyasaye molalo osiep kod kony.

Nokawo kony kuom dhano.
Noyudo yo koa kuom dhano.
Nodak giringruok ok kod chuny.
Nolalo wir mare kod kare.
1 samwel 13-16.

Nyasaye nomiyo tich maduong mar chako. Nong'eyo gima onego otim to nobedo jasunga, ja owuora kod notimo gik mopogore kod yore Nyasaye mane opuonje kotin. Kuom sin, ne opong'o kod jochiende mi otho kar kende oloye kod deruok michulo kod Daudi.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni China.

Otas 163.

Ji 1,215,000,000.

20% Jiduto.

Joyaloo E Pinje Moko.

Jomoko Otamore.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

© The DCI Foundation, England www.dci.org.uk
Not for sale but you make make copies free of charge

58. Adiera

Ruoth Saulo Neok Jaadiera To Daudi Matin Ne En.

Ne Somo

E Mumbi Som:

1 samwel 16:1-13, 2 samwel 7:8-11, 18-29.

Mae E Mako Gi Wich Mari:

To ruoth nowacho ni samwel niya “ kik ing’I wang’e kata borne, nikech asedage. Ruoth Nyasaye ok ng’ichi kaka dhano ng’icho. Dhano ng’iyo ringruok to Ruoth Nyasaye ng’iyo chuny. 1 samwel 16:7.

Bang’e Wuoe Ma:

Bende nitie dhano ma Nyasaye owiro kawuono minyalo riwo chien mondo okonye motelni piny ir kristo.

Gima Itim Mokwongo:

Somi sigana duto mar Daudi chakre e 1 samwel 16 nyaka 2 samwel 24, mondo ing’e yo madhi sayun kod kwende duto mi chung’e.

Gima Itim:

Ndiki otas achiel manyiso temo mar dhier kod dongruok kiwacho kuma rach nitiere.

Ket e chunyi wach ka wach:

Mathayo 25:21.

Daudi nowir kaka jatend Israel moyier kane pod en nyathi matin to higni mang’eny ni nyaka kadhi kapod ok obet Ruoth e giko mar yo madhi e got sayun, e kindeni duto Nyasaye neiko mar bedo9 jatelo.

Kawuono jotelo bende bowuotho mabor machal kod ndarano. Sayun niwan ok en ewi got ni Israel to kor telo mar chuny mr wakawo tijwa mi wane dongruok. Sayun kidomwa en kuma ji dwaro/oikore, mololyo to jomatindo kod kuma wagole jawasikwa – zaburi 110:2-3, 48:11. Yo madhi sayun nikod kwende mang’eny michung’e.

Bethlehem

Daudi en Ruoth mowir 16:13 to odok epeip mondo ochaki puonjruokne mar telo. Daudi nyaka, puonjre bedo jaadiera kod Bethlehem ochung’ni adiera egima tin.

Adiera E gik Ma Nyasaye Ochweyo

Owinjo wuongi mochweye maonge pinjo . 17:17-18.

Adiera Kwende Mopondo

Ne onego sibuur kod le, maak olne kod maonge chudo 17:35.

Adiera E gik Matindo

Daudi ne kwayo rombe matin korito giko, 17:28.

Daudi Loso Thuolo

Nyasaye dwaro adiera kode, oloso thuolo 1smwel 16:17-19. Zaburi 75:9. Weche mag ber Daudi nochopo eod ruoth, ma nying daudi noket I mbele, telo kod locho nobiro piyo to ni Daudi locho bende ne en mirima kod nyiego ni Saulo. 1 samwel 18:5-9, 19:10-13.

Adullam

Daudi koro ne dwaro kony manoringo odhi e kiru mar Adullam. 1 samwel, 22:1-3. Mobeo jatelo mar ji 400 mane obiro kode.

Jomoko nikodi paro – giyuak kod pi wang.

Jomoko ne nikod gowi – ne gi dwaro kony mondo gichul.

Jomoko nikod sand - mane odak wuoyo.

Daudi ne nyaka ng'i jonywolne. Ne gin duto e dwaro ne negin kod gero ni Daudi emanyalo konyogi” kane Daudi bende dwaro kony owuon! E yo madhi sayun, kuma ichung'e en Adullam, kuma ipuonjori bedo ja adier ni joma dwaro sama idwaro ahinya in iwuon. Daudi nopusonjogi horruok migibedo jolweny. 23-5 mopusonjogi luoro jotelo kata echuodho kata Ruodhi manono, Ruodhi 24:3-7.

Ng'i Maber:

Bedi king'eyo, e Adullam ji nyalo bironi mondo giyudi dwarogi girom kod yieni. Samoro ok ginyal biro konyi, to ka idwaro kony bang'e onge ng'ato. Mae egima notimore ni Daudi e piny keilah mane okonyo kuom tho moko, 23:1-3. Kinde duto par ni Yesu kende ema nyalo loyo dwaroni te, kod mar jomoko kinde duto siemne joma dwaro kony.

Zik Lag

Daudi nodak e piny ziklag esche mane yiene kuom Nyasaye noyiengin, chieng moro achiel kane ji odok, ziklag ne omok mach, to nyithindo kod mon duto nosekaw. Jo Daudi mane igi owang nowuoyo enego. 1 samwel 30:1-6. E ziklag Daudi nopusonjore bedo jaadiera ni Nyasaye elal maduong mar yie, jooode kod olsiepe. Daudi nomire jing'o enying Ruoth. Kuma ne en e piny noduogo malo.

Hebron

Kae Daudi puonjore bedo e achiel kod oganda moko mosewir mane gin molweny molony e adiera gi. 1 weche mag ndalo 11 kod 12. Negin'eyo wir mar Nyasaye, telo kod fweny kuom Daudi, omiyo

moloyo dhi nyime kod tijgi kata sombgi negibedo kod adiera mar kete Daudi ruoth Israel duto. Bang ng'eyo Adullam Daudi nopenji penjo adek:-

Bende ibiro kod kwe?

Bende ibiro kod kony?
Bende ibiro riwori koda?
1 weche mag ndalo 12:17-18.

Kane gidonjo e achiel wir kod chiwo nomedolre 1 weche mag ndalo 11:3, 12, 39-40. Bang higni abiriyo ne gi kawo joma jebu mane nyiero gi gikawo got sayun magi kelo e loch mar Nyasaye. 2 Samwel 5:6-12.

Sayun Wuoth Rumo

Sayun en mana adiera e telo, eyor kristo kitelo ni jiduto. Daudi notimo maber to telo nokelone tem mang'eny mane ok oyieni okal.. Ne okelo ark kendo eyo marach mi dichwo otho. Ne otimo richo kod Bethsheba, kod chwore gi nyathi notho. Wuode Absalom notelo ni ng'anyo, en kod jomoko notho.

Pinj Matek Moyo Duto

Eyo madhi sayun inyalo yudo dhier to in maber nikech idak machiegni kod Yesu. Inyalo yudo paro to itimo gimoro amora ni Yesu midagi mokwe maonge sunga. E sayun kata ka en penj matek moyo te rito jotelo duto, to chwo mang'eny rem. Wuoro nikech jotelo wigi wil kod Yesu mi gilwar.

1. Bethlehem, bedi jaadiera e gik matindo.
2. Adullam, bedi jaadiera ni jochan.
3. Ziklag, bedi jaadiera e lal maduong.
4. Hebron, bedi jaadiera e osiep.
5. Sayun, bedi jaadiera ni Nyasaye e telo.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Irak.

Otas 307.

Ji 22,000,000 Gin Jo Arabu.

Ji 95% Gin Joislam.

Ji 0.03% Gin Joyalo.

Sand Mang'eny Bang' Lweny Galf.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

59. Tem

Jatend Piny Nixon Noluongi Mondo Ochung Lakin Nopodho Nikech Tem:

Ne Somo

E Mumbi Som:

1 Timotheo 6:3-21, Daniel 4:28-37, 1 Ruodhi 19.

Mae E Mako Gi Wich Mari:

Yie mondo osandi kodwa kaka jalweny maber ok dwar mondo oduodre gi weche mag dala, nimar odwaro bedo malong'o ni jal mane ondike.

Jang'uech maringo kar tugo bende ok yudo osimbo mar locho ka ok oringo kaka chik dwaro. 2 Timotheo 2:3-5.

Bang'ewuoe Ma:

Pogi dirikyo mondo ipenji kila ng'ato penjo.

Gima Itim Mokwongo:

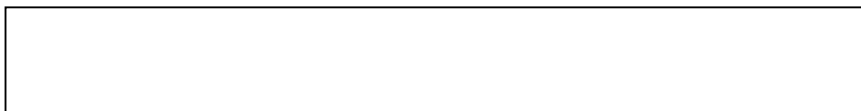
Kelo koa eot buge, video, doli, gazet kata gimoro amora maok onego bed kanyo miwang'gi enying Yesu kristo.

Gima Itim:

Ndiki otas achiel kaka temo nyalo timi.

Ket e chunyi wach ka wach:

2 Timotheo 2: 20-21.

Dwaro mar Nyasaye en chungo jotelo mabotiyone kod adiera e kinde duto to satan dwaro mare en goyo jakwath mondo rombe okere. Ok onego kik wadew gik motimo makelonwa sand, kama. Zakaria 13:7. 2 korintho 2:11.

Tembe:

E thim satan notemo Yesu mondo ayany telone kod teko mare mondo omikre owuon, motemo mondo odwar yo machiek mondo akal tem gik satan noyie miye telo. Yesu nodagi kinde duto! Gima owacho sani nyalo konyi bang'e.

Tem moro ma jotelo donje en mar “nyiri”, gik mamil kod dhahabu.

Nyiri, (Kata Chwo) Ketho Mar Ringruok:

Yie ni wecho kod piche mawaneno nyalo miyo ng'ato donje dware mar ringruok kapok okende, ahinya to ka ng'ato nikende paro kata kowuotho podho ketho kanisa, kend kod adiera ma joma ng'eny. Ngeche 6:20-35, 5:7-14.

Tiyo Marach Kod Telo:

Iwinjo ka ji pakore sungore kuom gik magisetimo kar miyo Nyasaye duong. Sunga nomiyo jachien opodho to osekelo sand ni jotelo a kanyo. Daniel 4:28-37, ngeche 16:18, 29,23.

Dhahabu, Tiyo Marach Kod Pesa:

Nyiewo ute madongo, seche mag dhahabu, lewni mabeyo kod wuotho mabeyo makelo gope malich, yanyo chiwo mar jo Nyasaye kod koso pesa. 1 timotheo 6:6-10.

Maber Molooyo Te, Kiki Ipodhi:

Bedi king'eyo dware mar chunyi duto, jeremia 17:9

Ket wang'i kuom Yesu . hibrania 12:2.

Hor enyim Nyasaye, kik iho satan. 1 petro 5:5-6,

Dagi machiegni kod Nyasaye, Ayub 33:14.

Ji wacho , “ kanyo to nema mar Nyasaye onyina; nitie nema maa kuom Nyasaye, omiyo bedi kod adier mar kawo ber Nyasaye. 2 timotheo 2:1 bedi kod osiep minyalo wuoyo go, man kod adier kodi bedi kode mondo bedi kopenji penjo abiriyo gi:-

Penjo:

1. Bende isebet kod dhako kata dichwo kamoro amora e jumani minyal nee kaka richo?
2. Bende dwareni mar pesa oserem?
3. Bende isedonje edware mar ringruok?
4. Bende isekawo secheni mang'eny esomo kata lemo?
5. Bende isemiyo joodu saa?
6. Bende iseloyo luong ni duto?
7. Bende isewacho miriambo ni Nyasaye, an kata in?

Gueth Kata Paro?

Bang satan, jasigu maduong mar jatelo en owuon, kaka Elija, 1 Ruodhi 19, ochungo koth mondo okeli kethruok e piny mar pesa, ochier nyathi motho, oluongo mach koa e polo, onego ji 400 janabi mag miriambo, oduok koth moriongo matek molooyo farase. Ng'at machal nadi! Koro ka jezebel bwoge tekone duto rumo. Ok onyal chomo tem moro kendo kata tim janabi, ok dware moro kendo. Ok onyal kendo dware Nyasaye mondo omiye wachne.

Elija Oseyudo Moromo:

Oweyo jatichne, oringo oweyo sandruokne gikone oyudore kuma otwo kopenjo Nyasaye mondo okaw ngimane. Musa bende nolamo kamano, kwan 11:15, to onyalo timore ni ng'ato ang'ata. Kaka jotelo ng'iyo joodgi, pesa, kanisa kod ngima mabang'e nyalo kelo pek, wang mar chuny kata podho. 1 Ruodhi 19:3-5.

Duoko Nyasaye Negin Mage?

Neonge okwede moa kuom Nyasaye, ne en mane ng'uono, chiemo maber, math kod yweyo. Nyasaye golo gima ok oyie kod ng'ono mokelo Elija e winjruok manyien kode. 19:5-9. bang yamo, yiengo kod mach, kuoth maber ni Elija ni ok orumo podi kod ore kaka ne obiro mondo olwir joteloariyo manyien mondo oyudi jimoko 7,000 moyie owinjo Ruoth kendo tich mar yalo dhi nyime kod teko. 2 Ruodhi 1 and 2.

Goyo Wang':

Ka waya midolo orie ahinya nyaka lenye kendo loso kendo. Mana kaka wan ka wadhiyore makalo kama dwarone. Goyo wang' koro biyo konyowa edweche milosowa.

Kaka Onego Warit Chunywa Kod Pachwa:

Paro ema tiyo kod chuny manimo e paro, kod paro ma keto pek mang'eny to giko ok nyalo paro wach maber.

Paulo e piny filipi 4:2-9 wacho ni Nyasaye mar kwe kod kwe mar Nyasaye borito chunyi kod pachi ka:~

Ka idhi e parruok mar kod muol kod hulo richo.
Ka imor e ruoth, kaka tim mar dwaroni
Ka ihori, ok ikwedi, nikech ruoth nimachiegni, be nitie geno.
Ok in kod gombo kuom gimoro amora, to nyisi Nyasaye kendo igone erokamano.
Iyiero paro ni gik magin adier ok gik ma ibwogo.
Iparo gik mabeyo kod mudho maricho.

Nyasaye ochiki yo etem duto, 1 jokorintho 10:13. Mae nyalo bet kod tich mar gik mineno kod timo mar tiyo kod saa maber, pesa kod gowi kod kwero jomoko, tije kod otese.

Od Lamo Ni Piny Duto.

Lam Ni Piny England.

Otas 561.

Ji 46,000,000 Ok Ber.

Geno Maduong Kuom Lokruok Moro.

Kanisa Mang'eny Ni Nyuol Manyien.

Jatelo Manyien En Moyie.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

61. In Kendi

Joma Ii Kod Jowetene Ok Eyo Maber.

Ne Somo

E Mumbi Som:
Wuok 18, Jorumi 16.

Mae E Mako Gi Wich Mari:

Bedo ji ariyo ber moloyo bedo ng'ato achiel nikech ginyalo yudo pok maduong kuom tich magitiyo. Ka ng'ato achiel kuomgi opodho, to machielo nyalo chungo wadgi. To ka ng'ato nikende mopondo to mano rach moloyo, nikech onge ng'at makonye ka ng'ato nikende , to ng'ato nyalo monje mihewe. Ji ariyo to nyalo hewo ng'atno. Adier, tol mokadi didek chodo tek. Ecclesiates 4:9-12.

Bang'e Wuoe Ma:

Ndiki gik miseneno ma ji ariyo tieko moloyo ka ng'ato en achiel kata gitiyo mopogore.

Gima Onego Itim Mokwongo:

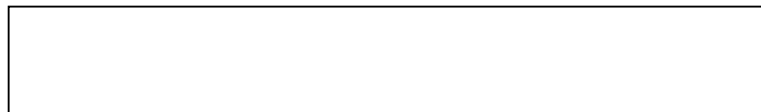
Losi piem mar dhaw ekind kanise, skunde, baa, kod moko mang'eny. Mondo ine kaka jomo ni karachiel nyalo ywayo.

Gima Itim:

Ndiki otas achiel mondo inyisi gima omiyo Yesu neoro jopuonjrene ariyo ariyo.

Ket e chunyi wach ka wach:

Kwan 11:14-17.

Gima ong'ere gima pok owachi etelo en likt mar bet ng'ato achiel. Joyalo mang'eny onge osiepe mang'eny kata jowetene nikech neopuonji kar somo muma ni jayalo nyaka pogre kod jowetene. Muma to wacho ni wabet motegno ka wan kod jomoko.

Jopuonjre Paulo:

Ne ochako mana gi ji ariyo, aeto bang'e ne en kod ji mang'eny kod jomoko moromo e piny Roma. Tich joote 13:1-4, 20:4, 16:1-10, jorumi 16:10-16.

Jopuonjre Kose Oganda Jopuonjre:

Oganda jopuonjre nyaka bedi achiel kuom jopuonjre, to ok ochuno ni gibedi oganda jopuonjre moluongi kendo oman kod nyasaye ni tij ote. Kuom Paulo ne en wuotho to kuom Antioch ne en yalo e piny mangima.

E oganda Paulo iyudo ji mang'eny kaka Barnabas kod Sila, to ni joma tindo kaka Timothy kod Yohana Mariko, Ajuoga Luka, jolamo kaka Epa faras Jokorintho 4:12, Tychikus joote, Joefeso 6:21, Zena Jabura kod Apollo jayalo. Tito 3:13 oganda molok ji noyudo yorgi kuom nyasyae magikawo tijegi, jomoko ne oriemi to jomoko orwaki. Ok ji duto mane otime mokwongo. Tich joote 15:38, timotheo 4:11.

Chike Oganda:

Nyasaye owuon eranyisis maber mar oganda nitech kata ka en wuoro, wuowi kod roho maler moro ka moro nikod gima onego otim eyor ber kendo karachiel kagirango kumoro achiel kuma oyie kod ji duto. Chakruok 1:26, 3:22, 11:7, Isaya 6:8, mathayo 3:16-17.

Yesu Noloso Oganda:

Noyiero jogo bang lemo otieno kopenjo wuongi, bang'e ne oluongone momiyogi gik mnego gitim kod mich. Luka 6:12-15, mathayo 10:1.

Ne ong'eyo kendo opuonjo moro ka moro kod nyinge bang'e neorogi oko ariyo ariyo. Mathayo 10:2, 5, luka 10:1.

Kane ochak kanisa chieng pendecosti, jopuonjre noyiero tiyo kaka oganda mang'eny.

Chakruok Chik:

Inyalo neno ber tiyo karachiel kane igero babel mane omako pach nyasaye chakruok 11:1-9. Kata obedo ni ema ji nitiyo mopogore kod dwaro nyasaye, neging'eyo bero teko tiyo karachiel mane onyiso ni onge gima dhi bet nigi matek. Chakruok 11:1-6, zaburi 13.

Chik Mar Ecclesiastes:

Rieko Solomon wacho ni ariyo ber moloyo achiel, to uo mokad adek ok nyal chodi mayot. Ecclesiastes 4:9-12. Chon ahinya ng'ato notwenyo ni kotweyo farase ariyo karachiel to neginyalo ywayyo gik mapek mabor moloyo achiel achiel kaywayo. Koro oseng'ere ni ji ariyo tiyo karachiel nyalo timo tich mang'eny moloyo joma opogore. Iuongo ni teko, ji ariyo kod Yesu chalo kod uno mokod adek maok nyal chodi mayot.

Ji bende dwaro uno makad adek mar fwenyo, neno kod yalo injili morito jomoko duto maneno kod telo mar rito ji ma neno dwaro.

Yiero Jogi:

Chik ne ochakore mana mane Musa oyudo tabu koa kuom jotelo mane tiyo mang'eny nyaka ol mi ore manyinge Jethro nokonye kod paro . jethro no nyiso Musa ni en kaka jatelo onego:-

Oter ji enyim nyasaye.

Opuonj oganda.

Obedi ranyisi ni ji wuok 18:13-20.

Musa nonyisi mondo oyier joma nyalo, joma oluoro nyasaye, joadiera , jowach adier mondo giti kaka oganda komiyogi gima onego gitim. Ber nonego bedi ni Musa nonego bedi ni nyalo chung e paro to ji ne nyalo yiego. Wuok 18:21-26.

Musa kaka jopuonjre moko ne ok som piyo bang'e pod otiyo nyaka ool mokwogo mondo otho.

Kendo nyasaye wacho ekind ji ni maing'eyo kendo mor kendo mabiro chung kod. Kwan 11:13-18.

Yier Joma Winjo:

Nikech nyasaye kawo chuny jotelo moketgi edier oganda, omiyo ng'ato ka ng'ato nyaka winji jatelo kod kaka otimo, kaok kamano to achiegni ubobet kod pogruok mano en pogruok ariyo. Joma winjo omiyo nikanyo nikech un, ok nikech dwarogi. Yesu ne nitire kod jopuonjrene adek mane ong'eyo ni bokonye. Elija nowinjo ka Elisha wacho ni, "ok abi weyi" to e Hebron Daudi nong'iyo joma winjo mopenjo gi penjo adek:-

Bende ubiro kod kwe.
Bende ubiro konya.
Bende ubiro riworu koda koose dhoga?
1 Tim jolawi 12:17-18.

Dongruok Oganda:

Tiyo karachiel chakre ka ng'ato ka ng'ato oyie kod jotende. Bang'e to ginyalo chako tiyo maonge joteendgi to ng'ato ng'ato ka ok obet kod sunga moparo bet kod mare kende. Kaowuok to mae kelo nyawo e dier ji kod kuome owuon kod ngimane mabang'e.

Min kanise magin mag jopuonjre maoko ji mang'eny e taon kod pinje gin muma manyien mar loso injili. Bende wanyalo timo ber?

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni North Korea.

Otas 334.

Ji 26,000,000 Gin Wasunge.

68%Gin Athist 30% Gin Shama.

0.4% Gin Joma Oyie.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

63. Dongo

Ere Kaka Kanisa Maradier Chal?

Ne Somo

E Mumbi Som:

Fweny 19:1-10, joefeso 5:22-32.

Mae E Mako Gi Wich Mari:

Mondo koro kuom kanyakla mar jokristo, omi joloch gi weg teko manie polo ong'e riekone mathoth mopogore opogore. Joefesao 3:10.

Bang'e Wuoe Ma:

Pim gik moko matek manie kanise matinde kod gik mayot kod midwaro kuom winjo chike kriksto e yien mar ngima.

Gima Itim Mokwongo:

Ka isekendo to losi kod jaodi, mondo ine ka kend-u nikod hera machal, tich kod gik mudwaro kaka Yesu nikod mar kanisa. Kapok ikendo ikri iwuon kod yo mabeyo mag kend, lem mondo ine gima Ruoth botimoni.

Gima Itim:

Gor yien mar ngimani bang'e ndiki otas achiel ndiki chenro mar kanisa ni kata gik magitimo. Ndiki weche ni mogik.

Ket e chunyi wach ka wach:

Yohana 15:16.

Kanisa En Ang'o?

Kata kawawuoe e kanisa madongo e piny duto kata kawawacho kanise matindo machiegnigi, 'kanisa' en ng'ato owuon, ok ne ot kata obed maber manadi, wan e kanisa. Ot makende ma Ruoth.

Ber Mar Kanisa

Kanisa en dwaro wuoro. Joefeso 3:10.

Kanisa en gima wuowi nochiko. Mathayo 16:18.

Kanisa ema nomiyo roho maler obiro chieng pendecolsti. Tichjooto 2:42-47.

Kanisa ma Antioch nogere kod jomaoyie makawaida. Moketi motegno kod joma nikod mich. Tich jooto 11:19-26.

Gero kanisa ne en achiel kuom gik mane Paulo dwaro. Tich jooto 13, 14:23, 19, 20, 17. Nyasaye gwedho gero kanise manyien kawuono e piny ngima.

Ere Kaka Kanisa Maber Chalo?

E chuny, joefeso 5:25-27 wachoni kanisa oger kod Yesu to ochiworene maok opogo pache. Kanisa maber bedo maler matakatifu, mopong kod wach nyasaye malong’o oter enyim Yesu kaka dwarore wuon arus maber maonge chilo ok ojony kendo onge richo keth eyo moro amora.

To Yo ...

Kata obedo ni ng’ato ka ng’ato wacho “amen” to odwaro mae ni kanise ng’e ni dwaro duto en kend. Dichwo ohero dhako” Paulo wacho mana kaka eyo ma yesu oherogo kanisa mochiworene nyaka kar thone. Mano e kaka onego waher ogeng kod hoyo mondowa. Bende wanyalo timo maber?

Ere kaka kanisa maber chalo etim? Ne kaka onyise e otas maluwe. Ibowacho ni en yiend olemo iluonge ni “yiend ngima kod pasta majarateng mane oyudo fwenyni koa kuom chuny nyasaye 63 otese nesomoni.

Kanisa Kaka Yiend Ngima

Tiendene Maok Nen Dhi Matut

Kanisa maber nikod tielo maok nen mopondo kendo madhi matut e bwo lowo kodwaro ngima mawuok mana koa epi mangima mar nyasaye. Omiyo mise matut ber e lamao koa yieko koa kuom wach nyasaye, koa hera kod teko moa kuom Roho malert. Jeremia 17:7-8, zaburi 1.

Kor Yien Mopogore Didek Kadhi Malo:

Kor yien ekuma nenore ahinya eyien. Odnongo e okang kaka kodhi chiwo oboke, madongo mi bedi motegno, madak kod mageng’o yamo marach.

Mise Mar Yalo

Kanisa maber cchako tije maneno kod yalo to ok tamre yalo kaonge yalo kinde duto e yore mopogore to wabodong e richo kod ok wadew nyasaye. Ang’o momiyo wayalo? Mana nikech Yesu nowacho ni watim. Mariko 16:15-16.

Teko Madiere Mar Luor

Koro kor yien dongo motegno mondo okony yien nyaka nyag olemo. Maonge chieng motang timo weche mabeyo, kanisa maber koro bokawo sechene mang’eny koyalo wach maber kanisa maber mondo obedi jopuonjre. Bang’e obolokogi jotelo makawo tich mar keto tij nyasaye maber. Ang’o momiyo tij japuonjre bedo malong’o? nikech Yesu nowacho ni losi jopuonjre.

Ne mathayo 28:19 kod kar ariyo (2).

Malo – Bor Matin Mar Rito Joma Odhier

Maonge chieng miweyo yalo kod loso jopuonjre, kanisa maber koro boluwo ranyisis mar Yesu etij jooto 1:1 kod 10:38 kuom timober , mokalo ndalo 300 e muma nyasaye nyiso herane ni joma odhier kod joma dwaro. Odwaro mondo dende kanisa mondo obedi lwete kod dhoge marito. Ok jiduto miluongo mondo oyal kata otel to ng'ato ang'ata moyie nyalo nyiso ng'uono mar nyasaye ni joma odhier moloyo to mondo liel kod nyithindo rito joma odhier ber nikech Yesu nowacho kamano. Mathayo 25:34-45, jakobo 1:27. Kar adek (3).

Tipo Maimore Geng'o Piny Ruoth Mar Pesa

Mae en kuma kanise mang'eny ok dew. Parni mae, lamo kod neema mar nyasaye mag mise in nono, to yalo onge gima ilalo, to bedo jopuonjre dwaro mang'eny , to rito joma odhier to nengone tek. Ere kuma pesano boaye? Koro ne mae:-

E tich jooto 2:42-47 kod 4:32-35 wayudo kanisa jerusalem mamewo ahinya mane onge jomadwaro. Higni moko bang'e kanisa achielno ne nitie e dhier ma Paulo negolo chiwo nigie e kanise manyien e piny Europe. Ang'o mane otimore?

E tich jooto 6:1-7 jotend kanise kawo sehegi e pogruok, ng'iyo kuma ng'ato aye kod pesa kod ji abiriyo mabeyo mag grecian, samoro joyalo, koro jotelo ne ok mul pesa. Joyalo ohero yalo ok otese. Ma ji abich ma gracion bende neyalo kata okere kod tich jooto 8:1 duogruok, ng'ama ne mulo pesa? Ng'ato ang'ata? Ok wang'eyo.

Joma odhier adier noa mabor, winjo ni dwarogi nigiyudo, giwinjo injili, giyudo Yesu magidonjo e kanisa. Pesa mitiyogo nomedore to madonjo ne onge. Puonj ler, mana ka ng'ato, to samoro ok en jayalo, gikawo tij matek e pesa kanisa kotiyo gi yie kod tije, dhier bobet e dhoot. Ang'o momiyo mulo pesa ber ahinya? Mano nikech Yesu nowacho kamano. Luka 19:11-26 kar 4.

Olemo Mar Kodhi E Yamo Mar Nyasaye

Kanisa maber kinde duto golo olemo esaa, olemono bokelo loch mar nyasaye maneno e yiende matindo mag nyig kanise, machiegni kod abor ahinya kuom tikch. Yien moro amora manyien nikod tiende owuon e nyasaye, kod yalo, jopuonjre, pesa owuon raum kod olemo.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Komoros.

Otas 176.

Ji 500,000 Gin Jo India.

Onge Dongruok, Odhier, Gin Joislam.

Joma Oyiye 120 Idhogo.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

64. Keyo

Oikore Mar Gik Keyo

Ne Somo

E Mumbi Som:

Tich Joote 4.

Mae E Mako Giwich Mari:

To kor Ruoth yire iwinji siem ma gisiemowago, mondo imii jotichni oland wachni gi chir duto. Rie badi mondo ichang ji, kendo imi ranyisi gi honni otimore e nying Yesu, jatichni maler. Tich joote 4:29-30.

Bang'e Wuoe Ma:

Pare ni ji elufe e poyo ka gibiro e kanise matindo kata ni dhogruok ochakre. Ang'o manyalo timore ni kanise?

Gima Itim Mokwongo:

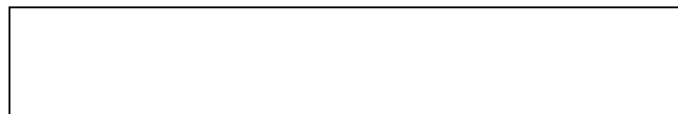
Pare ni ji elufu achiel manyien ochako luwo Yesu. To kanisau ting'o ji 200, to pastau ritogi gite. Go ane kwan ni bokawo pesa adi ndiko pate moko kata gero kanisa moro kod thulo mondo omed dongo, kata gero kanise moko e pinyu.

Gima Itim:

Ndiki otese ariyo egik matimore sani kod gik mane timore e muma manyien. Ndiki gimomiyo moro ber.

Ket e chunyi wach ka wach:

Tich joote 2:46-47.

Otas 64 ne somo.

E ndalo machon divai manyien noolo piny kod chunyi nyasaye nedwaro divai manyien ahinya mondo obed motegno. Ji elufe mang'eeny noluwo Yesu to chandruok neok ni mabor!

To Ka Mano Otimoer Kawuono?

E piny duto nitie yore ariyo manyien mineno e kanisa kawuono. Ang'o minyalao timo ka mae obiro e pinyu?

Dong Maduong’:

E piny Argentina, korea kod kwende moko e piny joratenge ji millionde oseiyero luwo Yesu to gibiro e kanisa.

Dhogruok Malich:

E higni mang’eny machiegni kanise mang’eny osewang’ e piny Bosnia, India, Indonesia, Ireland Liberia, Pakistan, Senegal, Sierra Leone kod Sudan. E Piny Rwanda kadhawo owuok jomaoyie mang’eny noringo e kanise, kuma jowasikgi mang’eny noyudogie monego ji elufe.

Koro Kose Mana Penjo?

E dongo kose dhogruok kose ka gite gitimore dichiel bende kaka wagero kanise, mag nyaluo, kanise sirikal kod tij kanisa boromo?

E Dongo Ang’o Mibotimo?

Bende inyalo keto jomanyien e ute mantie kod irit jotelo michulo mondo oti dipar matek? To ka idwaro ute moko, ere kuma pesa no duto boaye?

E Dhogruok Ang’o Mibotimo?

E piny Rwanda kanise nopodho to China e hik 1948, kane olor kanise pate nonegi kata otwe to jayalo duto oriemb, kanisa neok opodho. Ang’o momiyo? Nikech kanisa ninyalo sudi miloki mokow kit muma manyien modongo ahinya wuok eji 8,000,000 nyaka chiegni ji 80,000,000 manyien e hik 1988.

Chenro Muma Manyien:

Kanisa madwaro keyo diere giko boikore, kata ang’o motimorew, kagi ng’eyo ni chenrogi nyalo ting’o dong’o kod kuo. Bug tich joote en bug nyasaye manyiso chenro kanisa. Ewa wang’i kendo wang’e yore adekgo.

Kanisa Ok Kanise:

Pogruok mawayudo en kuma ogergie ok dindegi. Onge jo kathnolik, jobatiso kata jo ppendecosti e muma mopogi, kata e polo! Gima wayudo en nkanisa, e jerusdalem, Antioch, efeso kod moko. E dongo wadwaro ng’ato ka ng’ato, nikech kane Yesu omiyo Petero rech mang’eny, ne nyaka oluongi yiedhi moko mondo okonye. Luka 5:4-7.

E kinde matek kanise mopogore konyore. Tich joote 11:27-30.

1. Min Kanise:

kanisa mang’ore e tich kod e pisto ong’e kaka min kanise nikech ngima manyien mane gichiwo ni kwendego. Kanisa mane ni thesolanika ne en kanisa manyien ni wan duto, 1 thesolanika 1:7. To Jerusalem, Antioch, Efeso, Filipi kod moko ne oloyo kanise matindo. Moloyo romo mane gin-go kod roho maler, lamo, dak rito gweng’moloyo to jerusalem. Tich joote 2:42-47, 4:32-34. Negichomo dhogruok, kod tem mopogore.

Ne gin Bende Tij Jopuonjre/Joote:

En ang'o tij joote? En kanisa maber, en kuma joote kod jimoko oromo karachiel nikech roho maler nyingijoote tiendeni yalo, omiyo min kanisa bedo jachako kod ni tijno, kuma tijni odongo maber kod joote kod kony miro ni kanise moko kod oko mar piny. En kar lemo, loso manyien, kony kod konyo joma oor kod nyasaye, to ok ng'ama ochung kod jaote.

Bende Min Kanisa Nikod Hema?

Nyaka hik mar 4 neonge kanisa man kod hema, kata ot! Odongo piyo, joma odhier mang'eny kod dhogruok mager nonyiso ni kanisa nyaka bedi mayot obedi minyalo medi maonge nengo egedo, ne nyaka onyal dongo e bwok, to obed kod ji mang'eny kaka nyalore moket elamo.

Od Kanisa Matin:

Ere kaka negitimo mano? Kitiyo kod kanise matindo kod romo e ute mang'eny kod kony mar joote. Negiromo duto karachiel kinde ka kinde. Ne kanise matindo.

2. Nyar Kanise:

Ji kaka filipo ne nyalo wuok e min kanisa, moyal injili, mochok joma oyie manyien, mowe nyar kanisa chien, king'ye kod jotend min kanisa nyaka obedi motegno. Tich joote 8:4-17. Nyar kanisa onego bedi jayalo eyore owuon chakre chieng mokwwoingo, kodwaro pidho nyi kanise. Ne min kanisa moro otas 25

3. Joote Mayalo Mang'eny:

Kuma ogik, giko osero mar muma manyien en joote. Tich joote 13:1-4. Magi gin joma oluongi kod Nyasaye mondo odhi e pinje . Ogologi ni tije duto matindo maorgi eyo. Eyo okonyore kendgi, gitelo kendgi mi gigolre kendgi e :-

Kanise manyien kaka man Galatia. Tich joote 14:21-25.

Skunde puonjruok kaka man efeso. Tich joote 19:9-10.

Tich yalo manyien. Tito 1:5, 1 Timotheo 1:3.

Joote manyien kaka jogo man karachiel koa e kanise mang'eny e tich joote 20:4. Aeto gidok ot magipogre etend kanisa nyaka gidhi kendo. Ne kanisa yalo. Otas39.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Burkina Faso.

Otas 139.

Ji 8,000,000 Opog Di 4.

Islam, Makadho, Modhier Ahinya,

Jokristo Motegno.

Gitero Tiend Kanisa E West Afrika.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

© The DCI Foundation, England www.dci.org.uk
Not for sale but you make make copies free of charge

65. Jatich

Gandhi Notelo Ni India Kuom Tich Kod Muol

Ne Somo

E Mumbi Som:

1 Petro 5:1-4. Ezekiel 34:1-17.

Mae E Mako Gi Wich Mari:

Nikech kata wuod dhano neok obiro mondo ji otine, to nobiro mondo otini ji, kendo mondo ochiw ngimane owargo ji mang'eny. Mariko 10:45.

Bang'e Wuoe Ma:

Pimane kaka jotelo tiyo kwende mag tich e pinyu kod kaka onego obedi e kanisa.

Gima Onego Itim Mokwongo:

Dhi mondo inyisi chuny jatij kristo, kitimo kikonyo joma n ipiny ma dak iragi sechew moko, kak nyikthindo, nyithindo mawuotho, wegi machiegni kod nyasaye.

Gima Itim:

Ndiki otas achiel mondo inyisi pogruok manie kanise ariyo, achiel nikod jakwath to moro nikod jatelo.

Ket e chunyi wach ka wach:

Ngeche 27:23-27.

Telo Kose Ruoth:

Bedo kanisa kata jatelo mar kanisa opogore ahinya kod siasa, jalweny, ohala, kata telo mar din. E piny ng'ato achiel malo telo ni jiduto kuom cheo, luoro mar lato tich kata dhawo. En kata jotich moko yudo ohala maber mamiyo jotich dak matek. Onge wuoro nitie lokruok kod gomo. En malit ni kanise moko otelni mana eyo achiel.

Jokwath Kose Jayeng'o?

Jatelo mariek nowacho niya "mana ji mopogore ariyo ema tiyo kod rombe". Jakwath kod jayang'o?

Mae En Ng'at Mane?

Ohero bet ng'ama okwongo. Ok ohero jo nyasaye. Owuoyo marach kuom ji. Onyiso ji e kanisa gima onego gitim, obet kaka Ruoth, ma en kaka juok. 3 Yohana 3-10. Nitie jokwath moko maricho e Ezekiel 34:1-6 kod zakaria 11:15-17.

Ere Kaka Inyalo Ng'eyo Joma Richo?

E bank jotich puonjore ng'eyo nonde maricho kuom mulo mabeyo kinde duto. Sama omako not marach ging'eye ang'eya. Wan bende wanyalo ringo wuond jotelo mamiriambo kawang'eyo jomabeyo.

Yesu, Jakwath Maber:

Yesu sibuur maonge luoro edhod juda bende en nyarombe nyasaye mamuol. Jatelo kawuono bende nyalo twaro kaka sibuur ericho to en bende nyaka ohore, muolo kaka nyarombo enyim ji.

Yo Mar Jawar:

Chiwo kinde duto telo gi teko lweny, siasa, pesa kata din, to Yesu noyiero telo moro mopogore, achiel maji ochayo kendo ok dew. Teko mar horruok kod chiwo misango.

E mariko 8:31, Yesu lando chenro mage mondo olo winjo mar dhano e pinyka kuom kawo sandruok, akwede, tem kod lit maok otamore, kod kawo akwede, dhoge nyaka tho maok opingo jofilipi 2:6-11, Yohana 12:32 Yesu wuoyo kuom chier kat obedo ni jolupne to ok winji satan to winjo to kanyo gi kanyo opingo chenrono kuom Petro. Mariko 8:32-33.

Yesu Oketo Gima Odwaro:

E mariko 8:34-35 Yesu wacho ni luwe en kweriri kendi, ituonori, kalo etho e msalaba kod lalo ngimani ni Ruoth. Chudo mar lal ni Yesu kod injili en yudo gima mowinjore.

Bende Anyalo Bedo Jatelo?

E mariko 9:31-39 Yesu nuoyo chanre mare mar horruok, misa mar chiwo. Jolupne duoko kuom wuoyo etindgi ma kuomgi bedo mokwongo. Yesu dwoko ni mondo ibedo mokwongo nyaka ni jiduto nyaka mar nyithindo kod jomoko mopogore.

Bende Anyalo Bedo Ruoth:

E mariko 10:32-45 Yesu wuoyo e chenro mare mar horruok kod misa mar chiwo mar adek koro en jakobo kod Yohana ema temo ni telo kod cheo mar bedo Ruoth kasr tiyo niji. Yesu dwoko ni mana jofarisai maruodhi ni ji to mano ok onego timre ekind joge kowacho kata mana wuod nyasaye ne ok obiro mondo otine to mondo otine jomoko kendo ochiw nngimane.

Yo Kende Malo En Piny:

Yesu nodhi piny etho mochier kendo. Chenrono notimore masani oteloni jimilionde ma gin joma winjo, majohera, joma goyo erokamano, ji ma kido duto kod timbe, yesusibuor

kod nyarombo maber nomiyowa ranyisi mar telo achiel tim achiel, horruok kod chiwo. Tim kod kikt jatelo obotimo maber kohore tiyo ni kristo.

Bende Onyalo Timore:

Barua mokwongo mar Paulo ni jo thesolanika 2:1-13, chiwo neno mar jatichmajatelo etim. Paulo nohore esand kod ayany, to ne onge richo kata miriambo. Ne odak mondo omor nyasaye ok dhano, ok ong'ondo ng'ato neok owuor e pesa kat neok oturo ng'ato, ne ohore kendo ne omuol, ne odwaro bedo kod ji. Ne onene maler, maonge richo kod makare koro ere ng'ama dak her jayalo machal gi mae?

Kata mana piny marach motimo richo bende ong'eyo ber jatich kod telone. Buk mar 9/3/1994 nowacho ni jofrench majatelo ne onge ot Abbe'Pierre ne ng'ama oher.

Ere Kak Otiyo Kawuono?

Joefeso 4:11 nysisowa ni nyasaye osemiyo jootene, jonabi, joyalo, pate kod jopuonj mondo otelni kanisa, kod 4:12 nysisowa ni tijgi en iko dhano mar yalo, ok onego gitim giwegi? To nadi?

65 Mondo Ine Somo Kakadhi

Loki Kichiko Malo:

E pinyka osebedo ng'at man malo, olure kamano, mwandu molo korieyo chien. To e piny Ruoth polo onego loke maber kod jogi man kod teko, etelogi kagigoyo chong-gi piny mopimore kod tendgi kagikonyo jiduto magikel ji machiegni kod Nyasaye.

Ang'o Momiyo Jooto Nipiny?

Jooto mokwongo nie kanisa, giriwore kod ji gijodongo, bende mokwongo ekanisa ma piny. 1korintho 12:28. Tich jooto 15,2, 4, 6, 22, 23. Tich jooto 13:1. Ang'o mane Yesu owacho? Ng'ama okwongo nyaka bende jatuech mar jiduto. Omiyo otimre kamano.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Hong Kong.

Otas 26.

Odok China 1997.

Wahindi Ma Johala.

Ji 6,000,000 Chinese.

66%Tao Kod Buddhist, 14% Gin Jokristo

Joyalo Madhi China.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

66. Puonjo

Teko Mar Joma Wuoyo

Ne Somo

E Mumbi Som:

Mathayo 28:19, Luka 9:1-6, Luka 10:1-24.

Mae E Mako Gi Wich Mari:

Eka ne giwacho kendgi niya, yawa! Ok watim maber, kwadalore kama nyaka piny oru, to wabiro neno masira. Omiyo koro wadhi wanyis jood Ruoth gima otimore. 2Ruodhi 7:9.

Bang'e Wuoe Ma:

Gin ji machal nadi maudhi dwaro mondo uchak go oganda matin mudhi romogo mondo upuonjregu gima usesomo.

Gima Itim Mokwongo:

Yieri ji katin to adek to kik kadhi ji apar gariyo maboyie romo kodi kinde ka kinde eot kata ehol. Ibonyisogi gik moko duto misesomo ekinde ni duto kod japuonj mari.
Nyisgi gibende gipuonji jomoko.

Gima Itim:

Ndiki otese maok okadho ariyo, okang' adek minyalo neno e 2 Timotheo 2:2 minyisgi dongruok.

Ket e chunyi wach ka wach:

Luka 10:1-4, 17-21.

E tuk mupira, jotugo somo kua kuom japuonjgi, samoro en e jatugo maber moloyo ji duto. Kuom fundi iboyudi ka jopuonjre ng'iyu mana jatendgi kaka otimo. Puonjruok kuom jatelo, Yesu, ema jolupne dwaro, en kod teko. En e japuonj, to wan jopuonjrene, mano en mon kod chwo e bwo luor kod puonj mare.

66 Mondo Ine Somo Kakadhi

1. Teko Mar Bedo Japuonjere Miwuoro:

Pasta mowuok piny Taiwan nodhi e piny china bang dweche ariyo kuom higni ariyo mondo opuonj chwo apar gabich akuo kuom gik mane. Ong'eyo kuom Yesu kod loyo chunje. Bang'e jogi bende nonuoyo puonjni kuom ji apar gariyo ma bende nopuonjo jomoko mang'eny.

E higa mar 1993, ne gin kod dwe achiel mar yalo kane ji 1,500 nosepuonji modhi ka wuotho, kod ndiga, bas kod gari, e piny china duto kaginyisoji wach Yesu. Kane giduongo migiwacho, pasta nokwano ni ji maloyo 100,000 jomanyien noyudo batiso edwe achiel mar keto puonj e tich.

Wane Kendo Gima Ne Otimore:

Okang' Mokwongo:

Ng'ato achiel nokelo ji 15, omiyo ji 15 nobet mosomo.

Okang' Marariyo:

Bang'e ji apar gabichgi kila moro nokelo ji 12 mon kod chwo, omiyo gite ji 195 nowinjo kendo otimo kaka negitimo.

Okang' Maradek:

Bang'e mon kod chwo 195 nodhi eutegi, mabor kod moyarore mopuonjo ji kind 6 kod 12 bang'e jite negin 1,500 nowinjo kendo otimo kaka okang mokwongo.

Mano Teko Mar Bedo Japuonjre Etich:

Par ni mae duto notimore eudi, ebwo yiende kod kwende maonge koko mondo ogeng' polise kod jomatheko. Ne onge udi mane nengo-gi tek, gik tich kata buge mane itiyogo. Mane weche moling kende, neno kod lamo mana kaka notimore chon bang' Yesu nyisoji mondo odhi olos jopuonjre.

2. Bende Nyaka Kuma Isome Muma Bed Gi Ot?

Be gi kuma isome muma higa achiel kata ariyo eyo kende ming'eye nyasaye? To ang'o matimore ka ji elufe obiro ir Yesu, to giduto gidwaro ng'eyo kod timo gimoro ni Ruoth?

Ere kuma giboyude pesa kata saa mobor kod joodgi, tich kod kanisa? Ere kuma iboyuide jopuonj, udi, kitanda kod chiemo, kata kelo ji 500 kamoro achiel en ni shs. 1,000 pes bas, par mag nindo 500, choche 500, buge 500 kod kalam, 10,500 chiemo kod pi mokal juma achiel.

3. Bende Nitie Yo Moro?

Rabbis bende neni kod skunde to Yesu norango yo mor. Oyot loso, ok otek, nitie thuolo ni ng'ato ka ng'ato mondo obi.

Ere Kaka Ne Yesu Opuonjo Jopuonjrene?

Yesu nokawo sechene owuon kopuonjo ji 3,12 kod 72. Negibedio osiepe. Nopuonjogi kama opoindo, to neging'eyo mang'eny kwende romo. Neoorgi mondo giwuoth kagitemo timo gima negi sesomo giwegi. Kane giduogo neginyiso Yesu gik moko duto. Mathayo 10:1, luka 9: 1-10, 10:1-24.

Odwari Echakruok:

Jopuonjre chiwo wach nyasaye kod chuny to mano kelo ber kata rach kuomi. Bedo japuonjre lkelo lal mar gik piny to yuto mar chuny. Chieng moro achiel jopuonjre neng'ado nam kane yamo otuomogi. Ne gin echuny dwaro nyasaye to nepodi gibedo mang'ich kendo negluor. Mathayo 8:23-27.

4. Paulo Bende Noloso Jopuonjre:

Kane owuotho nokawo jomoko tone gipuonjore kuom gik mane gineno ka Paulo timo kod timo kamano. Tich jopote 20:4-5. Kane Paulo nie efeso, mane esani en Izmir, neoyudo jomo moyie mane ok dew to bende ne pok giwinjo gimoro ni Roho maler. Negisomo etiende jodongo kata jopuonjre.

Ang'o Miparo Ni Notimore?

Yalo neber nikech bang higni ariyo pinyno te nwinjo wach Ruoth.

Ne nitie honni madongo.

Luor mar nyasaye noluor e pinyno.

Ji nowang'o buge mag juok,

Wach nyasaye noluor modhi nyime giteko jopuonjre mane ok dew nobedo jotelo magkanise mag efeso. Tich joote 19:1-21, 20:17-18.

5. Riwo Kose Goyo Ndalo?

Kanise dongo kod riwo ka ng'ato achiel kata ji ariyo obiro winjo wach nyasaye, to dongo kuom goyo ndalo, ji mang'eny winjo muma, giyie kod hera nyasaye to kanisematindo chakore kagi ngima.

Mae nyalo timore egweng'u ma echiwo teko mar bedo jpuonjre. Tiendeni paro kod ndiko piny gik moko duto misomo bang'e to iikori mar nyiso osiepe, mabang'e dhi nyiso jomoko. Paulo nomiyo japuonjrene matin timothi okang adek:-

- 1. Gik misewinjo kawacho ...**
- 2. Nyisgi ni jomoko ma joadiera ...**
- 3. Ma bang'e bodhi puonjo jomoko.**

Yier jolupni rom kodsgi, eudi mondo inyisgi gik moko duto misesomo e somoni mondo inyisgi gima ginyalo puonjore bang'e kagduogo. Bang'e los osiepeni mondo onyisji wach nyasaye. 2 timothi 2:2, 2 Ruodhi. 7:9.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Piny Taki.

Otas 541.

Ji 62,000,000 Ji 99.8%Gin Joislam.

Ji 600 Kende Ema Oyie.

Mae En "Galatia" E Muma.

Madwaro Ahinya Lamo Maok Kuomi.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

© The DCI Foundation, England www.dci.org.uk
Not for sale but you make make copies free of charge

67. Mama

Loyo Chuny Ni Yesu Ber, Pidho Kanisa Manyien Loyo

Ne Somo

E Mumbi Som:

tich joote 20:17-37, mariko 1:9-45

Mae E Mako Gi Wich Mari:

Ka oyawo gimoro, to onge ng'ama nyalo loro, kendo ka oloro
gimoro to onge ng'ama nyalo yawo.

Fweny 3:7-8.

Bang'e Wuoe Ma:

Ere kuma ing'eyo maonge kod kanisa mar yalo. Onyalo bet
kumoro kata kanyakla mar ji modak machiegni kodi.

Bende iparo ni onego itim gimoro nikech ma?

Gima Onego Itim Mokwongo:

Dhi mondo iyudi ji machiegni , epinje mopogore, jomomewo kod modhier,
maonge kanisa. Penjigi ka ginyalo mor kod bet kod kanisa manyien
moyaw niggi mondo giyudi kar lamo mondo okony
chunyi kod dwarogi.

Gima Itim:

Ndiki otese ariyo kuom joma nie gweng'u
maonge kod kanisa margi.

Ket e chunyi wach ka wach:

Mathayo 16:18

Loyo chuny ng'ato ber ahinya to kaka jimedore ok orom, pidho kanise manyien kod keto
gi kod joyalo, en gima ber.

To Magi Egima Jomoko Wacho:

Ok wadwar kanise moko.
Kanisa achiel maduong ber ahinya.
Onge wakony kanise madhi nyime.
We ji obi eromowa.

Kaka ineno onge gima ondiki e muma mowacho kamano. Gik mochiwgo duto gima man pach dhano maok mor nyasaye, to bende ok gibinyalo golo kanisa maber maywayo ji ma ji bodwaro betie.

Ang'o Momiyowagero Kanise Manyien?

Kose En Mar Konyo Gweng'?

Aa, mano en mana pach dhano manyiso ni ji tinde ni mana e dwaro chuny kod margi higni duto makadho. To chuny wach en ni nyasaye ok en ni nyaka rom kod dwaro, mano domiyo piny obet kkuma opogore ahinya.

Oromo Kod Chuny:

Ka dwaro kod sand kelo warruok, to kara Urop bang lweny kod dhaw to dobedo kod yie mololyo pinje duto. Moloyo to en ema enie mudho, to opogore kod injili, gero kanisa edongo yalo kaka kristo dwaro.

Kidwaro umo kumoro man kod kanise mang'eny en kuma chiwo mich ni oganda jo nyasaye duto ae ng'ama tin ng'a maduong' moloyo yie kuom joyalo. Ng'ato ang'ata nyalo timo gimoro mondo okony ochopni mbesene mologi ni Yesu. Gihero mano!

Gero kanisa bende ber nitech kanisa modak ni joge nikod thuolo matin mar duokruok. Ang'o momiyo irikto? Ne awinjo kanisa man kod ji 17 kendo ne podi dwaro gero kanise moko adek e taon.

Bende Kanise Manyien Opogore Kod Moko?

Jong'anjo, joma ohero dhaw kod jomadwaro margi kendgi kod bet nyime ok nyal dhi nyime kod kanisa maber. Ok gibidhi nyime to ginyalo timo kanisa manyien gore piny. Onego gihu;l richogi mi gikwa nyasaye mondo okonygi.

To Gombo Mar Medo Kanisa Rach?

Ng'ama ne okeyo kanisa ma jerusalem kane ok gidwa luwo chike kod yalo. Ng'ama ne opogo ler kod mudho?

Ng'ama ne opogo jo anglikan kod jokatholik ng'ama ne okawo jo methodist, pentekosti, kod karismatics moa e kanisa mane oseger mo miyo gidongo?

Duoko iwacho ni en nyasaye owuon!

Edward moa e piny Pakistna kod jaode Kylykke koa e piny finland ne gin joyalo e piny England. Nyocha giyawo kanisa manyien kod wasungu manyien moyie kod jomoko moa e kanise moko. Bende mano en pogruok? Aa, nitech joyalo ochiko moa e kanise go ne obiro konyo e hako lemo kod chiwo guedhi ko konygi. Mano ne en nywol maber.

Nyasaye Nyisowa Mondo Wager Kanise:

Kanisa en dwaro mar wuro. Joefeso 3:10. Kanisa en gima wuode nochiko, mathayo 16:18 kanisa e kuma ne roho maler olore chieng pendekosti tich jooto 2:42-47. Kanise moger kod ji ajia moket motegno kod ji machiw, kaka Antioch. Tich jooto 11:19-26.

Gero kanisa ne en achiel kuom dwaro Paulo. Kaka e efeso. Tich joote 13:14. 19 kod 20:17.

Nyasaye osekelo gedo mar kanisa e adenda kawuono kochiwo kendo ogwedho jiduto okinyi kod odhiambo gero kanise.

Ere Kaka Igero Kanise Manyien?

Kae nitie **chiemb chuny** moko mane Yesu otiyogo duoko ineno e mariko 1:45 en ni ji ne omedo biro nikech chenrogi, ne nikod mise e gero kanisa.

Rwako Roho maler, kod teloni ni ji. 9-12.

Dwaro **loyo jachien** 13,

Dwaro **yudo seche makare** mariko 1:14a, 15.

Dwaro **yalo** 14.

Ji mang'eny ber 16-20.

Tiyo kod **mich mag chuny maber** mariko 1:23-42

Lamo maradiera 35.

Roho mokwongo maok dwar loch mariko 1:37-39.

Hero ji en gima ber. Mariko 1:23, 30, 40.

En Ang'o Ming'eyo?

Kanisa maduong nyalo oro ji 50 mondo olyal kendo olam e piny manyien, konyoi mondo nyathi manyien odongi. Inyalo pidho dhok manyien eduol mang'eny egweng'I kaka jomawuotho kata jopiny moro. Joma dwaro ema nyalo yalo injili ni joma pok oyie e kwende maok gin kanise kod wende kod tuke mabeyo chieng jumapil, jomaoyie nyalo romo kor juma.

Nitie buge mang'eny manyalo konyi, to kinde duto par wach Maria, ne owacho, "tim gimoro amora mowacho" fweny 3, 7-8.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Laos.

Otas 343.

Ji 5,000,000 Modhier.

2% Gin Jokristo.

Ji Mang'eny Gin Waindi.

Kanisa Nosandre Ka Gin E Komunist.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

68. Romo

Osiepe Nyasaye Ng'ato Ka Ng'ato Kod Ji Duto

Ne Somo

E Mumb I Som:
Tich Joote 10:22-48.

Mae E Mako Gi Wich Mari:

Pile ne gichokore gi chuny achiel e hekalu, kendo ne gidhi e ot ka ot mondo gichamie sap Ruoth. Ne gichiemo karachiel gi mor. Ka gipako nyasyae, kendo kka ji duto mor kodgi. To odiechieng kodiechieng, Ruoth ne medonigi joma owar e kanyaklagi.

Bang'e Wuoe Ma:

Ka dhogruok odonjo e gweng'u ang'o manyalo timore ne kanisau? Ang'o minyalo timo mondo ikony jou?

Gima Onego Itim Mokwongo:

Losi kod osiepeni mondo ubed kod chiemo kod osiep e dalau achiel. Luongi joma oa endara mondo ine kaka ginyalo biro. Nyisgi ni ng'ato biro wuoyo kuom dakika abich mondo onyisu kaka ne obiro ng'eyo kristo. Ne ni ji adi mabiro.

Gima Onego Itim:

Ndiki otese ariyo manyiso kaka kanisa ne odongo chon kane obiro kanisa maqradier e 321 A.D migikawo Hekalu kod lewni duto.

Ket e chunyi wach ka wach:

1 Jokorintho 14:26.

Jayalo wacho sigana kaka ne otemo yale e pinje mag joratenge to gima ne onyalo timo ne en man koko matek mondo oyud jomaowaro. Jokristo machal kamae ting'o bedegi malo. Joma oyie manyien egweng'u orom karachiel jumapil maluwe eutjogo. Ne odhi nyime kod koko ginyinge jogi kotelni jogi. Ne owacho ni mano kende iyo mar keto keyo kailano maber. Gima ne otimo ne en loso kanisa moro. Ang'o minyalo timo ka oganda mang'eny oyie mar luwo Yhesu? Ere kkuma inyalo yudo pesa mar gero udi manyien?

1. Kanisa Mana Nie Joote Ne En Kanisa Matin:

Kanisano ne onge kod udi mabeyo nyaka ne ochopo okete kanisa mar jorumi e 321 A.D. bang'e ne okawo Hekalu mag jopiny duto kod lep pate, to pod gintie. Tich joote 2:46

nyisowa ni kanisa machon neromo karachiel pile e Hekalu mag Isreal e piny jerusalem mondo gilam nyasaye. Ne gipogo makate eudi, negichiemo karachiel kod chuny nmamor, gipako nyasaye, ka gimor kod tim maber mar jiduto. Kanisa ni nie e ndara kod ji, ok kuma opondo moa e ute jokristo.

Ang'o Momiyo Kanise Matindo Timo Maber:

Kanise matindo nikod ji 5-15, mae nyiso ni ong'e ji duto kendo ka ng'ato onge to nyaka ng'e.

Kanise matido nyiso ni ng'ato ka ng'ato nikod gima onego otim kaka wer, puonjo, lamo , tendong'iyoy nyithindo. Ok mana ni joma oyier e kanisa.

Kanisa matin nyiso ni ji ok onego bedi kendgi e kanisa kaka jogweng' bet machiegni kod jo nyasaye.

Kanisa matin en puonjo makare kod bet thulo kod ngima mar joma tin.

Kanisa matin en mar ji mondo opuonjre mich mag chuny e thuolo maber maonge luoro kod osiepegi. Jo nyasaye medo ng'ato jing'o kod kony.

Kanisa matindo nyalo konyo joma ok nyal dhiye e kanisa mondo mi ging'e ni nyasaye oherogi. Kod kinde maber mar yalo. Kanisegi konyo joyalo mondo ong'e wach nyasaye.

Kanise gi kadongo maber to ginyalo yawo kanise mang'eny kod moro kamoro kod jatendgi kanise gi nikod lamo matek nikech ji biro lamo e grube to ginyalo romo dseche duto mae oloyo lamo mae juma kara chiel ma ji mang'eny ok dhie nikech tich.

Kanise matindo tiende ni jtuo kod joma ni kod chandruok inyalo lamnigi mapiyo maok girit pasta.

2. Kanise Matindo, Romo Kod Mor:

Kanisa matin onge kod kama inyalo rome, omiyo en e wuongo ken do olchulo, kata romo maduong jumapil nikech mano e kanisa. Onge buge mokan, omiyo onge kaka inyalo thog ng'ato mayude , udi ok nyal wang' romo ok nyal yudi mi negi, kaka ne otimore e piny Rwanda. Kanisa nikama ber .

kanise matindo duto jotelo kod oganda machal onego bedi karachiel kinde ka kinde e udi michulo kaka hol kata paw tugo mondo girom. To kanise gi duto nyalo romo dichiel kata diriyo edwe. Onego jotendgi bende romo dichiel kata kinde ka kinde.

3. Ang'o Mitimo E Kanise Matindo?

Dwaro mare en bet nyithind nyasaye kuom tich joote 2:42 bet kod jing'o e tich nyasaye, wachne, lame, pogo makate, kod lamo karachiel, osiepe ng'ato ka ng'ato, bet kod osiepe manie ndara, mondo ging'e ni hera mar nyasaye ok nitie mabor.

Par Wehegi:

Rwako –in kuoma, kuoma kuomi.

Lamo – wan – nyasaye.

Wach – nyasaye ochiwnwa, kuom muma, chiwo mar chuny, lamo kod jiduto.

Janeno – nyasaye kuomwanyaka ni jomoko.

4. Chako Kanisa Matin:

en gima yot ni joyalo mondo ochaki kanisani, gikwongo kod lamo e dala aeto obet kanisa. En gima tek loko kanisa machon nikech kanisa matin loko ji mondo obedi kod teko mondo ging'I kendo giyal. Mae nyalo bet matek kuom joma odak maber. To ka nyasaye otele to mae nyalo timore.

5. Kaka Inyalo Loki Kanisa Matin:

Nyaka bedie kod seche mag lamo, pango, kod yie:-

- Yie jotelo kod jolupgi man kod loch, chuny maber kod luwo chik.
- Puonj-gi kaka onego giyal, kod kaka iteloni jogo.
- Onego ging'e kuma telogi gikie kod gima onego gitim eseche sand.
- Pogo gi e duol kod jotelo gi.
- Pogo gi e kanise matindo, kod jotelo kod jog-gi.
- Nie saa mar romo kod chako.
- Ng'i dongruok gi kinde duto.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Itali.

Ji 58,000,000 Gin Wasunge.

Lwar Mar Jokatholik E Chuny.

31,000, Taon Maonge Joyalo.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

69. Dak

Kanisa En Ot Kose Dhano?

Ne Somo

E Mumbi Som:

Jo-korintho mokwongo maduong apar kod ariyo (12)
nyaka apar ga ang'wen (14).

Mae E Mako Gi Wich Mari:

Abiro gero kanisa mara kendo rangaye hades ok bi hinge.
A biro miyo-u rayaw mag piny polo. Gima otweyi e piny - ka biro
bende twegi e polo. Bende gima ilalo
e piny ka biro lal- ni e polo.

Bang'e Wuoe Ma:

Chieng ma chielo ka idhi e kanisa, ang'o ma omiyo ibiro
dhi bende geno mari en ang'o?

Gima Onego Itim Mokwongo:

Chieng ma chielo ka idhi e kanisa tem mondo imany nysaye,
mondo iter nie ng'ato ang'ata mondo bedie kaka mich kendo
bed gi adiera nigu nuang'e ka pok idok e- ot.

Gima Onego Itim:

Los ndiko mari e karatas achiel ka ichiwo paro kaka
dongruok makare inyalo kelo e ngima mar kanisa.

Ket e chunyi wach ka wach:

2 Timotheo 1:6-7.

1. Ang'o Momiyo Idhi E Kanisa?

Ji moko dhi e kanisa ka gi paro ni en kaka tich kata nitech en juma pili. Kuom jomoko en kamaber mar ohala. Kata nimar mor ma ginuang'o kuro jomoko to dhi nitech osiepe gi dhi kata nitech mor. Ji dhi e kanisa jumapili monddo ginuang mor kendo mondo opuonj-gi kata mondo gi winj lendo ma owuok e gik kawo weche malo, jomoko dhi mondo gi neye jo lendo madongo dongo. Ji moko bendee dhi mondo omor jal no magi dak-go, jo-moko dhi mondo gi many mon kata chw. Wabed gi geno ni jomoko dhi lemo kare.

2. Kanisa To En Ang'o?

Kata be ni kanisa en ji-duto madirom milion mang'eng ka owuok e piny ngima kata ka en mar ji manok e kor gweng', kanisa pile en mana j, to ok en ot ma oger maber. Wan ee kanisa, od nyasaye.

Anyuola Manyien:

Kanisa en anyuola ma Roho maler opong'o, bende Roho no ema taye.

Ji Duto Ng'iyu Ruoth Nyasaye:

Kanisa tiende ni mor ilo, lamo mondo wayil kendo waruak nguono mare Ruodhwa yesu kristo. Ngeng' nguono wanuung'o e baptism, sacrement/ mesa mar ruodhwa e nyim nyasaye wuon.

Okang' Ma Ochimo Locho:

Yesu ne osingore ni obiro gero kanisa kendo rang'eye mag mach ma ok tho ok bi siro mag kanisa ka ochimo gi. Mathayo apar gi auchiel (16) matindo apar gi aboro. (mathayo 16:18).

Par ane ranyisi ni ka owuok e muma, kanisa en kaka nyithind nyasaye, kanyakla gi Yesu kaka ja-gedo kendo kaka kidi mikuongo keto ng'ano mangima kuom yesu kaka jatend rombe, kendo kwedhi rombaw kod Yesu kaka jakwath, kod yesu kaka wuon kiseru, sanduku mar munde ma bechgi thoth, bade yath manygo olemo, kanisa kod yesu kaka japuonj maduong, oganda lweny kendo od lemo maduong.

3. Ang'o Ma Timore E Kanisa:

Romo Gi Yesu:

Yesu ni e dier ji adek kata ariyo ma oromo e n yinge, e chiwo, e yie weyo richo, e yie ngima mosiko.

Wawinjo Ka Owuok Kuom Yesu:

Ka-okalo kuom wach kata roho maler.

Yesu Ja Changwa:

Yesu ma chal kaka nyoro, kawuono kendo kinde duto en e jachangwa.

Wa Lamo Ruoth Kanyakla:

Nyasaye odak e pak mar joge.

Wa Tegore Wawegi:

Paulo puonjo e jo korintho mokwongo (1) kwan madongo apar gi ang'wen (14) matino piero ariyo gi auchiel (26) -. Ni ka kanisa oromo, ng'ato ang'ata oromo kelni

nyawadgi mich ma owuok kuom nyasaye. Paulo wuoyo ew mich abich e somoni kana ni nitie mich mang'eny moko mabende ji dwaro e kanisa marwa.

4. Wa Eel Mich Nyasaye:

Jo-Korintho mokwongo kwan modango apar kod ariyo kendo apar kod ang'wen (1korintho 12-14) lero mich nyasaye kendo nyisowa kaka mondo watii gi mich mopogore opogore kare 12. 4.

Mich Mar Keyo Weche:

Lep-ini dhum dhok ma-ok isepuonjori
Lok weche mondo ing'e gima owacho, hulo mondo oruak weche, onon-gi matut kendo mondo otemgi.

Mich Mar Fweny:

Wach mar rieko owuok kuom nyasaye.
Wach mar rieko mar yiero paro makare mondo ing'e gima itimo.
Mich mar ng'eyo roho mar jachien gi dhano.

Mich Mar Teko:

Yie mare nyalo chualo gode.
Chango jo-tuo en mich mar nyasaye
honni, ng'ech (wech ma opondo), timbe roho.

Mich Mar Telo:

Jo efeso mar ang'wen bende apar kod achiel (11) jo-korintho mokwongo madongo apar kod ariyo (12), matin do piefro ariyo kod abiriyo nyaka piero adek kod achiel (31) (efeso 4:11 kod 1korintho 12:27-31)

Mich Mar Ji Duto:

Jorumi apar kod ariyo (12) matindo auchiel nyaka aboro (8) kod Petro mokwongo madongo ang'wen (4) matindo aboro (8) nyaka apar kod achiel (11) (1 Petro 4:8-11).

Hulo To Ok Bedo Jahulo:

Mak mana tego wach, hoyo kendo medo teko kuom ji, 14:3.

Misumba tiende niya konyo ji gi mor duto puonjo to ok ochuno ni nyaka ibed japuonj.
Kaka Barnabus – (e tich joote madongo apar gi achiel (11) matindo piero ariyo gi adek (tich joote 11:23).

Chiwo kendo yie pogruok mich nyasyae gi ji moko en mich maduong. Rito ogsanda en mich kuom jodongo. Mbasiwa – en mich mondo okonyi kuom chiwuruok ikonyo jo ma ok nyal kaluwore gi nyoch. Telo en mich mar mondo upang chenro mar kanisa.

Mich Moko Gin:

Chung ni oganda duong mag higni, ja dikon, wer japuonj wer ja rikwa owete gi nyimine e kanisa, ja puonj, ja padre I jadlo. Kata kamano Paulo pimonwa ni mondo mich marwa e tich.

Nitie gik mang'eny ma wanyalo timo gi mich kendo yore mang'eny ma wanyalo tiyo gi mich gogo. Mak mana ni nyasaye to nitie e mich go tee-te. Duto imiyo w gi roho maler kaka en ema opango. Ok wanyal yiero mich kata wilo mich moro amora.

Jo korintho mokwongo madongo apar gi ariyo matindo abich nya auchiel (6)
(1korintho 12:5-6).

5. Bende Nitie Ngas:

Muma wacho ni jo lup miluongo ni apostles kod jo hulo miluongo gi dho kisungu ni prophets otelo, bang'e jopuonj luwo baang gi mondo oriewa tir. Bang mano mich duto oromore. Kuom mano non ni to in nyasaye omiyi mich mane, kendo mondo igere kuomi bende ikony kod jo moko.

Filipo ne ochako gi telo bang'e ne obedo, ja land injili kendo ne ochako puonjo eka ne odok ja lup miluongo ni apostle. Jo efeso ariyo (2) matindo piero ariyo (efeso 2:20) jo korintho mokwongo apar gi ariyo matindo piero ariyo gi aboro (1korintho 12:28)

Ka owadwa kata nyaminwa moro nigi mich mogundho oromo water ne jo ma ok wanyal konyo. Waduto wan oganda nyasay, ringre Yesu kristo e piny masani. Nee – jo korintho mokwongo madongo apar gi ariyo (12) matindo apar gi ariyo nyaka piero ariyo gi abiriyo (1korintho 12:12-17).

Od Lamo Ni Pinje Duto.
Lam Ni Waindi Man Amerika.
Otas 566.
Ji 2,000,000 Gin Oganda 266.
Dhier Tuoche Kod Ongo Tich.
Gi Tin Lakin Gidondo E Yie Yesu.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

72. Joote

Joote Kaka Jolupo Enam, Ong'eyo Kaka Girito Tonde Eyo Makare.

Ne Somo

E Mumbi Som Mae:

2korintho 10 kod 11

Mae Maki Gi Wich Mari:

ok unwelo kata jodak to un oganda achiel gi jo nyasaye kendo
un jood nyasaye. Un bende osegeru ewi mise mane joote
kod johulo moa kuom nyasaye oketo, ka owuon ema
obedo kidi motegno moriwo e kor ot.
(Jo efeso 2:19-20)

Bang'e Wuo E Mae:

be kanisa ma kawuono inyalo keto oote tich lando
injili ka muma manyien ochiko.

Gima Itim Mokwongo:

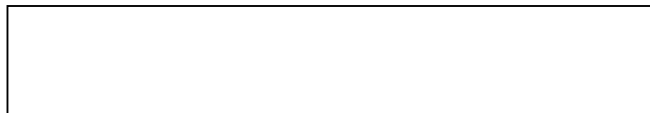
Bed joote, dhiuru e kanyakla kamoro ka kamore, kaka egweng',
skul kata jela kama muma manyien pod ok olandie kendo
chenro mar warruok mar nyasaye bende uland.

Gima Itim:

Dwar kaka kanise kata dinde ma tinde itelonigi
kendo ndiki ranyisi bende wacho muma.

Ket e chunyi wach ka wach:

1 Thesolanika 1:7-8.

E muma manyien wanuango nying mar joote oluong machiegni ndalo piero aboro (80)
kuom mano e kanisa chon nene ginenore joma ne ochung kaka rayaw.

Joote ema otelo e kanisa (jo-korintho mokwongo matindo 12 kanisa ikgero e
rachak mar joote kod johulo (efeso 2:20).

Joote kod johulo nigi fweny ma kende kod neno mopondo ka owuok kuom nyasyae
(efeso 3:5) juda.17.

Kanise onego bed gi johulo mag gi kendgi (petro mar ariyo madongo adek matindo
ariyo (2 petro 3:2).

Bende joote ochakre ma chiegni kose ne en gima ne tie chakruok mar wuoth jo-kristo? To
ma kawuon gi ng'ano gini kendo gi timo ang'o?

Ang'o Monego Watim:

E kinde ma sani itelonwa gi jogo ma onwang'o mich mar telo kata pasta amak mana ni jooto ema pod otelo ee wang nyasye e kanisa, bende e kar chakruok en ang'o madwatim?

Jaote To En Ng'a?

Jaote tiend ni ng'ano ma loro, kendo imiyo teko mondo ochop dwaro nyasaye ok en ngas to en luong, mich en kendo tich e kanisa kaka tije moko.

Jooto E Muma Manyien:

Yesu ni malo moloyo duto (hebrania 3:1).

Jooto apar gi ariyo mar nyarombo (mariko 3:14-16, tich jooto 1:26, fweny 21:14).

Mich mar jooto (efeso 4:11) ji kaka Paulo, Jakobo, Barnabus, Timotheo, Andronikas kod Junias.

Muma ok nyis ni ne gin mana mag higni mia mokwongo. Wach en ni kristo ne ochiwo jooto e kanisa mondo oti, wachni bor kod rumo (jo efeso 4:12-14). En kaka ranyisi morromo ni jooto pod dwarore kata nyaka kawuono, kendo mana kaka gingeng to gibed joma ong'ere (jo efeso 4:11) mich.

Ang'o Ma Jooto Timo:

Ok jooto duto timo gigo ma ondiki e muma manyien mak mana ni tich jooto omako bende.

Keyo injili – mana kaka safache mag paulo kod wuodh Petro e gweng' jo-yahudi kod utegi (tich jooto 10).

Chopo wachni ji maok osenwango (jorumi 15:20)

Timo injili manyien.

Chako kanise manyien mana ka paulo notimo e Uropa.

Bedo ja gedo mariek mong'eyo gima otimo (jo korintho mokwongo 3:10, 5:3, 6:4,7:1,8:1)

Jooto Keto Chakruok Motegno:

Mar kristo (1korintho 3:11).

Mar ngima kuom roho (tich jooto 19:1, 8:14-17)

Mar luoro nyasaye (jorumi 1:5)

Mar winjo puonj (jo-efeso 3:2-21)

Mar jotelu mabeyo (tich jooto 14:23, tito 1:5).

Bedo wuon kata min kanisa matin kendo jiwogi kuon barua kata limbe mak ok itoyogi. (jo korintho mar ariyo 11:28, jo thesolanika mokwongo 2:7, 11).

Kwedo timbe piny ma ok kony mana kaka paulo ne otimo kod petro (jo galatia 2:11-14).

Wuoth mondo iriw ogendni mana kaka paulo ne otimo kane oriwo jerusalem, Antioch kod kanise manyien gi tuduruok mare owuon.

Nyiso osiep kod genruok kaluwore gi tich mar kar achiel ma ok e gedo kata ngasi mar nginy. (thesolanika mokwongo 15:7, 2:8) (filipo 1:8, 4:10, 14:15, tich jooto 20:31, 18:11).

Ere Kaka Ing'eyo Ng'ato Ma Jaote:

Jaote iluongo gi nyasaye, ng'e mano kendo ji duto. Gi nyalo yire luong gi ,mak mana ni ok onego gi land tich gi kaka ngasi mar ranginy nikech ok en mak mana ni en tich ma malo. Winj mos mar pauloi ma en rachak mar barupenebende ne mar joote.

Gin joma oluor gi jotelo mag kanise moko (tich joote 15:2,4)

Tich kendo nyiso luong mar gi ok gi ochune kod tekogi to mana kod ranyisi mar roho maler (jokorintho mar ariyo 11:6-13)

Gin gi ji kaka ranyisi mar injili (jo korintho mar ariyo 3:2-3)

Oyiergi gi teko mar injili (jo korintho mar ariyo 12:12)

Gise timo ranyidsi kuom nyasaye e sigana mar tich e ngima ma tek kata ei oganda ma onyisogi akwede. (2 korintho 12:7-10, 1 korintho 4:9-13).

Joote Bende Dwaro Dala?

Joote e muma manyien inenoo kaka e tich gi oganda mar land wach kata gi jodongo e dala mar joote (tich joote 15).

Duond Joote To En Ang'o?

E kanisa kama joote, ogendni kod ji riwore e kanyakla gi yesu nimar ng'ato ka ng'ato. E kar chakruok kama inuang'oyie kony mar omuom koda gikk machielo makonyo e tij lando injili. En bende kama ilemoe kanyakla, inyienruok ikwenoe kendo kama isiroe tij joote, ok ne en oganda ma ndalo injili ma ichiko gi ng'ato achiel ma ong'ere ka jaote maduong mak man ka oganda paulo kane ni ooko mar dound gi ma antioch ne gisirore kend gi kendo giritore giwegi (tich joote 14:26-28).

Kama Joote Ne Ogoyoedala E Muma?

Jerusalem , antioch, efeso kod thesolanika ne ohingo kanise mag kor gweng'. Ne gin gi injili mar roho maler lamo, hulo, romo e wach puonj mar muma kod lemo maduong. Jotelo ne ng'eng', kanisa ne nigi ngima maber kod lemo mar kanyakla. Ne giloyo chike kod andhoke, chano kendo ooro oganda mar joote mondo okonyo jo piny jo yahudi nyaka samaria bende woko mar pinje go .

Ber kajoote opuonjre e dala kendo okawo puonj no ma otero oko kuom oganda machielo. Kama joote oloko dalagi onego ka adh penj molro amolro kendo onego obed kamoro ma oganda nyalo siemo, ka giluongo ji mondo opuonjre kuro bende en ka moro joote giwegi.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Uzbekistan.

Otas 570.

Ji 24,000,000 Gin E Dhok Man Ei Ogendni Mang'eng'.

68% Gin Joislam, 4% Gin Jo – Orthodox.

Dala Maduong Mar Islam Ma Esia Madiere.

Sigana Maduong, Yudo Loch Machiegni.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

74. Joland Wach

Kuom Yesu Ngima Ji Nigi Geno:

Ne Somo

E Mumbi Som Mae:

Tich Joote 11:19-30, Tich Joote 20:1-6.

Mae E Mako Gi Wich Mari:

Kane gilamo ruoth nyasaye kendo gitweyo, roho maler ne owacho niya, “ ketna urur barnabas gi saulo thenge nitich mane oluongo nigi mondo gitim. Tich joote 13:2.

Bang’e Wuo E Mae:

Ka in kod neno koa kuom ruoth nyasaye, tin ji manyalo lal ere neno ma in go kuom joma olal e kindu?

Gima Onego Itim Mokwongo:

Ulos uru oganda kendo uyier jatendu kendo mapikyo piyo uyikoree uru e kindu ni nyasi mondo une kaka unyalo tiyo kod mich kod pok man e kindu.

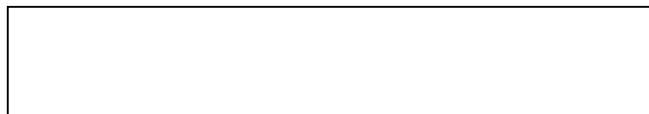
Lemuru, chanu uru bang’e udhi oko mondo utime.

Gima Itim:

Wuondori ni in iwuon ni in jadlo man kod kanisa mar ji piero aboro (80) kendo udwaro ni kanisa u no ochakre kendo okee e piny mangima., ndikuru pachu matut e ei andikeni ng’ato ka ng’ato.

Ket e chunyi wach ka wach:

Tich Joote 8:4-8

Ohala mar lando wach kristo e ngima ma ber ka ochaki e kanisa mar joma odak machiegni kendo imiyo teko kod joneno majokristo to moloyo opidho (gero) kendo ogeno kanisa manyien kan moro amora maodhiyo. Kanisa machiegni kodi nyalo bedo piny malokore kaka kanisa e piny mar kristo kendo ne kaka chal.

Kanisa En Ang’o?

Timotheo chen en jadlo mwanwang’o e somo mokwongo kendo mane opuonjo chuo apar kod abich bang’ dweche ariyo kanyakla achiel ne giyudo jomo yie elufemia achiel. Timotheo wachoni kanise china gin kuonde ma ji oyikoreni riwruok maduong’.

ANG'O MIDWARO MONDO MIYO ICHAK KANISA E MIGAWO MAR PINY?

Kanisa Dwaro, Ngeche 29:18.

Nikuop kaonge fweny maber to ji lal. To moloyo te jatelo madongo dwarore ni mondo gi bed gi chuny mar nyasaye e piny mar oganda mopogore – opogore kendo mondo ine ikwuon higa ka higa gima nyalo mori in ominwa kata nyamera en ber mar kanisa te.

Idwaro Telo Kod Mich.

Ber mondo ing'e jogo ma nyasaye tayo e piny mondo oland wachne e yor lemo chiwo kata golo. Migi uru tich kod thuolo mondo gitini jo oluoro kama gidakie, mano e gima chiwo joote onyiso tich joote 13:1-3.

Idwaro Rieko Mondo Itini Piny:

Lem kaka paulo (jo kolossai 1:9) kodhi nyime kod weche mopogore opogore kanya chiel kendo mawinjore e rieko nyasaye.

Riwruok En Rieko:

Riwo del te kuom lwedo achiel to koni chiel to itiyogo e riwruok kod kanise machielo karachiel kod riwruok machielo e paro maber nikuop riwruok en hawi matiyo. Onge kanisa kata achiel manyalo loko piny kata chopo kuom jogo ma podi ok oyudo wach maber.

Onego Ilos Wecheni Kod Odie Chienge:

Paro kelo teko kod chenro kaonge kama iketoye pachi seche duto paro duto biro chachi. Paro maok ochan ketho seche. Omiyo chenro ber.

1. **Lemo mar riwruok** wachoni kaw mana saa achiel kende kata mokalo kanyo dichiel e juma.
2. **Lendo motegno kod ng'iyoye weche** mag riwruok mag jotich.
3. **Tiegruok mag ng'eyo** ni kanisa kendo lando wacho moro amora chieng odira.
4. **Chiwo kod dwaro pesa nigi momiyo**, chuny ma chiwo ose nyiso ber mare. Kae e kama achiel kuom jokanyo chiwore nigi gima dogolni riwruok higa ka higa ni nyasaye mondo oduok dwaro margi e lemo nigi –ma gdwaro. Ohala kod riwruok osebedo kadhi kanyakla achiel.
5. **Wuoth machiegni mag riwruok** mag limo kuonde riwruok machielo higa ka higa.
6. **Ote mag riwruok**, wacho kama achiel ewi mia mar kanisa onego dhi.

Idwaro Roho Maler Man Kod Paro:

Wachni iyudo e bug jo korintho mokwongo 3:10. Paulo wacho niya en jagedo mang'ula a "a sophos architekton" mano tiende niya rieko mola kuom duong mar nyasaye kokalo kuom wach nyasaye kod roho. Manop en rieko mane?

Rieko Kod Chenro Mar Paulo Ni Riwruok:

Riwruok mar paulo ne onego odhini yore mag pinje mane lamo gik molos kod lwet dhano, kendo fweny kuonde mjogo mane wuotho kendo tiyo kod riwruok nyaka chieng nigi nuang' warruok to moloyo nyaka nigi dok mochwiny magi chak tiyo kendgi. Chako riwruok mage neni kod yore ariyo.

Pinje Mamon Ni Kod Geno E Kanisa:

E muma nitie pogruok achiel kende e kanise en pogruok mar pinje kaka nene kanise mag Jerusalem, Antioch, Filipi kod Efeso kendo mago e kanise monyuolo kende ochuny ni jokanyo kod riwruok e nyayoo wach maber mar nyasaye. Antioch ne en kanisa Paulo. Ote mare mar lando wach Nyasaye ne ocharo kanyo. Bang' ote mare ne oduogo Antioch medo lando wach Nyasaye.

Riwruok Mar Jooto:

Jooto nyisoni jogo moor kod nyasaye ok ochunoni nyaka telni gi kod paulo. Paulo bende kindeni ne ok ong'ere. Kane ruoth nyasaye oluonge mondo odhi oland wachne ne ochako riwruok moro matin mar ji adek kod pache owuon mondo wachne ochopni jogo mapodi ok oyudo wach maler mar nyasaye. Tich jooto 13:1. Mae ne en timbe kadhi nyime, Tich Jooto 20:4. Chwo moa e kanise mopogore opogore ne tiyo kanyakla achiel e riwruok mar Paulo.

Riwruok Mag Kanise Ariyo:

Kanisa ne en kanisa to riwruok ne en riwruok mana e chakruok. Rikwruok nenigi teko mar kanisa jokanyo. Kata kamano ne wuoth kod kanisa kadichiel nikuop paulo bende neni ki en kendo ne ochung kende to onge ng'ama ne kwaye kata e Antioch, jerusalem kata filipi. Riwrwokno nyaka ne chung mana ki gin e yore omuom. Kinde moro achiel negi ritore kigin negi manyo yore mag omuom giwegi to moloyo gitiyo kodgi kigin. Ka chako kanise manyien, skunde karachiel kod riwruok. Negin kod paro achiel to kod yore ariyo mopogore.

Okang Moyang Kaka Tacho Mar Nyasaye:

1. Riwrwok dhiyo neno nono kendo duoko wach.
2. Riwrwok lemo mang'eng' kendo chako dhiyo, lemo kama gidwaro kendo gi loso gi ji, gisomo gi kendo bang'e gichako gidwogo.
3. Riwrwok koro dok kendo dak kanyo. Mokwongo joriwrwok somo yore mag jokanyo bang'e giriwore kedgi e yore te kendo gitemo mondo jokanyo owinj giye. Kendo gichako hulo wachnyasaye kendo giloyogi bang'e gi chako kanisa.
4. Riwrwok miyo jomolokore chik kod siem bang'e gi yiero jotelo mek gi. Aye to bang'e gi orogi e gwenge mondo gi chakgi kanisa e odiechieng mokwongo.
5. To mogik gichiwo kanisano ni jokanyo. Aye bang'e jooto mokwongo dhi kama chielo.

Ne Somo Mar 64 Mar Kanisa Mar Keyo.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Pakistan.

Otas Mar 432.

Ji Maromo 145,000,000 Gin Jo-Esia.

97% Gin Jo Man Giye Islam Ma Pogruok Marach.

Gin Gi Chand Ei Riwrwok Kod Uchumi.

2-3% Gin Jokristo Moneg E wach.

Jomang'eny Mapok Ochopne-Gi.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

75. Pogrok

Hekalu Mari En Od Lemo Kose Bugo Mar Jomecho?

Ne Somo

E Mumbi Som Mae:

Mariko 11:12-17, Isaya 56.

Mae E Mako Gi Wich Mari:

Oda en ibi luong ni od lemo mar ogendni duto
to un utime bugo mar jomecho
(mariko 11:17)

Bang'e Wuoe Ma:

wuo e wii gigo duto mabiro moni kudori kendo kwayo ni pinje
duto, bende nitie jomech ma mayo ngima ni mar lemo?
Gin ng'a gini? To ang'o ma inyalo timo nigi?

Gima Itim Mokwongo:

Ndiki e buk karatas pinje kata nyinge dhano mibiro lamonigi
achiel ka chiel e odiechieng ka odiechieng. Ne goro mar pinje
mapod wach nyasaye ok ochopoe e karatas mar 140 ang'o
ma inyalo fwenyo kuom pinje gi? Buge mag somo
mag chalo pinje (geography) nyalo kolnyi kata
gaseti kata lando maok e T.V.

Gima Itim:

Goor ka kop gi lwedo map mar piny ngima. Ndiki kata gor lain
e bwo nyinge mag pinje madongo kata matindo
mang'eny kaka inyalo.

Ket e chunyi wach ka wach:

Habakuk 2:14.

Bende ing'eyo ni yesu chieng moro dhano ne ochwanyo chunye kuom adiera? Mane otimore kane yesu onwangoka hekalu mar nyasaye olok chiro, kama inwang'ee gwedhi ni pinje duto.

Dala Morwako Pinje Duto:

E ndalo kinde muma machon, nyasaye ne dwaro ni hekalu ma jerusalem mondo obed kama ji duto moa e pinje duto romoe mondo olame gi mor joo ge ma jo yahudi, welo kata joma ni woko mar ogandane moyie kuom bende mondo orwak.

Ka ne isaya owacho ni pinje duto wachni ne obuogo joyahudi to nikech ne nyiego omiyo gi kwedo kendo gi riembo jo pinje moko e hekalu, nikech chuny nyasaye to duong ma oloyo margi, bende duong mare chuny nyasaye ipimo mana gi piny mangima. Ne isaya 56:6-8.

Kanisa tiknde nitie e pinje duto lamo e piny mangima chiegni romo gi lamo man tie e piny polo kama ji duto man tie kuro owuok e pinje duto ogendni duto kendo bende jima ni e dhok duto koro wer ni yesu e nyim kom duopkng nyasaye (fweny 7:9-10)

Aa E Pinje Duto To Dhi E Pinje Duto:

Yesu ne owacho ni od nyasaye ne oromo bed od lemo, ni piny mangima. Kuom mano ji moa e pinje duto nyalo tudore gi mor kendo lemo ni ji manie pinje duto mondo onwang gweth (mariko 11:17)

Ethnos E Wach Maduong:

E dhok mar muma “ethnos” tiende niya piny ma siasa onge, piny ma ogendni duto nigi kanyakla achiel mar dhok kata chal mar dak . ma nyiso kaka lemo marwa chalo kata e olgendni matindo. E piye mang’eny inwang’o ethnos mang’eny. Kaka ranyisi e piny burkina faso kipande mar wuoth (passport) omako dhoudi mag mossi kata lobi kata gurunsi kata fulani duto. Ethnos manie piny achiel kendo piny siasa mane orit gi loch mar jo rachar higni mia achiel mokalo.

Nyasacha Kendo Nyasacha Piny Mangima:

Nyasaye en mara kendo mari mak mana ni kik wiyi wil ni nyasaye ohero piny mangima. Bende par ni nyasaye ne ooro wuode mohero mondo ores piny mangima (Yohana 3:16-17) Yesu ne obiro e piny (Yohana 1:9) Puodho en piny (mathayo 13:38)

Pinje Be Ni E Muma?

Ee machiegni ndalo mia abich gi piero aboro (580) ipimonwa ni nyasaye pile ng’iyo pinje duto maromre. Som chakruok 12:3, jorumi 4:17-18, jo galatia 3:8

Pinje ee pawe mag lweny mar roho (efeso 6:12). Tijwa en dhi kendo nwango jolup e pinje duto, mano e giko tijwa. (mathayo 28:19, fweny 5:9, 7, 9-10)

Injili e piny mangima en rayaw mar chieng dwogo yesu kristo kendo biro kelo timo makare e pinje. (mathayo 24:14, 12:18)

Pinje nobet mano gi ranyisi gi matut mar chango pinje. (fweny 22:2, 21:24)

Hekalu Nikanye Kawuono:

Tinde ok wadhi jerusalem nimar paulo ne ohulo ni hekalu mar nyasaye inwang’o e ngimawa (jokorintho mokwongo 6 matindo 19) kuom mano ngimawa bende en od lemo kuom piny mangima koso bugo mar jomecho?

Bugo Mar Jomecho En Ang’o?

En gimoro kata ng’ato moro ma kwalo yie mar nyasaye kuom dhano mani e piny. E kitabu mar jeremia 7:1-11 jomecho ne lemo kod pinje mamoko modak kuomgi kod joma odhier.

Yesu ne ofwenyo bende in hero mar mondo ng’ato olos pesa mang’eny bende en kit jamecho.

Nwang'o Yie Mar Lemo Ni Pinje:

Be wageno ni lemo nyalo kelo pogruok e chanro mar nyasaye ni pinje? Wane ranyisi moko.

Abraham:

Ruoth nyasaye ne chiegni ketho tawonde ariyo mane opong' gi richo. To kane abraham ofwenyo kendo olemo kar kende kind mang'eny ka okwayo nyasaye mondo otim ng'wono, ne onwang'o ni nyasaye ne oyie gi kwayone (chakruok 18:17-33).

Amos:

Kane amos oneno ni nyasaye ne dhi luongo Israel mondo odhi e bura. Amos ne olemo ka ywak ni ruoth mondo otim ng'wono kod Israel. Ere kaka jakobo doresore? To nimar joge nok e ka nyasaye noyie.

Daniel:

Daniel ne ong'eyo e chunye ni ne en kinde mane onego olem ni pinje, omiyo ne otimo kamano kendo nyasaye ne omiye dwoko mapiyo. (Daniel 9:2-23).

E Kinde Ma Sani Bende:

Yesu bende ogeno ni e kind ni onego wang'e ranyisi kendo seche. (mathayo 16:3). Loch lweny mar ariyo mar piny mangima koriwore kod podho mar kanyakla mar ogendni (communism). Gik moko ariyo gi osetudore gi higni mane opim kendo ne ondik malong'o. lemo kinde ka kinde en lweny migoyonwa gi rees howells, samwel howells kod jo kwayonwa bende man e kar tiegruok mar muma man swansea wales e kind jogo duto makwayo ni piny mangima.

Lemo Ema Nyalo Loko Chal Mag Ndalo Giko:

E fweny 5:8 kod 8:1-5, muma wacho ni giko mag sigana mar dhano ni e lwet yesu kristo. Wase fwenyo ni gik mano timore e kinde giko kod lemb nyasaye otudore kanya achiel. Kwee nobodie e polo malo mondo ochiw lemo ni jo oganda nyasaye bang'e mogik bura malich noyaw.

Wachore ni sigana en mar joma otelonwa. E nying Yesu wan gi loch maduong e wii saatan, mondo waketh chano mare, bende wanyalo muko kuma ogedore bende wanyalo gonyo joko ma otueyo. Lemo kelo pogruok e piny yawo dhoudi ma olor, miyo jogo ma tok gi tek duog bedo jogo ma muol kendo lonyo kata rwako jotelo.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Israel

Otas 312.

Ji 6,000,000 Gin Joyahudi Kod Jo Arabu.

Jo Nyasaye Machon.

Chopru Hulo Kendo Mondo Odok Dala.

Kata E Chandruok Pod Geno Messia Maru.

Jokristo Oketgi Matek.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

77. Sigana

Ne Somo

E Mumbi Som Mae:

Chakruok 1, Fweny 20:11-21,5

Mae E Mako Gi Wich Mari:

No yue pi wang kowuok e wengegi. Tho nobed maonge kata
kuyo kata yuak kata rem mar lit nikuop gik machon
ose kalo. Ng'ano mano bed kom duong owacho
kama "en ema notimo gik moko duto
manyien" fweny 21:4.

Bang'e Wuoe Mae:

Duto midwaro en bedo e mor ng'iyo nyime gi chenro
mag nyasaye koa engima ma ochani.

Gima Onego Itim Mokwongo:

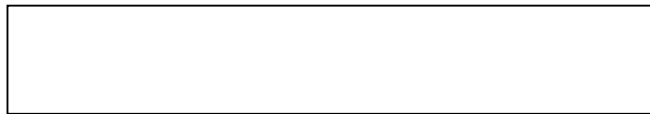
Kua thuolo mondo idhi e skunde kuonde, tiekruok kod
kuonde somo mamalo mondo uriu wach kristo pinyini ka
uparago mosekalo, masani gi mabiro nyime.

Gima Itim:

Ler ei ndiko gima jo hibrania 6:4-5, nyiso ka itemogo
mich kod teko. Ere kaka. Ber nyalo bet?

Ket e chunyi wach ka wach:

Fweny 20:15.

Fwenyo Tiendgi:

Inyalo paroni wach kristo en gimoro manyien e piny. Kata ni en din mar jo rachare, ema omiyo owinjore moloyo chikewa. Oyo mono ise riambo. Ichiegni fwenyo adiera mari kendo nenoni in achiel kuom oganda maduong modak kod sigana mochakore chon kadhi nyime nyaka e mor ma higni mabiro. Mae e kaka sigana lero.

1. Kane Sigana Podi:

Kane sigana podi ok ochako, nenitie thuolo ma ok rum mar ngima (zaburi 90:2) matin mong'ere kata kamano muma chiwo ler e kitape kaka mag (Zaburi 2:7, Ezekiel 28:12-19), materowa nyaka nyuol jachien kaka Isaya 14:12-20.

2. Piny Matinde:

Higni masani wachako kod chuech ma nyasaye ochueyoye polo, piny kod Adam gi hawa, to ok ni lokruok madichiel. Bang podho mar dhano higni ka nyaka sani ilero kod thol mar tho, richo kod jachien.

Weche Machon E Sigand Dhano:

Chuech richo, podho mar dhano tho kod e chik mar nyasaye mondo oket gik moko eyo makore, nyuol mar nyiego mar jachien kod chakruok mar kedo mar loch e pinyka. Kit dhano nochako pogore ei ka in mong'ere kod timbe mag lweny maok chalgi nyasaye, to kod seth kata enok ma timbe gi chalgi nyasaye kata kamano nitie winjruok e kindyambe kod dhano kata donjo mar yambe kendo e makelo dhawo mar koko e piny. (chakruok mokwongo nyaka mar abich).

Noah Koth Kod Okumba Ma Singruok:

(Chakruok mokwongo nyaka 11:9) kata kamano richo dong kendo chiegni lokore okumba milamo, ma nyasaye ong'ado buche ei od babel, kendo e kama pinje te kod chike nochakoreye (chakruok 9:22)

Abraham:

(E Chakruok 11:27-12.1 kadhi nyime)

nyasaye loko pache kuom ng'ato achiel, ma en abraham mane ong'ere kaka wuon joma nyien jog nyasaye.

Isaka Kod Jakobo:

Wuod abraham kod nyikwaye ne okawo mana singruok kaka ne omiye. (chakruok 12:1-3) mane okalo kuom josef nyaka piny misri kendo higni mia ang'wen (400) mag doko wasumbuni. (ne chakruok 21), wuok kendo somo mar 29)

Musa Ni Jo Israel Kod Yuda:

Musa noreso piny Israel mangima wuok mar piny mar misiri kod teko mar nyasaye. Bang'e negiromo gi nyasaye e got sinai (wuok 19 nyaka 20) (somo mar 20).

Kata ka nobedo ni ok ne gi doko joyud loch mar pate kata mar jodolo kod piny maler. Neginyiso yie kod adiera kuom nyasaye modak kuom higni 1,500 (elufe achiel gi mia abich) to pile pile negi manyo loch. Ruodhi ng'ado bura- malachi.

Yesu:

Lando gimoro manyien moa kuom nyasaye nobiro ni nyako matin e gweng mami lambo. Jo kwath makata ne onge kod adieri mar chung e od bura nobwogo josom weche mag polo kendo negi penjo. Penjo matho niya ere jo hullo jo ndiko joma tek tekie jodinde manyalo neno nyasaye manyalo keto jo oganda kuom nyasaye kendo winjo dwaro mare?

Nyasaye nong'eyo ni teko yamo maricho nyalo donjo kuom jogo moloyo piny. Omiyo kuom mano wach maber kod nyathini nogen kuom jodhier, jokwath kod josom weche mag polo madwaro yudo gimani malo (wachni oa kuom Gerald Coates).

Yesu E Higni Mokwongo Biro:

Yohana ja baptizo lando ni loch chiegni kendo giko mar andike machon osechopo. Yesu yalo wach maber kowacho niya loch mar nyasaye chiegni kendo opuonjo ji kaka nyalo donjoe. Yesu ooro joote mondo owach kendo opuonj kaka obende owacho nikuop honini nyiso biro loch mar nyasaye. Yesu ni kod chir kalando chike mabiro mag loch manyien kendo opuonjo loch gi duong mar ngima manyien e yor ngeche madier ok miparo kata mikgeno. Ochikogi ni loch mare biro loko tho mare kendo onyiso niya lemuru ni lochi mondo obi. Gikokeni yesu oyawo lweny matek gi loch mar jachien.

Mathayo 3:2, 5:20, 7:21, Yohana 3:3, Mathayo 10:7, 12:28, Mathayo 5:6 Kod 7, Luka 22:30, Mathayo 12:26, 1 Yohana 3:8.

Msalaba Orieyo Yo:

Jasigu oma gilweny (jo kolosai 2:15) to podi en tie kendo orach sidang' nyaka chieng yesu duogi kendo.

3. Higni Mabiwo Osechakore:

Chier (Yohana Madongo 20 kod 21)
Skul Mokwongo Mar Muma (Tich Joote 1:3)
Singruok Mar Roho Maler (Tich Joote 1:5)
Chenro Mar Kinde Malach (Tich Joote 1:8)

Kinde Mar Kanisa Ochakore:

Kinde kristo ofweny ler,
Podi wabilo abila to ok wase chako nyasi e chenro mar "bilo"

Roho maler nikod teko mar kedo ka loch ariyogo ochako lweny nyaka yesu nodwogi (tich joote 2:1-4). Jachien iloyo seche duto majatuo onwang'o chang, seche duto mayambe maricho okwedi oko, seche duto ma chunyu molal owari, seche duto ma ogendni mopogore opogore odak kanya achiel e yor hera kod kwe. Seche duto ma joma oyako ofweny kendo okum gi seche duto ma joot oketo adiera kod ler e kind gi. Jachien biro kwalo, neko kod ketho, to yesu biro kelo ngima ma ogundho. (wach moa kuom petro wagner – kalandore kaka mach).

Biro Mar Yesu Mar Ariyo Kaka Ruoth:

E kinde yesu kristo okelo ler.
Chier mokwongo (jo korintho mokwongo 15:35-57).
Jachien yikore to yesu loch mare ochwere e piny kuom higni elfu achiel (1,000) nyaka chieng jachien nogonyi thuolo mit nyaka dhano noluwe kendo. To gisechegi podi en e twech mar richo. (fweny 20:1-8)

Chier Mar Ariyo:

Ng'ado bura mogik kendo giyawo kitape en nyiso duong mar ruoth nyasaye. Tho to en mar jachien kod joge karachiel kod jogo manying gi ondiki e kitap ngima ma tho kat nam mar mach. (Fweny 20:11-15).

4. Loch Mar Nyasaye Biro Chuth:

Kinde ma ok rum, piny manyien polo manyien kod loch maber mar nyasaye. Ne chenro mogik e ranyisi Kendo duokni nyasaye erokamano kuom keli mangima e loch mare.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Nepal.

Otas 405.

Ji 21,000,000 Gin Jo Indo-Aryan.

89% Gin Jo Hindu, 0.5% Gin Jokristo.

Ne Gin Joyie 25 E Higa Mar 1960, Sani Gin 50,000.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

© The DCI Foundation, England www.dci.org.uk
Not for sale but you make make copies free of charge

78. Duong mar loch nyasaye

Ne Somo

E Mumbi Som:
Mathayo 13:1-52.

Mae E Mako Gi Wich Mari:
Loch mar piny osedok loch mar duong mar
nyasaye kendo mar yesu kristo
mabiro tiyo nyaka chieng.
Fweny 11:15.

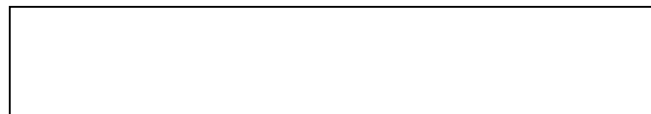
Bang'e Wuoe Ma:
Wuo e gima ineno ni ber kendo in kod adier manyalo tiyo
e loch mar nyasaye kendo nyalo donjo
e ngimau kendo e pinyu.

Ere kaka obiro?

Gima Itim Mokwongo:
Many jogo miparoni loch mar nyasaye en margi kendo
dhi irgi kaka jaote kitingo mich kod wach maber
mar nyasaye. Luong gi e loch maber.

Gima Itim:
Koa kuom loch ngeche mag mathayo 13 malero otase ariyo
mag honni mag duong loch nyasaye. Duong loch
nyasaye korka somo mar 3 miyo
ler mwanyalo luwo.

Ket e chunyi wach ka wach:
Daniel 7:13-14.

Pile wasomo duong mar nyasaye e polo to kata kamano, be wang'eyo miethwa, kata sigandwa kata jaduong'wa ?

Loch En Ang'o, To Kendo Ere Loch?

I paro ni mano en nying machielo mar kanisa? Ng'ama nitie kanyo? Kendo ng'ama onge kanyo, kanye mane oaye? Nitie ng'ama inyalo biroe? Ngima mae loch mar nyasaye chalo nade? Be nitie ng'ama paroe jodhier? Yudo mar piny chal nade? Ang''o ma ji timo? Be lolch mar nyasaye nitie jasigu? Be onyalo chung kata podho? Joote bende ne dwaro ng'eyo mang'eny e ;loch mar nyasaye; wewane gima wanyalo yudo oko. Mathayo 18:1, 20:21, luka 19:11. Tich joote 1:6.

1. Loch En Ang'o?

Mayot kete kama; ni loch en kama ruoth oloyo mondo loch oti maber kendo kaka idwaro, dwarone gik moko ariyo, mokwongo ruoth mawachne onego bedi mogik, kendo tekone ng'eny mar ariyo ma gike onego bedi ni orisore kanyakla achiel e yor mor. To moloyo machunye gidwaro mane we loch.

Loch mar nyasaye ne oyiki chon kata ka piny podi ok ochwe. Kendo ji nosebedonga ka ngiyo biro kuom ndalo mang'eny. Kanisa en achiel kuomgi. En achiel kuom loche ariyo man kod ruoth kod choge to moloyo loch mar nyasaye ema iluongo ni kod weche mabeyo , kendo ok nyal yiengore. En kod ofunguche, weche mopondo karachiel kod aguiche mawanyalo ng'eyo, to kata kama ji moko uso mwandu ma gin go mondo loch no. ok en mar pinyini, to ma ndalo te kendo ok onen nyaka chieng iyud batiso bang'e ni yud ka oyot kendo didhiye.

Mathayo 25:34, Mariko 15:43, Luka 8:1, Hebrania 12:28, Mathayo 16:19, Yohana 18:36, Mathayo 13:52, Mathayo 13:44-45, Luka 17:20-21, Yohana 3:3.

2. Ng'ano Man Tie E Duong Mar Loch Nyasaye?

Ruoth En Yesu Kristo:

Yesu ne lando duong mar loch nyasaye seche duto kendo nowacho niya ji mondo okwer richogi mondo gidogni nyasaye. Kinde mane yesu puniono joothe duong ruoth nyasaye e ndalo piero ang'wen miyo ne ber kama weche mathoth iwuoyoye. Wang'eyo niya loch ruoth nyasaye ne ochaki gi mich mamalo mar dend yesu kristo kod rembe luka 4:43, mathayo 3:2, mathayo 4:17, tich joothe 1:3, yohana 18:36, luka 22:30.

Ere Ng'a Ma Loch Nyasaye En Mare?

Lochno en ruoth nyasaye, ewuon mar joma odhier e chuny gi kendo jo maok ohero pesa kendo maluwo ruoth yesu. Lochno mar jogo misando ni nyithindo, kendo ni joma chandore e kor piny, seche moko ji ne wuotho atua mabor mondo gi chopi e dwaro margi e loch nyasaye kata ji moko ok ne nyombi mondo gi tini ruoth nyasaye. Ji ni kod ilo mondo gi dhi e polo.

E loch mar nyasaye inyalo bedo matin kata maduong. Ber mar ng'ato ineno mana kod lor kendo kod nyiso ranyisi maber ni ji moko. I wach ni tin ni mar jaote maduong ni joothe kata janabi mane iyudo e muma machon. E wach marach ni jomoko no witi oko ni kuop ok yie mar kuom yesu. Kendo joma tinde paroni ema gitelo ni gi bed mogik to jo mogik nobed mokwongo. Luka 11:2, mathayo 5:3, mathayo 8:12, luka 7:28.

3. Ere Kama Dineye Loch Nyasaye?

Joothe noneno donjo mar loch nyasaye kendo ochiegini mana ka inwang'o warruok e chunyi teko manyalo kelo chik adier mar joma odak, kwe mor, ng'wono kendo achiel kod paro molokone mar tiyoni dwaro nyasaye. Loch mar nyasaye tiyo kamaq jogo mochungne tiyo maber kaka jodolo ka giyikore ni biro mar ruoth. E loch mare ni tie paro joma odenyo, joma ni duke, jom tho kod jo ma otue.

Mathayo 18:23, Luka 12:32-34, Mathayo 25:1, Mathayo 25:35.

Ee Kaka Didonji E Duong Mar Loch Nyasaye?

Ok en ngima inyiewo kod pesa to en yor kwe kod hera mar nyasaye kod tich motick mar yesu kristo. Idonjo kod luongo nying nyasaye, adieri mare timo dware mar wuonwa geno kaka nyathi matin kendo boyo chunyi. Idonjo kendo idong'e loch mar nyasaye kiyie kuom yie lewni ma nyasaye chikwo. Weyo richo kata ng'ado maricho te, nyuol mar ariyo kata warruok mar ariyo e chuny . bedo kod chuny mategno kinde chandruok kendo chiwruok ni konya joma yie matin.

Mariko 10:23, Luka 18:24, Kolossai 1:12-13, Thesalonika 2:12, Mathayo 5:20, Mathayo 7:21, 18:3-4, 22:12, Mariko 09:47, Yohana 3:5, Tich Joote 14:22, Mathayo 25:34-40.

4. Tich Mane Maitiyo E Loch Mar Nyasaye?

Joloch lemonga mondo lolch obi kendo mondo giyud loch mar nyasaye mokwongo. Wuok en chiwruok e nying nyasaye, kwedo jochiende kod tuo puonjo kendo lando wach nyasaye e pinje te kendo geno kuom ok tego mar dhano mondo omiyi yudo. To moloyo tiyo kod pes nyasaye e yo mokore. Tich mang'eny ok okel pogruok, ng'ich mar dine kod yie morem to moloyo kik kata odiecheieng ing'I kat idog chien.

Mathayo 6:10, 6:33-4, Luka 18:29, Mathayo 12:28, 10:7-8, Luka 9:2, Tich Joote 8:12, 19:8, Luka 12:31, Mathayo 12:25, 23:13, Luka 10:11, 9:62.

5. Landruok Mar Loch Mar Nyasaye:

Loch mar nyasaye gi teko landore, ochiwore koni gikoni gi riwruok gi loch mar piny ni. No donji ni ogendni te makata onge kony man dhanoka ichiwe kod ngima maiye.

Nitie ranyisi manyiso biro mar mogik mar loch mar nyasaye kod duok yesu kristo kaka ruoth manyaka chieng mar jomaler kendo machunyi beyo. Loch mare nobed kar nyathi kendo nokethi josigute. Bang'e noduok lochni wuon mare.

Nobedie ruothi matindo tindo e kind loch to joma yom yom ok noyudi kargi sani kendo gi ndalo duto. Jolup yesu kristo noyud chuny manyien mar donjo e polo.

Mathayo 11:12, 13:24, 13:31, 13:33, 24:14, 24:31, 25:10, Luka 13:29, 1 Korinθο 15:24, 6:9, Jo Galatia 5:21, Luka 1:33, Fweny 11:15, 1 Korinθο 15:44.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Taiwan.

Otas 170.

Ji 22,000,000 Gin Jo Chinese.

70% Gin Jolemo Mokojolo.

Gerruok Mapiyo Piyo Kod Mwandu.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

79. Biro

Chike Mag Loch Nyasaye Chenro Mar Parop Ok Chike Mag Dhano.

Ne Somo

E Mumbi Som Mae:

1 Korintho 15.

Mae E Somo Mari Monego Ipari:

Kendo ne owacho niya “a wacho nu adieri” ka ok
unyal lokore kendo udok kaka nyithindo
matindo, ok unune loch man polo
mathayo 18:3.

Bang’e Wuo E Wechegi:

Iparoni yesu kristo en ruoth mar ngima ni re kend mari,
eodi, kawi kar tich kod kanisa. Ere kuma ok inyiso
luor e chikene. Kuonde bilago wanyalo kwedo
richowa mwalo kore ni kom man nyasaye.

Gima Inyalo Timo Kapodi Seche Machielo:

Dhi ane e wuoth machiengini kod kar tiegruok mantie
e pinyu kata distrik man. E ofis mar serkal, ka ogulmamba,
kajolweny, kuonde pidho le, skunde. Lem nigi ni loch
mar nyasaye biro dolnjo kendo ketho ute mag richo.

Andike Mar Tich Mamalo:

Ne iparoni loch mar nyasaye chal kendo ne en
mar ang’o” Ere kaka inyalo lere maber e andike
kaber to e oltas achiel?

Ket e chunyi wach ka wach:

Mathayo 6:33.

1. Loch En Ang’o ?

En teko ei chuny dhano? **Adolf Von Harnack**. En mopogore kaka dhand yesu kane
odonjo e saa? **C.H DODD**.

Kose en teko madi keti e chik ma nyasaye ka sigana okedhi kendo wach polo manyien
ochakore. Duto te mabiro kod teko nyasaye?. **Albert Schweitzer**.

Wanyalo riyo badua kendo wamaki kata wajuki lwetwa kaopong mondo wakeli loch mar nyasaye e ngima, chuny adier kendo paro maber pachwa rikwruokwa, pesa ohand ngima, migawo kod wuothe. Loch mar nyasaye me lwetwa? Roger forster.

Kose loch ok en achiel kuom dwarowa mar ng'ato ka ng'ato, kodse kod ngima mabiro kose kod chandruok mar ngima maisani? (paro mong'ere) kolse medore kod migawo mols mos mondo olo piny mar yesu kristo bang'e mondo olok pinyni loch mar nyasaye? Angustino. Nyalo bedoni loch mar nyaasaye kod kanisa en gimoro achiel kata kamano kanisa nie loch mar ruothwa , loch en duong mar nyasaye maka inono to inwang'o ni loch kendo duong.

2. Loch Madieri Mar Nyasaye En Mane?

We waduoki chien e muma molndo wane kaka loch chalo?

- Chuny masani madier jorumi 14:17.
- Mako loch mar nyasaye e kinde mabiro ma naysaye nochiw ka yesu oduogo e duong mare, mathayo 25:34.
- Sani wasedonjo eie kololssai 1:13, luka 16:16.
- Bang'e wanwa dojnji ka yesu oduogo 2 petro 1:11, mathayo 8:11, 13:41.
- Muma wacho kama ni loch man kuomi nyaka bedi mana ka luka 17:20-21.
- Yesu nowacho niya loch mare ok en mae pinyni kata dichiel! Yohana 18:36.

Koro Sani Iwinjo Maler?

Kata dichiel miyo kik ibuogi. Ang'o momiyo paro chandi? Kuom adier nitie mana loch mar ruothwa nyasaye?

Nitie mang'eny e muma mawuoyo e loch mar nyasaye kendo malero ng'eyo mang'eny e somo mar muma. Kuom adieri loch en manenore kendo hawi mabiro. En gweh maie mar chuny mabiro kod nyuol manyien kendo en machiegni kod sirkande mag pinje. En ngas madhano donjo e ngima manyien kendo bende en mich mar ruoth nyasaye mano keti e ndalo mabiro kendo nyaka nwang'e mana e sechegi. Adieri ok oyot mondo oler!

Mochuok Moa G. Ladd, Wach Moa Kuom Nyasaye.

Mathayo 12:28, 1 Kolrintho 15:50, Jorumi 14:17, Yohana 3:5, Fweny 11:15., Mathayo 21:31, Luka 12:32, Mariko 10:15.

3. Ofungu Ma Ok Oyaw Duong Mar Loch Nyasaye:

Loch en ang'o? e dhok matinde nyiso chal mar piny gi loch mar dhano, madhano ema oloyo. E muma loch nyiso basil monyiso teko makende , ruoth loyo kendo telo kata tayo to ok loch madieri to adieri kata loyo kan moro loch makende mar yesu kristo. E kinde machon kata e dhok machon mae gima loch ne nyiso kane nyasaye ong'ado bura ni Belshazzar, ne en lolch mare to ok babilon manene okedhi. Daniel 5:26. E ngeche mag luka 19:11 ng'ama nene riek nodhi yudo adier mondo olo kan moro.

4. Loch Mari Biro:

Yesu kristo nowacho niya onego walem ni loch mare mabiro kendo nyaka oyude mokwongo kaka nyithindo matindo. Mathayo 6:33, 6:10, 18:3.

Kata kamano to kara ang'o mawakwayonga en mar kanisa? Kose polo mae piny. Nwang'o duoko mag bam mag dhano kose teko mar loyo piny mar kristo/ wakwayo yesu, ruoth bedi kuoma kendo kuomwa wadduto. Wakwayo mondo watim duache, mondo omedi loch mare ruothe kata duong mare. Ka kwayo marua mar lochne mondo obi ka duoki 15 ngima mae polo donjo e ngima ei anyuolaw, ei kanise kendo bende ei timbewa.

Inyalo wacho ka loch mar nyasaye ini iktie kan moro minyalo neneye kwe ka nitie ka ji ni kod adieri kod nyasaye kendo kod ji machielo. To ka onge kwe to ng'eni to en ranyisi madieri manyiso ni nyasaye onge kendo gimoro nyaka timie. "koa kuom yohana wimber"

5. Ere Loch Mar Nyasaye?

Loch mar nyasaye nui kuom ji man kod riyo kendo madware, kendo jogo magudo dhoot mar polo kendo ka gin kodgeno mar yudo adieri mare, teko kod diny nyaka nwayud polo e iny. Adieri nitie gik mang'eny maoseyudi to moko mapodi ok oyudsi. Loch mar nyasaye ok yua mosekalo machiegni kodwa mak mana ni en yuayo nyasaye e kinde machielo kuomwa sehegi.

Koa Gerald Coates, Lochwa Sani.

Loch Mar Nyasaye Nitie E Piny Ka Piny Ma Ji Ni Kod Yesu Kaka Ruothgi.

Ber ka chuny mamakore manenore kendo madongo kuom hera moa, pinje machielo. Loch mar nyasaye en gima biro ka yesu cihwo loch mar nyasaye kendo oketo giko mar loch ranyis teko kendo tho kendo chieng moro achikel nokel polo manyien kod piny manyien 1 korintho 15:24-26. To nyaka kanyo wadak e piny kama josigu mag nyasaye kod joge nitie . jachien iluongo ni nyasaye makojolo e kindegi, migosi mar teko mar muya kendo en kod piny e bwoye. Mago nondiki b ang msalaba. Kane podi musalaba, jachien kod teko mare ne chiegni neni e piny mangima. Ne chiegni onyalo chiwo pinyni ni yesu. To kata kamano, popiny neni kod jolweny motegno e dhoot dhano kaka e kit dhano.

Koa kuom C . **Peter Wagner**, nyare kata landore ka mach 2 Korintho 4:4, Yohana 5:19 Efeso 2:2, Luka 4:6.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Brunei.

Otas 133.

Ji 300,000 Ma Gin Jo Malesia Kod Chinese.

Giyudo Mwandu Mang'eny Wuok E Mafuta.

71% Gin Joislam, 8% Gin Jokristo.

Onge Joyalo Mar Joislam Momi Thuolo Lando Wach Muhamed.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

80. Mogwedhi

Chike Mag Loch

Ne Somo

E Mumbi Som Mae:

Mathayo 5.

Mae E Mako Gi Wich Mari:

Joma ogwedh gin jogo miyanyo, jogo michando kendo miyanyo kata hingogi kod richote nikuop yesu. Mor kod gwedh nikuop mich moa e polo margi. Bende e yorno ema nene gi chandorgo joote manene ochung kodi e wach maler, mathayo 5:11-12.

Bang'e Wuoe E Wehegi:

Ere kaka iwinjo ka ji ithigi owang kodi nikuop iluwo yesu kendo idhi e kanisa? Kipako ber loch nyasaye, iparoni ginyalo kawi mopogore?

Gima Inyalo Timo Kapodi Seche Machielo:

Kwa nyasaye thuolo mondo ipako locne giber kendo kawigi kaka gibiro. Ikori mar golo neno chieng machielo ka uromo.

Tich Mar Andike Mamalo:

Gori got koa piny kadhi malo manyiso kaka kwonde idho malo, kod lero andike moler.

Ket e chunyi wach ka wach:

2 Timotheo 3:12.

Kaluwore kaka muma wacho gwedhi nyisoni “bedo mamor, ler chunyu mar dongruok kod ngima mor to moloyo bedo machunye ng’ich e dwaro mar nyasaye karachiel kod lando wachne. Makata odokoni wach tek oko. Somo mokwongo ma yesu nopuonjo oganda nene kaka digwedhi gi. Thothgi negin jo moldhier bende negin jogo matiyo kuonde moketgiye koro no puonjogi kaka ginyalo nwang’o gweth makata odokoni piny tek. Mathayo 5:3-109. Mathayo 5 nyaka 7:29.

1. Bet Ng’a Maparo, En Bet E Paro:

Yesu nonyisowa kaka wanyalo donjo e ngima kende kaka wanyalo bedo kod adieri makelonwa gwedhi. Dwaro magigi kendo onego wabed kod dwaro achiel. Filipino 2:5.

Idho Got E Loch Mar Nyasaye:

Dwache gin aboro ka dhi malo e yore mag gwedhi mag ngima.
Bed mamwol dak edwaro mar nyasaye kod kony mare. Mathayo 5:3.
Kwe mos ywa richoni kod richo mag jawadu mathayo 5:4.
Bed mobolore kendo mokwe kod chuny mar nyasaye mathayo 5:5.
Bed modenyo kod chuny mar ilo, manyiso dongo mari, mathayo 5:6.
Bed mbas kaka nyasaye olwuon, manyiso medoruok mari.
Bed kod chuny maler paro mamalo kama inenoye nyasaye, mathayo 5:8.
Bed jakel kwe makweyo koko moro amora e ngima mar ji moko. Mathayo 5:9.
Bed moyikore ni chandruok kaka joote kod jogo mane olsandi nyaka thogi.
Mathayo 5:10-12.

2. Bedo Modhier E Chuny En Bedo Kod Gwedh:

Margi en loch mar polo kata kamano ng'ano e gin?dhier en bedo yudo mapiny mogik manyiso ng'ano man kod ngima mapiny machandore kendo maonge kod mwandu. Ok winje kata dichiel, chal mareluor moro amora onge kuome adieri mage ok mike onge yudo kata mwandu maiye, ok onyal konyore kich jakwecho maolnge somo kende ma seche duto ogreno kuom jowadgi. Mathayo 5:3. Bedo moldhier e chuny en n g'eyo ni waonge kod yudo wawegi bende en dwaro ibed kod gik moko duto, nyasaye kende e doko jajiwo. En lalo thuolo marua kendo geno kuom nyasaye kod jowete machielo. Yesu kristo netimonga mana gikgo mane oneno nga ka wuon gi timo. Mane en adieri mar riyo mar chny yohana 5:19.

3. Bedo Kod Lit En Bedo Kod Gwedhi:

Noyue nigi piny wawegi, to mano ok onyiso yuak? Mathayo 5:4, yesu ne oneno ni nyaka ji winji. Ema omiyo ne oltiyo kod weche machal mondo wan bende wati kodo e liel. E dho uti mang'eny yuak kata likt nyiso yuak malit, goyo nduru gi duol maduong' kuyo, wuotho maonge wuor kendo maonge abola e wich. To kata ka mano, yesu ok ne wuo e thoge kaka mapile, to ne owuoyo e neno kata bedo richo mamari kata mar piny mang'eny makelo tho. yEsu ne en ng'ama man kod mbas kendo owire kod mor ngima kod mor mogudho moloyo jootene te. Isaya 53:3, Ezra, 10:6, Nehemia 1:3, jakobo 4:9-10.

4. Bedo Mayomyom En Bedo Kod Gwedh:

Jogo mokawi kaka jomayomyom, e piny ruoth nobed margi. To kath kamano iparoni bedo mayomyom nyiso ang'o? mathayo 5:5 e dho greek manyien wacho mar yomyom nyiso kaka faras motud otur kendo ok nyal tich. Ng'ato nyaka yudi mana yo kaka inyalo konyo ngimane kendo bang'e okel winjruok e kindgi. Bang mano faras yieni jatende kendo ochako tichne koruako tonde man yo. Yom ok okel kata onyuol olo makmana ni okelo teko kendo odok maber. Ng'ano mayomyom dwaro mana ketho adieri mage kendo mondo oyudi yudo mage en owuon. To moloyo te odwaro ni okel tekoni nyasaye kod ji moko machielo.

5. Bedo Modenyo En Bedo Kod Gwedh:

Ka idenyo kende in kod riyo mar adieri ni yudi, mathayo 56. Zaburi 42:1-2. Chiemo kod math en dwaro machier mag del maonge to in tho athoya onego wabedi kod dwaro mang'eny mar kech kod riyo mar nyasaye. To molooyo dwaro duogne kod adieri mare. Yesu ne owacho niya ni chiembe ema kelo kendo timo dwach nyasaye kendo en ema otieko tije. Kara adieri wadenyo kendo wan kod riyo bang bedo kawaonge adieri ma en ngima mochwere mag loch mar nyasaye.

6. Bedo Kod Mbas En Bedo Kod Hawi:

Idwaro mondo onyisi mbas? Nyaaye ogudho kod mbas kendo kawayudo mbas mare en adieri ni wan bende nyaka wanyisis mbas mana kaka wuonwa ni kod mbas kendo ogwedhi. Mathayo 5:7, efeso 2:4, luka 6:36,. Bedo kod mbas ok en nenoni ng'to malikt kendo weyogi kamano ka oyudgi, to en mwolo mar piny mangima, weyoni jowadu kendo migi kony.

7. Bedo Kod Chuny Maler Kendo Mondo Ogwedhi:

Bedo kod chuny maler nyiso ni ok in kod weche molriwore, paro mo pondo, kata tiyo koni gi kolwi. Wach miluongoni "katharos" nyiso chumbe maok oriw kanyakla achiel, konyo maok oriw jolweny moriwo joma oluor kendo mopogore, opogore. Jogo man kod chuny maler ong'iyoy nyasaye kod tijene nikuop pachgi ler. Mathayo 5:8, jakobo 4:8, zaburi 86:11, ngeche 4:23.

8. Bedo Jakel Kwe E Oganda En Nwang'o Gwedhi. Kata Hawi:

Ok en gin moro amora moling thi e ngima, to en dwaro mategno kendo donjoe in iwuon kod yuaruok ko ni gi koni e chandruok mondo ikel winjmuok maber e kind jogo madhawo zaburi 34:14, kwe en ber kendo dongruok e dwaro mar nyasaye. To mana ni yowuot nyasyae ema inyalo kelo mano. Mathayo 5.9.

9. Bedo Ng'ano Ma Ichando Ema Bedo Ng'ano Man Kod Gwedhi Kata Hawi:

Chandruok en nikuop lweny mane kind loch mar nyasaye kod jachien, ma tuore koni gi koni e chuny dhano, kata giparo, anyuol kod anyuola e paro margi kod timbegi. Adieri loch mar dhano winjo liet mar lweny mar akwede, ayany, chandruok kod richo duto yanyruok aina duto. Yesu nowacho ni mano notimore to en mor kod pak ni jootene. Tich matek e mich man e polo. Mathayo 5:10, 11:2, timotheo 3:12, yohana,15:20, 1 petro 4:13-14.

Od Lamo Ni Pinje Duto.

Lam Ni Sri Lanka.

Otas 502.

Ji 18,000,000 Gin Jo Sinhalese Kod Jo Tamil.

70% Gin Jo Budhists, 7% Gin Jokristo.

0.45% Kende E Gin Joyalo

Chandruok Mosiko Kod Lweny Maiyie.

Iloko e Francais, Deutsch, Italiano kod Portugues

©2009 www.dci.org.uk

© The DCI Foundation, England www.dci.org.uk
Not for sale but you make make copies free of charge